

REPORT

8

REUNIO

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

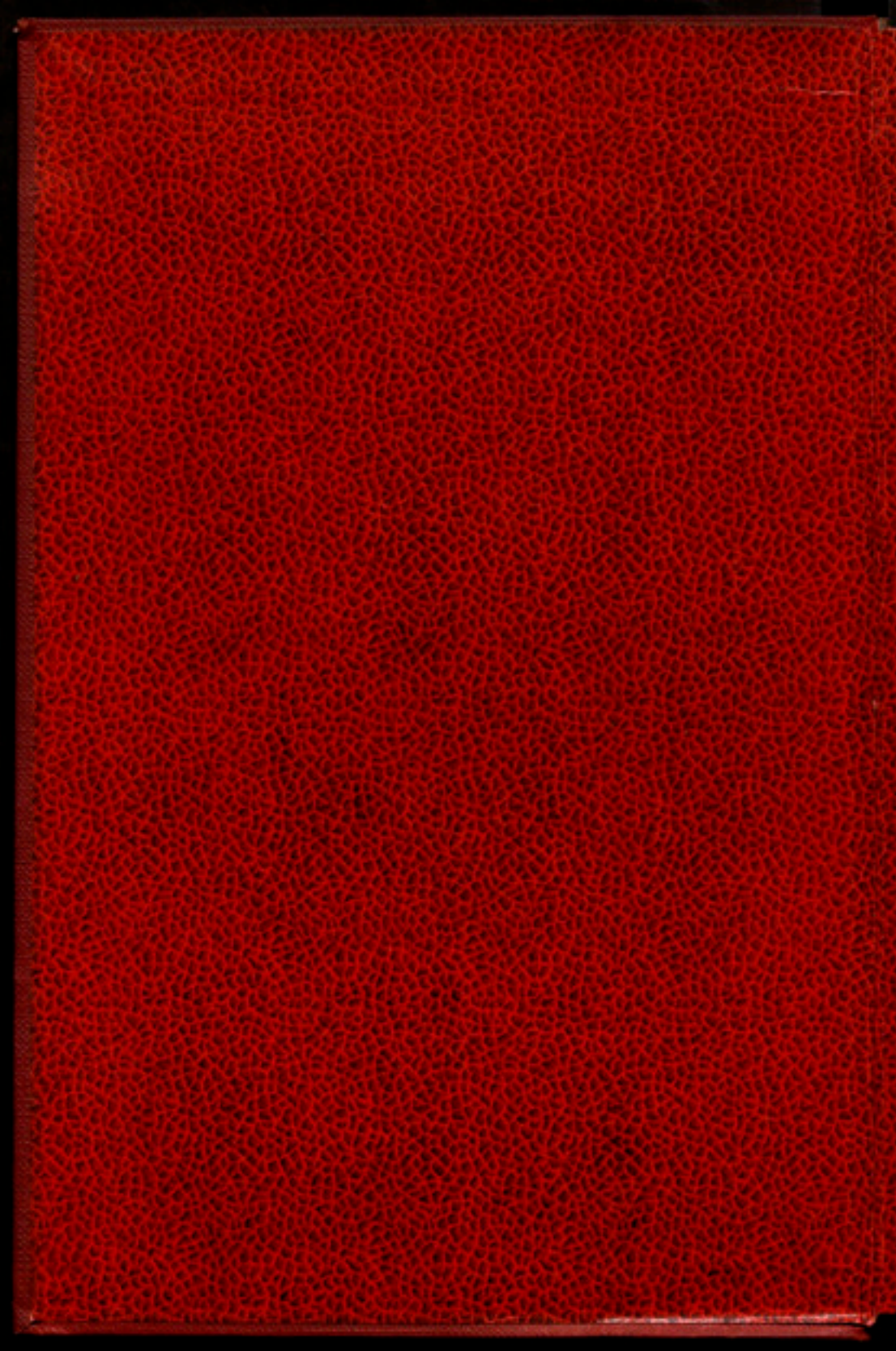
M
3
128

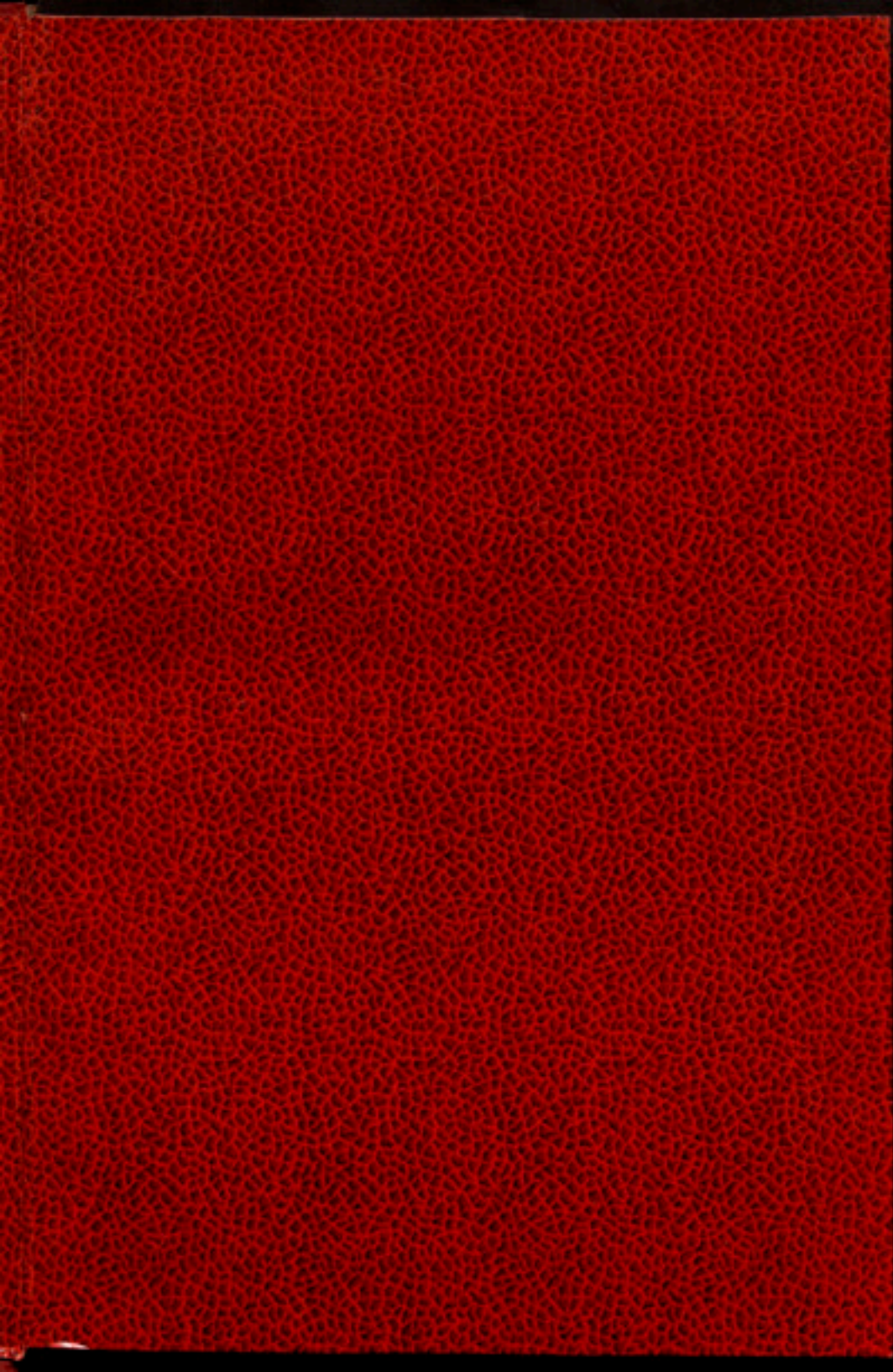
NOVRE.

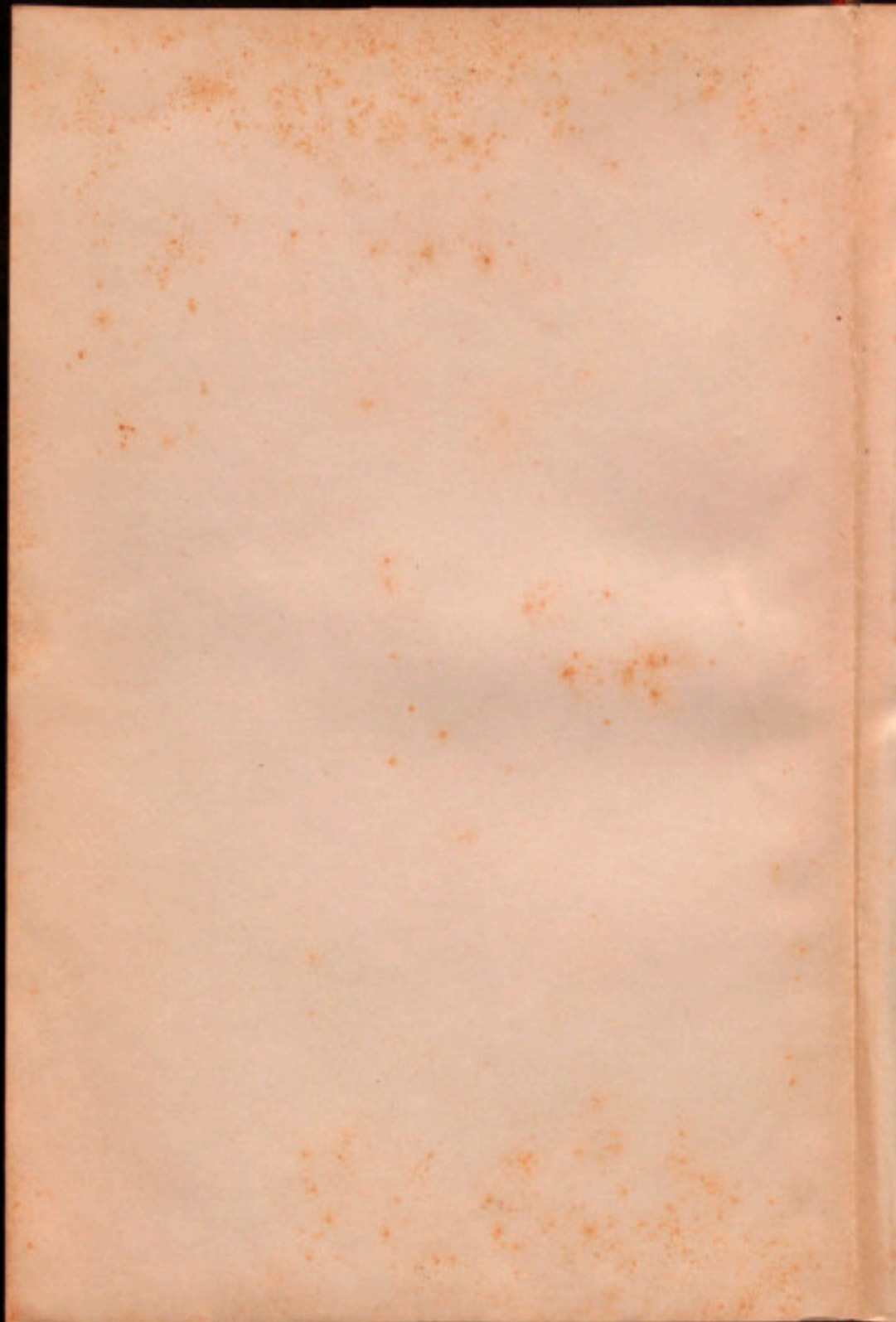
1917

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

REPORT

M.3-128

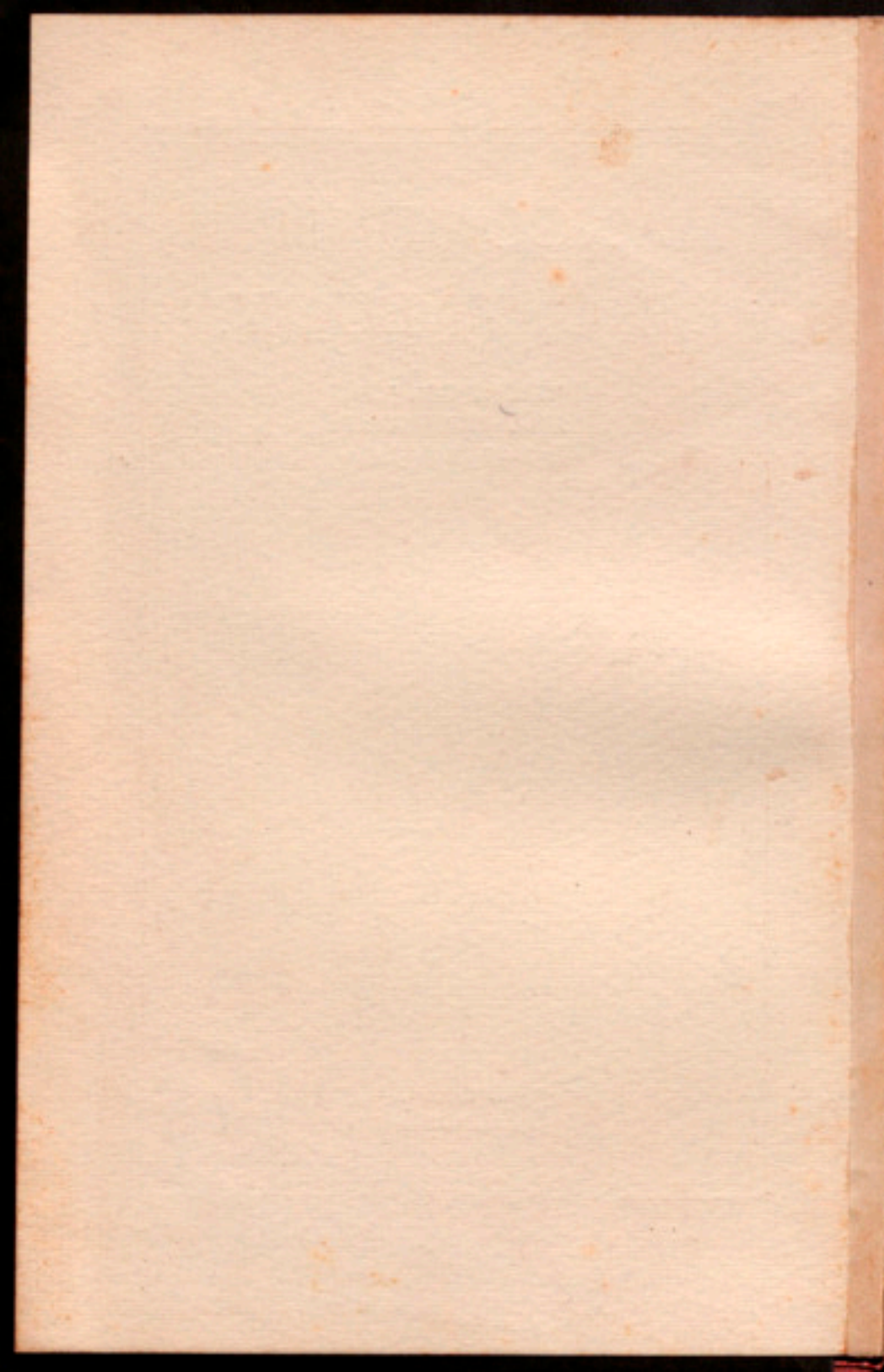

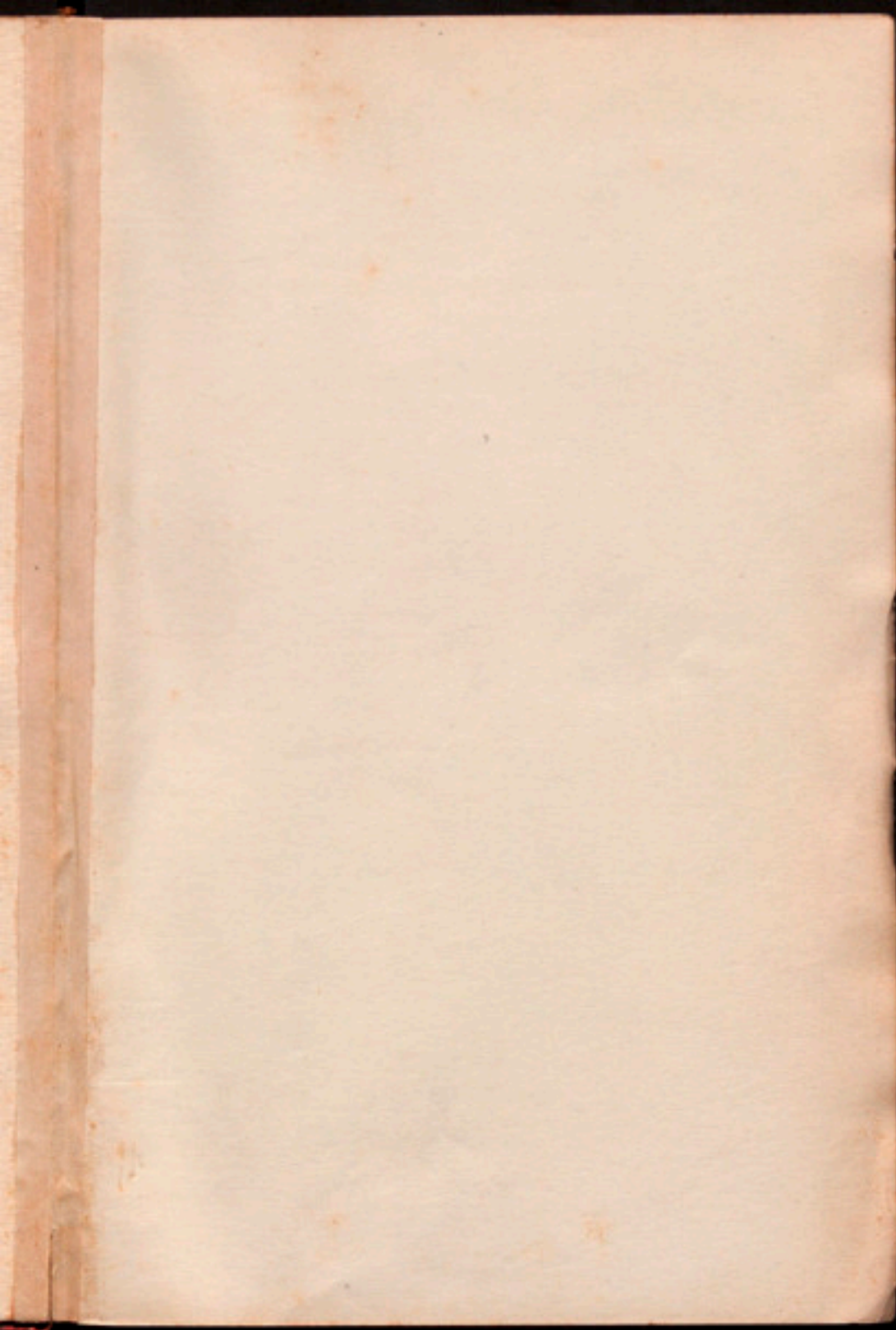
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

REPORT DEL CON-
SELL PERMANENT
A L'ASSEMBLEA

: BARCELONA :
NOVEMBRE 1917

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

REPORT DEL COM
SELL VERMANT
A L'ASSEMBLEA

NOVEMBRE 1911
BARCELONA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

REPORT DEL CON-
SELL PERMANENT
A L'ASSEMBLEA

NOVEMBRE 1917
: BARCELONA :

8.464

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

REPORT DEL CONSSELL
PERMANENT

REPORT DEL CONSELL
PERMANENT

SENYORS DIPUTATS:

Tot seguit de finides les tasques de la darrera Assemblea, passà el Consell Permanent a Sitges, per transmetre a l'illustre President, reelegit, l'homenatge de nova i major confiança que el mantenia rector de la nostra vida corporativa. El gran patriota, en rebre l'expressió de les nostres devocions, semblà retornar per un instant a l'esperança de refer-se per amb tot el seu vigor seguir dirigint-nos. La mateixa illusió despertà en els nostres esperits aquella memorable visita. Aviat fou esvalda: el malalt illustre anà decaient, cada dia més i més; vingué a Barcelona; passà a mig juny a Castelltersol; i allà on va néixer, a la mateixa casa pairal dels seus amors i jocs d'infant, morí el nostre President el dia 1.^r d'agost, a les onze i minuts de la nit. Des dels primers moments en què l'aggravació del mal tancà tota esperança als anhels fervents de Catalunya per la salvació de la preciosa vida, el Consell passà a Castelltersol, i ja ni un sol moment va separar-se del moribund edificant, exemplar en la mort com en la vida. La pèrdua de D. Enric Prat de la Riba comogué profundament tot Catalunya. L'esperit del nostre poble, refet per la seva obra imponderable, es sentí de sobte orfe de la seva més alta personificació; però, esclatant en el plor serè del fort que no es vol retre a la desgràcia, manifestà el seu dolor en una

afirmació vigorosa i esplèndida de l'obra genial de l'apòstol. Les despulles del primer President de la Mancomunitat de Catalunya tornaren a la terra amb el clam civil de tots els catalans per l'eterna perduració de l'obra immortal.

En donar-vos compte, senyors Diputats, de la nostra actuació, siguin les primeres ratlles el record d'aquella amargor passada a últims de juliol i primers dies d'agost, i la fermaça, que renovem, de fidelitat i d'amor al nostre President per a seguir amb més fe que mai les inspiracions del seu alt patriotisme. No podem, per altra banda, deixar oblidats el sacrifici de la vida que ell ens féu i el que els seus han sofert. I no ho hem oblidat.

Paral·lelament a les darreries de la vida de l'excels patrici, esdevenien a la vida pública fets insòlits de fonda commoció política. La data històrica del primer de juny d'enguany obrí una crisi com d'altra igual no en recorda Espanya des de la restauració. Crisi constitucional pels seus factors i per les solucions inevitables. Crisi que, sobretot i en primer terme, imposava d'una manera indeferible un canvi radical i absolut de tot el sistema de ficció en què venia mantenint-se la política espanyola. El problema viu de la nostra personalitat, més afermat i visible des de la constitució de la Mancomunitat de Catalunya, prenia lloc preferent en el conflicte i marcava la tònica de l'actuació que, per endegament de les inquietuds arreu fortament manifestades, emprehngueren els parlamentaris catalans. Mai el moment no aparegué tan propici a les nostres reivindicacions. Ni la pertorbació de la vaga general, ni el neguit dels dies febreros de la suposada revolta i aparatosa repressió de mitjans d'agost, amb les garan-

ties constitucionals suspeses i l'estat de guerra declarat, pogueren ofegar l'optimisme amb què veié Catalunya el desenrotllament del greu conflicte. La veu profètica del Sr. Prat de la Riba semblava que, com un ressò, planés sobre tot el nostre poble. La visió que ja des dels començos de la gran guerra tingué clarividient, assegurant el triomf de les nacionalitats com a conseqüència de la revisió general dels conceptes i valor de la llibertat política individual i colectiva, es feia carn també aquí, fets els anhels en la Catalunya rediviva i en l'Espanya gran. I aquell optimisme es lliurava generós a l'esperança d'assolir ben aviat gran part de l'ideal. En les paraules de regreiciament que el Sr. Prat de la Riba dirigia als senyors Diputats, poc abans de morir, per haver-lo novament elegit President de la Mancomunitat de Catalunya, en l'allocució que a tots envià i que tots guardarem com a sagrat testament de la seva vida pública, ens assenyalava els inicis del segon període de la nostra actuació mancomunat. «Som a l'hora de resoldre el problema del seu contingut, de les seves atribucions», deia el mestre. Potser hauríem fet més via de la que ell mateix i nosaltres podem creure que es fes en sis mesos. Les delegacions en projecte, respecte de les quals podia discutir-se la major o menor extensió, però dintre de les quals no podem admetre la minva més lleu en els atributs de la plena sobirania; les delegacions, contingut efectiu i indispensable de la Mancomunitat; és lògic suposar que amb aquest mateix nom o en el reconeixement sincer de l'autonomia, al qual principi responen, les havem d'assolir ben aviat. És clar, doncs, que davant de totes aquestes consideracions, i donats a un pensament més ample i més alt de la nostra constitu-

ció, en ocupar-nos de deliberar respecte de la reforma de l'Estatut, l'estudi del qual vàrem fer, coincidírem en l'apreciació que no era pas aquesta l'hora oportuna de modificar petits detalls d'organització interior si no volíem posar en una evidència deplorable la petitesa d'aquelles migrades reformes davant la transcendència del nostre voler fonamental.

Ja compendreu, senyors Diputats, que el treball del Consell, en un període de trasbalsament interior tan profund, i mantenint-se encara totes les causes exteriors que han condicionat des de l'any 1914 la nostra vida nacional, influïda forçosament pels trastorns que en l'ordre econòmic i en el social ha portat la gran guerra, no podia estendre's a grans iniciatives ni al desenrotllament de grans obres. Modestament, doncs, mantenint-nos serens a l'hora tràgica i en el moment històric de renovació, havem anat fent via, donant a les obres públiques la major extensió i activitat possible, eixamplant la xarxa de les comunicacions telefòniques en proporció ben notable, i organitzant els centres impulsors de la Cultura catalana i de l'Agricultura, que ha de tecnificar i enrobustir la producció de la nostra terra; completant aquestes iniciatives amb la creació de les Escoles Industrials i de la d'Auxiliars de Medicina, que obre una nova porta a l'activitat pràctica de la dona catalana.

Heu's aquí ara, en aquest Report, el resum de les nostres tasques des de maig passat.

§ I

SERVEI DE CONSERVACIÓ DE CARRETERES, CAMINS I PONTS

Des que la Mancomunitat s'encarregà de la conservació de les carreteres i camins provincials va estudiar i posar en pràctica un pla de treballs en el qual, ajustant-se als mitjans econòmics de què disposa, es dividien aquells en treballs de caràcter ordinari pròpiament dit, i els que, tant per llur importància com per llur cost, podien considerar-se de caràcter extraordinari. Segons el dit pla, els treballs de caràcter extraordinari havien d'executar-se en tres anys, i així es feia constar en diversos Reports: plau al Consell poder dir que, exceptuant alguna via de trànsit reduït, com ho és avui dia la carretera de Vilanova de Meià a Alentorn, i alguna altra de menys importància, l'arranjament de les quals ha estat precis ajornar per a carregar llur import al Pressupost de l'any vinent, les altres de Girona, Lleida i Tarragona quedaran en les condicions que el tràfec modern exigeix dintre el termini que el Consell s'havia assenyalat.

Restaran tan sols, per arranjar com cal, algunes vies de Barcelona que, no fa encara dos anys, foren traspassades a la Mancomunitat; mes els treballs preparatoris estan tan avançats, que tot fa preveure que per a mitjan any propinent totes les vies mancomunals hauran assolit el grau de perfecció que

desitja el Consell, a la qual cosa dedica tot son esforç, convençut de la importància d'aquest servei. Això és el que ha tingut en compte en formular el Pressupost per a 1918, que sotmet a l'aprovació de l'Assemblea.

No cal detallar aquí, carretera per carretera, els treballs que a cada una s'han portat a cap des de la darrera Assemblea, així com els que estan en període d'execució, puix que es publiquen els més importants en aquest mateix Report, a l'Anex n.º 5; però sí creu el Consell convenient donar una explicació general dels motius pels quals mantes subhastes de proveïment i inversió de pedra per als afermats han restat desertes una i dues vegades, ço que ha entorpit considerablement la feina a fer, no sols per l'endarriment que això ha implicat, sinó, demés, perquè havent-se acordat executar-la per Administració, sense augment dels respectius pressupostos dels projectes aprovats, ha obligat a un major treball de les nostres Oficines, privant el personal de dedicar-se a la preparació i execució d'altres tasques. Els motius a què s'ha fet referència són principalment deguts a la manca de treballadors, la qual cosa en algunes comarques constitueix una veritable crisi i, en conseqüència, un encariment notabilíssim en la mà d'obra, ço que dona lloc que certa mena de treballs que s'han de verificar en terminis curts produeixin esporugüiment als contractistes, sobretot quan llurs èpoques coincideixen amb els quefers agrícoles que no admeten ajornament. Aquestes mateixes consideracions són les que han obligat al Consell, mantes vegades, fins contrariant els seus desitjos, a concedir pròrrogues per a l'acabament de treballs de proveïment de pedra, inversió d'aquesta, etc.

Malgrat tot, és d'esperar que ben aviat entrarem en el règim que podríem anomenar ordinari de la conservació, ço és, el que demana tan sols ésser amatent a refer ço que es desgasta, i això en el temps i moment oportú. Això permetrà dedicar una bona part dels cabals del Pressupost destinats a aquesta atenció a millorar els procediments seguits fins ara i posar-ne en pràctica d'altres que, com l'enquitranat dels afirmats, tan útils són per a llur conservació i tants aventatges reporten per al trànsit, sobretot en les vies que menen, travessant-les, a poblacions importants i en les quals el trànsit d'automòbils és intens. Seguint, no obstant, el criteri adoptat, amb caràcter general, en l'execució d'obres de millora, de les quals es beneficien directament i principalment les poblacions afectades, el Consell creu oportú i convenient que els Municipis corresponents contribueixin a llur realització de conformitat amb les respectives possibilitats econòmiques, puix que això fa factible l'execució en una major extensió i serveix a l'ensem perquè les dites Corporacions s'interessin i estimin l'esforç que fa la Mancomunitat.

Conseqüència del que resta exposat, i perquè les obres s'executin com cal, és forçós adquirir el material i els útils necessaris que a causa de llur cost, no sols de compra sinó també d'entreteniment, no havien pogut proporcionar-se les Diputacions. No és aquesta l'època més oportuna per a poder adquirir en condicions acceptables el dit material; i, no obstant, el Consell ha tingut la sort que se li presentés ocasió, i l'ha aprofitada, de compra d'un lot de maquinària i útils propis per a la conservació, procedent de la rescindida contracta d'arrendament de la conservació de carreteres i camins de la Diputació de Barcelona; el qual lot, donat el poc

temps en què hi hagué lloc d'ésser utilitzat per l'esmentada Diputació i la classe excellent del material, constituía una bona adquisició, el detall de la qual pot veure's en l'acord corresponent que figura en l'Anex n.º 5 del present Report.

Com a treballs complementaris de la conservació, s'han executat els de construcció de murs de sosteniment de terres per a evitar esllavissades, malecons, i supressió o substitució de badens en punts perillosos de les carreteres, etc.

Així mateix farem constar, com a cosa relacionada amb la conservació, que del 25 d'abril darrer fins al 31 d'octubre s'han estudiat i resolt en la forma procedent 413 peticions de permisos per a l'execució d'obres o establiment de servituds en carreteres i camins.

§ II

ESTUDI I CONSTRUCCIÓ DE CARRETERES, CAMINS I PONTS

Seguint el sistema adoptat pel Consell, en anteriors Reports, de donar compte de l'estat i característiques més importants de les obres que té en estudi o en curs d'execució pertanyents als plans aprovats, mitjançant uns quadros o *estats*, repetim en el present Report, i amb la mateixa ordenació, els Anexos n.ºs 1, 2, 3 i 4 que figuraven en l'anterior, amb les esmenes i addicions consegüents, per a referir-los a la data del 31 d'octubre darrer i completats a l'ensem amb altres dades que creiem interessants.

És amb veritable satisfacció que el Consell constata la feina feta, en poc més de dos anys i mig, en aquesta branca de la seva actuació, malgrat la sèrie d'entrebancs que han anat sorgint i dels quals s'ha fet esment en anteriors Reports. Un d'ells, i no el de menys consideració, ha estat i continua essent l'apatia de mants Municipis a donar compliment als requisits que té acordats la Mancomunitat com a condició prèvia per a l'estudi i construcció de les obres que els afecten. A aquesta manca d'interès pel comú, hi ha donat el Consell una sanció consistent en el desistiment de portar a cap l'obra corresponent, com s'ha fet ja en sis d'elles, i ha cercat a l'ensem una solució, inspirant-se en els desitjos expressats en l'As-

semblea, per als casos en què circumstàncies especials de l'obra no permetin als Municipis adquirir els referits compromisos en ço que es relaciona amb la cessió de terrenys, sense conèixer prèviament el traçat aproximat del camí o carretera, acordant que es verifiqui pel nostre personal tècnic el reconeixement o fixació de la traça aproximada, sempre que els Municipis interessats s'hagin compromès en deguda forma a reintegrar a la Mancomunitat les despeses que els dits treballs ocasionin, si per qualsevol causa no arriba a formalitzar-se la cessió dels terrenys. D'aquesta manera resten virtualment subsistents els requisits previs acordats amb caràcter general: es donen facilitats als Municipis per a llur compliment, i s'evita el fer despeses en va i l'augmentar sense profit la tasca de les nostres Oficines d'Obres Públiques.

Un altre destorb, provinent del Poder central, s'ha vingut a sumar als existents, privant de descabdellar la feina d'estudi i construcció d'obres noves amb la celeritat que el Consell desitja; i és que, en virtut del Reglament aprovat en 14 de desembre de 1916 per a l'aplicació del reial decret que estableix la zona militar de costes i fronteres, dintre la qual s'hi comprèn la major part de Catalunya, estan subjectes tots aquells treballs, sigui la que es vulgui la importància de l'obra de què es tracta, a una sèrie de tràmits més o menys dificultosos per a obtenir de l'Autoritat militar l'autorització corresponent. No obstant, creiem de justícia fer constar que, salvant alguns casos dubtosos, han estat donades totes les facilitats compatibles amb llur deure pels funcionaris encarregats de donar compliment a ço que hi ha legislat.

Les consideracions exposades en el paràgraf anterior, relatiu al servei de Conservació de carreteres, camins i ponts, referents a les dificultats sorgides per manca de treballadors, poden donar-se per repetides en ço que afecten a la construcció de les obres. Mantes d'aquestes haurien de trobar-se ja acabades, mes la crisi de bracers de què s'ha fet esment, l'encaïment dels materials i dificultats de transports, i, en moltes comarques i en certes èpoques de l'any, la manca de cavalcaures per al servei de carros, han obligat al Consell a concedir als respectius contractistes pròrroques prudencials i ajustades a les circumstàncies de cada obra.

També algunes subhastes d'obres de nova construcció han restat sense licitadors; emperò aquest fet és degut, en gairebé tots els casos, que en l'execució de les obres entren materials de difícil adquisició en els moments actuals, o aquells el preu dels quals es ben insegur, ja que amb pocs dies de diferència experimenten augments considerables i impossibles de preveure amb exactitud quan es formula el corresponent projecte. Per aquest motiu el Consell ha cregut convenient procedir a l'execució de les obres que es troben en aquell cas, pel sistema d'Administració, malgrat que aquest procediment té el desavantatge d'un notable augment de feina per als nostres funcionaris tècnics, que els priva de dedicar-se a nous estudis i construccions.

Dels camins veïnals del Conveni entre l'Estat i la Mancomunitat n'hi ha alguns que han estat rebuts definitivament, i molts d'altres que estan a punt d'acabar-se. Amb això s'ha plantejat ja la qüestió de la conservació dels mateixos, la qual, segons el referit Conveni, ha d'anar a càrrec de l'Estat; mes el

Consell té en estudi la possibilitat d'encarregar-se directament d'aquest servei, mitjançant les compensacions corresponents que hauria d'atorgar l'Estat.

Tant per a estimular les iniciatives particulars com per a augmentar tant com es pugui, en el més breu temps, la xarxa de vies de comunicació de les que la Mancomunitat té integrades en el seu Pla general, el Consell té acordades unes Bases ajustades a les normes aprovades per l'Assemblea per a la tria de carreteres, camins i ponts a construir, mitjançant les quals la Mancomunitat subvenciona les dites obres amb un tant per 100, variable segons el grau de llur utilitat i sempre inferior al 75 per 100 de llur cost, amb la condició que els interessats avancin l'import total de l'obra, que els serà reintegrat, en la proporció fixada, a mesura que ho permetin les resultes dels corresponents Pressupostos de la Mancomunitat.

Amb els auxilis econòmics posats pel Consell a disposició de les Diputacions, segons acords que s'han publicat en altres Reports o que figuren en el present, continuen executant-se diverses obres de camins veïnals, les quals es detallen en l'Anex n.º 4.

Donades aquestes explicacions de caràcter general, anem a resumir les dades que s'expressen en els esmentats *estats* Annexos 1 a 4, formulats tots ells amb data 31 d'octubre darrer.

Obres del Conveni amb l'Estat. — De les 73 obres, entre elles 10 ponts, que figuren en el Conveni entre l'Estat i la Mancomunitat, n'hi ha 5 de construïdes, 32 en construcció, 15 amb projecte aprovat pel Consell i en tramitació per a aconseguir-lo de l'Estat, 7 el projecte de les quals està estudiat, mancant acabar

de descabdellar-lo, i 3 de la construcció de les quals s'ha desistit, restant les altres per estudiar.

La llargada dels camins construïts és de 17,160 metres, llur cost total 114,941'69 pessetes, i la subvenció corresponent de l'Estat importa 81,240'81 pessetes. D'aquestes obres n'hi ha dues de rebudes definitivament, essent llur llargada de 3,660 metres, llur cost 26,833'96 pessetes, i la subvenció de l'Estat 18,032'41 pessetes.

La llargada dels camins en construcció és de 128,220 metres, llur cost total 1.439,783'76 pessetes, i la subvenció de l'Estat 899,043'29 pessetes. En construcció hi ha, demés, dos ponts, el cost dels quals és de 58,238'23 pessetes, i la subvenció corresponent 37,080'34 pessetes.

La llargada dels camins amb projecte aprovat pel Consell i en tramitació per l'Estat és de 64,800 metres, el cost total 871,415'16 pessetes, i la subvenció de l'Estat que correspondrà, segons projecte, importa 587,661'81 pessetes. Entre aquestes obres figura un pont, d'un cost total de 15,941'65 pessetes, i al qual correspondrà una subvenció de 10,760'15 pessetes.

La llargada de les obres, entre les quals hi ha un pont, amb projecte estudiat, és de 37,730 metres.

Resten solament uns 31 quilòmetres per estudiar.

Obres de la 1.ª Relació de les més necessàries i urgents. — De les obres que figuren en aquesta Relació, n'hi ha 3 de construïdes, entre elles dos ponts, essent el Pressupost de contracte total de 104,235'93 pessetes; en construcció o en subhasta, 6 camins i 6 ponts, per un pressupost total de contracte de 1.240,421'76 pessetes, essent la llargada dels camins

de 36,440 metres. Demés hi ha dos camins, la llargada dels quals és de 16,300 metres, i 5 ponts estudiats i amb projecte aprovat pel Consell, important el Pressupost total de contracte 246,103'37 pessetes; i 7 camins i 3 ponts estudiats, mancants l'aprovació del Consell, essent la llargada dels primers de 45 quilòmetres aproximadament.

Obres de la 2.ª Relació de les més necessàries i urgents. — D'aquestes obres, se n'han estudiades ja 25, entre elles 4 ponts, essent la llargada dels camins o carreteres de 121 quilòmetres aproximadament.

Obres a la construcció de les quals han aplicat les Dipulacions les subvencions concedides per la Mancomunitat. — El nombre d'obres d'aquesta categoria que estan en construcció, subhastades o en període de subhasta, és de 14, amb una llargada total, segons projecte, de 61,550 metres, i un Pressupost de contracte de 665,240'93 pessetes.

En resum, que actualment hi ha construïdes o en construcció, directament per la Mancomunitat o amb la seva subvenció, 57 obres; amb projecte aprovat, subhastades o en període de subhasta, 31; i estudiades, 42; formant un total aproximat de 528 quilòmetres.

§ III

FOMENT D'OBRES HIDRÀULIQUES

Les peticions dels Sindicats i Comissions de regants acceptades en principi, segons acord del Consell de data 15 de març d'enguany, que fou publicat en el Report corresponent a la darrera Assemblea, referents als auxilis per al foment d'obres hidràuliques, estan unes en tramitació per les dependències oficials de l'Estat per a obtenir la respectiva concessió d'aprofitament de les aigües que discorren pels *cauces* públics, i altres estan en vies d'execució, que serà començada tan bon punt s'hagi firmat el contracte en què es determinen les condicions de la subvenció, amb caràcter de bestreta concedida per la Mancomunitat, així com les d'amortització i les altres que s'hauran d'aplicar. Com que les esmentades peticions han estat promogudes per corporacions o entitats, les quals per a resoldre han hagut de recaptar la conformitat dels regants interessats (bastant nombrosos en alguns casos), no és estrany que s'hagi endarrerit una mica la realització de les millores projectades a les quals el Consell té ofert la seva ajuda.

En l'Anex n.º 10 del present llibre es publica l'acord adoptat pel Consell en sessió de 6 de setembre darrer a fi d'impulsar els treballs preparatoris per a la realització de les referides obres.

§ IV

TELÈFONS

Per tot comentari al treball de la Secció de Telèfons, farem conèixer el balanç del treball realitzat en les construccions de línies des d'abril de 1916 a novembre de 1917:

	<u>Circuit en</u> <u>quilòmetres</u>	<u>Línia en</u> <u>quilòmetres</u>
Línies telefòniques construïdes entre poblacions o fora casc	1754	1515
Centrals instal·lades	64	
Altres poblacions reunides . .	60	

S'ha creat, demés, la secció, el personal, i organitzat les xarxes adquirides; de totes les quals coses es donen detalls en el Report de l'Enginyer Director al Consell, que figura en l'Anex n.º 13.

REVIEWS AND REVISED TEXT

The first of these was a revision of the text of the
 first part of the book, which had been published in
 1912. This revision was necessary because of the
 discovery of several errors in the original text.
 The second revision was a revision of the text of
 the second part of the book, which had been
 published in 1913. This revision was necessary
 because of the discovery of several errors in the
 original text. The third revision was a revision
 of the text of the third part of the book, which
 had been published in 1914. This revision was
 necessary because of the discovery of several
 errors in the original text. The fourth revision
 was a revision of the text of the fourth part of
 the book, which had been published in 1915.
 This revision was necessary because of the
 discovery of several errors in the original text.
 The fifth revision was a revision of the text of
 the fifth part of the book, which had been
 published in 1916. This revision was necessary
 because of the discovery of several errors in the
 original text. The sixth revision was a revision
 of the text of the sixth part of the book, which
 had been published in 1917. This revision was
 necessary because of the discovery of several
 errors in the original text. The seventh revision
 was a revision of the text of the seventh part of
 the book, which had been published in 1918.
 This revision was necessary because of the
 discovery of several errors in the original text.
 The eighth revision was a revision of the text of
 the eighth part of the book, which had been
 published in 1919. This revision was necessary
 because of the discovery of several errors in the
 original text. The ninth revision was a revision
 of the text of the ninth part of the book, which
 had been published in 1920. This revision was
 necessary because of the discovery of several
 errors in the original text. The tenth revision
 was a revision of the text of the tenth part of
 the book, which had been published in 1921.
 This revision was necessary because of the
 discovery of several errors in the original text.

§ V

SERVEIS D'AGRICULTURA

Result el concurs per a proveir el càrrec de Director dels serveis tècnics d'Agricultura, nomenat el que ja ho era de l'Escola Superior d'Agricultura, En Josep M.ª Valls, i cridat el que fins fa poc fou Enginyer de l'Estat a Girona, En Pau S. Casallo, per a compartir les tasques d'organització del centre, nucli futur de l'agricultura catalana, amb la confiança que ens mereixia la competència dels dos designats, a bastament i activament palesada en llur anterior profitosa actuació; l'acció de la Mancomunitat ha continuat l'obra començada amb un lleuger assaig, durant l'any 1915, mitjançant els cursos breus especialitzats, i ha escampat intensament la seva zona d'acció. Una sèrie d'aquests cursets han tingut lloc, i han sabut inculcar a la pagesia catalana un modern i reproductiu concepte de la producció agrícola.

Hem obert concurs per establir a Catalunya una ampla xarxa de Camps experimentals pràctics, l'èxit del qual ha estat ben falaguer, ja que de bon grat la terra catalana ha respost a la crida que la Mancomunitat de Catalunya va fer als agricultors.

I en aquests Camps experimentals pràctics, en aquestes petites extensions, es farà un acurat conreu, es faran assaigs de tot el que l'agricultura pugui ne-

cessitar. Es demanava el concurs de l'agricultura, es buscava la col·laboració de la pagesia, es volia unir el coneixement pràctic que els agricultors porten fet en llurs zones amb l'ample horitzó que ofereixen els moderns estudis de l'agricultura. S'anaven a crear centres d'on fortes llums de perfeccionament s'expandissin, implantant-se un ensenyament continuat en ple funcionament. ¿Podrà dubtar ningú, veient el resultat del concurs, del bon daler amb què neixen els Camps experimentals de la Mancomunitat?

Mes no és possible, de moment, atendre totes les sol·licituds; cal no fer tria (que fóra llarga o injusta), sinó determinar els que, en principi, per llur situació geogràfica, per la intensitat de llur conreu, puguin ésser més convenients. I el servei tècnic d'Agricultura està examinant d'un a un tots els Camps oferts. El resultat del concurs ben aviat podrà fer-se públic.

El Camp experimental porta aparellats tècnics i laboratoris; el Camp experimental demana repetides visites del personal; el Camp experimental representa discutir sobre la realitat, i permet a tot el poble i a tota la rodalia fer assaigs, racionalment orientats i tècnicament portats a cap.

Mes en crear els Camps experimentals es preveia ja la necessitat d'aquesta organització. En el projecte de Pressupost per a 1918 es presenta consignada una part d'aquests serveis. El muntatge del Laboratori anex, per a poder fer estudis propis, per a no haver de recórrer als anàlisis estrangers, s'ha començat ja aquesta tardor. Quan comenci l'any nou, les Seccions tècniques de Vinyes i Vins, de Cereals i de Farratges, de Terra campa, seran ja constituïdes; i s'aniran organitzant les referents a la Ramaderia i

a ses indústries derivades, a l'Oliver i als Olis; als Arbres fruiters i a ses indústries, als Boscos i als Aprofitaments hidràulics. Ben aviat l'organització agrícola de Catalunya podrà ésser un fet.

Modestaments ha iniciat a Falset una de les tasques més profitoses que poden exercir-se en la producció agrícola. Personal de l'Estació Enològica de Reus, posat al servei de la Mancomunitat, ha dirigit la fermentació metòdica i ordenada de mils càrregues de vi. Provatures d'organització de grans Cooperatives de producció que topen en principi amb les dificultats inherents a tot començ de nova empresa, han trobat el més ferm ajut en la Mancomunitat. Avui comencen els pobles a sol·licitar que siguin els nostres serveis els que marquin la ruta a seguir.

§ VI

INSTRUCCIÓ PÚBLICA

Una remarcable col·laboració ens ha permès continuar, amb l'eficàcia i bon zel que revelen les dades que segueixen, l'obra d'Instrucció pública a què veniem referint-nos en Reports anteriors. N'Eugeni d'Ors, que en aquests darrers anys ha traspalsat, feridor, renovador, però constructiu, amb llibres, amb monografies, amb articles, amb conferències i altres armes d'acció immediata o d'acció lenta però eficaç, la nostra intel·lectualitat, aguditzant-ne la sensibilitat i despertant arreu inquietuds i curiositats inèdites, N'Eugeni d'Ors, prestigi indiscutible de la nostra terra, iniciador o col·laborador de tota obra cultural entre nosaltres i missatger, lluny de casa, dels nostres dalers o aportador als nostres cenacles de les llunyanes palpacions de fora, s'ha encarregat, com conseqüència de les oposicions convocades d'acord amb les bases indicades en l'anterior Report, de la Direcció del servei d'Instrucció pública de la Mancomunitat de Catalunya. Doctor en Filosofia, Doctor graduat en Dret, Membre de l'Institut, Oficial d'Instrucció pública de França, Membre representant d'Espanya al Comitè Internacional de Filosofia, heu's aquí, ultra els seus valor i actuació personals, els títols que honoren el Cap de la novella secció.

Des de la primera sessió que subseguí a la constitució del Departament, un pla va fixar-se amb caràcter de generalitat, comprnent un índex complet d'institucions i d'intervencions a realitzar pel govern de la Mancomunitat en política de cultura. La inspiració dominant en aquest estudi era doble : d'una banda, desig i necessitat d'aplicació immediata, per a la qual cosa calia tenir en compte la reduïda esfera d'autoritat que concedeix al nostre organisme la legislació vigent; d'altra banda, la convicció que aquesta esfera ha d'ampliar-se, que s'ampliarà segurament en terme no llunyà, almenys amb l'obtenció de les facultats que es fixen en el nostre programa de delegacions. Calia, doncs, tenir en compte l'estat actual, sense per això perdre de vista en cada empresa, en cada esforç, l'esdevenidor previsible; calia en projectes, en plans, en instauracions, en gestions, en actuacions, cenyir-se als límits estretíssims del poder d'avui, però al mateix temps, preparar els instruments indispensables al desenrotllament i plantejament de les atribucions de demà.

Les línies generals d'aquest pla foren en bell principi aprovades. Comprèn una actuació múltiple, però sistemàticament articulada, en tots aquells camps en els quals una renovació dels instruments del treball de ciència i d'educació importa a la constitució nacional de Catalunya. Com altres tantes especialitats dins d'aquesta actuació total es presenten les obres de promoció i reforma en l'*ensenyament superior i la investigació científica*, veritable fonament de qualsevol política de cultura; en la *relació científica internacional*, destinada a fer-nos sortir de l'isolament intel·lectual en què errors seculars han confinat Espanya; en l'*ensenyament tècnic*, aplicat a la

indústria, al comerç, a l'agricultura, i en què la renovació és l'eina indispensable per a obtenir la prosperitat econòmica del país, i en l'ensenyament primari, objecte de preocupació constant per a un govern que ha trobat, com a heretatge de règims anteriors, la tara vergonyosa d'un dilatat analfabetisme; en els estudis especials per a la dona, contribució inexcusable en una qüestió social urgentíssima i que els retrucs econòmics de la guerra fan més candent encara en tot el món; en la difusió i divulgació de cultura, per fi, d'interès cabdal per a una democràcia com la nostra, que serà tant més elevada i tant més eficaç com més selecta i més rica en informació vagi esdevenint la saba popular en què ella es sustenta.

En el primer capítol, el Consell Permanent ha continuat actuant dins el sentit, ja indicat en Reports anteriors, de protecció predilecta als estudis l'objecte dels quals és el coneixement científic i la perfecta depuració i fixació de la nostra llengua gloriosa. La formació del Diccionari que amb una amplitud i una preparació admirables ve realitzant l'Institut d'Estudis Catalans, la formació de l'Atlas lingüístic, els estudis fonètics, han estat subvinguts, en col·laboració eficaç a l'obra que ja realitzen algunes il·lustres Corporacions de la nostra terra. Per iguals raons, i dins el mateix esperit, s'ha proveït a les necessitats d'un treball d'estudi i fixació del nostre Dret i de publicació dels seus textos. Mes, considerant encara que ens tancaríem en límits excessivament estrets pensant únicament en el Dret i en la llengua, el Consell ha començat a portar el seu interès a la jove institució dels Cursos monogràfics, fets principalment a base d'intercanvi de Professors, i en la qual, enguany, il·lustres homes de ciència de Zurich, de Paris, de

Berlín, han vingut a professar, al costat d'una representació selecta dels nostres, idees originals o avenços recentíssims en problemes de Filologia, de Química, d'Etnografia, de Filosofia. El Consell ha pensat encara d'accentuar el seu interès pels estudis de les ciències de la natura al costat dels filològics i dels jurídics, i a aquesta inspiració respondrà una part de l'actuació projectada per al pròxim exercici.

La circumstància de la guerra mundial, que malventurosament perdura, priva encara de donar immediata efectivitat a totes les aspiracions incloses en el capítol de relació científica internacional. No obstant, alguna de les obres incloses en altres capítols, com la mateixa que acabem de citar dels Cursos monogràfics, per son caràcter d'ésser basada en l'intercanvi i per la publicitat ulterior de les lliçons, que són professades i editades en diverses llengües, constitueix ja un instrument preciós per als fins d'aquest ordre.

Les iniciatives relatives a l'ensenyament tècnic, industrial, comercial, agrícola, han pogut ésser, en canvi, elaborades, en un treball intens i ben coordinat. Aprovat per l'anterior Assemblea el pla general formulat per l'establiment d'Escoles de Comerç, s'ha procedit al plantejament de quatre d'elles, convocant-se a l'efecte el corresponent concurs, al qual han acudit cinc peticions. S'ha de considerar com a sintoma característic del bon acolliment que han tingut, el que en alguna localitat la iniciativa per a la sollicitud d'una Escola ha estat doble, partint independent, i al mateix temps, de dues distintes corporacions. Mentre les quatre primeres fundacions es plantegen, llur pla pedagògic interior continua elaborant-se; i aquest estudi es lliga amb l'instru-

ment d'informació proporcionat ara per la Diputació de Barcelona amb l'otorgament d'una pensió per a estudi especial de l'organització d'ensenyaments mercantils a Suïssa, França i Anglaterra. També es planteja alhora la institució superior d'aquest ensenyament, de què la darrera Assemblea ordenà la instauració.

En el problema de les Escoles locals d'Indústries, el Consell ha elaborat el pla que té l'honor de sotmetre avui a les deliberacions de l'Assemblea. Un instrument informatiu anàleg a l'articulat amb el pla d'Escoles de Comerç s'ha procurat aquí. Però es compta principalment en aquest capítol amb la superior experiència proporcionada per la fructífera Escola Elemental del Treball de Barcelona. Sobre la importància d'alguns dels aspectes que comporta el nou pla d'Escoles locals d'indústries, especialment pel seu lligam amb el principi d'una temptativa d'educació primària superior i de batxillerat democràtic, s'insisteix prou en l'exposició de motius que acompanya el projecte perquè haguem de repetir-los aquí. Quant a l'ensenyament agrícola, han continuat en aquest període, amb l'èxit creixent que tothom sap, els cursos breus especialitzats donats a les localitats mateixes, i s'ha preparat el pla vast d'ensenyament i d'experimentació agrícoles que troba son desenrotllament detallat en un altre capítol.

Respecte de l'acció relativa a l'ensenyament primari, el Consell Permanent ha tingut, durant el darrer període, la satisfacció de veure terminats els dos primers edificis escolars dels quatre concedits, mitjançant concurs, a altres tantes localitats catalanes: la nova escola de Masó, a Tarragona, i la de Torms, a Lleida, de la qual està projectada per a dins de po-

ques setmanes la inauguració oficial. La qüestió del mobiliari ha estat resolta dins una solució ampla i d'accentuat caràcter estètic, per a arribar a la qual ha estat preciosa la col·laboració del Consell de Pedagogia de la Diputació de Barcelona.

Al costat dels problemes de l'edifici i del mobiliari, el problema dels llibres. Acords anteriors proveïen a la redacció i edició de textos escolars destinats a les escoles catalanes. Aquesta publicació és ja començada. Dos volums han vist ja la llum, als quals el caràcter d'assaig amb què es presenten no ha estat obstacle per a obtenir immediatament un èxit merescudíssim.

Però la bibliografia pedagògica catalana no ha d'acontentar-se amb donar llibres per als alumnes: és important també el problema de la formació i continuada renovació de la cultura científica i tècnica dels mestres. En aquest capítol, els nostres *Quaderns d'estudi* han continuat essent, com en períodes anteriors, un instrument de primer ordre. És incalculable la influència que una publicació així exerceix en l'esperit de qui la rep i se n'aprofita, atret per la persistència d'un oferiment que acaba per desvetllar les curiositats més adormides i per fer trontollar les rutines més arrelades. Per a molts mestres i mestresses de Catalunya, privats de moment, mentre l'obra de les Biblioteques locals no s'estengui, de qualsevol comunicació amb les idees noves que agiten el món, els *Quaderns d'estudi* són com una finestra oberta a un horitzó infinit i al pas d'un aire pur, renovador de tota atmòsfera viciada. El Consell creu que és útil pensar en l'extensió de l'obra vivificadora dels *Quaderns d'estudi* més enllà dels límits geogràfics del Principat, i que tot quant pugui

fer-se a benefici de la difusió d'una obra així ha d'ésser transformat en fruits de benedició per la cultura.

Un altre instrument ha estat aplicat, durant el darrer període, a la renovació i complement de la cultura bàsica i tècnica del magisteri; instrument que, tot i essent una continuació d'un assaig ja verificat en anys anteriors, ha pres enguany una nova forma, que sembla destinada a acréixer-ne l'eficàcia. Ens referim a l'Escola d'Estiu, en què es reuneixen anualment vora un centenar de Mestres i Mestresses, vinguts generalment de fora, que segueixen, amb aplicació i devoció exemplars, cursos sobre coneixements i mètodes nous. Enguany, aquesta Escola, sense descuidar els estudis aprofundits del tecnicisme pedagògic, practicats en belles sessions de lectures dels grans pedagogs contemporanis, ha complementat aquest treball amb un altre, més monogràfic, sobre les ciències naturals, estudiades pràcticament i experimentalment, segurament per primera vegada per part de molts dels alumnes. Un assaig curiós ha completat aquest ordre de treballs. Per primer cop a Espanya, s'ha practicat com a deport instructiu el *camping*, realitzat per alguns dies amb èxit i en condicions que fan honor a la delicadesa social i a l'afany científic tant dels que en foren directors com dels alumnes que s'hi aplegaven. En conjunt, l'Escola d'Estiu significa ja una institució arrelada, l'èxit de la qual hauria estat aquest estiu molt remarcant per l'opinió sense els esdeveniments públics que tothom recorda i que torbaren en més d'una ocasió la tranquila normalitat.

La implantació dels centres matrius per a l'estudi pedagògic que la Diputació de Barcelona té situats

per fi dins la plena legalitat (desapareguts els obstacles externs que en dificultaven la implantació), vindrà a sistematitzar i articular tot aquest esforç en ordre a la desitjada intensificació i reforma de l'ensenyament primari.

Ja havem al·ludit abans a l'interès extrem que avui, tant per circumstàncies universals com per altres especials nostres, revesteix un altre capítol dins la política de cultura : el de la instrucció femenina. De l'atenció que hi té posada el Consell Permanent respon el projecte d'acord sobre Escola d'Auxiliars de Medicina, que es presenta a l'actual reunió de l'Assemblea. En la seva exposició de motius, no menys que en les bases a què es concreta, apareix traduïda una preocupació que sabem del cert que és per tots els senyors Diputats vivament compartida. Per a la resolució de problemes d'aquest ordre, l'Escola Superior de Bibliotecàries, amb la fundació i desenvolupament de la qual la Mancomunitat de Catalunya es pot enorgullir, ha constituït per a nosaltres un camp d'experiència de vàlua incalculable. Aquesta Escola s'ha vist completada en el darrer període, i es troba ja complet el proveïment dels tres anys d'estudi que la carrera comporta. Un grup lluidíssim de senyorettes, que han trobat ja el sentit i fins algunes han començat ja l'exercici de les investigacions científiques i literàries, es forma vora la llar encesa d'aquesta Escola, per a donar des de demà mateix les missioneres que, escampades per tot Catalunya, a través de l'organisme de les Biblioteques populars, són destinades a portar arreu del país les llavors preadíssimes de la civilitat superior.

Mentre es prepara l'ànima de cada una d'aquestes institucions, se'n constitueix el cos, la casa.

De tres Biblioteques de les quatre concedides en el primer concurs està ja terminant-se l'edifici, així com d'una de les corresponents al segon concurs. Valls, Olot, Sallent, Borges Blanques, esperem que tinguin aquest any mateix a punt d'ocupar-se el bastiment amb el do significatiu amb què Catalunya les ha ennoblides. Altres localitats, Canet de Mar, Vendrell, Pineda, han posat ja la primera pedra de llurs construccions, havent solemnitzat cada una d'elles aquest acte amb festes emocionants, de gran significació popular i patriòtica. En altres localitats, com Vich i Figueres, el plantejament de la Biblioteca ha trobat ja solució de terreny i pot de seguida començar-se la construcció. Un nou Concurs s'ha obert aquest estiu, amb concessió de quatre Biblioteques. En la data en què tanquem aquest Report, data en què també es clou l'alludit concurs, nou localitats han acudit disputant-se'n l'aventatge i l'honor. En conjunt, a fi d'any, es trobaran en curs d'implantació, a Catalunya, setze Biblioteques populars, en altres tantes poblacions que hauran manifestat per actes significatius, i donant-ne penyora d'alt valor, viu desig de posseir aquestes institucions de cultura.

Una altra necessària preparació de la gran obra va fent-se al mateix temps: l'elecció dels llibres destinats a les Biblioteques. Però en molts casos, en moltes matèries de les que comprenen l'enciclopèdia humana, el llibre popular no es troba, o no es troba la llengua que sigui assequible a la generalitat dels lectors que han de constituir els clients d'aquella. Si una raó d'educació general no ho justificués, bastaria aquesta consideració per a valorar l'interès amb què la Mancomunitat esguarda l'edició d'una sèrie, re-

partida a preus mínims, de petits manuals perfectes de tota disciplina, com la que ha començat a veure la llum i ha esdevingut en breu temps famosa sota el nom de *Col·lecció Minerva*. En poc més d'un any aquesta sèrie ha donat una vintena de volums sobre Geografia, Astronomia, Física, Literatura, Filosofia, Sport, Modes, Lingüística, Higiene, Art, Arqueologia, Litúrgia, Dret, Agricultura, Política, Economia Domèstica, Educació, Psiquiatria, Oceanografia, Prehistòria, que, en lleugers fascicles vistosos, han volat, com altres tants ocells d'esperit, per tots els aires de la nostra terra. Una particularitat d'aquesta col·lecció a comparar-se amb altres de finalitat divulgadora, està en l'alta solvència científica dels col·laboradors de l'obra, per la qual han vingut a col·laborar-hi els homes més eminents de Catalunya, cada un en l'especialitat de la seva competència. A la *Col·lecció Minerva* vindran a ajuntar-se de seguida altres instruments de popularització de coneixements, més amples encara, de conformitat amb el pla sistemàtic a què havem al·ludit al principi. En un ordre especial dintre aquestes empreses, recordem de nou els Curses d'Agricultura. Al mateix objecte ha obeït l'eixamplament de la projectada Escola de Correspondència, convertida en un servei general d'extensió de l'ensenyament tècnic. Dins altre ordre, encara poden citar-se, per tancar aquesta enumeració lleugera d'iniciatives, les referents al Patronat d'Estudiants, al Premi Monturiol i a la publicació de les obres d'aquest il·lustre català; acords, aquests darrers, amb què el Consell Permanent ha respost a l'encàrrec d'honorar-lo especialment que rebé d'una anterior reunió de l'Assemblea.

La lluita per la cultura constituí (ho sap tothom,

propis i estranys) una de les centrals preocupacions de l'illustre repúblic que fou el nostre primer President; la més brillant en el resultat de l'esforç, la més personal i renovelladora. Creiem complir estrictament el deure de continuar l'obra per ell començada, mantenint viu en tots l'interès per temes d'aquest ordre, als quals són tan estretament lligades la prosperitat, la llibertat i la dignitat del país.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

In the course of the investigation, the following facts were ascertained: that the defendant had been in possession of the stolen property for a period of several months; that the property was of considerable value; and that the defendant had been seen in the company of several individuals who were known to be involved in the same line of business. It is further stated that the defendant had been seen in the company of the same individuals at various times during the period of the investigation. The defendant's conduct is in violation of the provisions of the law relating to the possession of stolen property, and it is recommended that the defendant be sentenced to a term of imprisonment for a period of not less than one year and not more than two years, with the option of a fine of not less than \$100 and not more than \$500. The defendant is a person of good character and has no previous criminal record. It is recommended that the defendant be sentenced to a term of imprisonment for a period of not less than one year and not more than two years, with the option of a fine of not less than \$100 and not more than \$500.

§ VII

SERVEI DE DEMENTS

Ja hagué esment l'Assemblea, per mitjà d'anteriors reports (maig-novembre de 1916 i maig de 1917), que per la construcció d'una Clínica d'Observació i Hospital per al tractament de malalties nervioses — institució que, en ordre d'urgència, ocupa indiscutiblement el primer lloc en el pla de renovació que la Mancomunitat es proposa dur a terme — havia adquirit el Consell la finca «Torre Ribera», enclavada en el terme municipal de Santa Coloma de Gramanet i com, resolt així l'emplaçament de l'edifici, i a fi d'apresar-ne la construcció, s'havien fet públiques ja les Bases del concurs d'avantprojectes per a la instal·lació i funcionament de l'esmentada Clínica de malalties nervioses, primera fita que ha de posar la Mancomunitat de Catalunya en aquest ordre de funcions, la modernització de les quals ha estat sotmesa a la seva iniciativa. Ara ens cal, només, ajustar algunes dades a les precedents, per tal de posar al dia la relació de les nostres gestions.

Constituïren el Jurat que havia de fallar el referit concurs d'avantprojectes, el President accidental de la Mancomunitat D. Romà Sol; els Consellers D. Agustí Riera, D. Josep Mestres i D. Josep Estadella; l'Arquitecte provincial de Barcelona, D. Josep Bori; el Director facultatiu del Manicomi de Salt, D. Salva-

dor Vives i Casajoana, i el Director facultatiu del Mancomuni de la Santa Creu, D. Joan Alzina i Melis.

Acudiren al concurs sis avantprojectes que firmen els Srs. D. Ramon Puig i Gairalt, D. Gaietà Buigas i Monrabà, D. Josep M.ª Pericas i Morros junt amb D. Rafel Masó i Valentí, D. Adolf Ruiz i Casamitjana junt amb D. Josep M.ª Pujol i de Barberà, D. Antoni Darder i Marsà junt amb D. Claudi Duran i Ventosa, i D. Jeroni Martorell junt amb D. Francesc Folguera, essent declarats admissibles pel Consell tots aquests senyors concursants.

El Jurat, en començar les seves tasques d'estudi i classificació de les obres que li eren sotmeses, atesa la brevetat de les Memòries acompanyatòries dels avantprojectes presentats a concurs i el desig manifestat per algun senyor concursant de trobar avinentesa per a completar verbalment, davant el tribunal, els termes de les dites Memòries, acordà invitar els autors dels avantprojectes perquè, si ho creien convenient, usessin de la facultat que els concedia el Jurat d'informar davant ell, durant el terme màxim de mitja hora, no solament sobre aquells extrems dels seus projectes que creguessin de conveniència aclarir o explicar, sinó sobre aquells altres punts que tingués a bé sotmetre'ls el Jurat; i per tal que, una vegada recollida la dita informació, tingués el Tribunal ocasió de controlar, d'una manera viva, les seves impressions sobre el terreny, acordà el Jurat procedir a una visita a la finca «Torre Ribera».

Comparegueren a la informació els Arquitectes Srs. Buigas, Darder-Duran, Folguera, Pericas-Masó, Puig i Gairalt i Ruiz-Pujol. Procedí, immediatament, el Jurat, a la visita als terrenys sobre els quals havia d'ésser emplaçada la Clínica mental. I des-

prés d'haver esmerçat en l'estudi comparatiu dels diversos avantprojectes tot aquell temps que considerà compatible amb la complexitat del seu comès, fou quan el Tribunal sotmeté al Consell Permanent el seu veredicté, que nosaltres confirmàrem en totes ses parts (vegi's l'Anex n.º 35 del present Report) aprofitant ara aquesta avinentesa per a lloar com cal l'activitat i encert que tots els seus digníssims membres posaren a contribució en la difícil tasca que en son dia els fou confiada pel Consell Permanent.

L'exposició dels diversos avantprojectes que acudiren al concurs, quedà oberta al públic, per un termini de quinze dies (des del dia 27 de setembre propassat), en aquest Palau de la Generalitat. Els senyors assembleïstes, doncs, hauran tingut ocasió de visitar-la, formant concepte no solament de la importància que revestí el concurs i de la justícia amb què es repartiren les indemnitzacions entre els senyors Arquitectes, sinó de l'esperit que guià el Tribunal per a encarregar als senyors Arquitectes D. Josep Pericas i Morros i D. Rafel Masó i Valentí la redacció del projecte definitiu de la Clínica d'Observació i Hospital per al tractament de malalties nervioses.

La missió del Jurat, però, no és encara acabada. D'acord amb la vuitena de les Bases del concurs, el Tribunal té atribucions per a fer, als autors de l'avantprojecte escollit, totes aquelles observacions que cregui oportunes. Demés, una vegada redactat el projecte definitiu, ha d'ésser també el Tribunal qui dongui l'acceptació. Continuen, doncs, obscurament, però ben encaminats i amb totes les garanties, els treballs que han d'ésser fermança, pel dia de demà, d'un definitiu encert en l'obra que la Mancomunitat té en projecte.

The committee on the part of the American Medical Association has been very active in the past few years in the promotion of the public health. It has been successful in securing the passage of laws which have benefited the public health in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the medical profession in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the public in many ways.

The committee on the part of the American Medical Association has been very active in the past few years in the promotion of the public health. It has been successful in securing the passage of laws which have benefited the public health in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the medical profession in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the public in many ways.

The committee on the part of the American Medical Association has been very active in the past few years in the promotion of the public health. It has been successful in securing the passage of laws which have benefited the public health in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the medical profession in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the public in many ways.

The committee on the part of the American Medical Association has been very active in the past few years in the promotion of the public health. It has been successful in securing the passage of laws which have benefited the public health in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the medical profession in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the public in many ways.

The committee on the part of the American Medical Association has been very active in the past few years in the promotion of the public health. It has been successful in securing the passage of laws which have benefited the public health in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the medical profession in many ways. It has also been successful in securing the passage of laws which have benefited the public in many ways.

§ VIII

ACCIÓ SOCIAL — SANITAT

Ha continuat el Consell preocupant-se del sanejament de les comarques catalanes infectades de paludisme, i ha procurat intensificar l'acció d'aquest servei confiat a l'Institut de Ciències.

En l'Anex n.º 38 es dóna compte de l'informe del Dr. Gustau Pittaluga al Consell referent als treballs de l'esmentada Comissió científica, i en l'Anex número 39 es reproduïx l'informe del Conseller Doctor D. J. Estadella, que motivà la consignació que figura en el pròxim Pressupost per a serveis de Sanitat.

Quant a serveis d'Acció Social que s'al·ludeixen també en el Pressupost i que responen al desig manifestat per l'Assemblea, havem de referir-nos als informes presentats per D. Josep M.ª Tallada, Director del Museu Social de Barcelona, referents a organització d'un sistema de pensions per a la vellesa i organització de socors als obrers sense feina (Anexos números 36 i 37), els quals li foren encomanats per orientar les deliberacions del Consell, completant els estudis iniciats en aquest sentit i preparant els projectes d'acord que calgui presentar en son dia.

Dins el marc oficial administratiu en què es volgué cloure a la Mancomunitat, va, no obstant, aquesta prenent cos i fent-se tal i com és a despit, tal volta, de tal i com es voldria que fos. I és que l'esperit elevat de tots vosaltres, senyors Diputats, ressò sincer del poble que representeu, es desborda pels marges de l'administratiu i de l'oficial per a donar-li a la més alta representació de Catalunya el sentit de real unitat a què respongué la nostra constitució.

Seguim, doncs, en aquesta inspiració generosa que ha fet de la Mancomunitat l'encarnació viva de la personalitat de Catalunya, i contra les resistències de la incomprensió, contra les migrades passions de la baixa política, contra les pertorbacions inconscients de la impaciència, fem nostra via, oberta l'ànima a l'optimisme franc i falaguer per al nostre ideal d'aquests moments propicis.

Palau de la Generalitat, 15 de novembre de 1917.
— El President accidental. *Romà Sol*. — Els Consellers, *Francesc Bartrina* — *Josep M. España* — *Josep Estadella* — *Anselm Guasch* — *Josep Mestres* — *Alfred Pereña* — *Josep Puig i Cadafalch* — *Agustí Riera*.

AL·LOCUCIÓ ENDREÇADA PER D. ENRIC PRAT
DE LA RIBA ALS SENYORS DIPUTATS DE
L'ASSEMBLEA, AMB MOTIU DE POSSESSIONAR-
SE PER SEGONA VEGADA DE LA PRESIDÈNCIA
DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

*ALS DIPUTATS DE LA MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA*

Al rebre de vosaltres per segona vegada, en aquests dies de forçada absència, la investidura presidencial de la Mancomunitat, he de remerciar en primer terme la confiança en mi posada, de major i més preuada significació venint d'homes de quasi totes les agrupacions polítiques; i he d'agrair després la honor, pels meus sentiments i ideals de tota la vida honor altíssima, de representar, per ministeri dels vostres vots, el poble de Catalunya.

Mes confiança i honor, m'obliguen, en compliment dels deures sagrats que a una i altra sempre acompanyen, a demanar-vos que aixequem el cap amunt, per sobre la nostra feina de cada dia, i esguardant cara a cara el moment d'ara, no a dintre el nostre clos familiar tant sols, sinó terres enllà, on s'infanta amb dolors heroics una nova Europa; sapiguem sentir uns i altres tota la responsabilitat : vosaltres de constituir per voler del poble que us ha elegit la Generalitat de Catalunya, i jo la de presidir-la i representar-la.

Aspre i dura era la tasca que vàreu encomanar-nos fa tres anys : constituir un organisme oficial nou, sense medis, sense el concurs simpàtic del poder públic, sense hàbits de govern, sense la base d'estabilitat que dona a les institucions de govern la independència de les assemblees o l'existència d'un poder moderador. A aquestes dificultats internes va ajuntar-s'hi sobtadament tota una allau de complicacions extraordinàries, nascudes del

fet imprevist que va trasbalar el món quasi totjust iniciada la nostra obra.

Amb el vostre concurs, que mai ens ha faltat, i amb el del poble de Catalunya, que en tots els moments decisius ens ha assistit, hem arribat al terme d'aquest primer període victoriosament: amb medis de no res, malgrat hostilitats i desamors, hem construït un instrument que amb fets, amb actuacions fecundes desenrotllades en circumstàncies ben adverses, amb èxits assenyalats, demostra la seva viabilitat, la seva aptitud per les altes funcions que n'espera Catalunya.

Entrem ara en el segon moment de la vida de la Mancomunitat, en el període de la seva consagració definitiva.

Som a l'hora de resoldre el problema del seu contingut, de les seves atribucions. No hem fet la Mancomunitat per a tenir una Diputació més gran, ni per a donar a l'ànima catalana un petit cos d'administració subordinada, secundària: una província. Tots, anant més o menys enllà, qui deturant-se aviat, qui veient lluny encara el terme del seu ideal, tots volem per a Catalunya un cos d'Estat, tots sentim que la dignitat de la voluntat popular catalana exigeix imperiosament, més o menys accentuades o atenuades, formes d'Estat.

Aquest és el sentit de la reivindicació d'autonomia plantejada pel nostre poble amb el nom de *delegacions de serveis de l'Estat a la Mancomunitat*. Per això aspirem a què les funcions avui confiades al poder central, que han d'ésser traspassades a la Mancomunitat, siguin funcions totalment i plenament entregades; que el límit de l'autonomia es posi a l'extensió, al nombre de funcions; però no a la intensitat, no a la plenitud de cada una de les funcions atorgades.

Imposa aquesta solució el nostre sentiment, les tradicions de govern lliure del nostre poble, l'experiència històrica dels grans poders fecunds i dels poders eternament híbrids i sobretot el nostre deure de catalans d'ara,

contemporanis de la guerra gran, ciutadans d'una Europa trasbaldada en treball de replasmació en tots els ordres, des de les fronteres dels Estats a l'organització política i econòmica, a l'esperit de govern, a les orientacions totes de l'activitat estatal.

Les paraules vives — i la de les delegacions ho és pel nostre poble — no són fórmules immòbils com les inscripcions buidades en la duresa rígida dels marbres o dels bronzes, sinó carn i sang del poble que les diu. La paraula viva d'un poble és a cada hora la resultant de les seves forces, i vibra i sona amb totes les vibracions del temps, i creix i s'eixampla segons les correnties de la vida universal.

Quan les Diputacions catalanes varen formular la seva petició d'autonomia, refrendada amb el vot quasi unànim de totes les espanyoles reunides a Sevilla, vivíem una hora ben diferent de l'hora present. Érem llavors dintre d'una Europa que es pensava ésser immutable, definitiva. D'una Europa satisfeta d'ella mateixa, contenta de les coses que eren i com eren. Voler canviar res de lo existent semblava un delictes, o, per la mateixa impossibilitat de reeixir, una bogeria. Les petites minories abrusades del desig de reforma, havien, per ésser tolerades, d'amagar l'ideal nou dins de la realitat vella, cercar fórmules, arbitrar combinacions, fer evolucionisme. Les delegacions eren això: un procediment per a mudar l'organització unitària d'Espanya servant-ne externament tota la simetria.

L'Europa d'avui és tota una altra. És l'Europa de les grans potències retent homenatge des de les altures del seu poder a la llibertat, a l'autonomia de les nacionalitats; la dels preliminars de la federació britànica; la de la Polònia restaurada; l'Europa de les constitucions que cauen, de les utopies menyspreuades que triomfen: una *Europa constituent*.

És amb l'ànima plena d'aquest foc de renovació que des de Catalunya diem avui a l'Estat la vella paraula.

No hi ha perill més gros que la immobilitat : restar aturat és morir. Qui no es transformi intensament i depressa, en tots els ordres, avençant-se a les exigències del nou ambient universal, o deixarà d'ésser o esdevindrà montjoia humil, mostra d'un passat caigut al marge d'una humanitat fortament trasmutada.

Trasformar-se de cara a l'esdevenidor, és enfortir-se, és créixer, és habilitar-se per a tenir el lloc que pertoca. I l'esdevenidor, entre altres característiques ben assenyalades, és universalisme i autonomia. Les al·liances presents i altres que en l'esdevenidor vindran a completar-les, són el pròleg de federacions immenses, que no poden constituir-se ni subsistir sense la plena llibertat interior dels pobles, de les nacionalitats que les integren. Per això avui, ensenyant una vegada més el nexa fondíssim existent entre l'humanitarisme i el nacionalisme veritables, els directores d'aquesta transformació, els que preparen aquesta nova forma d'Estat resultant de l'aglutinació de tots els Estats del món en dos o tres grans lligues o unions, són precisament els que s'esforcen en aparèixer campions de les llibertats nacionals, de l'autonomia de les nacionalitats, fins de les més petites i resignades.

El desig de Catalunya, aquesta voluntat d'autonomia reiterada en tantes eleccions i plebiscits populars i vots unànims de la vostra Assemblea, coincideix avui amplemment, plenament, amb l'interès d'Espanya, que no pot, sense greus perills, deixar de reconstituir-se i renovar radicalment govern i administració i serveis de tota mena; així com amb les orientacions dels pobles que manen el món.

Això ha de donar-nos confiança plena d'aconseguir el nostre objectiu i estimular les nostres energies, per tal d'assolir-lo abans i tot d'arribar al terme de les funcions rebudes de vosaltres.

Sítges, maig de 1917.

ENRIC PRAT DE LA RIBA

ACORS DEL CONSELL PERMANENT AMB MOTIU
DE LA MALALTIA I MORT DE L'EXCM. SR. DON
ENRIC PRAT DE LA RIBA

Es donà compte al Consell d'una comunicació del senyor President de la Mancomunitat, D. Enric Prat de la Riba, sol·licitant tres mesos de permís per romandre absent de les tasques de la presidència de la Mancomunitat i del Consell i poder atendre el restabliment de la seva salut.

El Consell, atesa la dolorosa causa que justifica l'absència presidencial, acordà accedir a la petició, expressant el seu desig que ben aviat, i completament restablert, el Sr. Prat de la Riba pugui encarregar-se novament de la Presidència, i quedant, de conformitat amb els articles 7 i 13 del Reglament de l'Assemblea, el senyor Vice-president primer D. Romà Sol, per encarregar-se de les funcions presidencials mentre duri la malaltia i la convalescència del President.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1917.)

Dolorosament impressionat, el Consell, de la visita feta a la casa del benvolgut President malalt, acordà que restessin a Castellersol, constantment, dos senyors Consellers prop de la família, i facultar el senyor President accidental per a pendre, en cas d'urgència, totes les determinacions que el curs de la malaltia aconselli.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1917.)

Acords del
Consell referents
mort D. Enric
Prat de la Riba

Acordà el Consell fer constar en acte i comunicar al Dr. Marañon el testimoni de son agraïment per la desinteressada cooperació que, sense perdonar sacrifici, ha prestat als metges que assisteixen al senyor President, i pel reiterat interès amb què ha posat al servei de l'il·lustre malalt tots els mitjans de la seva professió.

Acordà així mateix el Consell fer constar en acte i comunicar a l'Excm. senyor Governador civil de la Província de Barcelona el seu regreïament per les facilitats que, a pesar de les circumstàncies excepcionals de suspensió de tota mena de comunicacions telefòniques, ha donat a la família del President malalt per a la lliure comunicació, i per l'afectuós concurs prestat als serveis del Dr. Marañon prop del Sr. Prat.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1917.)

El President accidental, Sr. Sol, dóna compte que, en compliment de l'acord pres a la sessió anterior, no s'havien mogut de prop del senyor President malalt els senyors Consellers, rellevant-se en torns successius de dos en dos, els quals ell havia volgut acompanyar constantment.

Manifesta que, trobant-se reunits els representants del Consell junt amb els de la Comissió provincial de la Diputació de Barcelona, i usant ell de la facultat que li atorgà el Consell a l'última reunió, prengué, junt amb els altres esmentats representants corporatius, la iniciativa de consultar l'estat del Sr. Prat amb les eminències mèdiques catalanes; iniciativa a la qual accediren la família i els Metges de capçalera.

Dissortadament, — diu el Sr. Sol — l'opinió de tots

els Metges consultats fou d'unànime coincidència amb el diagnòstic i pronòstic ja coneguts; essent, per als representants de les Corporacions que ens honorem amb la Presidència de D. Enric Prat de la Riba, un consol, en mig de l'aclaparament que ens produeix el pèssim estat de l'il·lustre malalt, l'opinió que en nom dels Doctors reunits ens trameté el Dr. Ésquerdo que podia afirmar-se que la vida del Sr. Prat s'extingia consumida pels serveis d'alt patriotisme a què s'ha consagrat per Catalunya. En nom de la Mancomunitat — acaba dient el Sr. Sol — agraïm a tots els Doctors que havien respost a la nostra consulta llur concurs, dolent-nos tots que no hagi pogut tenir eficàcia.

El Consell, dolorosament impressionat de les manifestacions del Sr. Sol en ço que revelen l'estat de posició del senyor President i deixen preveure un immediat i fatal desenllaç, acordà fer constar de nou el seu sentiment, designant una Comissió integrada pels senyors Puig i Cadafalch, España, Mestres i el President accidental perquè immediatament retornin a Castellersol, i facultant el Sr. Sol perquè, en cas de mort del Sr. Prat de la Riba, prengui els acords i disposicions que cregui necessaris per a la gestió del trasllat de les despulles a Barcelona i per a la coordinació de tots els actes de condolença popular i l'organització de tots els serveis relacionats amb l'enterrament.

(Sessió del dia 1.ª d'agost de 1917.)

El President, Sr. Sol, manifestà que, després del públic condol de tot Catalunya per la mort de D. Enric Prat de la Riba, creia innecessàries oficials manifesta-

cions de sentiment. Bé prou les donà amb confortadora unanimitat, agrupant-se al voltant del Consell de la Mancomunitat, tot el nostre poble. I únicament, — digué — per ésser aquest el primer Consell que celebrem després de la mort del nostre estimat President, em crec en el deure de manifestar que, en ús de les facultats que em conferí la darrera reunió del Consell (el previsor pessimisme de les quals desgraciadament fou necessari utilitzar), d'acord amb els altres Consellers que es trobaven a Castellersol, amb el Diputat pel districte, D. Francesc Cambó, i amb els Diputats provincials de Barcelona presents (el concurs dels quals hem de regraciar), asserenant tots el nostre dolor, prenguérem les disposicions necessàries per a la coordinació dels actes d'homenatge a les despulles del benvolgut Sr. Prat de la Riba; obtenint del poble de Castellersol el sacrifici patriòtic de cedir-les a Barcelona per més alta honor de Catalunya.

A proposta del Sr. Sol, acordà el Consell que constés en acte el seu testimoni d'agraïment al poble de Castellersol per la generosa actitud de renunciament amb què ha honorat la memòria del seu compatrici.

S'informà, el Consell, del detall de les disposicions preses per als actes del trasllat i enterrament de les despulles presidencials, significant el seu agraïment a les autoritats, corporacions i particulars que hi prengueren part, i encomanant a Secretaria que remercié aquestes participacions i reculli totes les iniciatives d'homenatge a la fidel recordança del President.

Deliberà el Consell la conveniència de posar-se d'acord amb la Diputació de Barcelona per satisfer les despeses de l'enterrament, organitzar els funerals i estudiar la manera de perpetuar el respecte que li meresqué el President, en les persones de la seva supervivència.

Al dit objecte foren convocats a la reunió els senyors Cabot, i Vallès i Pujals, de la Diputació de Barcelona, de conformitat amb el parer dels quals prengué el Consell els següents acords:

1.ª Preparar, per sotmetre a deliberació de la pròxima Assemblea de la Mancomunitat, un projecte d'acord manant constituir en el Banc de Barcelona un dipòsit de valors, la renda anual dels quals arribi a 10,000 pessetes, a favor de la viuda i fills de l'Excm. Sr. D. Enric Prat de la Riba, primer President que fou de la Mancomunitat de Catalunya; encarregant al Conseller senyor Bartrina i al Diputat Sr. Vallès i Pujals que, com a Ponents, procedeixin a la redacció del dit projecte, procurant desenrotllar-lo d'acord amb les disposicions deixades pel Sr. Prat, ja sigui en testament, ja sigui en els seus capítols matrimonials a falta d'aquell.

2.ª Satisfer les despeses de malaltia, conducció, enterrament i funerals del Sr. Prat de la Riba, amb càrrec al sobrant de les partides n.ºs 2, 3, 52, 55, 55 bis i 59 del Pressupost, donant compte d'aquest acord a l'Assemblea.

3.ª Propulsar la iniciativa popular per a l'erecció d'un monument públic que perpetui la presència immortal del President a la ciutat de Barcelona.

Els Diputats Srs. Cabot, i Vallès i Pujals, s'oferiren i comprometeren a proposar a la Diputació Provincial de Barcelona els següents projectes d'acord:

1.ª Encomanar a l'Institut d'Estudis Catalans la preparació i publicació de les obres completes de D. Enric Prat de la Riba.

2.ª Començar els treballs necessaris per a obtenir autorització de trasllat de les despulles del Sr. Prat i definitiu enterrament a la capella de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, en la qual es construirà el sarcòfag, construint-se, demés, en el pati dels Tarongers, una hornacina d'homenatge.

(Sessió del dia 16 d'agost de 1917.)

Quedà informat, el Consell, de l'ofici de l'Excm. senyor Governador civil de la Província de Barcelona agraïnt la comunicació que se li envià amb motiu d'haver facilitat les comunicacions telefòniques amb Castelltersol durant la malaltia de D. Enric Prat de la Riba, i testimoniant el seu condol per la mort del senyor President (a. C. s.).

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Acordà el Consell celebrar, el dia 11, a les onze del matí, a la Seu de Barcelona, els funerals en sufragi del qui fou son President, D. Enric Prat de la Riba; facultant la Presidència per a la coordinació de tots els detalls d'organització.

El Dr. Estadella manifesta que no pot compartir l'anterior resolució, a la qual s'oposa (amb tots els respectes per la memòria del qui fou il·lustre President de la Mancomunitat, i amb tots els respectes també per les conviccions d'altri), ja que estima que no ha d'ésser missió del poder executiu de la Mancomunitat l'orga-

nització de funcions religioses de cap mena, havent d'abstenir-se d'intervenir en assumptes de caràcter confessional, els quals, a judici del referit Conseller, han de resoldre's sempre en el clos de la iniciativa i de les conviccions privades, ben lluny de tota acció de l'Estat.

Els Consellers Srs. Mestres i Pereña fan pròpies les manifestacions del Dr. Estadella, i el Consell acorda, sense discussió, consignar-les en acte.

(Sessió del dia 5 de setembre de 1917.)

Es donà compte de l'ofici de la Junta de Govern de la Casa Provincial de Caritat invitant el Consell als funerals en sufragi de l'ànima de D. Enric Prat de la Riba que es celebraran a la capella de l'esmentada Casa el dilluns dia 17, a les deu del matí; acordant el Consell delegar la seva representació en el Conseller D. Francesc d'A. Bartrina.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

Prengué grat esment, el Consell, d'un ofici del Casal Català de Buenos Aires comunicant el condol dels catalans de l'Argentina per la mort de D. Enric Prat de la Riba i assabentant la Mancomunitat de l'acord de promoure entre les societats catalanes de Sud Amèrica una subscripció popular a l'objecte de contribuir a l'erecció d'un monument a Barcelona que perpetui la glòria del nostre primer President.

El Consell acordà agrair el testimoni de condol i la iniciativa de l'homenatge, fent avinent al Casal Català que, mentre es coordinen els detalls de la subscripció popular per al monument al Sr. Prat de la Riba

que, en principi, en sessió del dia 16 d'agost darrer, decidí el Consell patrocinar, poden dirigir-se a la Presidència per a tots els detalls de les primeres recaptacions i expandiment de la subscripció indicada.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1917.)

Acordà el Consell fer constar en acte el seu agraïment per la renúncia dels drets parroquials que els corresponien feta pels Rectors de les Parròquies dels pobles compresos en el trajecte de Castellersol a Barcelona en ocasió del trasllat de les despulles del President D. Enric Prat de la Riba.

Acordà així mateix, el Consell, remerciar als Rvds. doctors D. Frederic Clascar i D. Lluís Carreras llur cooperació als actes públics de condol que organitzà el Consell per la mort del seu President; i als Metges que assistiren al Sr. Prat, i que foren cridats a consulta durant el curs de la malaltia, per la generosa prestació de llurs serveis professionals, en correspondència a l'oferta dels quals acordà el Consell regalar-los una imatge del Mort estimat que perpetuï la seva alta presència.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1917.)

ANEXOS AL REPORT

Anexos al Report

Treballs públics

TRIBALS PUBLICS

Amex 2011

TRAY MARCH 21 11 00 AM '11
ORANGE CAL. UNIVERSITY AND LIBRARY OF THE
THE U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE

TREBALLS PÚBLICS

ANEX N.º 1

ESTAT REFERIT AL 31 D'OCTUBRE DE 1917, DE LES
OBRES DEL CONVENI AMB L'ESTAT, EN VIRTUT
DEL 2.ª CONCURS DE SUBVENCIONS

Partida	Número d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Quilòmetres		Pressupost Pessebres		Subvenció total de l'Estat Pessebres	Baux obtinguda en la subhasta Pessebres	OBSERVACIONS	
						Segons proposta	Segons projecte	Segons projecte					
								Pressupost de contracte	Cost total				
Província de Barcelona													
Manresa	1	Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruch a Manresa	-	-	-	3,500	-	62,400	-	-	-	-	
	2	Castellgalí a la carretera d'Esparraguera a Manresa. . .	-	-	-	1,500	-	17,500	-	-	-	-	
Igualada	3	Sant Pere Salavina a Calaf .	-	-	-	5,000	-	70,000	-	-	-	-	
	4	Orpí al camí de Carme a la carretera de Valls a Igualada.	-	-	-	3,000	2.87073	48,000	-	-	-	-	Estudiat.
Arenys de Mar	5	Fogàs de Tordera a Tordera .	-	-	-	6,000	-	62,600	-	-	-	-	Estudiat.
Vich	6	Seva al Brull	9-VIII-16	11-X-16	19-VI-16	4,000	3.72702	68,000	59,508'39	60,475'39	40,638'12	-	Expedient previ a la construcció, incomplet.
Berga	7	Viver a Navàs (tros 2.º) . . .	-	-	-	6,000	6.61324	90,000	-	-	-	-	Estudiat.
	8	Valldan a Sant Llorenç de Morunys (fins al límit de la Província)	-	-	-	4,500	-	197,250	-	-	-	-	Pendent de conversió en camí d'utilitat pública, un de propietat particular que es podria aprofitar.—És la secció 1.ª del camí n.º 49.

Partida	Número d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LARGADA Quilòmetres		PRESUPPOST Pesseques		Subvenció total de l'Estat Pesseques	Bilix obtinguda en la subhasta Pesseques	OBSERVACIONS	
						Segons proposta	Segons projecte	Segons proposta	Segons projecte				
									Presuppost de contracte				Cost total
Província de Girona													
Girona	9	Canet d'Adri a la carretera de Girona a Les Planes.	31-V-15	1-VII-15	1-II-16	5.000	5.08132	50,000	34,155'29	35,823'49	21,057'05	158'29	En construcció.
La Bisbal	10	Fonteta a Volpellsch	—	—	—	8.000	—	4,500	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet, havent-se desistit de la construcció del camí
	11	Casavells a la carretera de Figueres a Corsà.	—	—	—	1.000	—	7,000	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	12	Fontanilles a la carretera de Vilademar a Palafrugell.	15-IV-17	31-V-17	15-III-17	3.000	3.53421	22,500	35,027'32 35,377'42	37,827'22	25,412'94	—	Reformat el pressupost de contracte, en virtut de la R. O. d'aprovació. — En subhasta
Figueres	13	Selva de Mar a Port de la Selva.	31-V-15 29-I-16	1-VII-15 27-I-16	10-IV-16	3.000	1.75749	18,000	12,147'84	13,381'84	8,504'61	18'84	El primer projecte fou modificat per ordre de la Direcció general d'O. P. — Construit i rebut definitivament en 2-VII-17.
	14	Riudorts a la carretera de Figueres a Corsà.	30-I-16	17-II-16	16-V-16	1.500	1.50160	10,500	11,809'12	13,449'12	9,037'80	10'12	Construit i rebut definitivament en 2-VII-17.
Sta. Coloma de Farnès	15	Brunyola a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan.	12-V-16	18-V-16	—	1.500	3.04195	12,000	23,339'86	25,439'86	—	—	—
	16	Sant Feliu de Buixalleu a la carretera d'Hostalrich a Sant Hilari.	1-X-16	30-XI-16	7-V-17	2.500	4.06557	20,000	62,415'39	66,415'39	41,443'20	0'39	En construcció.
Olot	17	Oix a Castellfollit de la Roca.	—	—	—	6.000	9.225'97	84,000	—	—	—	—	Substitueix el de «Meia a Bessid». — Estudiat.
Puigcerdà	18	Urdà a la carretera de Ribes a Puigcerdà.	—	—	—	3.000	—	35,000	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet, havent-se desistit de la construcció del camí.

Partits	Número d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Quilòmetres		PRESSUPOST Pessetes		Subvenció total de l'Estat Pessetes	Rata obtinguda en la subhasta Pessetes	OBSERVACIONS	
						Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte				
									Pressupost de contracte				Cost total
Província de Lleida													
Balaguer	19	De Santa Maria de Mejà a la carretera de Vilanova de Mejà a Aletorn	31-I-17	11-X-17	—	4.000	{ 2.72888 2.05800 }	30.000	{ 24.703'10 24.201'00 }	{ 25.714'50 25.272'40 }	{ 17.329'46 16.933'00 }	—	Substitueix el de «Puigvert d'Agramunt a Agramunt» -S'han estudiat dos sol·lucions per a poder-les comparar.
	20	Tudela a la carretera d'Artesa a Montblanch	29-IV-16	11-V-16	18-VII-16	3.000	3.400'18	15.000	24.032'17	24.762'77	16.530'20	1.232'17	En construcció. — Substitueix el de «Tudela a la carretera de Lleida a Puigcerdà».
	21	Doncell a la carretera d'Artesa a Montblanch	11-IV-16	13-IV-16	18-VII-16	4.000	3.280'20	21.000	20.416'80	21.158'40	14.312'45	2.437'80	En construcció.
	22	Oñola a la carretera de Lleida a Puigcerdà	31-V-16	{ 21-VI-16 12-IV-17 }	— 29-VI-16	4.000	{ 3.486'33 3.032'75 }	20.000	{ 35.094'12 34.199'78 }	{ 35.607'52 35.110'18 }	— 20.223'46	— 516'76	El projecte primitiu fou modificat atenent els desitjos del poble d'Oñola. — En construcció.
	23	Torrelameu a l'estació del ferrocarril de Menarguens . .	—	—	—	5.000	—	31.500	—	—	—	—	—
	24	Santa Linya a la carretera de Balaguer a la frontera . .	14-II-16	17-II-16	19-VII-16	4.000	5.113'29	21.000	20.679'07	41.054'07	27.568'33	2.729'07	En construcció.
	25	Pont sobre el Noguera Ribagorçana a Corsà	{ 31-III-16 22-XII-16 }	{ 18-V-16 4-I-17 }	— 6-III-16	—	—	{ 27.500 }	{ 30.354'84 33.200'32 }	{ 31.988'84 34.294'32 }	— 22.737'97	— sense poster	El projecte primitiu fou modificat en virtut d'informe de la Jefatura d'O. P. de Lleida. — En construcció per administració.
	26	Pont de Rentierera sobre el Noguera Pallaresa	27-II-17	12-IV-17	—	—	—	40.000	15.495'25	15.941'65	—	—	—
Borges	27	Torregrossa a l'estació del ferrocarril de Juneda	6-VI-15	1-VII-15	26-III-15	3.500	4.208'88	24.500	{ 14.715'91 15.761'21 }	20.757'39	13.902'86	0'91	En construcció. — Augmentat el pressupost de contracte, en virtut d'acord del Consell.
	28	Puiggròs a la carretera de Moixerusa a Flix	15-V-16	8-VI-16	27-XI-16	0.500	0.549'30	3.750	6.438'57	6.855'57	4.027'10	901'30	En construcció.
	29	Juncosa a la carretera provincial de Vinsava a Cervià	{ 31-V-16 29-IV-17 20-IV-17 }	{ 2-VIII-17 14-VI-17 27-VI-17 }	— — —	— — —	{ 10.355'12 — 6.314'33 }	{ 45.000 }	{ 105.560'63 109.544'48 78.241'16 }	{ 109.835'63 110.819'48 79.580'16 }	— 74.470'09 53.477'87	— — —	El projecte primitiu del tros 1.º fou modificat de conformitat amb la Jefatura d'O. P. de Lleida.

Partida	Número d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprova. dia-mes-any	LLARGADA Quilòmetres		PRESSUPOST Pessetes		Subvenció total de l'Estat Pessetes	Beixes obtingudes en la subhasta Pessetes	OBSERVACIONS			
						Segons proposició	Segons projecte	Segons projecte							
								Pressupost de construcció	Cost total						
Borges	30	De la carretera de Mollerusa a Flix (Albagis) a Juncosa (tros 1.º)	20-IX-15	20-X-15	15-VIII-16	2.000	2.001'98	16.332	14.368'64	15.350'24	10.348'16	300'64	En construcció.		
Cervera	31	De Nalec a la carretera d'Artesa a Montblanch	15-II-17	12-IV-17	-	-	1.179'02	-	11.272'55	11.277'65	8.048'98	-	Els camins n.ºs 31 al 33 h's substituïxen el que figura en el pla amb la denominació de «Ciutadilla a Sant Martí de Maldà, per Nalec, Rocafort i Vilet», i els 32 i 33 creuen amb pont el riu Corp, i estan pendents d'autorització de la Direcció general d'Obres públiques.		
	32	De Rocafort a la carretera de Sant Martí de Maldà a Guimerà	22-II-17	12-IV-17	-	-	0.619'57	-	14.142'28	14.824'18	10.602'40	-			
	33	De Vilet a la carretera de Sant Martí de Maldà a Guimerà	26-II-17	12-IV-17	-	-	2.000	0.910'77	45.000	17.773'21	18.055'21	12.840'20		-	
	33'	De Ciutadilla a la carretera en projecte del quilòmetre 38 o 39 de la d'Artesa a Montblanch al quilòmetre 4 de la de Montblanch a Santa Coloma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		-	
	34	Guissosa a Taltabull (tros 1.º en direcció a Biosca, passant per Masoteres, amb ramal a Palau de Torà.) (tros 2.º)	20-XI-15	9-XII-15	10-VI-16	11.000	5.933'00	-	64.500	57.384'54	59.238'23	28.349'41		2'54	En construcció.
	35	Sant Guim de la Plana al camí de Guissosa a Biosca	20-IV-16	11-V-16	30-X-16	3.000	4.651'93	27.000	30.421'78	31.198'72	19.917'18	621'78		-	En construcció.
Lleida	36	Masslcoreig a la carretera de Serós	2-VII-15	7-VII-15	28-III-16	4.000	4.364'26	24.000	34.149'17	35.384'57	21.778'74	1.249'17	-	En construcció.	
	37	Almatret a Maials (tros 2.º)	5-VI-15	1-VIII-15	28-III-16	4.000	4.034'10	26.000	16.102'20	17.156'90	10.705'21	0'00	-	En construcció.	
	38	De l'estació del ferrocarril de Lleida a Torrelameu per Corbins (tros 1.º) (tros 2.º)	30-VI-15 17-XII-16	7-VII-15 17-I-17	28-III-16 -	11.111	9.290'29	-	67.713'72 98.135'17	68.801'72 99.329'17	35.879'75 -	- 113'72	-	El projecte aprovat per l'Estat fou modificat per la Mancomunitat examplant el camí a 6 metres, accedint a la sol·licitud dels Municipis de Lleida i Corbins. - En construcció.	
													Amb pont sobre el Noguera Ribagorçana.		

Partits	Número d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LLARGADA Quilòmetres		PRESSUPOST Pesseles		Solvència total de l'Etat Pesseles	Beixa obtinguda en la subhasta Pesseles	OBSERVACIONS	
						Segons proposició	Segons projecte	Segons proposició	Segons projecte				
									Pressupost de contracte				Cost total
Lleida	39	Torrebares a la carretera de Lleida a Flix	30-VII-15	11-VIII-15	20-V-16	4.800	2.54424	26,000	16,958'25	17,718'25	11,906'06	0'00	En construcció.
	40	Alamús a la carretera de Madrid a França	29-V-16	8-VI-16 14-II-17	7-V-17	3,000	1.37644 1.86144	18,000	14,400'30 13,713'24	14,981'30 14,687'24	— 9,468'62	— 250'00	El projecte primitiu fou modificat de conformitat amb la Jefatura d'O. P. de Lleida. - En construcció.
	41	Montoliu a la carretera de Lleida a Flix	4-X-15	3-III-16	4-XII-16	0,500	0.05992	3,000	2,643'08	2,906'08	2,013'36	375'98	En construcció.
	42	Sunyé a la carretera de Lleida a Flix	6-V-16	18-V-16	27-XI-16	3,000	1.63164	19,500	12,139'72	12,598'03	8,468'48	1,001'73	En construcció.
	43	De la carretera de Madrid a França a la de Mollerusa a Belcaira, per Fondarella i Palau d'Anglesola	18-XI-15	14-II-17	—	4,000	3.81556	28,000	26,231'69	27,046'79	18,175'44	—	La denominació amb què figura en el pla és «de Mollerusa a Palau i Fondarella».
Sen d'Urgell	44	Montellà a la carretera de Lleida a Palgoerdà	10-XI-16	30-XI-16	—	2,000	3.40435	13,000	98,792'31	94,564'21	64,174'85	—	Amb pont sobre el Segre.
	45	Pruïlans a la carretera de Lleida a Palgoerdà	15-VI-16	21-VI-16	21-IX-16	2,000	1.53957	15,000	20,332'77	21,049'77	14,145'45	2,334'77	Construït.
	46	Toloriu a la carretera de Lleida a Palgoerdà	—	—	—	2,000	—	11,000	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Solsona	47	De Noves a Guils (tros 1.ª)	15-I-17	14-II-17	—	1,500	2.72646	15,333'60	31,569'16	32,422'36	21,787'82	—	—
	48	Pont sobre el Segre en el camí de Peramola a Ollana	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	49	S. Llorenç de Morunys a Linàs, fins al límit de la Província.	15-V-16	7-VI-16	3-III-17	12,000	13.44543	63,000	302,607'22	304,739'12	205,125'23	0'00	És la secció 2.ª del camí n.º 8. - En construcció.
Sort	50	Senterada a Moncorcós	—	—	—	5,000	6.52158	96,000	—	—	—	—	Substitueix el de «Bahent a Gerri». - Estudiat.
	51	Mourós a Torre de Capdella	—	—	—	3,000	—	15,000	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	52	Estach a la carretera de Balaguer a la frontera	15-IV-17	27-VI-17	—	2,000	8.01808	10,000	99,649'23	101,218'23	68,018'65	—	—
	53	Son a la carretera de Balaguer a la frontera	—	—	—	4,000	—	44,000	—	—	—	—	El Municipi de Son desista del compromís de cessió de terrenys.

Partits	Número d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data d'aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la R. O. d'aprovació dia-mes-any	LARGADA		PRESSUPOST		Subministres total de l'Estat Pessetes	Baix obtinguda en la subhasta Pessetes	OBSERVACIONS	
						Quilòmetres		Pessetes					
						Segons proposta	Segons projecte	Segons proposta	Segons projecte				
Trepç	54	Sant Cerní a la carretera d'Artesa a Trepç	15-VII-15	15-VII-15	19-XII-15	4,500	6,20275	27,000	48,294'08	51,807'72	34,814'79	69'98	Construït.
	55	Lluminà a la carretera de Balaguer a la frontera	30-XI-15	9-XII-15	5-V-16	4,800	7,67468	37,000	91,340'73	93,584'75	63,157'74	1,440'73	Amb pont sobre el Noguera Pallaresa. — En construcció.
	56	Sant Esteve de la Sarga al c. v. de Guardia de Trepç a la carretera de Balaguer a la frontera (secció de Guardia a Moró, amb ramal a Estora)	1-IV-16 21-VIII-17	15-IV-16 4-X-16 10-X-17	— 8-XI-16 —	2,500	6,75476	15,000	70,548'34 73,444'79 79,820'29	72,229'84 75,120'29 81,891'70	48,697'61 50,644'02 54,802'00	— sense postor —	El primer projecte fou modificat per ordre de la Direcció general d'O. P. — Subhastat tres vegades el 2.º projecte, restant sense postor, s'ha augmentat el pressupost.
	57	Aramunt a la carretera de Balaguer a la frontera (secció d'Aramunt a Claverol)	25-II-17	26-IV-17	—	6,000	4,83480	36,000	51,286'43	52,104'43	35,800'55	—	Amb pont sobre el barranc dels Clops.
	58	Serradell a la carretera de Pobla de Segur a Senterada	31-VII-17	23-VIII-17	—	4,800	6,39096	21,000	94,919'63	96,171'43	65,030'54	—	
	59	Gessa a la carretera de Balaguer a la frontera	31-VIII-15	9-IX-15	5-IV-16	0,500	0,28178	2,000	3,655'05	4,173'55	2,904'62	1'05	En construcció.
Viella	60	Les Bordes a la carretera de Balaguer a la frontera	30-VII-15	5-VIII-15	1-IV-16	1,000	0,44014	5,000	5,983'48	6,501'98	4,369'33	80'48	En construcció.
	61	Vilach a la carretera de Balaguer a la frontera	29-XII-16	21-I-17	23-VI-17	1,000	1,51483	14,000	23,544'24	23,994'24	16,121'13	—	Subhastat.
	62	Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera	31-III-16 30-XI-16 1-VII-17	31-V-16 7-XII-16 13-VII-17	— — —	3,000	5,91032 5,48035 6,05639	21,000	81,445'35 89,395'46 119,915'02	82,940'55 91,298'46 121,451'02	55,741'94 61,352'57 81,615'08	— — —	S'han estudiat dues solucions, a proposta de la J. d'O. P. de Lleida i una tercera per ordre de la D. G. d'O. P.
	63	De Salaridà a Mont-garri	—	—	—	4,000 8,000	4,500 —	22,000 48,000	— —	— —	— —	— —	El tros 2.º substitueix el camí de «Canejan a la carretera de Balaguer a la frontera». — Estudiad el tros 1.º
	64	Pont sobre el riu Garona, a Aubert	15-V-16	8-VI-16	6-VIII-16	—	—	18,000	25,292'91	23,945'91	14,512'37	62'91	En construcció.

Partits	Número d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data			LLARGADA Quilòmetres	PRESUPOST Pessetes			Subvenció total de l'Estat	Baux obtinguda en la subhasta	OBSERVACIONS		
			d'embament del projecte	d'aprovació pel Consell	de la R. O. d'apre- vació		Segons proposi- ció	Segons projecte					Pessetes	Pessetes
								Segons proposi- ció	Cost total					
Província de Tarragona														
Tortosa	65	Pauls a la carretera de Gandesa a Tortosa.	1-VIII-15	11-VIII-15	—	10.000	9.78964	60.647'98	134.773'19	138.916'28	—	—	El primer projecte fou modificat per ordre de la Direcció General d'O. P. — En construcció.	
			19-IX-16	22-XI-16	28-XII-16				140.385'05	144.526'24				87.090'99
	66	Freginals al quilòmetre 104 de la carretera de Castelló a Tarragona.	31-I-16	10-II-16	—	1.435	1.38269	10.921'13	7.004'99	8.206'99	—	—	Idem id. — En construcció.	
			6-IX-16	6-IX-16	30-X-16				7.658'10	8.858'79				5.953'11
Montblanch	67	Montbrí de la Marca a la carretera de Montblanch a Santa Coloma de Queralt.	29-X-15	9-III-16	—	4.200	3.48276	32.106'43	45.479'48	46.890'86	—	—	Idem id. — En construcció.	
			31-X-15	30-XI-16	31-I-17				45.525'93	50.441'05				33.032'32
	68	Savellà del Comtat a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera.	29-X-15	29-X-15	—	2.000	2.41532	23.501'48	26.647'80	27.497'23	—	—	Idem id. — En construcció.	
			23-IX-16	25-X-16	26-I-17				27.673'35	28.553'65				19.187'98
Valls	69	Puigpelat a Valls.	30-IX-15	9-IX-15	—	4.840	3.30705	39.675'50	24.827'33	25.619'98	—	—	Idem id. — En construcció.	
			30-IX-16	25-X-16	26-I-17				26.578'45	27.471'10				15.238'22
	70	Figuerola a Pla de Cabra.	—	—	—	1.200	—	18.800'00	—	—	—	—	Pendent d'autorització de la Direcció General d'O. P. per a substituir-lo pel de Figuerola a la carretera de Valls a Igualada.	
Vendrell	71	Vespella a la carretera de Pont d'Armentera a Altafulla.	—	—	—	2.800	—	28.800'00	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet, havent-se desistit de la construcció del camí.	
Vendrell Valls	72	Juncosa de Montmell a la carretera d'Alcover a Santa Creu de Calafell.	30-X-15	9-XII-15	—	5.000	5.26091	40.922'54	41.956'41	43.265'10	—	—	El primer projecte fou modificat per ordre de la Direcció General d'O. P. — En construcció.	
			1-XII-15	7-XII-16	31-I-17				46.214'45	47.681'78				29.977'59

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

ANEX N.º 2

ESTAT REFERIT AL 31 D'OCTUBRE DE 1917, DE LES OBRES
QUE FIGUREN EN LA 1.ª RELACIÓ DE LES CONSIDE-
RADES COM A MÉS NECESSÀRIES I URGENTS, APROVADA
PEL CONSELL EN SESSIÓ DE 12 D'AGOST DE 1915

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació p. Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada Quilòmetres	Pressupost de contracte Pessetes	Baixa obtinguda en la subhasta Pessetes	OBSERVACIONS
Província de Barcelona									
<i>Carreteres interprovincials i intercomarcals</i>									
Vich	1	Brull al Montseny	—	—	—	—	—	—	
Granollers	2	Begues a Olesa de Bonesvalls	1-VIII-15	—	25-IV-16	8,83056	231,013'86	Sense postor	Subhastat el reformat. Aprovat per la Diputació en 26-X-15.
Vilanova Sant Feliu			20-IV-17	—	—		—		
Manresa	3	Rocafort a Pont de Vilumara	30-XII-14	—	28-XII-15	7,40778	161,526'16	—	Aprovat per la Diputació en 15-VI-15. — En construcció.
Igualada	4	S. Guim a S. Martí de Sesgaloies	—	—	—	—	—	—	
<i>Treballs d'acabament d'obres</i>									
Barcelona	5	Carretera de la plaça de l'Agre-gació de Vallvidrera a la carre-tera de Gràcia a Manresa i ramal al Tibidabo	30-II-15	27-VII-15	—	4,13001	101,157'95	—	És el que figura en la 1.ª Re-lació d'obres urgents amb la denominació de «Vall-vidrera al Tibidabo». — En subhasta.
	6	Eixamplament de Trajecte 1.ª la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, tros comprès entre Es-plugues i Sarrià. (Trajecte 2.ª)	1-VII-15	29-VII-15	—	1,11000	66,977'72	—	
Arenys	7	Pont de Gualba, en el camí de Sant Celoni a Gualba	1-III-15	—	17-III-16	—	10,321'80	8,562'81	
Sant Feliu	8	Pont damunt el Llobregat, en el camí de Barcelona al Prat.	31-I-16	—	6-IX-16	0,94948	372,343'58	—	Aprovat per la Diputació en 13-VII-15. — En construcció.
Vilafranca	9	De la carretera de Tarragona a Barcelona a La Granada, per Sant Cugat Sesgarrigues	—	—	—	—	—	—	En subhasta. Aprovat per la Diputació en 9-V-15.
Granollers Arenys	10	Tros 1.ª del camí de Montseny a Sant Esteve de Palautordera	—	—	—	—	—	—	És el que figura en la 1.ª Re-lació d'obres urgents amb denominació de «Brull a entroncar amb la secció construïda del camí de S. Esteve de Palautordera a Montseny» i es completa amb el de n.º 1. Estudiat.
<i>Ponts en camins de ferradura i altres mitjans de comunicació</i>									
Igualada	11	En el camí de La Llacuna a la barriada de Torre Busqueta.	—	—	—	—	—	—	Estudiad.
Manresa	12	Per a unir els Bruchs amb la parròquia i Collbató.	30-IV-16	27-VII-16	31-XII-16	0,20313	33,806'01	3'01	En construcció.

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació per Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Quilòmetres	Pressupost de contracte — Pesseles	Baixa obtinguda en la subhasta — Pesseles	OBSERVACIONS
Província de Girona									
<i>Carreteres interprovincials i intercomarcals</i>									
Puigcerdà	13	Ripoll, Les Lloses, Borredà . .	—	—	—	—	—	—	Estudiat el tros 1.º
Santa Coloma de Farnés	14	La Batllòria a la carretera de Madrid a França per Hostalrich	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	15	Malgrat a Blanes, amb pont sobre el Tordera (tros 2.º) . .	27-VII-16	3-VIII-16	27-VI-17	1.968'76	24,280'34	—	En subhasta.
<i>Treballs d'acabament d'obres</i>									
Figueres	16	Carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses (tros 2.º) . .	4-IX-15	16-IX-15	—	5.920'84	102,428'60	2,850'20	En construcció.
	17	Millorament del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries	30-VI-15	7-VII-15	—	1.000	5,596'00	—	Pendent de cessió dels terrenys necessaris.
	18	Camí veïnal de Masarach a Pont de Molins per Vilarnadal . .	—	—	—	4.675'45	—	—	Estudiat.
Olot	19	Pont sobre el Fluvià, en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets	20-I-17	31-I-17	—	—	5,803'51	—	Projecte en tramitació.
<i>Ponts en camins de ferradura i altres mitjans de comunicació</i>									
Girona	20	Pont sobre el Terri, en el camí veïnal de Cornellà a la carretera de Ventalló a Banyoles .	15-XII-16	4-I-17	30-VIII-17	—	15,675'26	—	En subhasta.
Puigcerdà	21	Reconstrucció del pont sobre la Riera Merdàs, en el camí de ferradura de Gombreny a Les Lloses	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet, havent-se desistit de la construcció de l'obra.

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació per Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Quilòmetres	Pressupost de contracte — Pessetes	Baixa obtinguda en la subhasta — Pessetes	OBSERVACIONS
		<i>Ponts en camins de ferradura i altres mitjans de comunicació</i>							
Balaguer	32	Pont de barques sobre el Segre a Vilanova de la Barca . . .	—	17-XI-15	—	—	7,800'00	—	Construït i rebut definitivament.
	33	Pont de Vernet, sobre el Segre.	16-IX-15	22-IX-15	—	—	11,731'20	200'00	En construcció.
	34	Pont de la Baronia, en Pontllonga	31-III-17	14-VI-15	—	—	22,978'29	—	
	35	Arranjament del pont d'Ibars de Noguera, sobre el Noguera-Ribagorçana	9-XII-15	16-XII-15	—	—	6,386'76	—	Construït i rebut definitivament.
Seu d'Urgell	36	Pont sobre el Balira, a Anserall	25-X-15 18-IV-16	— 27-IV-15	— —	— —	10,478'05 11,939'04	— —	Prèviament a la subhasta, l'Ajuntament d'Anserall ha de complir els requisits acordats pel Consell en sessió de 27-VII-16.
	37	Pont sobre el riu Pallerols, en el camí de Pallerols a Guils . .	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet, havent-se desistit de la construcció de l'obra.
Tremp	38	Pont econòmic sobre el pas del Convent, en el camí de Pobla de Segur a Pont de Suert . .	—	—	—	—	—	—	Estudiat.
Viella	39	Pont sobre el Garona, a Les. . .	15-XII-16 20-IV-17	4-I-17 26-IV-17	5-V-17 —	— —	23,539'07 24,866'76	—	Aquesta obra, junt amb les 29 i 30, substitueixen la carretera de «Senterada a Pont de Suert», que figurava en la 1.ª Relació d'obres urgents.
	40	Pont sobre el Garona, a La Bordeta	20-VII-15	30-VIII-15	—	—	1,943'04	—	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	Data d'acabament del projecte dia-mes-any	Data de la seva aprovació pel Consell dia-mes-any	Data de la seva aprovació per l'Estat dia-mes-any	Llargada — Quilmeòtres	Pressupost de contracte — Pesseles	Baixa obtinguda en la subhasta — Pesseles	OBSERVACIONS
Província de Tarragona									
<i>Carreteres interprovincials i intercomarcals</i>									
Falset	41	De la carretera de Reus a Fraga a la Pobla de Cièrvols	25-IX-17	—	—	10.56557	277,921'70	—	
Vendrell Montblanch	42	D'Aiguamúrcia a Pontons . .	—	—	—	—	—	—	Estudiat el tros 1.º
Gandesa	43	De Pobla de Masaluca, per Faió, a Almatret	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
Valls Montblanch	—	De Montreal a Alcover. . . .	—	—	—	—	—	—	El construeix l'Estat, restant exclòs del present pla.
<i>Treballs d'acabament d'obres</i>									
Reus	44	De la carretera de Reus a Sant Ramon.	—	—	—	—	—	—	En estudi.
Valls	45	Tros de Bràfim, pertanyent a la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera	—	—	—	—	—	—	En estudi.
Tortosa	46	Carretera d'Amposta a Vinallop, tros 3.º	—	—	—	—	—	—	En estudi el tros 3.º; el 1.º i 2.º han estat construïts i rebuts definitivament.
Vendrell	47	Carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, tros 1.º.	—	—	—	—	—	—	Expedient previ als estudis, incomplet.
	48	Pont sobre el torrent de la Bisbal	—	—	—	—	—	—	
<i>Ponts en camins de ferradura i altres mitjans de comunicació</i>									
Tortosa	49	Pont de barques sobre l'Ebre, a Xerta	—	—	—	—	—	—	
Montblanch	50	Pont sobre la riera de Biure. .	29-X-15	—	—	—	3,317'81	—	Expedient previ a la construcció, incomplet.

July 18 1864

Dear Mother
I received your kind letter
of the 15th and was glad to
hear from you and to hear
that you were all well. I
am well at present and hope
these few lines will find you
all the same. I have not
much news to write at present.

ANEX N.º 3

ESTAT REFERIT AL 31 D'OCTUBRE DE 1917, DE LES OBRES QUE FIGUREN EN LA 2.ª RELACIÓ DE LES CONSIDERADES COM A MÉS NECESSÀRIES I URGENTS, APROVADA PEL CONSELL EN SESSIÓ DE 4 DE GENER DE 1917

Locus	Description	Remarks
Locus	DENMARK - IN THE ISLANDS	
Arenys de Mar	1. D'Alfonso's in the Canal	1870-1871
Bergen	2. D'Alfonso's in the Canal	1870-1871
Cronobates	3. D'Alfonso's in the Canal	1870-1871
Ipsalids	4. D'Alfonso's in the Canal	1870-1871
Mammals	5. D'Alfonso's in the Canal	1870-1871
Vich	6. D'Alfonso's in the Canal	1870-1871

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Província de Barcelona			
<i>Vies de pobles incomunicats</i>			
Arenys de Mar	1	D'Olinelles a St. Celoni..	Llargada, 5'536 quilòm. Pressupost de contracte, 102,568'67 pessetes.
Berga	2	D'Olvan a la carretera de Vich a Gironella.....	
	3	De Santa Maria de Marlés a la carretera de Vich a Gironella	
Granollers	4	De Lliçà de Vall a la carretera de Sabadell a Granollers	
	5	De l'estació de Granollers (via del Nord) a Palaudaries, per Lliçà de Munt ..	
Igualada	6	D'Argensola a la carretera de Madrid a La Junquera.	Estudiat.
	7	De Pedrafita (Rubió) a Prats de Rei.....	Llargada, 6'593 quilòm. Pressupost de contracte, 83,191'05 pessetes.
	8	D'Espelt (Odena) a la carretera de Madrid a França.	
Manresa	9	De Castellfullit del Boix a Manresa per Vallformosa.	Estudiat.
Vich	10	De Castellersol per Castellar a la carretera de Manresa a Vich.....	Estudiat.

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
		<i>Vies interprovincials i intercomarcals</i>	
Arenys de Mar	11	De Fogàs de Tordera a Hostalrich. — (Camí i pont).	
Granollers	12	De Cardedeu a Dos-Rius ..	Llargada, 7'814 quilòm. Pressupost de contracte, 242,250'62 pessetes.
Manresa	13	De Pont de Vilumara a Sant Vicens de Castellet.	
Sabadell	14	De Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera (Horta) per «La Flor de Mayo». — Tros primer	Llargada, 2'590 quilòm. Pressupost de contracte, 89,074'40 pessetes.
Vilanova i Geltrú	15	Camí de Sant Pere de Ribes a la Serra de Cars	Estudiat.
		<i>Vies d'enllaç</i>	
Arenys de Mar	16	De Sant Iscle de Vallalta a Arenys de Munt.....	
Granollers	17	De Centelles a la carretera de Barcelona a Ribes (barriada de Sant Antoni).....	Llargada, 1'230 quilòm. Pressupost de contracte, 34,194'26 pessetes.
		<i>Obres d'acabament</i>	
Granollers	18	De Sant Feliu de Codines per Sant Miquel del Fai a la carretera de Centelles ..	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Granollers	19	De Corró de Munt a Llerona (del quilòmetre 4-5 de la carretera de Corró de Vall a Cànoves, al quilòmetre 35 de la carretera de Barcelona a Ribes) ...	
Terrassa	20	De Sant Quirse de Terrassa a la carretera de Moncada a Terrassa	
Vich	21	De Sant Bartomeu del Grau a la carretera de Vich a Gironella, en direcció a Olost	
<i>Ponts</i>			
Igualada	22	Sobre el Noia, en la carretera d'Igualada a Sitges; i de la Pobla de Claramunt a l'estació del ferrocarril	
Vilafranca	23	Sobre la riera de Riudevittles, en el camí del Pla a Lavit i Terrassola	Estudiat.
Vich	24	Passarel·la sobre el Ges (Torrelló)	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Província de Girona			
<i>Vies de pobles incomunicats</i>			
La Bisbal	25	De Rufià a la carretera de Vilademat a Palafrugell per Perlabà, Serra i Gualta, amb ramal a Foixà..	
	Figueres	26	De Sant Miquel de Fluvià a Sant Pere Pescador, passant per Sant Tomàs de Fluvià, Vilamacolum i Vilacolum.
27		D'Alfar a Figueres, tros del terme d'Alfar	
28		De Vilademires a la carretera de Besalú a Roses, passant per Cabanelles.	Estudiat.
Girona	29	De Sant Mori a la carretera de Ventalló a Sant Miquel, passant per Seus	
		30	De la carretera de Sant Jordi a Medinyà a la de Ventalló a Banyoles, passant per Viladasens
	31	De Sant Vicens de Camós a la carretera de Girona a Olot	
32		De Banyoles a Galliners, amb ramal a la carretera provincial de Banyoles a la de Besalú a Roses, passant per Pontcuberta....	Senyalada la traça aproximada de Banyoles a Galliners.
	33	De Palol de Reverdit a Santa Llogaia del Terri.....	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Olot i Figueres	34	D'Albanyà a Tortellà, per Bassegoda, Guitarrin i Sadernes. (Secció d'Albanyà a Bassegoda.)	
Santa Coloma de Farnés	35	De Preda a Santa Fe (tros fins a Riells)	
	36	De la de Girona a Barcelona, a la de Girona a Santa Coloma de Farnés, per Viloví	
Puigcerdà	37	D'Ogassa a Sant Joan de les Abadesses	
	38	De Pardines a Ribes.	
Santa Coloma de Farnés	39	<i>Vies d'enllaç</i> Camí d'entronc de la carretera de Vich a Sant Hilari, lloc nomenat Pla de les Arenes, amb la d'Arbúcies a Viladrau, lloc nomenat Coll de Rabell	Estudiat.
La Bisbal i Girona	40	<i>Obres d'acabament</i> De Corsà a Madremanya, per Monells	
Olot	41	Del camí de Ridaura a Olot, tros comprès dintre el terme d'Olot	
		<i>Via per a la construcció de la qual s'ha ofert el 25 per 100</i>	
Olot	42	De Torm a Mieres.	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
		<i>Ponts</i>	
Girona	43	Sobre la Riera de Villers, en el camí de Bordils a Madremanya.	Estudiat.
Figueres	44	Sobre els rius Muga i Llobregat	
Santa Coloma de Farnés	45	En el camí de Santa Coloma de Farnés a Arbúcies per Sant Pere Credada.....	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Província de Lleida			
<i>Vies de pobles, incommunicats</i>			
Balaguer	46	De l'agregat La Guardia, a la carretera de Balaguer a Tàrraga, per Tornabous.....	Estudiat. Llargada, 2,450'92 mts.
	47	De Penelles a la carretera de Balaguer a Tàrraga..	Estudiat. Llargada, 2,170'32 mts.
	48	D'Algerri a Tragó, passant per Boix (primer tros)..	
	49	D'Artesa de Segre a Vilves i Collfret	Estudiat. Llargada, 5,655'75 mts.
	50	De Ventoses al quilòmetre 5 de la carretera d'Artesa a Montblanch, per Montclar.	
Borges	51	De Portella a Alguaire....	
	52	D'Espluga Calva, per Omeillons i Floresta, a Borges.	
Seu d'Urgell	53	De Castellbó, per La Trobada, al quilòmetre 131 de la carretera de Lleida a Puigcerdà	
	54	De Cabó a Organyà	
	55	De Noves a Guils (segon tros).	
Sort	56	De La Bastida de Sort a Altron	
	57	De Malmercat, per Sabarreda, a Sort	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Sort	58	De Surp en Carege a Rialp..	
	59	De Peremea al Compte (en terme de Gerri).....	
Tremp	60	De Covet a enllaçar amb l'actual camí d'Isona.....	
	61	De Ribert a la carretera de Balaguer a la frontera..	
	62	De Sarroca de Bellera a Les Esglésies	
	63	De Suterranya a la carretera d'Artesa a Tremp..	
	64	D'Orcau, per Bastús, al camí veïnal de Sant Romà d'Abella, amb ramal a Abella de la Conca....	
Viella	65	D'Arrés a Vilamós.	
	66	De Viella a Artiga de Lín per Gausac.....	
	67	D'Arties a la carretera, amb pont sobre el Garona....	
<i>Vies interprovincials i intercomarcals</i>			
Lleida	68	D'Alcarràs a Coll de Moixó.	Llargada, 9,185'64 metres. Pressupost de contracte, 83,477'73 pessetes.
	69	De Lleida a Montagut....	
	70	De Lleida a Zaidin, passant per Moriola i Vallmanya..	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Solsona	71	De Navés (carretera de Solsona a Ribes) a Cardona, per Sorba.....	Estudiat.
	72	De Gòsol a la Província de Barcelona, en direcció a Guardiola	
Seu d'Urgell	73	De Prats i Sampor a Isobol	
Viella	74	De Bossost, per Portillon, a la frontera francesa	
<i>Vies d'enllaç</i>			
Balaguer	75	De Castellserà a Cubells, per Penelles i Bellmunt....	
	76	De Linyola a Anglesola, passant per Valivert, Ibars d'Urgell i Barbens.....	
	77	De Peralba (punt del Doll) a Vilanova de Meià (primer tros del Doll a Coll d'Orenga)	Estudiat. Llargada aproximada, 5 quilòmetres.
Borges	78	De Torregrossa a Margalef ..	
	79	De Borges a Cervià (primer tros)	Estudiat. Llargada, 6,187'88 mts.
Cervera	80	De la carretera de Madrid a França a la de Guimerà a Santa Coloma, passant per Hostalets, Sant Antolí, Pavia i Talavera....	
	81	De l'estació de Sant Guim, al camí veïnal de Cervera a	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
		Torà, passant per Freixanet, Montpalau, Vergós i Montfalcó.....	
Lleida	82	D'Artesa de Lleida a l'estació de Puigvert.....	
Solsona	83	De Solsona a Llovera i Biosca	
		<i>Obres d'acabament</i>	
Borges	84	D'Albagés a Juncosa.....	
Cervera	85	Del quilòmetre 8 de la carretera de Cervera a Agramunt a Concabella, per Hostafrancs	
Borges	86	Obres d'acabament del camí d'Espuga Calva a Maldí, entroncant amb la carretera de Bellpuig al Tallat.	
Solsona	87	De Biosca a Taltahull, a entroncar amb el de Guissona a Massoteres.....	Estudiat. Llarga-da, 3.519'47 mts., amb pont sobre el Llobregós.
Tremp	88	D'Aramunt a Pobla de Segur, per Sant Martí i Pont de Claverol (Secció de Pont de Claverol a la Pobla)	
	89	De Sant Esteve de la Sarga per Alsina, Moro i Estorn al camí veïnal de Guardia de Tremp a la carretera (segon tros)	
	90	De Sant Miquel de la Vall a entroncar amb la carretera de Balaguer a la fron-	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
		tera, en el punt nomenat El Pago, per Llimiana (segon tros)	
		<i>Ponts</i>	
Seu d'Urgell	91	Pont econòmic sobre el riu Segre, a Arenys (terme de Tolorin)	
		92	Pont sobre el Balira, a Farga de Moles, per anar a Ars..
Sort	93	Pont econòmic sobre el riu Farrera	
		94	Pont econòmic sobre el Noguera Pallaresa, a La Bastida, per a comunicar amb Sant Joan de l'Erm....
Tremp	95	Pont econòmic sobre el barranc Cirés, en el camí de Pont de Suert a Areny..	
		96	Pont econòmic sobre el barranc de Viu, en el camí de Malpàs a Viu
Viella	97	Pont sobre el Toran a la mola de Canejan, en el camí de Canejan a la carretera	Estudiat.
		98	Pont econòmic sobre el Garona, en el terme de Betlan

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Província de Tarragona			
<i>Vies de pobles incommunicats</i>			
Montblanch	99	De Rojals a Montblanch	
	100	De Santa Perpètua a Santa Coloma de Queralt, per Pontils	
	101	De Lilla, agregat de Montblanch, al quilòm. 58-59 de la carretera de Lleida a Tarragona	
Valls	102	De Milà a la carretera d'Alcover a Santa Creu de Calafell	
	103	De Figuerola a la carretera de Valls a Igualada	
Valls i Reus	104	D'Albiol a la Selva del Camp, per Mas Galofre	
Vendrell	105	De Masllorenç a la carretera de l'Estat d'Altafulla a Pont d'Armentera	
<i>Vies interprovincials i intercomarcals</i>			
Montblanch	106	De Blancafort a Omells de Na Gaia, per Montblanquet	
Tarragona	107	De Pallaresos a Perafort	
Vendrell	108	De la Quadra (Montmell), carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, a la carretera de Vilafranca a Pontons	Estudiat el tros 1 ^r .

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
		<i>Vies d'enllaç</i>	
Valls	109	De la carretera d'Alcover a Santa Creu de Calafell; passant pel torrent de Catllar, a l'estació de Valls, a enllaçar amb la carretera de Valls a Igualada.....	
Falset	110	De Porrera al pont d'Arbolí a Cornudella.....	
Vendrell	111	De Creixell a l'estació del ferrocarril de M. Z. A. a Roda de Barà. (Ofereix 250 pessetes per quilòmetre).	
		<i>Obres d'acabament</i>	
Falset	112	De Torroja a Porrera.....	
Valls	113	De la carretera de Pla de Cabra a Sarreal, a enllaçar a la de Valls a Montblanch	
		<i>Vies per a la construcció de les quals s'ofereix el 25 per 100 de llur cost total</i>	
Tortosa	}	114	D'Ulldecona a La Cènia...
		115	De Godall a La Galera....
		116	De Freginals a la carretera de Vinaroç a la Venta Nova
		117	D'Alcanar a l'estació del ferrocarril del Nord.....
Valls	118	De Puigpelat a l'estació de Nulles	

Partits	N.º d'ordre	DENOMINACIÓ DE L'OBRA	OBSERVACIONS
Vendrell	119	De Bonastre a entroncar amb la carretera que passa per Montferri	
Gandesa	120	De Gandesa als Banys de Fontcalda	Estudiat.
<i>Pont</i>			
Montblanch	121	Sobre l'Anguera, en el camí de Prenafeta a Montblanch	

PROJECCIONS	CAMINS EN CONSTRUCCIÓ	VALORS
	<p>1. Camins de comunicació</p> <p>2. Camins de explotació</p>	<p>1. 1.000.000</p> <p>2. 500.000</p>
	<p>3. Camins de explotació</p> <p>4. Camins de explotació</p>	<p>3. 200.000</p> <p>4. 100.000</p>
	<p>5. Camins de explotació</p> <p>6. Camins de explotació</p>	<p>5. 100.000</p> <p>6. 50.000</p>

ANEX N.º 4

CAMINS EN CONSTRUCCIÓ O SUBIATATS, EN 31 D'OCTUBRE DE 1917, A L'EXECUCIÓ DELS QUALS HAN APLICAT LES DIPUTACIONS DE GIRONA I TARRAGONA LES SUBVENCIONS CONCEDIDES PER LA MANCOMUNITAT

DEMOGRAPHIC DATA
VAIRAL

Year	Population	Sex Ratio	Age Group
Province de Gambia			
1950	1,200,000	105	0-14
1955	1,350,000	105	0-14
1960	1,500,000	105	0-14
1965	1,650,000	105	0-14
1970	1,800,000	105	0-14
Province de Fatick			
1950	300,000	105	0-14
1955	330,000	105	0-14
1960	360,000	105	0-14
1965	390,000	105	0-14
1970	420,000	105	0-14
Province de Kaolack			
1950	300,000	105	0-14
1955	330,000	105	0-14
1960	360,000	105	0-14
1965	390,000	105	0-14
1970	420,000	105	0-14
Province de Saint-Louis			
1950	300,000	105	0-14
1955	330,000	105	0-14
1960	360,000	105	0-14
1965	390,000	105	0-14
1970	420,000	105	0-14
Province de Ziguinchor			
1950	300,000	105	0-14
1955	330,000	105	0-14
1960	360,000	105	0-14
1965	390,000	105	0-14
1970	420,000	105	0-14

DENOMINACIÓ DEL CAMÍ VEINAL	Llargada segons projecte	Pressupost de contracte	Estat de l'obra
	Quilòmetres	Pessetes	
Província de Girona			
D'Armentera a La Escala per Vilademant	4'24547	28,086'74	Enconstrucció
De Gallinés a la carretera de Ventalló a Banyoles	5'62378	49,791'67	Íd., íd.
De Sant Esteve de Guialbes a la carretera de Madrid a França	4'64086	36,567'26	Íd., íd.
De Pont de Molins a Les Escaules	4'53742	59,334'49	Íd., íd.
De l'Hostal de la Corda, per La Pinya, a la carretera de Santa Coloma de Farnés a Sant Joan de les Abadesses	4'11172	31,799'62	Íd., íd.
D'Armentera a la carretera de Figueres a Corsà	2'74416	14,862'38	Íd., íd.
De Juià a la carretera de Girona a Palamós	3'36503	30,651'25	En subhasta
De Sant Pere Pescador a Armentera	2'14908	68,556'03	En període d'acabament
Província de Tarragona			
D'Espuga de Francolí a la carretera de Lleida a Tarragona	1'86326	20,571'90	Enconstrucció
De la carretera d'Espuga a Flix, a la mateixa, passant per «Les Masies»	3'27979	26,643'50	Íd., íd.
De la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona a l'estació ferroviària de Guiamets	5'19298	70,594'61	Íd., íd.
De Tivisa a l'estació ferroviària de Guiamets passant per Serra d'Almos	9'71616	152,567'69	Íd., íd.
De Montblanch a Prenafeta	5'03610	30,995'38	Íd., íd.
D'Arbolí a la carretera de Lleida a Flix a Reus	5'11514	44,018'41	Íd., íd.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Main body of faint, illegible text, appearing to be several paragraphs of a document.

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or signature.

ANEX N.º 5

ACORDS REFERENTS AL SERVEI DE CONSERVACIÓ DE CARRETERES, CAMINS I PORTS

Tenint en compte que, segons informa la Secció tècnica de Carreteres i camins, en fer-se el projecte d'arranjament del primer tros de la carretera d'Amposta a Vinallop s'exceptuaren els hectòmetres 1 i 2, la reparació dels quals s'havia fet anteriorment, necessitant avui aquests hectòmetres una reparació urgent, i que així mateix la resta del tros primer necessita un adob; el Consell acordà autoritzar la dita Secció tècnica de Carreteres i camins per a procedir al proveïment de 33,3 metres cúbics de pedra partida, distribuïts a raó de 75 metres per hectòmetre, més 108 metres cúbics per a l'adob dels hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 1.º, i aprovà les Bases d'un contracte a preu fet, presentades per la repetida Secció tècnica, acordant lliurar la quantitat de 1,988'79 pessetes, import total de l'esmentat preu fet.
(Sessió del dia 18 d'abril de 1917.)

S'adjudica definitivament la subhasta del proveïment de 2,100 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres del 1 al 7 de la carretera de Vich al límit de Girona en direcció a Sant Hilari, inclosa la seva inversió en recàrrecs, a D. Miquel Artés i Casellas, per la quantitat de 27,872'55 pessetes.
(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

De conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell procedir de nou a la subhasta del proveïment de 1,900 metres cúbics de pedra partida amb destinació a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 7 de la carretera de Montesquiú al límit de la Província de Lleida, per Berga, inclosa la seva inversió en recàrrecs, amb subjecció al mateix tipus i a les mateixes condicions que serviren de base a la primera subhasta d'aquests treballs, que fou declarada deserta per manca de licitadors.

(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el Consell els següents acords:

1.ª S'aprova el projecte formulat per la Direcció d'Obres Públiques provincials de Barcelona, amb data 1.ª d'abril proppassat, per al proveïment de 4,600 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres del 16 al 38 de la carretera de Montesquiú al límit de la Província de Lleida per Berga, el pressupost de contracte del qual és de 33.447'75 pessetes.

2.ª Es resol treure a subhasta pública l'esmentat proveïment, amb subjecció al projecte aprovat i al corresponent plec de condicions particulars i econòmiques.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Acordà el Consell adjudicar definitivament a D. Josep Camp i Compte la subhasta del proveïment de 1,900 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 7 de la carretera de Montesquiú al límit de la Província de Lleida, per Berga, inclosa la seva inversió en recàrrecs, per la quantitat de pessetes 20,946'10.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

De conformitat amb l'oportú dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell adjudicar definitivament la subhasta del proveïment de 4,600 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 16 a 38 de la carretera de Montesquiu al límit de la Província de Lleida, per Berga, a D. Miquel Espada i Perdiguier, per la quantitat de 33,447'75 pessetes.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1917.)

De conformitat amb els corresponents dictàmens de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el Consell els següents acords :

Procedir de nou a la subhasta del proveïment de 2,750 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 6'550 de la carretera de Collsuspina al límit de Girona en direcció a Viladrau, i dels quilòmetres 1 a 2'670 del tros tercer del camí de Collsuspina a Santa Maria de Seva, inclosa la seva inversió en recàrrecs, amb subjecció al mateix tipus i a les mateixes condicions que serviren de base per a la primera subhasta, que fou declarada deserta per manca de licitadors, havent de publicar-se a l'efecte el corresponent anunci en el *Boletín Oficial* de la Província de Barcelona.

Procedir de nou a la subhasta del proveïment de pedra per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 a 9 i ramal a Matadepera del camí de Terrassa a Talamanca, amb subjecció al mateix tipus i a les mateixes condicions que serviren de base per a la primera subhasta, que fou declarada deserta per manca de licitadors, havent de publicar-se a l'efecte el corresponent anunci en el *Boletín Oficial* de la Província de Barcelona.

(Sessió del dia 5 de maig de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció admi-

nistrativa del Departament de Foment, acordà el Consell adjudicar definitivament a D. Eduard Cortina i Pons la subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 9 del camí de Terrassa a Talamanca i ramal de Matadepera, i dels quilòmetres 1 a 8 del camí de Sabadell a Matadepera, inclosa la seva inversió en recàrrecs, per la quantitat de 45.399 pessetes.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Vist el resultat negatiu de la segona subhasta del proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Collsuspina al límit amb Girona en direcció a Viladrau, acordà el Consell autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona perquè realitzi per administració el proveïment esmentat, sense que el preu del contracte excedeixi del tipus que regl les subhastes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Havent restat deserta la subhasta del proveïment de 2,720 metres cúbics de pedra partida amb destinació a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 a 8 de la carretera d'Esparraguera a Manresa i dels quilòmetres 7 a 9 del camí de Casa Gomis a Monistrol, celebrada el dia 21 de maig corrent, el Consell acordà anunciar la segona subhasta amb subjecció al mateix tipus i a les mateixes condicions que la primera.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Vist el resultat negatiu de la segona subhasta del proveïment de 2,720 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 8 de la carretera d'Esparraguera a Manresa i dels quilòmetres 7 a 9 del camí de Casa Gomis a Monistrol, el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, per-

què pugui realitzar per administració el proveïment de 2,720 metres cúbics de pedra partida amb destí a la carretera i camí esmentats.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el Consell els següents acords :

1.ª S'aprova el projecte formulat per la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, amb data 28 de febrer proppassat, del proveïment de 2,680 metres cúbics de pedra partida per a l'arranjament del ferm de les carreteres de Caldes de Montbui a Sant Celoni, quilòmetres 1 a 7; de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 14; de Caldes de Montbui a Sant Sebastià de Montmajor, quilòmetres 1 a 5; i del Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 9; el pressupost de contracte del qual és de 16,915'23 pessetes.

2.ª Es resol treure a subhasta pública l'esmentat proveïment, amb subjecció al projecte aprovat i al plec de condicions particulars i econòmiques.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Havent quedat deserta la subhasta del proveïment de 2,680 metres cúbics de pedra partida amb destinació a l'arranjament del ferm de les carreteres de Caldes de Montbui a Sant Celoni, quilòmetres 1 a 7, i de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 7 i 28 a 30; i dels camins de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 14, de Caldes de Montbui a Sant Sebastià de Montmajor, quilòmetres 1 a 5, i de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 9; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà anunciar immediatament la segona subhasta d'aquest proveïment.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1917.)

Acordà el Consell autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona perquè, havent quedat dues subhastes desertes, pugui realitzar per administració el proveïment de 2,680 metres cúbics de pedra partida amb destinació a l'arranjament del ferm de les carreteres de Caldes de Montbui a Sant Celoni, quilòmetres 1 a 7, i de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 7 i 28 a 30; i dels camins veïnals de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 14, de Caldes de Montbui a Sant Sebastià de Montmajor, quilòmetres 1 a 5, i de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 1 a 9.

(Sessió del dia 19 de setembre de 1917.)

De conformitat amb els corresponents dictàmens de la Secció administrativa del Departament de Foment, féu el Consell les següents adjudicacions definitives:

A D. Joan Anguera i Roigé, la subhasta del proveïment de 5,750 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 18 i 21 a 27 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, per la quantitat de 33,580 pessetes.

A D. Joan Dias i Alsina, la subhasta del proveïment de 2,050 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 9 a 15 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, inclosa la seva inversió en recàrrecs, per la quantitat de 22,245 pessetes.

A D. Antoni Casanovas i Coma, la subhasta del proveïment de 1,300 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 10'720 de la carretera de Manlleu al límit de la Província de Girona, per Sant Pere de Torelló, i del quilòmetre 1.^r del camí de Manlleu a la Gleva (Masies de Sant Hipòlit), inclosa la seva inversió en recàrrecs, per la quantitat de 9,200 pessetes.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Aprovà el Consell els comptes de les despeses ocasionades, durant els mesos de maig, juny, juliol i setembre de l'any passat, per l'adquisició de pedra partida per a conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 19 de la carretera de Vilafranca al límit de la Província amb direcció a Aguiló, i la dels camins de Pontons a Torrelles de Foix, de Vilafranca a Guardiola i de Monjos a Castellví de la Marca. Aquests proveïments, que, en virtut del contracte que aprovà aquest Consell el dia 12 d'abril de 1916, han estat realitzats pel preufetaire D. Enric Gallego, importen 3.445'31 pessetes, les quals han estat satisfetes pel Pagador del servei facultatiu amb càrrec al lliurament n.º 153, de data 18 de maig de 1916.

Igualment aprovà el Consell els comptes de les despeses ocasionades, durant els mesos de setembre i octubre de l'any últim, per l'adquisició de pedra partida per el ferm dels quilòmetres 1 a 5 del camí veïnal de Montmeló a la carretera de Masnou a Granollers. Aquest proveïment, que, en virtut de contracte aprovat pel Consell el dia 17 d'agost de l'any esmentat, ha estat realitzat pel preufetaire D. Joaquim Font i Carner, importa 1.478'40 pessetes, les quals han estat satisfetes pel Pagador del servei facultatiu amb càrrec als lliuraments n.ºs 384 i 563, de dates 23 d'agost i 31 d'octubre del mateix any.

També aprovà el Consell els comptes de les despeses ocasionades, durant els mesos d'octubre, novembre i desembre de l'any 1916, per l'adquisició de pedra partida per al ferm dels quilòmetres 1 a 3 del camí de Montgat a Tiana. Aquest proveïment, que, en virtut de contracte aprovat pel Consell en 25 del mes d'octubre passat, ha realitzat D. Analet Herrero i Palazon, importa 3.465 pessetes, que han estat satisfetes pel Pagador del servei facultatiu amb càrrec al lliurament n.º 546, de data 31 d'octubre del mateix any.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Aprovà el Consell els comptes de les despeses ocasionades, durant els mesos de juny, agost i setembre de 1916, per l'adquisició de pedra partida per al ferm dels quilòmetres 1 a 6 del camí veinal de Sant Celoni a Gualba i ramal a La Batllòria, quilòmetres 1 i 2, aplegada pel preufetaire D. J. Fàbregas en virtut del contracte aprovat pel Consell el 29 de març de l'any esmentat. Els dits comptes importen 4.000'50 pessetes.

Igualment aprovà el Consell els comptes de despeses ocasionades, durant els mesos de juny, agost, setembre i octubre de 1916, per l'adquisició de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 15 a 45 de la carretera de Montesquiu a Berga i quilòmetres 4 a 8 del camí de Sabadell (Creu Alta) a Matadepera, aplegada pels preufetaires D. Joan Solanellas i Cirera, i D. Salvador Viñas i Raventós, respectivament, en virtut del contracte aprovat pel Consell el 16 de març de l'any 1916, ja esmentat. Importen els dits comptes, en junt, pessetes 7.701'74.

També aprovà el Consell els comptes de despeses ocasionades, durant els mesos de maig, agost i octubre de 1916, per l'adquisició de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 14 del camí de Paretts a la carretera de Sant Llorenç Savall a Ilinàs, aplegada pel preufetaire D. Josep Daví en virtut del contracte aprovat pel Consell el 29 de març de l'esmentat any 1916. Importen els dits comptes 4.582'50 pessetes.

Finalment aprovà el Consell els comptes de les despeses ocasionades, durant els mesos de juliol, agost, novembre i desembre de 1916, per l'adquisició de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 4 del camí de Manlleu a la Gleva, Masies de Sant Hipòlit, i dels quilòmetres 3 a 9 del camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà, aplegada pel preufetaire D. Joan

Tenas en virtut del contracte aprovat pel Consell el 12 d'abril de l'any esmentat. Els dits comptes importen 4.999'75 pessetes.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

De conformitat amb el corresponent dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el Consell els següents acords :

1.ª S'aprova el projecte formulat per la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, amb data 30 de maig proppassat, per al proveïment de 2.089 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm de les carreteres de Gràcia a Manresa i de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola, i del camí de Sardanyola a Montcada per Ripollet; el pressupost de contracte del qual és de 18.438'37 pessetes.

2.ª Es resol treure a subhasta pública l'esmentat proveïment, amb subjecció al projecte aprovat i al corresponent plec de condicions particulars i econòmiques.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell adjudicar definitivament a D. Joan Gelabert i Viñals la subhasta del proveïment de 2.089 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm de les carreteres de Gràcia a Manresa i de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola, i del camí veïnal de Sardanyola a Montcada per Ripollet, per la quantitat de 18.438 pessetes.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1917.)

Vist l'ofici de la Secció tècnica de Carreteres i camins comunicant que el camí de Santa Coloma de Farnés a Castanyet es troba en estat deplorable, degut a l'incompliment, per part del Municipi de Santa Coloma, de

L'obligació de portar la pedra necessària per a la conservació del ferm, i ateses les Bases d'auxili als pobles per a l'arranjament i conservació de camins veïnals aprovades per la Diputació de Girona el 18 d'agost de 1903, i el segon dels acords relatius a la incorporació del servei de Conservació adoptats per l'Assemblea de la Mancomunitat en la segona reunió; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà manifestar a l'Ajuntament de Santa Coloma de Farnés que, si dintre el termini de deu dies, a comptar de la data de notificació del present acord, no s'ha rebut còpia certificada de l'acord de procedir pel seu compte i abans de cinc mesos al proveïment de 375 metres cúbics de pedra partida (76 metres cúbics per quilòmetre) apilada al llarg dels passeigs del camí mancomunal de Santa Coloma a Castanyet, amb subjecció a les ordres i instruccions que li siguin donades per l'Enginyer major, realitzarà el proveïment la Mancomunitat a càrrec del Municipi.

Així mateix acordà el Consell fer avinent al Municipi de Santa Coloma que aquest proveïment sols servirà per a una lleugera i urgent reparació, i que la seva execució no li lleva l'obligació de verificar, abans del dia 15 de desembre propvenent, la provisió de material corresponent a l'any actual, a raó de 25 metres cúbics per quilòmetre.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Vist l'ofici de la Secció tècnica de Carreteres i camins comunicant que els quilòmetres 10, 11, 17, 18 i 19 de la carretera de la de Santa Bàrbara a la Cènia a la de Vinaroz a la Venta Nova per Ulldecona i Alcanar es troben en mal estat, essent urgent atendre a llur conservació, i de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, el Consell acordà aprovar el contracte d'ajust celebrat per la dita Secció tècnica amb D. Ignasi Pagregat per efectuar els proveï-

ments necessaris en els hectòmetres 1 a 8 del quilòmetre 17 de l'expressada carretera; i així mateix deixà aprovat el pressupost i càlcul del cost per metre cúbic apilat en els passeigs de l'indicat tros de carretera, que és de 4'37 pessetes, resultant el pressupost d'execució per administració, de 1,840'63 pessetes.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Aprovà el Consell el contracte a preu fet estipulat entre la Secció tècnica i D. Ignasi Fabregat per al proveïment de 400 metres cúbics de pedra partida en els quilòmetres 17 i 18 de la carretera de la de Santa Bàrbara a La Cènia a la de Vinaroz a Venta Nova per Ulldecona i Alcanar, ordenant el lliurament de la quantitat de 1,887'84 pessetes, import del pressupost que acompanya el contracte esmentat, a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres i camins.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1917.)

Aprovà el Consell el contracte de preu fet convingut entre la Secció tècnica de Carreteres i camins i D. Ignasi Fabregat per al proveïment de 380 metres cúbics de pedra partida per al ferm dels quilòmetres 18 i 19 de la carretera de la de Santa Bàrbara a La Cènia a la de Vinaroz a Venta Nova per Ulldecona i Alcanar, així com el pressupost corresponent a l'esmentada obra, que ascendeix a 1,793'43 pessetes.

(Sessió del dia 1.º d'agost de 1917.)

De conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell autoritzar la Secció tècnica de Carreteres i camins per a portar a terme, per administració, el proveïment de 360 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels hectòmetres 1 a 8 del quilòmetre 9 de la carretera de la de Santa Bàrbara a La Cènia a la de Vinaroz a Venta Nova per Ulldecona i Alcanar, apro-

vant les Bases per l'oportú contracte a preu fet i acordant que sigui lliurada a favor del Pagador de la susdita Secció la quantitat de 1,990'65 pessetes, import del presupost d'execució.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell procedir de nou a la subhasta del proveïment de 3,000 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 8 a 22 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, inclosa la seva inversió en recàrrecs, amb subjecció al mateix tipus i a les mateixes condicions que serviren de base per a la primera subhasta d'aquests treballs, que fou declarada deserta per manca de licitadors; i, a l'efecte, enviï's el corresponent anunci a l'Excm. Sr. Governador civil de la Província de Barcelona perquè se serveixi publicar-lo en el *Boletín Oficial* de la dita Província.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Havent restat desertes les dues subhastes celebrades pels proveïments de 3,000 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 8 a 22 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, inclosa la seva inversió en recàrrecs; de 2,720 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 8 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, i dels quilòmetres 7 a 9 del camí de Casa Gomis a Monistrol; i de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Collsuspina al límit amb Girona en direcció a Viladrau; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona per a realitzar per administració els esmentats proveïments, sense que el preu dels

contractes excedeixi del tipus sota el qual tingueren lloc les subhastes.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1917.)

Vist el resultat negatiu de la segona subhasta del proveïment de 3,000 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 8 a 22 de la carretera de Caldes de Montbui a Sant Celoni, inclosa la seva inversió en recàrrecs, el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona per a que pugui realitzar per administració el proveïment i recàrrecs esmentats.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell els comptes de les despeses ocasionades durant els mesos d'abril, maig, setembre i octubre de 1916, que presenta la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, per l'adquisició de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 5 de la carretera de Sant Sadurní de Noia a Sentmenat; dels quilòmetres 12, 13, 14 i 17 de la mateixa carretera; dels quilòmetres 8 i 9 de la carretera de Montesquiu a Berga; dels quilòmetres 9 a 11 i 15 a 18 de la de Frats de Llussanès a Sant Quirze de Besora, i quilòmetres 1 a 3 del camí de Sabadell (Creu Alta) a Matadepera; els quals importen en total la quantitat de 21,486'93 pessetes.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Vista la instància de data 4 de novembre darrer, subscripta per l'Alcalde de Rupia, a la qual acompanya certificat de l'acord de l'Ajuntament d'aquella població demanant que el dit Municipi sigui rellevat de l'obligació d'aportar anualment i com a mínimum el volum de 40 metres cúbics de pedra partida amb destinació a la conservació del ferm del camí mancomunal de Rupia a la carretera de Girona a Palamós, a canvi de satisfer

a la Mancomunitat, anualment i per trimestres vençuts, la quantitat de 140 pessetes, que per a aquesta atenció ja té consignada en el Pressupost municipal; atès l'informe tècnic segons els càlculs del qual la quantitat que hauria de satisfer l'essmentat Municipi per indemnitzar a la Mancomunitat les despeses del proveïment al·ludit és la de 180 pessetes, i cal, a més, que el Municipi es comprometí a satisfer la indemnització que per drets d'explotació tal vegada exigeixi el propietari de la cantera que fins avui ha proveït de grava dit Ajuntament; i ateses així mateix les Bases establertes per la Diputació de Girona per a l'arranjament i conservació dels camins veïnals en virtut de les quals el Municipi de Rupió té l'obligació que vol lluir amb el pagament d'una quantitat en metàl·lic, i tenint present que, si bé no s'estableix d'una manera taxativa en les referides Bases el dret d'elegir entre l'execució de l'acopi i el pagament d'una quantitat equivalent, hi figura, però, un paràgraf que, prevenint el cas que el Municipi deixi de realitzar el treball d'aplegament que li pertoca, concedeix a la Diputació el dret de realitzar-lo ella directament per compte del Municipi; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el següent acord :

L'Ajuntament de Rupió restarà alliberat de l'obligació de realitzar el proveïment de pedra partida necessària per a la conservació del ferm del camí mancomunat de Rupió a la carretera de Girona a Palamós, tal com prevé la vuitena de les Bases d'auxili als pobles per a l'arranjament i conservació de camins veïnals, mitjançant el compliment de les següents condicions :

1.ª El Municipi de Rupió es comprometrà a consignar anualment en el Pressupost municipal la quantitat de 180 pessetes, que s'abonarà a la Mancomunitat, sense esperar requeriments, en dues remeses i parts iguals : l'una abans del 30 de juny; l'altra abans del 31 de desembre.

2.ª El Municipi es comprometrà, així mateix, a satisfer pel seu compte i a son càrrec, si hi ha lloc, la indemnització de qualsevol mena que, per drets d'exploració, exigeixi el propietari de la pedrera, que fins avui ha utilitzat el susdit Municipi per als proveïments del camí de Ruplà a la carretera de Girona a Palamós.

3.ª El termini de duració de la present concessió serà d'un any, a comptar del primer de juliol pròxim; essent prorrogable per la tàcita, per igual període de temps, successivament.

4.ª Resten subsistents les altres obligacions contractes pel Municipi de Ruplà, als efectes exposats en les susdites Bases, tret ço que fa referència a la conservació del ferm del camí esmentat.

5.ª En el cas que l'Ajuntament deixés de fer efectiva a la Caixa de la Mancomunitat alguna de les remeses assenyalades, aquesta entitat acudirà, si cal, a la via d'apremi, tal com prevé la 11.ª de les referides Bases.

6.ª Un cop, per qualsevol causa, es doni per finida la present concessió, restaran en tota llur vigor i integritat les obligacions a què està subjecte el Municipi de Ruplà en virtut de les repetides Bases.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Vist l'oportú ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials, i de conformitat amb ço que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el Consell els següents acords:

1.ª S'aprova el projecte formulat per la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, amb data 20 de juny proppassat, del proveïment de 2,600 metres cúbics de pedra partida per a l'arranjament del ferm de les carreteres de Santa Maria de Palautordera a la de Caldes de Montbui a Sant Celoni i de Cornellà a Fogàs de Tordera, 4.ª secció, i dels camins de Sant Celoni a Gualba amb ramal a La Batllòria, de Sant Vicens de Llevaneres a Caldes d'Estrach i ramal, de la carretera de Ma-

drid a França, per Malgrat, al límit de Girona en direcció a Blanes i ramal a Palafolls, de Sant Cebrià de Vallalta a Sant Pol de Mar, i de Sant Cebrià a Sant Iscle de Vallalta, el pressupost de contracte del qual és de 22,446'26 pesetes.

2.ª Es resol treure a subhasta pública l'esmentat proveïment, amb subjecció al projecte aprovat i al corresponent plec de condicions particulars i econòmiques; i a l'efecte envii's a l'Excm. Sr. Governador civil de la Província de Barcelona l'anunci a què fa referència l'article 29 de la instrucció de 24 de gener de 1905, perquè sigui publicat en el *Boletín Oficial* de la Província a fi i efecte que puguin presentar-se reclamacions dintre el termini de deu dies, transcorregut el qual, si no se'n presenta cap, publiqui's l'anunci de la subhasta en la forma previnguda en l'esmentada instrucció.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1917.)

Vist l'acte de la subhasta deserta del proveïment de 2,600 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm de les carreteres de Santa Maria de Palautordera a la de Caldes a Sant Celoni i de Cornellà a Fogàs de Tordera, 4.ª secció, i dels camins de Sant Celoni a Gualba amb ramal a la Batllòria, de Sant Vicens de Llevaneres a Caldes d'Estrach i ramal, de la carretera de Madrid a França per Malgrat al límit de la Província de Girona en direcció a Blanes i ramal a Palafolls, de Sant Cebrià de Vallalta a Sant Pol de Mar i de Sant Cebrià a Sant Iscle de Vallalta, que tingué lloc en aquest Palau de la Generalitat el dia 6 proppassat a les dotze del matí; acordà el Consell procedir de nou a la subhasta de l'esmentat proveïment, havent d'anunciar-se oportunament en el *Boletín Oficial* de la Província de Barcelona.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

Vist el resultat negatiu de la segona subhasta del proveïment de 2,600 metres cúbics de pedra partida per

a la conservació del ferm de les carreteres de Santa Maria de Palautordera a la de Caldes de Montbui a Sant Celoni i de Cornellà a Fogàs de Tordera, 4.ª secció, i dels camins veïnals de Sant Celoni a Gualba amb ramal a la Batllòria, de Sant Vicens de Llevaneres a Caldes d'Estrach i ramal, de la carretera de Madrid a França per Malgrat, al límit de la Província de Girona, en direcció a Blanes i ramal a Palafolls, de Sant Cebrià de Vallalta a Sant Pol de Mar i de Sant Cebrià a Sant Iscle de Vallalta; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona per a realitzar per administració el proveïment al·ludit.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte de proveïment de pedra partida per a la reparació del ferm del camí de Barcelona a Prat de Llobregat, pel seu pressupost de contracte de 13,961 pessetes, així com els plec de condicions facultatives, particulars i econòmiques; i acordà anunciar immediatament la subhasta del susdit proveïment.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell adjudicar definitivament a D. Josep Piera i Jané, en representació de la Societat anònima «Fomento de Obras y Construcciones», la subhasta del proveïment de 920 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Barcelona a Prat de Llobregat, per la quantitat de 12,494 pessetes.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de recepció de les obres de reparació del ferm i arranament de passeigs de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, tros de Reus a Sant Ramon, quilòmetres 1 a 5, acordant el

lliurament de la quantitat de 1,023'04 pessetes, remanent de la liquidació de les esmentades obres, a favor del contractista, D. Frederic Borja, i amb càrrec a la partida 64 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 1.^r d'agost de 1917.)

Vist l'acte de recepció dels treballs d'inversió i consolidació de 1,536 metres cúbics de pedra partida dipositada en els passeigs, i reparació d'aquests, a la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, tros de Reus a Sant Ramon, quilòmetres 1 a 5; i atès el certificat expedit per l'Alcalde accidental de Reus, del qual resulta que no ha estat presentada cap reclamació contra don Frederic Borja i Ovés amb motiu dels treballs realitzats a l'esmentada carretera; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà retornar al contractista la fiança que constituí per respondre de les obres de referència.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de recepció del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 3 del camí de Sant Genís de Vilassar a Sant Cristòfol de Premià, inclosa la seva inversió en recàrrecs així com la liquidació de les dites obres, de la qual resulta, a favor del contractista, un remanent de 1,241'99 pessetes.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1917.)

Vista la instància dels Alcaldes de Rellinàs i de Castellvell i Vilar demanant la reparació del camí que de l'estació de Monistrol va a la carretera de l'Estat de Terrassa a Monistrol, camí que fou cedit pels dits Ajuntaments el 15 de juny de 1915 a la Diputació Provincial de Barcelona, la qual s'encarregà de la seva reparació i conservació, essent avui traspasat a la Mancomunitat; i atès l'informe de la Direcció d'Obres Públiques Provin-

cials de Barcelona; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà:

1.ª Procedeixi's a l'arranjament més indispensable del tros de camí que de l'estació de Monistrol va a la carretera de l'Estat de Terrassa a Monistrol, a fi de posar-lo en condicions que el trànsit pugui fer-se sense perill.

2.ª Procedeixi's al mateix temps a la redacció i formació del projecte de reparació i construcció de l'afermat de l'esmentat camí.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

De conformitat amb l'oportú dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell lliurar, a favor del Pagador de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, la quantitat de 1,500 pessetes, demanades per l'esmentada Direcció, per a complimentar l'extrem primer de l'acord del Consell de data 6 d'aquest mes, en virtut del qual s'encarregava a aquella Direcció que procedís a l'adob del camí de l'estació de Monistrol a la carretera de l'Estat de Terrassa a Monistrol.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte de reparació, explanació i afermat dels quilòmetres 3 a 7 de la carretera de Mollerusa a Belcaire per Linyola, formulat per la Secció tècnica de Carreteres i camins amb data 10 d'agost darrer, així com els plec de condicions facultatives, particulars i econòmiques de l'esmentat projecte, el pressupost de contracte del qual ascendeix a 84,065'54 pessetes.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de recepció de les obres d'adob del ferm de la carretera de Catllar a la de Tarragona a

Barcelona, així com llur liquidació, de la qual resulta un remanent de 7,528'88 pessetes a favor del contractista.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

Vist l'acte de recepció de les obres del proveïment de 2,833 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 7 de la carretera de Catllar a la de Tarragona a Barcelona, inclosa la seva inversió en recàrrecs; i atès que l'Alcalde constitucional de Catllar ha certificat que no s'han produït reclamacions contra el contractista de les esmentades obres, ni per raó de danys i perjudicis que siguin de son compte, ni per deutes de jornals o materials o per indemnitzacions derivades d'accidents del treball; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà retornar a D. Manuel Fernández la fiança que constituï per respondre de l'execució de les obres de referència.

(Sessió del dia 19 de setembre de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de recepció de les obres de reparació del ferm i arranjamet de passeigs a la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, així com la liquidació de les mateixes obres, de la qual resulta un remanent a favor del contractista de 1,742'67 pessetes.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell els comptes de les despeses ocasionades, durant els mesos de novembre i desembre darrers, en l'arrenjamet de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, que importen 1,152'97 pessetes; quantitat que ha estat satisfeta pel Pagador de la Direcció d'Obres Públiques Provincials amb càrrec al lliurament n.º 458, de 26 de setembre del mateix any 1916. L'import d'aquest lliurament és

de 1,991 pessetes, restant, segons liquidació, un remanent de 820'03 pessetes, que, no havent estat esmerçades durant la vigència del Pressupost de 1916, hauran d'ésser reintegrades a la Caixa. A pres de la dita Direcció, acordà el Consell ordenar el lliurament de l'al·ludit remanent de 820'03 pessetes a favor del Pagador de la Direcció esmentada, amb destinació a les susdites obres.
(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell la liquidació de les obres de proveïment de pedra partida, inclosa la seva inversió, per al ferm dels quilòmetres 1 a 4'368 de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, de la qual resulta un remanent a favor del contractista D. Joan Díaz, de pessetes 4,476'63. Així mateix aprovà el Consell l'acte de recepció total i definitiva de les esmentades obres.
(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

Fou aprovat el compte de les despeses ocasionades durant el mes d'abril del proppassat any 1916, per l'adquisició de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt, posada pel contractista D. Jaume Talló, que importa 1,994'75 pessetes; les quals, prèvia la presentació del certificat de l'Alcaldia respectiva que prevé ço que es disposa en l'apartat 6.ª de la Reial ordre de 10 de maig de 1881, han estat satisfetes pel Pagador de la Direcció d'Obres Públiques Provincials.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte de proveïment de 450 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 9 de la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, el Pressupost de contracte del qual és de 3,572'47 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Aprovà al Consell el projecte de proveïment de 1,138 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 3 de la carretera de Blancafort a la d'Artesa a Montblanch, inclosa la seva inversió en recàrrecs, el Pressupost de contracte del qual és de 14,820'53 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Igualment fou aprovat el projecte de proveïment de 1,158 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 3 de la carretera de la de Tarragona a Barcelona a la de Tarragona a Pont d'Armentera, trajecte d'Altafulla a la Riera, inclosa la seva inversió en recàrrecs, el pressupost de contracte del qual és de 8,582'61 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Vist l'acte de recepció de les obres de reparació del ferm de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, tros segon, quilòmetres 1 a 13; i ateses les certificacions presentades pels Alcaldes de Sant Jaume dels Domenys i de Montmell comunicant que no s'ha presentat cap reclamació contra el contractista per raó de danys i perjudicis que siguin de son compte o per deutes de jornals o materials o per indemnitzacions derivades d'accidents del treball; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà retornar a D. Josep Juncosa i Ferrer, la fiança que constituï per a respondre de l'execució de les obres de reparació del ferm de l'esmentada carretera, tros segon, quilòmetres 1 a 13.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell la liquidació de les obres d'adob del ferm i passeigs de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, de la què resulta a favor del contractista un remanent de 2,628'65 pessetes.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

60. Aprovà el Consell el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, el Pressupost de contracte del qual és de 55.955'55 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

De conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell autoritzar la Secció tècnica de Carreteres i camins per a portar a terme, per administració, el proveïment de 300 metres cúbics de pedra partida per a l'adob de la carretera de Falset a la d'Espluga a Flix, quilòmetres 1 i 2, tros de Falset a Bellmunt, aprovant les Bases per l'oportú contracte a preu fet i acordant que sigui llinrada a favor del Pagador de la susdita Secció la quantitat de 1.888'92 pessetes, import del Pressupost d'execució.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

61. Aprovà el Consell el Pressupost reformat i addicional per al proveïment de pedra partida per al ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs, secció 1.ª que importa la quantitat de 8.953'18 pessetes; i s'informa de la memòria que acompanya l'esmentat projecte, en la qual s'especificuen les causes que l'han motivat, entre les quals hi ha l'amplitud variable de la dita carretera que en les travessies de Sarrià i de Barcelona té de 8 a 8'50 metres, i l'haver-se calculat el Pressupost primitiu per a fer únicament un proveïment destinat als 4 metres i mig centrals, amb l'aplicació del qual restarien dues faixes de carretera sense adobar.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

62. Vist el mal estat de conservació en què actualment es troben algunes carreteres de la Província de Barcelona especialment les de Barcelona per Sant Cugat a Terrassa, la de Cornellà per Esplugues i Sarrià a Sant Andreu, i la de Sant Adrià per Montcada a La Roca, per les quals

circulen gran nombre d'automòbils; el Director d'Obres Públiques Provincials de la Diputació de Barcelona, després d'explicar que els contractes de pedra per a l'arranjament de les dites vies no s'han fet dintre els terminis fixats, per causes degudes, unes, a què els contractistes han hagut de vèncer certes dificultats posades pels acaparadors de pedreres que proporcionen la pedra de millor classe (els quals exigeixen per la compra condicions oneroses), i, altres, a la falta verament alarmant de treballadors i de carros que ara li ha per a aquesta classe d'obres, ha informat el Consell que, havent-se solventat aquelles dificultats, s'ha començat a treballar en la reparació del ferm del Passaig de la Bonanova a Sarrià amb un corró de vapor dels tres que recentment ha adquirit la Mancomunitat destinats a servei de carreteres, i que la setmana pròxima començaran a treballar els altres corròs en l'arranjament de la carretera de Barcelona a Sant Cugat i en el del camí de Sant Adrià a Montcada, no deixant el treball fins que les obres estiguin completament acabades.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1917.)

Acordà el Consell sol·licitar de l'Ajuntament de Barcelona que permeti explotar la pedrera dins dels terrenys que té destinats a parc a la muntanya del Tibidabo, prop de Sant Jeroni, per al proveïment de la pedra que es necessiti per a la reparació de la carretera de Gràcia a Manresa.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1917.)

El senyor Director d'Obres Públiques Provincials, D. Jacint Mumbrú, donà compte de l'estat actual dels treballs de conservació de les carreteres i camins de la Província de Barcelona; encarregant-li el Consell que activi, tant com sigui possible, la reparació de la carretera de Gràcia a Manresa, en el tros comprès entre Sant Cugat i Terrassa, amb l'objecte de facilitar el trànsit

al servei d'autes que, amb motiu de la inauguració del tramvia de les Planes a Sant Cugat, s'establirà entre aquelles dues poblacions.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1917.)

Vista la instància signada per D.ª Maria Pont, viuda de Pau Bertran, manifestant que cediria, pel temps que acordés el Consell, un tros de terra de la seva propietat, perquè fos explotada com a gravera, a canvi de l'autorització per a l'establiment d'un pas sobre cuneta per a carruatges amb exempció d'arbitris i de cànon, i atès l'informe remès per la Secció tècnica de Carreteres i camins, així com l'acord adoptat per la darrera Assemblea sobre exempció d'arbitris i de cànon; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, prengué el següent acord:

Concedeixi's a D.ª Maria Pont, viuda Bertran, l'autorització sol·licitada per a la construcció d'un pas sobre cuneta per a carruatges en la carretera de Les Borges a Bellpuig, amb exempció d'arbitris i de cànon, mitjançant el compliment de les condicions fixades per la Secció tècnica de Carreteres i camins, sempre i quant la dita senyora signi un document que digui així: «D.ª Maria Pont, viuda Bertran, veïna de Bellpuig, complint la condició que m'imposà el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya en concedir-me permís per establir un pas de carruatges en ma propietat afrontant amb la carretera de Les Borges a Bellpuig, amb exempció d'arbitris i de cànon, *cedeixo* a la Mancomunitat de Catalunya, pel termini de quatre anys, una faixa de la dita propietat, afrontant amb la carretera de Les Borges a Bellpuig, d'extensió mínima 544 m², equivalent a una pórcia i mitja, perquè l'exploti, a profit seu, com a gravera. La faixa de terra objecte d'aquesta cessió serà triada per l'Enginyer major de la Mancomunitat o el facultatiu que aquesta delegui. M'obligo, per mi i pels meus successors, a mantenir a la Mancomunitat de Catalunya, durant l'esmentat termini, en

la pacífica possessió de la faixa de terra assenyalada, i a permetre-li la realització de totes les obres que comporta l'explotació d'una gravera. Resto assabentada que qualsevol manquement que faci a aquesta obligació donarà a la Mancomunitat el dret d'exigir-me tot seguit el cànon i els arbitris corresponents al pas d'entrada que m'ha concedit.»

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Vistes les comunicacions dels Ajuntaments de Sant Celoni i Campins i certificats que les acompanyen, segons els quals les dues entitats esmentades accepten les condicions que els imposà el Consell perquè la Mancomunitat s'incanti del camí que lliga els dos pobles susdits, i demanant a més que aquest camí sigui prolongat fins al barri de Dalt del poble de Campins; i atès l'informe de la Direcció d'Obres Públiques Provincials; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà incautar-se de l'esmentat camí, ordenar a la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona que redacti el projecte de millora i arranjanament de la seva explanació, i manifestar a l'Ajuntament de Campins que per accedir a la prolongació que sol·licita cal que amplii els acords presos en sessió del 17 de març darrer, contraient el compromís de cedir els terrenys que s'hagin d'ocupar i de contribuir, almenys, amb el 20 per 100 de l'import de l'afermat i explanació del prolongament al·ludit.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Vist l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona comunicant que en la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, quilòmetre 2, prop de la Bauma, va produir-se una esllavissada de terres tan extraordinària i important que no sols ocupà tota l'explanació de la carretera en una llargada de 200 metres, sinó que fins amenaçà les primeres cases de

la dita barriada, causant danys en l'edifici de l'Escola pública, en un magatzem, etc., en vista de la qual cosa la Direcció d'Obres Públiques Provincials disposà alguns treballs, els més elementals, per restablir el trànsit, sol·licitant del Consell un lliurament de 2,000 pessetes, amb càrrec a la partida 64 del Pressupost vigent, per a continuar els susdits treballs d'extracció de terres, amb promesa de justificar degudament la inversió de la dita quantitat i sense perjudici de presentar més endavant els projectes d'obres que es considera convenient realitzar per evitar la repetició de semblants esclavissades; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà que s'efectués el lliurament de la quantitat sol·licitada, de conformitat amb les condicions transcrites.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1917.)

Vist l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona comunicant que es necessita amb urgència continuar les obres de neteja i adob de la carretera de Monistrol a l'estació de Montserrat, envaïda per una gran esclavissada de terres, per la qual cosa demana un nou lliurament de 2,000 pessetes; el Consell acordà ordenar el lliurament de l'esmentada quantitat a favor del Pagador d'aquella Direcció.

(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

Vist l'oportú ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, i atesa la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell lliurar a favor del Pagador d'aquella Direcció la quantitat de 2,000 pessetes, per a continuar, durant el present mes, l'extracció de les terres i pedres despreses en el trajecte de la Bauma a l'estació de Monistrol de la carretera que d'aquest últim punt es dirigeix al Monestir de Montserrat.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

En vista de l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, de data 26 del mes que som, manifestant que encara no s'ha pogut acabar l'extracció de terres i pedra procedents de la important esllavissada ocorreguda en el quilòmetre 2 del camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, i demanant un nou lliurament de 2,000 pessetes per a atendre les despeses de jornals durant l'actual mes de juliol; el Consell acordà ordenar a la Secció de Comptaduria el lliurament de la susdita quantitat de 2,000 pessetes a favor del Pagador de l'esmentada Direcció, amb càrrec a la partida n.º 64 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1917.)

Vist l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona comunicant que encara no ha pogut acabar-se l'extracció de pedres i terra procedents de la important esllavissada ocorreguda a la Bauma, quilòmetre 2 del camí de l'estació de Monistrol a Montserrat, i sol·licitant el lliurament de la quantitat de 1,500 pessetes per atendre les despeses de peons i carros empleats durant el mes d'agost darrer; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà ordenar el lliurament de la quantitat sol·licitada a favor del Pagador de l'esmentada Direcció, amb càrrec a la partida n.º 64 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 5 de setembre de 1917.)

Vist l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona manifestant que, no havent acabat encara l'extracció de les pedres i terra procedents de la important esllavissada ocorreguda en la Bauma, quilòmetre 2 del camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, es necessita, per a atendre les despeses de jornals de peons i carros empleats durant l'actual mes de setembre en els esmentats treballs extraordinaris,

la quantitat de 1,500 pessetes; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà ordenar el lliurament de la quantitat sol·licitada, amb càrrec a la partida n.º 64 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

Es donà compte al Consell d'un informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins comunicant que s'ha enderrocàt part del mur de sosteniment existent en el quilòmetre 2, hectòmetre 2.º, del camí mancomunal de Vilahur a Camallera, en una llargada aproximada de 5'50 metres, produint, en conseqüència, l'esllavissada del terraplè corresponent, restant soscavat el cos del mur en la part que queda dreta; i pregant al Consell que, essent precis procedir amb tota urgència a l'arranjament dels dits desperfectes, es serveixi aprovar el Pressupost d'execució de l'esmentada obra, el qual ascendeix a la quantitat de 237,89 pessetes, ordenant a la Secció tècnica de Carreteres i camins que procedeixi immediatament a l'arranjament de la dita esllavissada. El Consell, vist l'anterior informe, acordà de conformitat amb la proposta que s'hi formula, disposant el lliurament de l'esmentada quantitat de 23.789 pessetes a favor del Pagador de la dita Secció, amb càrrec a la partida n.º 64 del Pressupost ordinari vigent.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Tenint en compte l'ofici de l'Ajuntament de Vilahur comunicant el següent acord: «Vista su comunicación referente a la reconstrucción del muro de sostenimiento en el kilómetro 2 del camino vecinal de Vilahur a Camallera, ascendiendo el presupuesto a la cantidad de 237'89 pesetas, interesando a este Ayuntamiento para que contribuya al 50 por 100 o sea con la cantidad de 118'95 pesetas; acordó por unanimidad, que en manera alguna y en el plazo fijado no es posible hacer el depósito que se in-

teresa por la razón que en el presupuesto de este año no hay cantidad alguna destinada a este concepto, y que en el presupuesto que se confeccione para el año 1918, el Ayuntamiento propondrá a la Junta Municipal para que se incluya en el presupuesto de gastos la cantidad de referencia, si es que el pueblo viene obligado a ellos; i ateses les Bases que té establertes la Diputació de Girona per a la conservació de camins; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Ajuntament de Vilahur que serà suficient, perquè es faci la reconstrucció del mur de sosteniment en el quilòmetre 2 del camí veïnal esmentat, que s'envià a les Oficines d'aquesta Mancomunitat un acord de l'Ajuntament, ratificat per la Junta Municipal, compromentent-se a incloure en el Pressupost vinent la quantitat de 118'95 pessetes; i així mateix s'acordà fer-li avinent que l'obligació que li ha imposat el Consell de cooperar a la reconstrucció del mur es fonamenta en ço que estableix la 10.ª de les Bases al·ludides.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

Vista la instància de l'Ajuntament de Paretó sol·licitant la construcció d'un mur de contenció en el quilòmetre 2 de la carretera que va del dit poble a Sant Llorenç Savall, i atès l'informe tècnic segons el qual la dita obra és necessària per a evitar les contínues esllavissades que redueixen l'amplada del camí antic; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona perquè procedeixi a la construcció del mur esmentat, invertint-li els jornals de paleta i peó que facin falta a càrrec de la partida de conservació ordinària, mitjançant que l'Ajuntament de Paretó aporti a peu d'obra els materials necessaris.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Vista la instància de l'Ajuntament de Sant Joan Despí sol·licitant que s'empedri la travessia del camí de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat i oferint contribuir-hi amb el 25 per 100 de les despeses d'execució; pres esment de l'informe de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, en el qual es pondera la necessitat de l'obra, es fa ressaltar el seu caràcter municipal i es proposa que el Consell accedeixi a la instància acordant contribuir a l'obra amb la tercera part del seu cost sempre i quan la Diputació Provincial de Barcelona contribueixi amb una altra tercera part i l'Ajuntament de Sant Joan Despí satisfaci la tercera part restant; atès que la fórmula que proposa la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona no és legalment viable, perquè la Diputació de l'esmentada Província ha traspassat a la Mancomunitat tot el servei de Conservació de carreteres i camins; i atès igualment que accedint a la susdita instància s'establiria un precedent perillós; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Ajuntament de Sant Joan Despí que la Mancomunitat de Catalunya empedrarà l'esmentada travessia sempre i quan aquell Ajuntament es comprometí en acord consistorial, ratificat per la Junta Municipal, a pagar les dues terceres parts del cost de l'obra, el Presupost aproximat de la qual és de 40,500 pessetes.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Vist l'ofici presentat per l'Ajuntament de Centelles demanant l'aprovació d'un projecte de vorades en la travessia per aquella vila de la carretera de San Feliu de Codines, i atès l'informe de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, en el qual es manifesta que, a causa del canvi de personal, ha estat fins ara pendent d'informe l'esmentada instància, i que en l'endemig s'han construït les vorades, les quals reuneixen totes les condicions que se'ls podia haver exigit; el Consell, at-

ment la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà donar la seva conformitat a les obres executades, eximint-les del pagament d'arbitris per tractar-se d'obres d'utilitat pública.

(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

Vista la instància, data 15 d'abril de 1916, i l'ofici de 31 de juliol del mateix any, presentats pel Municipi de Mediona, sol·licitant que es construïxin malecons en el quilòmetre 5 del camí de Sant Joan de Mediona a Sant Pere Sacarrera per evitar el perill que avui hi ha per al trànsit, i demanant que al mateix temps es tapi l'entrada d'un pou situat en una corba pronunciada de l'entrada del poble; el Consell, de conformitat amb els informes tècnic i administratiu del Departament de Foment, acordà accedir a la petició de l'Ajuntament de Mediona, ordenant a la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona que construïxi els malecons referits (l'import dels quals es calcula en 230'84 pessetes), i així mateix que obturi un forat que hi ha en el clavegueró situat en la travessia pel poble de Mediona a la carretera de Sant Joan de Mediona a Sant Pere Sacarrera, i construïxi un pou per a recollir les aigües, l'import del qual es pressuposa en 140 pessetes.

(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

Aprovà el Consell el Pressupost presentat per la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona perquè puguin construir-se 180 metres de malecò de mamposteria hidràulica en el trajecte més perillós de la carretera de Montesquiu a Berga, comprès entre el collet de Santa Madalena i el riu Llobregat; acordant-se el lliurament, a favor del Pagador de l'esmentat Departament, de la quantitat de 1,980 pessetes, import del Pressupost aprovat.

(Sessió del dia 5 de maig de 1917.)

30. Vist que el Consell autoritzà l'execució per administració de les obres d'adob i defensa dels reguerols del quilòmetre 8 del camí de Perelada a Garriguella, ordenant el lliurament de 1,054 pessetes, import del Pressupost de les esmentades obres, a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres i camins; i atès que, segons informe de l'Enginyer major, des de la data en què va formular-se el dit Pressupost (20 de febrer prop passat) fins al dia que es pogueren començar les obres (mitjans de juny darrer), el preu de la calç i el del ciment s'han apujat més d'un 40 per 100, i més tenint en compte que farà falta un nombre d'unitats d'obra una mica superior al previst; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà lliurar un suplement de 260 pessetes a favor del Pagador de la susdita Secció tècnica, per a portar a terme les obres esmentades.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1917.)

31. Vist l'ofici de la Secció tècnica de Carreteres i camins en el qual es sol·licita autorització per a executar per administració les obres necessàries per a substituir per escorredors o pontijols els xaragalls en perilloses condicions existents en la carretera de Bellpuig a la d'Artesa a Montblanch, quilòmetres 13 a 27, i demanant que li sigui lliurada la quantitat de 1,950 pessetes per portar a cap les esmentades obres; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà concedir l'autorització sol·licitada, disposant el lliurament de l'esmentada quantitat de 1,950 pessetes a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres i camins.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

Acordà el Consell, a proposta del Conseller Sr. Riera, encomanar a l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins la construcció d'una passera provi-

sional sobre la riera de Vilamosell, i arranjamet del camí mancomunat de Vilafant a Borrassà i a la carretera de Madrid a França, per a abans del dia 4 de maig propvenient, en què ha de verificar-se una cursa de motocicletes passant per l'esmentat camí; i a aquest objecte s'acordà el lliurament de la quantitat de 300 pessetes a nom del Pagador de la referida Secció.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1917.)

Vista la instància de l'Alcalde de San Felu de Codines sol·licitant, amb data 30 de gener proppassat, l'adob i eixamplament del pont de Tura, a la travessia de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs per l'esmentada vila, fonamentant-se en la poca amplitud que té per al trànsit i en son estat, que amenaça ruïna; i atès l'informe de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, en el qual s'exposen alguns antecedents respecte del particular, dels quals es dedueix que la reconstrucció del pont de Tura forma part del projecte de travessia aprovat el 31 de maig de 1911 per la Diputació de Barcelona i la realització d'aquest projecte depèn de les facilitats que donin els propietaris per a l'expropiació dels terrenys necessaris; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà, com a mesura de precaució i mentre no es realitza l'esmentat projecte de travessia, que sigui lliurada a càrrec del Pagador de la Direcció d'Obres Públiques Provincials la quantitat de 500 pessetes per a atendre les despeses d'una reparació provisional.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1917.)

De conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell autoritzar la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona perquè procedeixi per administració a l'arranjament del pont d'Espinelves, situat en el quilò-

metre 16 de la carretera de Vich a Sant Hilari. El presupost d'aquesta obra ascendeix a 1,801'90 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Acordà el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, lliurar a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres i camins la quantitat de 190 pessetes per a procedir a la reparació del baden del riu Ricardell i construcció d'un espigó, en el camí de Boadella a la carretera de Madrid a França; comunicant-se aquest acord a l'Ajuntament de Biure a fi que, de conformitat amb les Bases d'auxilis que té establertes la Diputació de Girona, contribueixi a la realització de les obres de referència, fent pel seu compte el transport de pedra i arena que faci falta i el pagament dels jornals de peó que siguin necessaris.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Vistos els oficis de l'Alcaldia d'Arbós, de dates 29 de desembre i 25 de febrer darrers, mitjançant els quals el dit Ajuntament trasllada l'acord que prengué demanant que es podessin els arbres existents en el quilòmetre 1.^r de la carretera d'Arbós a la de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys i oferint fer-ho directament la dita Corporació a càrrec de la Mancomunitat; el Consell, atesos els informes tècnic i administratiu del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Alcalde d'Arbós que ha estat atesa la seva petició, fent-se la poda en la forma que convenia als interessos de la Mancomunitat, agraïnt, no obstant, a la dita Corporació Municipal, l'oferta que havia acordat.

(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

Vist l'ofici de l'Alcalde de Cistella demanant, en virtut d'acord consistorial, autorització per a plantar arbres en el camí mancomunal de Cistella a Vilarig, en els punts

on hi ha terraplens de major cota, i atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins, en el qual es considera convenientíssim per al camí la plantació que desitja fer el Municipi de Cistella, si bé es creu que ha d'esperar-se l'època oportuna per a realitzar-la amb garanties d'èxit; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà els següents acords:

1.ª S'autoritza des d'ara l'Ajuntament de Cistella per a procedir, en l'època oportuna i a les seves despeses, a la plantació d'arbres en el camí mancomunal de Cistella a Vilarig, mitjançant que la dita operació i la tria dels plançons es facin de conformitat amb les instruccions que doni l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins de la Mancomunitat, o el facultatiu que ell designi. A aquest efecte, l'Ajuntament haurà de comunicar amb un mes d'anticipació, almenys, el seu propòsit de començar la repetida plantació.

2.ª La conservació, regatges i poda dels arbres aniran a càrrec de l'Ajuntament peticionari, restant de la seva propietat els productes que s'obtinguin de tals operacions durant dos anys; però les soques passaran a formar part integrant del camí. Transcorreguts dos anys de la plantació, la Mancomunitat s'encarregarà de la conservació de l'arbrat i s'incantarà totalment de la seva propietat.

3.ª En qualsevol moment que per conveniències del trànsit o de la conservació del camí, o amb motiu de modificacions que calgués fer en la dita via, calgués tallar o arrencar els arbres plantats per l'Ajuntament, podrà fer-ho la Mancomunitat, sense cap dret per part d'aquell a reclamació ni indemnització de cap mena.

(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

En vista de l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona de data 9 del mes que som, en el qual es comunica que s'ha fet remesa al Pagador de la

dita Direcció de la quantitat de 385 pessetes, import de la venda de la llenya procedent de la poda dels arbres dels 5 primers quilòmetres de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat; el Consell acordà ordenar a la Secció de Caixa que s'incauti de la quantitat esmentada.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Vist l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona comunicant que ha venut en subhasta pública el brancatge provinent dels arbres tallats en la carretera de Cornellà a Fogàs, obtenint la quantitat de 371'30 pessetes; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà ordenar a la Secció de Caixa que admeti la sudïta quantitat de mans del Pagador de la Direcció esmentada.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Vistos els actes de les subhastes celebrades en les Alcaldies d'Alpens, Borredà i Vilada per a la venda de llenya procedent de la poda dels arbres de la carretera de Montesquiu al confí amb Lleida, quilòmetres 10 a 16, 30 a 32 i 36 a 37, respectivament; i atès que l'esmentada llenya importa 50 pessetes, quantitat que es troba en poder del Pagador de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona; el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà l'ingrés de l'esmentada quantitat en la Caixa de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

Es donà compte d'un ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona proposant la compra de 3 màquines amb motor de vapor de 15 tonelades per a consolidar els recàrrecs dels ferms, amb tots els altres aparells i accessoris, oferts pel que fou contractista del servei de Conservació ordinària de carreteres i camins de la Diputació Provincial de Barcelona. I el Consell

acordà encarregar al Sr. Mumbrú, Cap de la Direcció esmentada, que presenti un relació descriptiva de les indicades màquines, amb valoració de llur preu i informe respecte de llur estat actual.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

Vist l'acord del Consell Permanent de data 19 del mes que som, referent a la proposta del Director d'Obres Públiques Provincials de Barcelona que la Mancomunitat adquireixi un lot de maquinària usada destinada a la construcció de carreteres i camins pel seu import de 80,562'24 pessetes, sol·licitant al dit efecte l'informe de la Secció de Comptaduria sobre la possibilitat d'atendre l'esmentada despesa amb càrrec a una o diverses partides del Pressupost vigent; i atès l'informe emès pel Comptador interí D. Macià Lacruz, exposant que l'esmentada despesa pot i deu fer-se amb càrrec a la partida n.º 63 del Pressupost vigent; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el següent acord:

S'adquireix de D. Francesc Solà i Gené, per la quantitat de 80,562'24 pessetes i amb càrrec a la partida n.º 63 del Pressupost vigent, la maquinària que seguidament s'esmenta:

	Pessetes
Tres corrons compressors «Compound» de 17 ton. angleses, amb els seus accessoris.	61,786'17
Una màquina escombradora sistema «Durey-Sohy» i accessoris	1,871'10
Deu bombes de regament, muntades sobre carro i accessoris	4,947'39
Deu carros-bóta	5,193'90
Quatre camions	6,466'14
Una màquina de rebaixar passeigs	297'54
<i>Total</i>	80,562'24

(Sessió del dia 27 de juliol de 1917.)

Havent manifestat el senyor Director d'Obres Públiques Provincials de Barcelona que aquelles Oficines tenien preparat un projecte d'enquitranat per completar la millora de les vies de comunicació provincials de Barcelona, acordà el Consell tenir present el dit projecte i encomanar al Sr. Mumbrú la seva adaptació a les actuals necessitats del servei per estudiar-lo i aplicar-lo així que sigui possible.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1917.)

Fou comunicat al Consell un ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona acompanyant el projecte d'enquitranat del tros de carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, comprès entre Pedralbes i la plaça de la Bonanova.

I el Consell, després d'aprovar el projecte a què s'al·ludeix a l'anterior ofici, acordà encomanar a l'Enginyer Director d'Obres Públiques Provincials de Barcelona que realitzi les gestions necessàries per a obtenir la cooperació pecuniària de l'Ajuntament de Sarrià i dels propietaris de les finques limitants amb el tros de carretera comprès entre Pedralbes i la plaça de la Bonanova.

(Sessió del dia 19 de setembre de 1917.)

S'informà, el Consell, del curs de les obres de conservació de carreteres que, en la sessió anterior, foren encomanades a la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona, indicant al Sr. Mumbrú la conveniència de realitzar-les amb la major urgència possible i de preparar, junt amb el projecte d'enquitranat que té en estudi, un projecte de contracte per a l'execució immediata del dit enquitranat.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1917.)

ANEX N.º 8

ACORDS RELATIVES ALS CASERS VEINALS I FORTS ECONÒ-
MICS DEL COMARCA DEL LLOBREGAT

Havent quedat deserta la subhasta celebrada el dia
10 de propiament per a l'adjudicació de les obres de cons-
trucció del canvi veinal de Sant Llorenç de la Serra per
Alfons Móra i Fàbregas, al canvi veinal de Canals de l'any
a la comarca segons de Contingut a l'Annex N.º 7
Consell municipal la segona subhasta sota el mateix tipus
i les mateixes condicions que ja existien
(sessió del dia 14 d'abril de 1917)

Acordó el Consell municipal la tercera subhasta del
canvi veinal de Sant Llorenç de la Serra per Alfons Móra
i Fàbregas

Així mateix s'acordó que en l'anada d'aquesta ter-
cera subhasta s'establís que els licitadors podrien
el pagament dels anants de les dues primeres no anaran
a càrrec de l'adjudicatari, sino de la Mancomunitat

Aquest darrer acord s'adoptà amb caràcter general
esent, doncs, aplicable a totes les segones i terceres
subhastes que s'hagin de celebrar l'any en endavant
(sessió del dia 14 de juny de 1917)

Havent quedat deserta la subhasta celebrada
per adjudicar les obres de construcció del canvi veinal de

ANEX N.º 6

ACORDS REFERENTS ALS CAMINS VEÏNALS I PONTS ECONÒMICS DEL CONVENT AMB L'ESTAT

Havent quedat deserta la subhasta celebrada el dia 10 proppassat per a l'adjudicació de les obres de construcció del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga, per Alsina Moro i Estorn, al camí veïnal de Guardia de Tremp a la carretera, secció de Guàrdia a Estorn, acordà el Consell anunciar la segona subhasta sota el mateix tipus i les mateixes condicions que la primera.

(Sessió del dia 11 d'abril de 1917.)

Acordà el Consell anunciar la tercera subhasta del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga per Alsina, Moro i Estorn.

Així mateix s'acordà que en l'anunci d'aquesta tercera subhasta s'estableixi que els honoraris notariais i el pagament dels anuncis de les dues primeres no aniran a càrrec de l'adjudicatari, sinó de la Mancomunitat.

Aquest darrer acord s'adoptà amb caràcter general, essent, doncs, aplicable a totes les segones i terceres subhastes que s'hagin de celebrar d'avui endavant.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Havent quedat desertes les tres subhastes celebrades per adjudicar les obres de construcció del camí veïnal de

Sant Esteve de la Sarga, per Alsina, Moro i Estorn, al de Guàrdia de Tremp a la carretera, acordà el Consell encomanar a la Secció tècnica de Carreteres i camins que revisi, i, si s'escau, rectifiqui els preus del pressupost del contracte de les esmentades obres.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

De conformitat amb els corresponents dictàmens de la Secció administrativa del Departament de Foment, féu el Consell les següents adjudicacions definitives:

A D. Antoni Orpinell i Sendrós, veí de Pira, la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Valls a Puigplat, per la quantitat de 26,076 pessetes.

A D. Ramón Vendrell i Rovira, veí de Banyeres, la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Juncosa de Montnell a la carretera d'Alcover a Santa Creu de Calafell, per la quantitat de 45.735'77 pessetes.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte de camí veïnal d'Aramunt a la carretera de Balaguer a la frontera, secció d'Aramunt a Claverol, el pressupost de contracte del qual és de 51,286'43 pessetes.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1917.)

La Ponència nomenada en reunió del dia 16 de desembre de 1916, composta del senyor Conseller D. Josep Mestres, el Secretari interí del Consell, D. Lluís Juter, i el senyor Director d'Obres Públiques provincials de Barcelona, D. Jacint Mumbú, perquè estudiessin la instància presentada per la senyora Vinda de D. Agustí Rosal demanant que s'augmentés el preu de 40,000 pessetes que oferí pagar la Mancomunitat de Catalunya pel camí de Valldan a la Serradora d'En Garriga; donà compte de la seva comesa en la forma següent:

Com sigui que els ponents no han arribat a un acord, formula cadascú el seu vot particular.

L'Enginyer Director d'Obres Públiques, senyor Munibrú, mitjançant ofici, estudia els aventatges tècnics i econòmics que reporta a la Mancomunitat l'adquisició del camí susdit, i reconeix justificat l'augment que sollicitan els actuals propietaris basant-se en l'import de les despeses que han hagut de fer per posar en regla la titulació del camí. Estima l'augment que ha de concedir-se en 15,000 pessetes.

El senyor Secretari interí del Consell, D. Lluís Janer, fundant-se en raons semblants a les exposades pel senyor Munibrú, però no valorant de la mateixa manera l'esforç econòmic que han realitzat els Srs. Rosal per regularitzar la titulació del camí, considera que és equitatiu un augment de 10,000 pessetes en el preu fixat.

Per últim, el Conseller D. Josep Mestres, amb tot i no negar que els Srs. Rosal hagin fet les repetides despeses, creu que el Consell ha d'ajustarse estrictament a l'acord de 5 de febrer de 1915 i mantenir el preu de 40,000 pessetes, que és suficient, tractant-se, com se tracta, d'un camí que, tret de la Mancomunitat, no compraria ningú.

En vista dels dits vots particulars, acordà el Consell ajornar, fins a una de les seves pròximes reunions, el pendre acord definitiu sobre l'esmentat assumpte.

(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

De conformitat amb ço que proposa la Secció administrativa del Departament de Poment, acordà el Consell procedir de nou a la subhasta de les obres de construcció del pont sobre el riu Noguera Ribagorçana a Corsà, amb subjecció als mateixos tipus i condicions que serviren de base a la primera subhasta d'aquestes obres, que fou declarada deserta per manca de licitadors.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Vist que han quedat desertes les dues subhastes celebrades per adjudicar les obres de construcció del pont sobre el Noguera Ribagorçana a Corsà, acordà el Consell autoritzar la Secció tècnica de Carreteres i camins per a realitzar les obres per administració.

(Sessió del 17 d'agost de 1917.)

Vista la R. O. del 7 d'aquest mes aprovant el projecte del camí veïnal de Sant Felio de Buxalleu a la carretera d'Hostalric a Sant Hilari de Sacalm, que és dels convinguts amb l'Estat en virtut del segon concurs de subvencions, celebrat el dia 25 de maig de 1914, i tenint present ço que disposa la instrucció de 24 de gener de 1905 i l'acord del Consell Permanent del dia 10 de novembre de 1915; s'acordà treure a subhasta les obres de construcció del camí veïnal de Sant Felio de Buxalleu a la carretera d'Hostalric a Sant Hilari de Sacalm, sota el tipus de 62,415'39 pessetes, amb subjecció al projecte aprovat i al plec de condicions particulars i econòmiques.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Havent quedat deserta la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Sant Felio de Buxalleu a la carretera d'Hostalric a Sant Hilari de Sacalm, acordà el Consell anunciar immediatament la segona subhasta de les obres de referència.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell adjudicar definitivament a D.ª Paula Tresserras i Puig la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Sant Felio de Buxalleu a la carretera d'Hostalric a Sant Hilari, per la quantitat de 62,415 pessetes.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1917.)

Vista la R. O. del dia 7 del corrent aprovant el projecte del camí veïnal d'Alamús a la carretera de Ma-

drid a França, el qual és dels convinguts amb l'Estat en virtut del segon concurs de subvencions, celebrat el dia 25 de maig de 1914, i tenint present ço que disposa la instrucció de 24 de gener de 1905 i l'acord del Consell Permanent del dia 10 de novembre de 1915; acordà el Consell treure a subhasta les obres de construcció del camí veïnal d'Alamús a la carretera de Madrid a França, al tipus de 14.490'30 pessetes, amb subjecció al projecte aprovat i al plec de condicions particulars i econòmiques.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adjudicà el Consell, definitivament, a D. Pere Fusté, veí de Borges Blanques, la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal d'Alamús a la carretera de Madrid a França, per la quantitat de 13.463'24 pessetes.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte de camí veïnal, del convent amb l'Estat, de Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell, formulat amb data 15 d'abril darrer per l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins, Sr. Turell, el pressupost de contracte del qual és de 35.027'32 pessetes.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Havent-se efectuat la confrontació del projecte del camí veïnal de Juncosa a la carretera provincial de Cervià a Vinaixa, tros primer, aprovat en principi pel Consell en sessió de 2 d'agost de 1916, i havent-se observat, com a conseqüència de la dita operació, la necessitat d'introduir algunes modificacions en l'esmentat projecte d'acord amb la *Jefatura* d'Obres Públiques de Lleida; resolgué el Consell aprovar el projecte redactat novament per la Secció tècnica de Carreteres i camins, amb

data 26 d'abril darrer, del qual resulta un pressupost de contracte de 109,544'48 pessetes.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de confrontació de les obres de fàbrica i regatges existents afectats pel camí veinal de Torregrossa a l'estació de Juneda, dependents del «Canal d'Urgell», subscrita per l'Enginyer D. Eduard Peña i per D. Ramon Solé, Cap de la 4.ª Secció del «Canal d'Urgell».

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

Vista la instància subscrita per l'Alcalde de Torregrossa, en nom i representació de l'Ajuntament de la seva presidència i Junta Municipal, sol·licitant una variant en el traçat del camí veinal en construcció de Torregrossa a l'estació de Juneda, en sentit que el quilòmetre primer sigui una recta des de la sortida del poble, que és l'origen del camí (amb la qual cosa, a més d'embellir i eixamplar la població, s'escursaria el traçat en 150 metres), i oferint cooperar a la dita millora; atès el corresponent informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins, i el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment; el Consell acordà accedir a la instància de l'Ajuntament de Torregrossa, mitjançant que aquest es comprometí en acord consistorial, ratificat per la Junta de Vocals Associats, a cedir gratuïtament els terrenys que s'hagin d'ocupar amb el nou traçat i les terres que calgui manllevar per a la formació del terraplè, i mitjançant també que ingressi en la Caixa de la Mancomunitat la quantitat de 1,972'60 pessetes, abans d'un mes a comptar de la data de notificació d'aquest acord.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Vista la instància de l'Ajuntament de Torregrossa demanant que se'l rellevi de l'obligació que li imposà el Consell, en acord de 20 de juny proppassat, de satis-

fer el 50 per 100 de l'augment de preu que ha produït en el Pressupost del camí veïnal de Torregrossa a l'estació de Juneda la variació del seu tram inicial; i atès que l'esmentada modificació s'acordà a instància i en benefici del Municipi de Torregrossa; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Ajuntament peticionari que no pot accedir a llevar-li l'obligació de satisfer la quantitat de 1,972'61 pessetes, import del 50 per 100 de l'augment de preu; havent el dit Municipi d'ingressar a la Caixa de la Mancomunitat la suma expressada abans d'un mes comptat a partir de la data de notificació d'aquest acord.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Es donà compte al Consell del següent dictamen:

«Vist l'ofici de l'Ajuntament de Torregrossa, de data 26 d'agost proppassat, insistint en el seu prec perquè se l'eximeixi de pagar la meitat de la quantitat de 1,972'60 pessetes que importa l'augment del pressupost del camí de Torregrossa a Juneda, augment produït per la rectificació del tram inicial del camí a la sortida del poble;

«Ateses les consideracions que conté el dictamen formulat anteriorment per aquesta Secció a propòsit de la mateixa demanda;

«Atès, també, que el cas invocat en l'ofici darrer per l'Ajuntament de Torregrossa no és parió del present, perquè, si el Consell va acordar contribuir amb el 50 per 100 del cost a l'eixamplament del camí de Lleida a Corbins (secció 1.ª), ho féu tenint en compte un interès general que en la rectificació del tram esmentat no resulta evident;

«La Secció administrativa del Departament de Foment proposa al Consell Permanent que acordi comunicar al susdit Ajuntament de Torregrossa que no pot accedir a la seva petició.»

I acordà el Consell, amb el vot en contra del Conseller D. Agustí Riera, que no procedia acceptar la proposta d'acord continguda en el dictamen precedent, per considerar que la rectificació del tram inicial del camí de Torregrosa a Juneda reporta als interessos generals un benefici suficient perquè la Mancomunitat contribuïxi a fer-la, pagant el 50 per 100 del seu cost.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de confrontació de les obres de fàbrique i regatges existents i dependents del «Canal d'Urgell» afectades pel camí veïnal de Puigròs a la carretera de Mollerusa a Flix.

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

Aprovà el Consell els següents projectes de camins veïnals:

D'Estach a la carretera de Balaguer a la frontera, formulat amb data 15 d'abril, per l'Enginyer D. Joaquim Camón, el pressupost de contracte del qual és de 99,649'23 pessetes.

De Juncosa a la carretera provincial de Cervià a Vinaixa, tros segon, formulat amb data 31 de març per l'Enginyer D. Eduard Peña, el pressupost de contracte del qual és de 78,241'16 pessetes.

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

Fou encomanada al Conseller D. Josep M.ª España la ponència de l'estudi de la forma en què podria fer-se càrrec la Mancomunitat de la conservació dels camins veïnals que ha construït i que, segons els contractes amb l'Estat, passen a ésser conservats amb càrrec als Pressupostos d'aquest.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1917.)

Havent-se aprovat el projecte de camí veïnal, del contracte amb l'Estat, de Vilac a la carretera de Balaguer a la frontera francesa; el Consell, de conformitat

amb ço que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà anunciar-ne la subhasta.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

Havent quedat deserta la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Vilac a la carretera de Balaguer a la frontera, el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà anunciar nova subhasta de les esmentades obres sota el mateix tipus i les mateixes condicions, però advertint que aniran a càrrec de la Mancomunitat, i no de l'adjudicatari, els honoraris notariais i el pagament dels anuncis de la primera subhasta.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1917.)

Havent restat deserta la segona subhasta del camí veïnal de Vilac a la carretera de Balaguer a la frontera francesa, acordà el Consell facultar a la Secció tècnica de carreteres i camins per a anunciar tercera subhasta amb revisió de preus o bé per a realitzar les esmentades obres per Contracte directe.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

De conformitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell treure a subhasta les obres del camí veïnal, del contracte amb l'Estat, d'Oliola a la carretera de Lleida a Puigcerdà, el projecte del qual ja ha estat aprovat.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell adjudicar definitivament a D. Josep Solans i Roqué, veí de Pons, la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal d'Oliola a la carretera de Lleida a Puigcerdà, per la quantitat de 33,680'02 pessetes.

(Sessió del dia 30 d'agost de 1917.)

S'informà, el Consell, que havia estat aprovat el projecte de camí veïnal, del contracte amb l'Estat, de Santa Maria de Seva al Brull; no podent anunciar-se la subhasta d'aquest camí per no estar complet el seu expedient.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

El Consell Permanent aprovà les modificacions del projecte del camí veïnal de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera francesa, redactades per l'Enginyer Sr. Camón, acordant remetre-les a la Jefatura d'Obres Públiques de Lleida.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1917.)

Vist l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins comunicant que els propietaris del terme de Lleida afectats pel camí de l'estació de Lleida a Torrelameu, tros primer, s'oposen a l'ocupació dels terrenys necessaris per a portar a terme les obres (amb la qual cosa, a més de causar greus perjudicis al contractista i a la Mancomunitat, produiran aviat l'absoluta paràlització d'aquelles); el Consell acordà notificar a l'Ajuntament de Lleida la necessitat que compleixi els compromisos que té contrets de posar a disposició de la Mancomunitat els esmentats terrenys.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1917.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell adjudicar definitivament a D. Sebastià Gumà i Sauris, en qualitat d'administrador de la Societat Anònima «Banc de Vilanova», la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Sant Llorenç dels Morunys a Llinès, per la quantitat de 302,607'22 pessetes.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

De conformitat amb el corresponent dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment,

acordà el Consell autoritzar D. Josep Vidaller perquè, mitjançant acte estès davant del senyor Secretari interí, traspassi a D. Sebastià Borda el contracte que té vigent amb la Mancomunitat de Catalunya per a la construcció del camí veïnal de les Bordes a la carretera de Balaguer a la frontera, amb tots els drets i obligacions que comporta.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte del camí veïnal, del contracte amb l'Estat, de Serradell a la carretera de Pobla de Segur a Senterada, formulat amb data 31 de juliol darrer per la Secció tècnica de Carreteres i camins, essent el pressupost de contracte corresponent de pessetes 94.919'63; acordant-se donar al referit projecte la tramitació reglamentària.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1917.)

Enterat, el Consell, d'una comunicació de l'Alcaldia de Salardú, rebuda a la Secció tècnica de Carreteres i camins, en la qual es manifesta que, reunides algunes de les Corporacions municipals els termes de les quals ha de travessar el camí de Salardú a Montgarri, han fet constar que no estan conformes a satisfer cap quantitat en metàl·lic per a honoraris del personal facultatiu ni de peons per als estudis, ni tampoc a indemnitzar els terrenys que per a la construcció de les obres sigui precis ocupar; havent així mateix pres esment, el Consell, de l'oferta d'alguns particulars i veïns d'aquells termes, de posar a disposició de l'Enginyer de la Mancomunitat encarregat dels estudis els peons, cavalleries i material necessaris al dit objecte; acordà acceptar aquesta oferta i, en conseqüència, portar avant els treballs de camp de referència, sense perjudici d'exigir, quan arribi el cas, als Municipis interessats, el compliment dels compromisos que tenen contrets amb la Mancomunitat, els quals no poden considerarse rectificats i sense efecte

amb la sola comunicació de l'Alcaldia de Salardú; estant disposat el Consell a reclamar de les Corporacions municipals afectades la indemnització a que hi hagi lloc en cas d'incompliment dels referits compromisos, com així es farà saber als dits Municipis, fent constar a l'ensems que no són de llur compte les despeses del personal facultatiu, sinó tan sols les de peons, cavalleries i material necessaris per als estudis, a més de la cessió o expropiació dels terrenys que s'hagin d'ocupar.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

S'informà, el Consell, de la R. O. del Ministeri de Foment delegant en els Enginyers *Jefes* d'Obres Públiques de Província la facultat d'aprovar tècnicament els projectes d'habilitació o construcció de camins veïnals.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

Es donà compte d'un informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins a propòsit de la resolució de la Direcció general d'Obres Públiques denegant la demanda feta per la Mancomunitat perquè fos substituït, en el conveni amb l'Estat, el camí veïnal de «Ciudadilla a Sant Martí de Maldà per Nalec, Rocafort i Vilet», pels següents: De Nalec a la carretera d'Artesa a Montblanc; de Rocafort a la de Sant Martí de Maldà a Guimerà; de Vilet a la mateixa carretera, i de Ciudadilla a la carretera en projecte del quilòmetre 37 o 38 de la d'Artesa a Montblanc al quilòmetre 4 de la d'aquesta última a Santa Coloma. I el Consell, de conformitat amb la conclusió proposada en l'anterior informe, acordà insistir en la sol·licitud d'autorització per a realitzar el canvi susdit.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

Vista la instància de l'Ajuntament de Torrebesses, de data 28 d'agost proppassat, sol·licitant una variant en el traçat del camí veïnal en construcció de Torrebesses a la carretera de Lleida a Plix, en el sentit de modificar

el traçat en uns 600 metres de llargada aproximadament, que en el projecte aprovat es desenrotlla pel camí antic, dirigint-se pel costat oposat a la vall, compromentent-se el susdit Ajuntament a satisfer per la seva part l'augment del cost que la variant pogués ocasionar, sempre que no excedeixi de 2,500 pessetes; atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins en el qual manifesta que la variant sol·licitada constituïria una indubtable millora pel camí de referència, i que, per tant, no troba inconvenient en què es realitzi; atès així mateix que l'esmentada modificació del projecte beneficia d'una manera especial al Municipi de Torrebesses; i tenint en compte que l'augment que s'ocasioni, si no és satisfet pel Municipi al·ludit anirà a càrrec exclusiu de la Mancomunitat, car l'Estat subvenciona l'obra de conformitat amb el Pressupost primitiu; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà accedir a la sol·licitud de l'Ajuntament de Torrebesses, mitjançant que dipositi en la Caixa de la Mancomunitat la quantitat de 2,305'64 pessetes, import de l'augment del Pressupost de contracte de l'obra com a conseqüència de la variant, i que s'obligui també a la cessió gratuïta dels terrenys necessaris que, amb motiu del nou traçat s'hauran d'ocupar.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte de camí veïnal de Santa Maria de Meià a la carretera de Vilanova de Meià a Alentorn. En el dit projecte es presenten dues solucions per a la part del traçat comprès aproximadament en els 400 metres d'erest. La primera s'ajusta més a la configuració del terreny i enllaçaria directament el poble de Santa Maria amb la carretera mancomunal de Vilanova a Alentorn, evitant la travessia del poble de Vilanova. El pressupost de contracte d'aquesta primera solució és de 24,703'10 pessetes. La segona solució respon als desigs del poble de Vilanova, i amb ell s'obtidria, sense

greus inconvenients per al traçat del camí, majors facilitats per a la cessió dels terrenys. El pressupost de contracte d'aquesta segona solució és de 24,201'06 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Vistes les comunicacions que ha adreçat a la Presidència del Consell l'Ajuntament de Monrós, demanant que s'inclouguí en la relació d'obres del contracte amb l'Estat el camí veïnal de Monrós al caseriu a la Plana, passant per Pobellà, Pauls i Beranuy a enllaçar amb el camí particular de l'Energia Eléctrica de Catalunya de Pobra de Segur a Capdella, o bé, cas que no fos possible la dita addició, que es substituïxi en el dit contracte el camí denominat de Monrós a Torre de Capdella, per suara esmentat; atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins, del qual es dedueix que ni econòmicament i tècnica es atendible la petició susdita; i atès així mateix que el camí que es vol incloure en el contracte amb l'Estat en substitució de l'anomenat de Monrós a Torre de Capdella no figura en cap de les proposicions admeses en el segon Concurs de subvencions i anticips i que, per tant, no es troba en condicions legals d'ésser substituït; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar al Municipi de Monrós que no pot fer-se la substitució ni l'addició que demana, i que se li concedeix el termini d'un mes, comptat a partir de la data de notificació del present acord, perquè es comprometí en acord consistorial ratificat per la Junta de Vocals associats a cedir els terrenys necessaris per a la construcció del camí inclòs en el contracte amb l'Estat de Monrós a Torre de Capdella, en el ben entès que si passa el dit termini sense que l'Ajuntament remet l'acord al·ludit es considerarà que renuncia a l'execució d'aquella obra.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

El Consell de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà els següents acords:

1.º Resten exclosos de la Relació d'obres considerades més necessàries i urgents les següents obres: Camí veïnal de Montreal a Alcover, reconstrucció del pont sobre la riera de Merdàs en el camí de ferradura de Gombreny a les Lloses, i pont sobre el riu Pallerols.

2.º La Mancomunitat desisteix de la construcció del camí d'Urús a la carretera de Ribes a Puigcerdà, del de Vespellà a la carretera de Pont d'Armentera a Altafulla i del de Fonteta a Vulpellac.

3.º La tria de les obres que han de substituir en el Contracte amb l'Estat les que han estat excloses en virtut del segon acord, la farà el Consell tenint en compte les proposicions admeses en el segon Concurs per a la concessió de subvencions i anticipis, proposicions que no pogueren ésser compreses en el Contracte per curtetat del crèdit assignat a les Províncies.

4.º Comunicui's a l'Ajuntament de Casavells que si no vol que es consideri que ha renunciat a la construcció del camí de Casavells a la carretera de Corsà a Figueres i no vol comprometre's a cedir els terrenys necessaris per considerar que l'esmentat camí pot desenrotllar-se sobre l'explanació del camí que existeix actualment, ha de contraure el compromís, en acord consistorial ratificat per la Junta de Vocals associats, de satisfer les despeses que ocasioni la comprovació tècnica de les seves afirmacions, cas que resultés indispensable la cessió de terrenys, en el terme de dos mesos.

5.º Passi a informe de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona i de la Secció tècnica de Carreteres i camins, l'ofici de l'Ajuntament de Montnegre, declarant que no afecta el seu terme municipal el camí de la Batllòria a Hostalric i a la carretera de Madrid a França i que en canvi interessa els termes de Sant Feliu de Buxalleu i de Riells. En cas que resulti certa aquesta

afirmació, reclamin-se dels municipis de Sant Feliu de Buxalleu i Riells, els documents oportuns.

6.ª Es concedeix una pròrroga de quinze dies a l'Ajuntament de Borredà perquè completi l'expedient del camí de Ripoll a Les Lloses i Borredà.

7.ª Comuniquin-se els acords precedents a l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 7

ACORDS PRESENTATS A LES SESSIÓ DELS DIES 28 I 29 D'OCTUBRE DE 1917
PRIMERA RELACIÓ DE LES CONDICIONS DEL CAMÍ
NECESSÀRIE I ÚTIL

Vista la instància de l'Ajuntament de Borredà comunicant que la banda que ha de donar nom al pont de Borredà, per la seva dependència del riu Ripoll, està en gran part destruint i solament el seu abast perquè l'obra del pont que havia de construir-se en aquest camí, els altres municipis de Catalunya i l'Enginyer i altes l'Intensió de la Secció tècnica de Carreteres i camins, de conculcar el camí de Borredà i començar a l'Ajuntament de Borredà, acordat amb el Consell en sessió del dia 12 dels corrents, figura una banda de 200 metres per a l'obra de 200 metres del camí de Borredà a banda i banda del pont de Borredà, essent de 200 metres el més de camí que s'ha de donar a banda respecte a l'obra en la banda d'altres per a tallar el camí de la banda en el punt del pont tal com es demana en la instància referida.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

Instància definitiva de l'Ajuntament de Borredà de construcció del pont d'altres entre els rius del Ripoll

ANEX N.º 7

ACORDS REFERENTS A LES OBRES QUE FIGUREN EN LA PRIMERA RELACIÓ DE LES CONSIDERADES COM A MÉS NECESSÀRIES I URGENTS.

Vista la instància de l'Ajuntament de Fontllonga comunicant que la senda que ha de donar accés al pont de Rentiscrera, per la vora esquerra del riu Noguera Pallaresa, està en gran part derruïda, i sol·licitant el seu adob, perquè l'obra del pont que haurà de construir-se enllaç, com cal, els termes municipals de Camarassa i Fontllonga, i atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Ajuntament de Fontllonga que en el projecte del pont al·ludit, aprovat pel Consell en reunió del dia 12 dels corrents, figura una partida alçada de 3.000 pessetes per a l'adob de 3 quilòmetres del camí de ferradura a banda i banda del pont essent de 2 quilòmetres el tros de camí que s'adobarà a la banda esquerra, o sigui en la llargada suficient per a enllaçar el camí de la Massana en el tros dit del «Sellers tal com es demana en la instància referida.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1917.)

S'adjudica definitivament la subhasta de les obres de construcció del pont d'enllaç entre els Brucs del Mig

i de Baix amb el de la Parròquia a D. Pere Ramoneda i Vallhonrat, per la quantitat de 33,803 pessetes.
(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

De conformitat amb l'informe de l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins, el Consell acordà:

1.ª Aprovar el projecte, formulat amb data 10 del present mes per la dita Secció, de les obres d'acabament de la passera sobre el riu Noguera Pallaresa a Rialp, pel seu pressupost d'execució material, de 9,541'94 pessetes, i el de contracte, de 10,201'64 pessetes, que s'obté deduint d'aquell la part que importa l'adquisició, transport i serradura de la fusta necessària, que anirà a càrrec directament de l'Ajuntament de Rialp, i afegint el 15 per 100 corresponent a la contracta.

2.ª Traslladar l'anterior acord a l'Ajuntament de Rialp, fent-li avinent que no es procedirà a la subhasta de les obres sense que abans hagi donat compliment als següents requisits:

a) Cessió a la Mancomunitat de l'import que resta per abonar del 40 per 100 del cost de les obres que, com a subvenció, té acordat concedir-li la Diputació Provincial de Lleida.

b) Compromís, ratificat per la Junta de Vocals Associats, d'executar pel seu compte, atenant-se a les instruccions del personal tècnic encarregat de la inspecció de les obres i dintre el termini de tres mesos a comptar de la data en què es doni començament a aquelles, els treballs d'acabament de l'explanació del marge de la dreta del riu, segons el projecte primitiu aprovat per la Diputació de Lleida; la subvenció corresponent als quals ha estat ja abonada; i d'encarregar-se, així mateix, de l'adquisició, carreteig a peu d'obra i serradura de la fusta necessària per a la construcció de la passera, ja que, del contrari, ho farà la Mancomunitat a càrrec del dit Municipi, el qual vindrà obligat (i a això

s'ha de comprometre) a reintegrar-li la quantitat corresponent, abans de transcórrer un any a comptar del dia en què tingui lloc la recepció provisional de les obres.

c) Compromís, ratificat igualment per la Junta de Vocals Associats, de contribuir a l'execució de les dites obres amb una quantitat en metàl·lic per valor de 510 pessetes, equivalent al 5 per 100 del pressupost de contracte, quantitat que haurà d'ingressar en la Caixa de la Mancomunitat abans de transcórrer un any a comptar del dia en què tingui lloc la recepció provisional de les obres.

3.ª La cessió a la Mancomunitat de la part de la subvenció equivalent al 40 per 100 del cost de les obres, que no ha estat abonada encara per la Diputació de Lleida, s'entendrà que no és ferma fins que la dita Corporació Provincial hi doni la seva conformitat.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1917.)

Vista la petició que té feta el Municipi de Les, demanant que en lloc d'obligar-se'l a executar pel seu compte el carreteig de materials, i adquirir i transportar la fusta necessària per a la construcció d'un pont sobre el riu Garona a Les, de conformitat amb ço que acordà el Consell en sessió de 4 de gener darrer com una de les condicions per a procedir a la subhasta de les dites obres, s'accepti l'oferta que fa de contribuir a llur construcció amb una quantitat en metàl·lic per valor de 5,000 pessetes, pagadores per anualitats en un període de cinc anys, a comptar del següent a aquell en què comencin els treballs, independentment i a més del compliment de les altres condicions acordades pel Consell en la referida sessió; i vist, així mateix, l'informe emès per l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins del qual resulta que és convenient i beneficiós per a la Mancomunitat accedir al canvi de cooperació demanada per a l'execució de la dita obra; el Consell, de conformitat amb ço que aquell proposa, acordà:

1.ª Acceptar l'ofertament del Municipi de Les de contribuir amb la quantitat de 5,000 pessetes a la construcció del pont sobre el riu Garona i obres complementàries en la dita població, quedant en canvi sense efecte la condició acordada anteriorment per virtut de la qual s'exigia a aquell Municipi que practiqués pel seu compte el transport de materials i l'adquisició i carreteig de la fusta necessària per a l'esmentada obra.

2.ª Traslladar l'anterior acord a l'Ajuntament de Les, fent-li avinent que l'abonament de l'expressada quantitat de 5,000 pessetes haurà de fer-lo per parts iguals en cinc anualitats consecutives, abans del primer de juliol de cada una i a comptar de l'any següent a aquell en què tingui lloc el començament dels treballs; i, tenint en compte que, en virtut de ço que acordà el Consell en sessió del dia 4 de gener darrer, el dit Municipi ve obligat, demés, a satisfer la quantitat de 1,023'40 pessetes en un període de tres anys, havent de satisfer la primera anualitat dintre del mes següent de començades les obres, resulta en definitiva que les quantitats que el Municipi de Les haurà de fer efectives en la Caixa de la Mancomunitat són: 341'20 pessetes abans de transcórrer un mes del començament de les obres; 1,341'10 pessetes abans del primer de juliol de cada un dels dos anys següents a aquell en què es practiqui l'esmentat començament, i 1,000 pessetes abans també del primer de juliol de cada un dels tres anys consecutius. El compromís de donar compliment a l'oferta expressada ha d'ésser ratificat per l'Ajuntament i Vocals Associats del Municipi de Les, mitjançant acord en el qual s'obliguin a incloure en els respectius Pressupostos anuals d'aquella Corporació i a abonar amb caràcter preferent les referides quantitats, distribuïdes en la forma i quantia esmentades.

3.ª Aprovar les modificacions fetes per la dita Secció tècnica, amb data 20 del present mes, en el projecte del pont de referència, de les quals resulta per al

pressupost de contracte corresponent la quantitat de 24,866'76 pessetes.

4.ª Ratificar el que prevenen els acords tercer i quart dels adoptats sobre el particular en sessió de 4 de gener darrer.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1917.)

Vist l'ofici del Govern civil de la Província de Lleida comunicant que ha estat aprovat el projecte de pont sobre el riu Garona a Les, que figura en la primera relació d'obres de construcció més necessària i urgent; atès així mateix que el Municipi de Les ha formalitzat en la deguda forma els oferiments que tenia fets per contribuir a la construcció de l'esmentat pont, i tenint present el que disposen la instrucció de 24 de gener de 1905 i l'acord del Consell de data 10 de novembre de 1915; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà els següents acords:

1.ª S'acorda treure a subhasta pública les obres de construcció del pont sobre el riu Garona a Les sota el tipus de 24,866'76 pessetes, import del pressupost de contracte, amb subjecció al projecte aprovat i al corresponent plec de condicions particulars i econòmiques; i a l'efecte enviïn-se sengles exemplars de l'anunci a què fa referència l'art. 29 de la instrucció de 24 de gener de 1905, als Governadors civils de les Províncies de Barcelona i Lleida, perquè sigui publicat en el *Boletín Oficial* de les Províncies respectives i a fi i efecte que durant el termini de deu dies puguin presentar-se reclamacions; transcorregut el qual termini si no se'n presenta cap, es publicarà l'anunci de la subhasta en la forma previnguda per l'esmentada instrucció i l'acord del Consell de 10 de novembre de 1915.

2.ª D'acord amb el compromís contret pel Municipi de Les, aquest vindrà obligat a contribuir a la construcció del pont sobre el Garona amb les quantitats

de 5,000 i 1,023'40 pessetes, que és l'import del 5 per 100 del pressupost de les dites obres, o sigui en junt la quantitat de 6,023'40 pessetes, que haurà de satisfer en la forma següent: 341'20 pessetes abans d'haver transcorregut un mes a comptar de la data en què es comencin les obres; 1,341'10 pessetes abans del 1.º de juliol de cada un dels dos anys següents al d'haver-se començat les obres; i 1,000 pessetes abans també del primer de juliol de cada un dels tres anys successius.

3.º Comuniqui's aquest acord a l'Ajuntament interessat per al seu coneixement i efectes conseqüents.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Acordà el Consell anunciar nova subhasta de les obres de construcció del pont sobre el Garona a Les sota el mateix tipus i les mateixes condicions que la primera subhasta celebrada, però corrent a càrrec de la Mancomunitat, i no de l'adjudicatari, els honoraris notariais i el pagament dels anuncis de la primera subhasta.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Havent restat deserta la segona subhasta del pont de Les sobre el Garona, acordà el Consell facultar a la Secció tècnica de Carreteres i camins per a anunciar tercera subhasta amb revisió de preus, o bé per a realitzar les esmentades obres per contracte directe.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Es donà compte al Consell d'un ofici de la Secció tècnica de Carreteres i camins comunicant que considera acceptable l'única modificació que ha proposat la Jefatura d'Obres Públiques de Girona en el seu informe sobre el projecte de carretera de Malgrat a Blanes, consistent en eixamplar la secció del ferm d'acord amb la R. O. de 31 de juliol de 1914; amb la qual cosa s'as-

solirà indubtablement una millora, sense que augmenti en desmesura el pressupost.

El Consell, atès l'anterior ofici i la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà ordenar a la Secció tècnica de Carreteres i camins la modificació del projecte de la carretera de Malgrat a Blanes, tros segon, de conformitat amb l'al·ludit informe, i comunicar a la *Jefatura* d'Obres Públiques de Girona la repetida modificació, a fi que elevi l'expedient, amb el seu dictamen favorable, al senyor Governador civil de la Província, als efectes de la seva aprovació.
(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

Foren aprovades les modificacions al projecte del tros segon de la carretera de Malgrat a Blanes, que han estat executades per l'Enginyer major Sr. Turell de conformitat amb l'informe emès per la *Jefatura* d'Obres Públiques de Girona i en virtut de l'acord del Consell de data 9 del present mes; de les quals resulta per a la dita obra un pressupost de contracte de 25,307'23 pesetes.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Vista la comunicació de la *Jefatura* d'Obres Públiques de Girona retornant l'exemplar del projecte de modificacions del tros segon de la carretera de Malgrat a Blanes perquè s'augmenti el gruix del ferm en les corbes fins a 22 cms. en la vora interior i fins a 27 en l'exterior; atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins on s'exposa que si bé és cert que l'ordre de la Direcció General d'Obres Públiques disposa que les dimensions del ferm de les carreteres en les corbes siguin les esmentades i en les alineacions rectes 18 cms. en les vores i 22'5 cms. en el centre, si aquell és de 4'50 metres d'amplada, la dita ordre es refereix a les carreteres de l'Estat, i així ho han entès altres *Jefatures* que en informar diversos projectes mancomunals no han proposat la seva

aplicació; i tenint present que al capdevall es tracta de petites modificacions i que la discussió de la seva procedència portaria una pèrdua de temps considerable; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a la Jefatura d'Obres Públiques de Girona que en fer-se les obres de construcció de la carretera de Malgrat a Blanes, tros segon, es tindrà en compte, per ajustar-s'hi, en aquest cas, ço que prevé l'ordre de la Direcció General d'Obres Públiques del 31 de juliol de 1914, referent a les dimensions que s'han de donar al ferm de les carreteres, tant en les alineacions rectes com en les corbes, malgrat s'entengui, amb caràcter general, que ni per l'esperit ni per la lletra són aplicables les prescripcions de la dita disposició a totes les carreteres que conserva o hagi de construir la Mancomunitat; demanant-li, a l'ensens, que, amb el seu informe favorable, es serveixi elevar el projecte primitiu i el de les modificacions que s'acompanyen (comprenent-hi l'augment de les dimensions del ferm en les corbes, per a realitzar-lo durant la construcció de les obres) a l'aprovació del senyor Governador civil, als efectes conseqüents.

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

Vist el resultat negatiu de la subhasta de les obres de construcció del tros segon de la carretera de Malgrat a Blanes amb pont sobre el Tordera, que tingué lloc el dia 28 de setembre darrer; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà anunciar de nou la subhasta de les esmentades obres, amb subjecció al mateix tipus i a les mateixes condicions que serviren de base a la primera.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1917.)

Vist l'ofici de l'Ajuntament de Sant Esteve de Bas sollicitant que se li comuniqui si per a la construcció

del pont sobre el riu Fluvià, en el camí de dit poble a Hostalets, hauria de contribuir «solament amb el 15 per 100 del cost de l'afermat i avingudes, que importa 870 pessetes, o si hauria, demés, de contribuir a les despeses d'explanació i afermat dels trams que enllacen l'obra del pont amb el camí existent», i preguntant alhora dius de quin termini podrà prestar servei el pont referit, i atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres i camins en el qual es reproduïxen els acords adoptats pel Consell en data 31 de gener proppassat, comunicats al Municipi de Sant Esteve de Bas, que fixaven les obligacions que havia de contraure l'esmentat Municipi; el Consell, de conformitat amb ço que proposa la Secció administrativa del Departament de Poment, acordà comunicar novament els acords adoptats en la sessió de 31 de gener darrer, en la forma següent:

«No es procedirà a la subhasta de les obres de construcció del pont damunt del riu Fluvià, en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets, sense que abans el Municipi de Sant Esteve de Bas hagi tramès un certificat acreditant que s'ha compromès en acord consistorial ratificat per la Junta de Vocals Associats:

1.ª A executar pel seu compte els treballs d'arranjament del camí *existent* en la part on *no ve modificat* pel projecte del pont i avingudes corresponents de Sant Esteve de Bas a Hostalets, de conformitat amb les instruccions que li siguin donades per l'Enginyer major; treballs de poca importància, que es reduiran a netejar les cunetes, donant-los, i en general a l'explanació, la secció que els correspon (5 metres entre les arestes exteriors dels passeigs), i augmentar el gruix del ferm en els punts on calgui.

2.ª Executar pel seu compte, i sota la inspecció de l'Enginyer, el proveïment, inversió i consolidació de la pedra necessària (res de l'explanació ni altra mena de treballs) per a construir l'*afermat* del pont i el dels trams d'enllaç en el camí existent, o bé, *en lloc d'això*, abonar

a la Mancomunitat la quantitat de 870 pessetes, en el qual cas aquesta entitat practicaria a son càrrec aquelles operacions, sense cap més despesa per al Municipi de Sant Esteve de Bas que les que puguin ocasionar-li els treballs esmentats en l'apart anterior.

En quant a la pregunta sobre la data o termini en què podrà prestar servei l'obra, comunicui's a l'Ajuntament de Sant Esteve de Bas que tan bon punt doni compliment als requisits acordats pel Consell en sessió del dia 31 de gener darrer, que resten aclarits i puntualitzats en els paràgrafs precedents, i el Governador civil de Girona atorgui la seva aprovació al projecte corresponent, per aconseguir la qual cosa s'ha donat a aquest la tramitació oportuna, estarà l'obra en condicions per a ésser subhastada i poder procedir a la seva immediata construcció.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de recepció provisional de les obres d'eixamplament del trajecte segon del tros segon de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, comprès entre Esplugues i Sarrià.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte, i el seu pressupost de contracte corresponent, del pont de La Baronia sobre el riu Noguera Pallaresa, formulat amb data 31 de març darrer per la Secció tècnica de Carreteres i camins; obra que figura en la 1.ª Relació de les més necessàries i urgents, essent l'import del susdit pressupost de contracte de 22,978'29 pessetes; acordant-se donar al referit projecte la tramitació reglamentària per aconseguir l'aprovació del Governador civil de la Província de Lleida, obtinguda la qual es determinarà la forma i quantia amb què hauran de contribuir a l'execució de l'obra els Municipis en ella interessats.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Vistes les instàncies subscrietes per D. T. Roviralta, Director de la Societat Anònima «El Tibidabo», per D. Francesc Fàbregas i Mas, President del «Real Automóvil Club de Catalunya», i per D. Francesc Puig i Alfonso, President de la Societat «Atracció de Forasters», respectivament, en totes les quals es sol·licita que almenys es procedeixi a la immediata reparació del camí veïnal que des de la plaça de l'Agregació de Vallvidrera condueix a la carretera de Gràcia a Manresa, amb ramal al Tibidabo, per trobar-se en un estat intransitable; i atès que els terrenys que ocupa la susdita carretera són, en gran part, del domini privat, havent resultat infructuoses fins ara les gestions que realitzà oficiosament la Diputació de Barcelona per obtenir la cessió dels terrenys esmentats; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà els següents acords:

1.ª Comunicar als firmants de les instàncies susdites que la Mancomunitat es troba excel·lentment disposada per a reconstruir el camí de la plaça de l'Agregació de Vallvidrera a la carretera de Gràcia a Manresa, tenint àdhuc aprovat el projecte corresponent, però que no pot ni realitzar aquest projecte ni fer la més insignificant millora mentre els terrenys que ocupa el camí al·ludit no li siguin cedits pels particulars que avui els posseeixen.

2.ª Convocar a una reunió els propietaris dels terrenys que ha d'ocupar el camí al·ludit, junt amb el senyor President de la Societat «Atracció de Forasters», el del «Real Automóvil Club de Catalunya» i el Director de la Societat Anònima «El Tibidabo», per procurar la ràpida formalització de les cessions de propietat que siguin necessàries.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1917.)

El Consell, vista la necessitat de millorar les condicions de trànsit pel camí de Vallvidrera a la carretera

de Gràcia a Manresa i ramal al Tibidabo, ha acordat treure a subhasta el projecte de millora i reparació de l'esmentat camí.

(Sessió del dia 22 d'agost de 1917.)

Acordà el Consell anunciar segona subhasta de les obres d'adob i eixamplament de la carretera de Gràcia a Manresa amb ramal al Tibidabo.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Aprovà el Consell l'acte de recepció de les obres de reparació del tros segon, quilòmetres 3 a 6, de la carretera d'Amposta a Vinallop, així com la liquidació de les dites obres, de la qual resulta, a favor del contractista, un remanent de 2.430'51 pessetes.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1917.)

En vista de la instància dels veïns i propietaris de Biure demanant la construcció d'un camí i fent diversos oferiments per assolir-la, el Consell acordà deixar en suspens l'efecte de l'avís adreçat a l'Ajuntament de Biure perquè en el terme de quinze dies remetés els documents que manquen en l'expedient del pont sobre la riera de Biure; i així mateix acordà passar a informe de la Secció tècnica la instància susdita a fi que dictaminí sobre la conveniència de substituir el pont al·ludit pel camí suara demanat.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

Vista la comunicació del senyor Governador civil de la Província de Girona, data 30 d'agost darrer, en la qual, de conformitat amb el que proposa la *Jefatura* d'Obres Públiques de la dita Província, ha tingut a bé aprovar el projecte de construcció sobre el pont del riu Terri, amb les modificacions del traçat de l'avinguda del marge esquerre, de manera que les corbes d'enllaç tinguin un mínim de 15 metres de radi; i atès que, segons

manifestació verbal de l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins, les dites modificacions no alteren les condicions econòmiques essencials del projecte de l'esmentat pont; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà aprovar definitivament el susdit projecte, amb les modificacions introduïdes per la *Jejatura* d'Obres Públiques provincials de Girona, i anunciar immediatament la subhasta d'aquelles obres.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

Aprovà el Consell el projecte de la carretera de Seròs a Mequinença, tros primer (de Seròs a la Granja d'Escarp), que figura en la 1.ª Relació d'Obres urgents. El pressupost de contracte d'aquesta obra ascendeix a 89.866'85 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

Prengué esment el Consell de la següent diligència que ha tramès la Diputació de Barcelona:

«Acredito por la presente que esta Corporación, en sesión pública ordinaria del día 2 del actual, adoptó los siguientes acuerdos:

1.º Se resuelve ejecutar mediante subasta pública las obras de construcción del puente sobre el río Llobregat en el camino de Barcelona, por Prat de Llobregat, a la carretera de Santa Cruz de Calafell en Viladecans, bajo el tipo de trescientas setenta y dos mil trescientas cuarenta y tres pesetas, cincuenta y ocho céntimos, importe del presupuesto de contrata, con arreglo al proyecto aprobado y al adjunto pliego de condiciones particulares y económicas del que se remitirán dos ejemplares al Excmo. Sr. Gobernador civil para que, a tenor de lo preceptuado en los artículos 8.º y 29 de la Instrucción de 24 de enero de 1905, se digne aprobar las aludidas condiciones y dar publicidad a este acuerdo en el *Boletín Oficial* de la provincia, publicándose además en

la tablilla de edictos de esta Corporación a fin de que puedan presentarse reclamaciones dentro del plazo de veinte días, transcurrido el cual, si no se presenta ninguna, se publicará el anuncio de la subasta en la forma prevenida en la citada Instrucción; 2.º Con arreglo al contrato celebrado con el Estado, a las Bases generales que tiene establecidas la Diputación y al acuerdo de esta Corporación de 18 de enero de 1916, el Estado contribuirá a los gastos de construcción de dicho puente con el veinticinco por ciento del coste real de las obras; la Diputación garantiza el pago del setenta y cinco por ciento restante que le abonará la Mancomunidad de Cataluña por tratarse de una obra incluida en la relación de urgentes que han de realizarse a cargo de esta última Entidad; y el Ayuntamiento de Prat de Llobregat vendrá obligado a expropiar, por su exclusiva cuenta y cargo, los terrenos que sean necesarios ocupar y que no hayan sido cedidos por los propietarios respectivos y a reintegrar a la Mancomunidad de Cataluña, en concepto de quinta parte del importe de contrata de las obras de explanación y afirmado, la suma de *siete mil quinientas ochenta y nueve pesetas, ochenta céntimos* en cuotas anuales de mil doscientas setenta y nueve pesetas y el saldo que al final resulte; haciendo efectivas las expresadas cuotas por trimestres a contar desde 1.º de enero de 1919 y con las mismas responsabilidades que el contingente provincial; 3.º Se nombra al señor Diputado D. José M.ª Bassols para que en representación de este Cuerpo asista a la subasta de las obras de que se trata; y comuníquese este acuerdo al Ayuntamiento interesado para su conocimiento, enterándose por Secretaría a las oficinas de la Mancomunidad de Cataluña para los efectos procedentes.—Barcelona, 5 de octubre de 1917.—
El Secretario, L. JANER.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

El Consell, de conformitat amb el dictamen de la

Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà els següents acords:

1.ª Resten exclosos de la Relació d'obres considerades més necessàries i urgents, les següents obres: Camí veïnal de Montreal a Alcover, reconstrucció del pont sobre la riera de Merdàs en el camí de ferradura de Gombreny a les Lloses, i pont sobre el riu Pallerols.

2.ª La Mancomunitat desisteix de la construcció del camí d'Urnís a la carretera de Ribes a Puigcerdà, del de Vespellà a la carretera de Pont d'Armentera a Altafulla, i del de Fonteta a Vulpellac.

3.ª La tria de les obres que han de substituir en el Contracte amb l'Estat les que han estat excloses en virtut del segon acord, la farà el Consell tenint en compte les proposicions admeses en el segon Concurs per a la concessió de subvencions i anticipis, proposicions que no pogueren ésser compreses en el Contracte per curtetat del crèdit assignat a les Províncies.

4.ª Comunicu's a l'Ajuntament de Casavells que si no vol que es consideri que ha renunciat a la construcció del camí de Casavells a la carretera de Corsà a Figueres i no vol comprometre's a cedir els terrenys necessaris per considerar que l'esmentat camí pot desenrotllar-se sobre l'explanació del camí que existeix actualment, ha de contraure el compromís en acord consistorial ratificat per la Junta de Vocals Associats, de satisfer les despeses que ocasioni la comprovació tècnica de les seves afirmacions, cas que resultés indispensable la cessió de terrenys, en el terme de dos mesos.

5.ª Passi a informe de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona i de la Secció tècnica de Carreteres i camins, l'ofici de l'Ajuntament de Montnegre declarant que no afecta el seu terme municipal el camí de La Batllòria a Hostalrich i a la carretera de Madrid a França, i que en canvi interessa els termes de Sant Feliu de Buxalleu i de Riells. En cas que resulti certa aquesta afirmació, reclamin-se dels municipis de

Sant Feliu de Buxalleu i Riells, els documents oportuns.

6.º Es concedeix una pròrroga de quinze dies a l'Ajuntament de Borredà perquè completi l'expedient del camí de Ripoll a Les Lloses i Borredà.

7.º Comuniquin-se els acords precedents a l'Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins. (Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 8

ACORDS REFERENTS A LES OBRES QUE FIGUREN EN LA SEGONA RELACIÓ DE LES CONSIDERADES COM A MÉS NECESSÀRIES I URGENTS.

Vist l'ofici de la Diputació Provincial de Girona demanant que la Mancomunitat procedeixi a la inspecció de les obres d'explanació, fàbrica i afermat del quilòmetre 1.º del camí veïnal de Breda a Riells i a la carretera de la Batllòria a la d'Hostalrich a Sant Hilari, perquè, en cas de trobar-les conformes, es manifesti a la susdita Corporació Provincial a fi que pugui realitzar la recepció definitiva i traspassar-les després a la Mancomunitat; el Consell, atès l'informe tècnic i de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a la Diputació de Girona, que, amb data 16 de gener de 1916, l'Enginyer major realitzà la inspecció que ara sol·licita, resultant que cap de les obres reunia les condicions exigides, cosa per la qual dictà les instruccions oportunes a l'Alcalde de Breda a fi que s'executessin els treballs necessaris per a poder proposar la recepció corresponent, sense que els esmentats treballs s'hagin realitzat encara.

Així mateix acordà el Consell fer avinent a la Diputació de Girona que la dita obra està compresa en la nova relació de vies urgents formada pel Consell en acord de 4 de gener proppassat, i que, per tant, la Mancomunitat curarà de deixar-la en condicions reglamentàries.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1917.)

Acordà el Consell procedir a la informació que estableix la legislació vigent d'obres públiques per obtenir l'aprovació del projecte de carretera de Sant Celoni a Olzinelles redactat per la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona.

(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

Tenint en compte que el camí veïnal d'Olzinelles a Sant Celoni, inclòs en la II Relació d'Obres urgents, és dels compresos en el Conveni vigent entre l'Estat i la Diputació de Barcelona en virtut del primer Concurs de camins veïnals, i que, per tant, construint-lo l'esmentada Diputació gaudirà d'una subvenció del 25 per 100 del cost total de l'obra; i atès el que s'ha fet en altres obres de la I Relació d'urgents que es trobaven en cas parell al que s'acaba d'exposar; el Consell, de conformitat amb l'informe de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà passar a la Diputació de Barcelona el projecte i l'expedient del camí veïnal d'Olzinelles a Sant Celoni, a fi que, si ho creu oportú, s'en-carregui de la seva construcció aprofitant l'auxili de l'Estat.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Vist l'ofici subscrit pels Srs. Moncanut, Bassols, Cortada i Caranera sol·licitant que es facin de seguida els estudis del replanteig del camí de Sant Martí Sesserres a enllaçar amb la carretera de Besalú a Roses (que és el que figura en la Segona Relació d'obres urgents, amb la denominació de «Vilademires a la carretera de Besalú a Roses, passant per Cabanelles»), a fi que, un cop determinat el traçat i formulat el Pressupost, puguin els susdits propietaris comprometre's a contribuir al cost total de l'obra amb un crescut tant per 100, fent constar que des d'ara estan disposats a proporcionar els peons, estaques i cavalcaures necessàries per als estudis; el Consell, atès el que proposa la Secció administrativa del

Departament de Foment, acordà comunicar als esmentats propietaris que, per accedir a llur demanda, cal, o bé que els Ajuntaments interessats en la construcció del camí es comprometin des d'ara a cedir gratuïtament els terrenys necessaris un cop tinguin notícia oficial del seu traçat, o que els mateixos peticionaris dipositin per endavant la quantitat que importi el pressupost de despeses d'estudi. Aquesta quantitat fóra tornada als peticionaris si l'Ajuntament, un cop conegut el traçat del camí, cedia els terrenys necessaris lliures de càrregues. En cas contrari la dita quantitat serviria per a indemnitzar la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

Vistos els oficis de les Alcaldies de Vilademuls i Fontcuberta sol·licitant que, abans d'exigir als Municipis la cessió gratuïta dels terrenys necessaris per a la construcció del camí de Banyoles a Galliners amb ramal a la carretera provincial de Banyoles a la de Besalú a Roses passant per Fontcuberta, es facin els estudis que calguin per a determinar el traçat del camí, a l'objecte de poder recaptar amb major eficàcia i economia la susdita cessió per part dels propietaris, tenint en compte que la petició és raonable i ateses les normes que ha de seguir el Consell en la tria de vies de comunicació a construir; s'acordà comunicar als Alcaldes de Vilademuls i Fontcuberta que el Consell Permanent acedeix a llur petició, ordenant que es facin els estudis necessaris per a determinar el traçat del camí, sempre i quant els Ajuntaments al·ludits es comprometin, en acord consistorial ratificat per la Junta de Vocals Associats, o bé a cedir els terrenys que hagi d'ocupar el camí, tan bon punt tinguin notícia oficial del seu traçat, o a reintegrar a la Mancomunitat les despeses ocasionades pels esmentats estudis si per qualsevol causa no arriba a formalitzar-se la cessió de terrenys.

(Sessió del dia 18 d'abril de 1917.)

Vist l'ofici de l'Ajuntament de Banyoles sol·licitant que, abans d'exigir als Municipis la cessió gratuïta dels terrenys necessaris per a la construcció del camí de Banyoles a Galliners amb ramal a la carretera provincial de Banyoles a la de Besalú a Roses passant per Fontcuberta, es facin els estudis que calguin per a determinar el traçat del camí, a l'objecte de poder recaptar amb major eficàcia i economia la susdita cessió per part dels propietaris, tenint en compte que la petició és raonable, i ateses les normes que s'han de seguir en la tria de vies de comunicació a construir; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Alcalde de Banyoles que el Consell Permanent accedeix a la seva petició, ordenant que es facin els estudis necessaris per a determinar el traçat del camí, sempre i quan l'Ajuntament al·ludit es comprometí, en acord consistorial ratificat per la Junta de Vocals Associats, o bé a cedir gratuïtament els terrenys que hagi d'ocupar el camí, tan bon punt tingui notícia oficial del seu traçat, o a reintegrar a la Mancomunitat les despeses ocasionades pels esmentats estudis si per qualsevol causa no arriba a formalitzar-se la cessió de terrenys.

(Sessió del dia 5 de maig de 1917.)

Vist l'ofici de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona trametent el projecte de carretera de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, tros primer, o sigui des del seu origen fins a la finca «La Flor de Mayos», comprès en la II Relació d'obres urgents; el Consell, atès el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà remetre al senyor Governador civil de la Província de Barcelona el projecte esmentat, perquè es digni aprovar-lo i autoritzar la seva execució.

(Sessió del dia 5 de maig de 1917.)

Vist l'ofici mitjançant el qual el senyor Enginyer *Jefe* d'Obres Públiques de la Província de Barcelona prega que se li manifesti si el projecte, que ha estat tramès a aquella *Jefatura* per al seu informe i tràmit corresponent, del camí veïnal de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs, en terme d'Horta, per Valldaura, es troba inclòs en algun dels plans aprovats pel Ministeri de Foment, segons disposa l'art. 34 de la vigent llei general d'Obres Públiques, pel que es refereix a les Diputacions; i atès l'informe que, com a conseqüència de l'anterior ofici, ha emès el senyor Enginyer Director d'Obres Públiques provincials de Barcelona manifestant, entre altres coses, que el camí de referència sols figura en el Pla general de la Mancomunitat de Catalunya i, per tant, no ha estat aprovat pel Ministeri de Foment; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, i tenint en compte que l'acord de treure a subhasta el camí de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, sense que s'hagi fet la declaració d'utilitat pública, implica responsabilitat, acordà que havia d'aturar-se la tramitació de l'expedient de construcció del dit camí fins que sigui aprovat com formant part del Pla d'Obres de la Diputació Provincial de Barcelona que està pendent de aprovació.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

El Consell, tenint en compte que el camí de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs, tros primer, que figura en la Segona Relació d'obres urgents, té enllestit el projecte i complet l'expedient, acordà que s'anuncià la subhasta tan bon punt la Diputació de Barcelona hagi aprovat el nou Pla d'obres públiques, en el qual figura l'esmentat camí.

(Sessió del dia 20 de setembre de 1917.)

Vista la instància que, amb data 26 d'octubre proposat, adreça a la Mancomunitat l'Alcalde d'Orsavinyà

sol·licitant la construcció d'una passarel·la sobre el riu Tordera, en el camí que lliga els pobles d'Orsavinyà i Hostalrich; el Consell, atès l'informe de la Direcció d'Obres Públiques Provincials de Barcelona i el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Alcalde peticionari que les necessitats de comunicació que exposa en la seva instància ja quedaran a bastament satisfetes amb la construcció del pont sobre el Tordera, en el camí de Fogàs a Hostalrich, el projecte del qual s'està elaborant actualment.

(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

Vista la instància de l'Ajuntament d'Alfar sol·licitant que, abans d'exigir-li la cessió gratuïta dels terrenys necessaris per a la construcció del camí d'Alfar a Figueres, es facin els estudis que calgui per a determinar el traçat del susdit camí, a l'objecte de poder recaptar amb major eficàcia i economia l'esmentada cessió per part dels propietaris, a fi que l'Ajuntament vegi si pot comprometre's a posar a disposició de la Mancomunitat tots els terrenys que hagi d'ocupar el camí; tenint en compte que la petició és raonable, i ateses les normes que han de seguir-se en la tria de vies de comunicació a construir; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment; acordà comunicar a l'Alcalde d'Alfar que el Consell Permanent accedeix a la seva petició, ordenant que es facin els estudis necessaris per a determinar el traçat del susdit camí, sempre i quan l'Ajuntament es comprometi a reintegrar a la Mancomunitat les despeses ocasionades pels esmentats estudis, si per qualsevol causa no arribés a formalitzar-se la cessió de terrenys.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Vist l'ofici de l'Alcaldia de Viladassens sol·licitant que, abans d'exigir-li la cessió gratuïta dels terrenys ne-

cessaris per a la construcció del camí veïnal de la carretera de l'Estat de Sant Jordi a Medinyà a la de Ventelló a Banyoles, es facin els estudis que calgui per a determinar el traçat del susdit camí, a l'objecte de poder recaptar amb major eficàcia i economia l'esmentada cessió per part dels propietaris; tenint en compte que la petició és raonable, i ateses les normes que han de seguir-se en la tria de vies de comunicació a construir; el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Alcalde de Viladassens que el Consell Permanent accedeix a la seva petició, ordenant que es facin els estudis necessaris per a determinar el traçat del susdit camí, sempre i quan l'Ajuntament al·ludit es comprometí, en acord consistorial ratificat per la Junta de Vocals Associats, o bé a cedir gratuïtament els terrenys que hagi d'ocupar el camí, tan bon punt tingui notícia oficial del seu traçat, o a reintegrar a la Mancomunitat les despeses ocasionades pels esmentats estudis si per qualsevol causa no arriba a formalitzar-se la cessió de terrenys.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Vista la instància de l'Ajuntament de Rubió, sol·licitant que en efectuar-se els estudis del camí d'Espelt (Odena) a la carretera de Madrid a França, es facin tenint en compte la conveniència de l'enllaç del mateix amb el camí en projecte de Prats de Rei a la carretera d'Igualada a Manresa, passant per Pedrafita, el Consell, atesos l'informe tècnic i la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà comunicar a l'Ajuntament peticionari que, en efectuar-se els estudis de l'esmentat camí en projecte de Prats de Rei a la carretera d'Igualada a Manresa, es disposarà el traçat de manera que l'enllaç susdit es pugui executar sense dificultats ni noves despeses.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 3

ACORDA BILATERAL A LES SUBVENCIÓNS CONGRUÏDES A
LES INDÚSTRIES PER A LA CONSTRUCCIÓ D'EDIFICIS
PROVINCIALS

Es dona compte al Consell de la següent proposició
dels Comissers de: Hacia i Fomento.

«Hacia i Fomento»
L'any 1937 la Mancomunitat tingué l'honor de con-
cedir per primer cop una subvenció de dotació per a
la Diputació de Girona per a l'edificació dels edificis
del contracte que se celebra amb l'Etat per a la con-
strucció de cases i altres edificis a construcció d'urgència
que absteni les poblacions provincials. L'any 1938, la
Mancomunitat, atenent la resolució dels Comissers de
Hacia i Fomento, acordà la concessió d'una subvenció
per a la construcció de cases i altres edificis d'urgència
per a les poblacions provincials que s'afectessin a la
construcció d'edificis d'urgència.

Alguns dels subvencionats han estat beneficiaris
mitjançant contractes que han assolit un cert èxit.
Dins el concepte regent s'ha d'entendre la Diputació de
Girona i les poblacions que s'afecten de cases i altres
edificis d'urgència i altres edificis d'urgència. A la
construcció d'edificis d'urgència i altres edificis d'urgència
afecten els contractes amb l'Etat i altres edificis d'urgència
afecten els contractes amb l'Etat i altres edificis d'urgència
amb caràcter de la Diputació o de la Mancomunitat.

Alguns dels subvencionats han estat beneficiaris
Comissers que subvencionen per a projectes a la Diputació
de Hacia i Fomento de Girona i altres edificis d'urgència.

ANEX N.º 9

ACORDS RELATIUS A LES SUBVENCIONS CONCEDIDES A
LES DIPUTACIONS PER A LA CONSTRUCCIÓ D'OBRES
PROVINCIALS.

Es donà compte al Consell de la següent proposició
dels Consellers Srs. Riera i Inglès:

«Excm. Senyor:

L'any 1915 la Mancomunitat tingué l'encert de concedir per primer cop una subvenció de 60,000 pessetes a la Diputació de Girona perquè, aprofitant els avantatges del contracte que té celebrat amb l'Estat per a la construcció de camins veïnals, auxiliés la construcció d'aquells que afecten pobles comunicats. L'any darrer, la Mancomunitat, atenent la moció dels Consellers sots-signats, concedí 100,000 pessetes més amb idèntic objecte, però sense que fos requisit indispensable que s'apliquessin a la construcció de camins que afectessin pobles comunicats.

Aquestes dues subvencions han estat esmerçades mitjançant concursos que han assolit un èxit complet. Dins el conveni vigent entre l'Estat i la Diputació de Girona resta encara gran nombre de camins per construir; tots ells d'una utilitat indiscutible. Ara es poden construir amb subvenció de l'Estat: finit el termini de vigència del contracte, hauran de fer-se exclusivament amb cabals de la Diputació o de la Mancomunitat.

Aqueixa raó, tan visible i fonamental, encoratja els Consellers que subscriuen per a proposar a la deliberació de llurs companys de Consell els acords següents:

1.ª La Mancomunitat concedeix enguany a la Diputació de Girona la quantitat de 100,000 pessetes perquè afavoreixi la construcció dels camins que figurin en el conveni que té celebrat amb l'Estat, encara que no reuneixi la condició d'afectar pobles totalment mancats de comunicació.

2.ª La Diputació de Girona, a semblança del que ha fet amb les quantitats que li foren concedides els anys 1915 i 1916, obrirà un concurs, les Bases i resultats del qual seran comunicats al Consell de la Mancomunitat per a l'esmerç de les 100,000 pessetes concedides.

Palau de la Generalitat, 4 de maig de 1917. — A. RIERA I PAU. — MARTÍ INGLÉS.

El Consell, pres esment de l'anterior document, deliberà de conformitat amb els acords que s'hi proposen. (Sessió del dia 4 de maig de 1917.)

Vist l'acord del Consell Permanent, de data 1.ª de juliol de 1915, en virtut del qual es posa a disposició de cada una de les Diputacions catalanes la quantitat de 60,000 pessetes perquè fomentin la construcció de camins compresos en pla provincial i subvencionats per l'Estat;

Vistes les Bases que la Diputació de Girona presentà per a l'esmerçament de la subvenció esmentada, Bases que foren aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 14 de juliol de 1915;

Atès l'acord de la Diputació de Girona, de data 1.ª d'octubre de 1915, obrint un concurs entre els pobles mancats de comunicació i interessats en la construcció de camins inclosos en el conveni amb l'Estat, de 1903, per a distribuir l'esmentada subvenció de 60,000 pessetes;

Ateses les certificacions de les obres realitzades pels contractistes D. Anicet Sala i D. Alfons Corominas, durant el mes de febrer proppassat, en els camins, acceptats en l'esmentat concurs, de Galliners a la carretera de Ventalló a Banyoles i de Sant Esteve de Guialbes a la carretera de Madrid a França, respectivament, lliurades

per l'Enginyer D. Frederic Turell i aprovades per la Diputació de Girona;

El Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el següent acord:

Lliuri's amb càrrec a la partida «Resultes» del Pressupost vigent, i a favor del senyor President de la Diputació Provincial de Girona, la quantitat de 6,275'38 pessetes, a què ascendeix la part corresponent a la Mancomunitat de les esmentades certificacions, com a part i remesa de la subvenció de 60,000 pessetes concedida a la dita Diputació de Girona per portar a cap la construcció dels camins del conveni amb l'Estat l'any 1903.

(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

De conformitat amb l'oportú dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà el Consell lliurar, amb càrrec a la partida «Resultes» del Pressupost vigent i a favor del senyor President de la Diputació Provincial de Girona, la quantitat de 5,048'72 pessetes a què ascendeix la part corresponent a la Mancomunitat de les certificacions de les obres realitzades pels contractistes D. Anicet Sala i D. Alfons Corominas, durant el mes de juny proppassat, en els camins de Galliners a la carretera de Ventalló a Banyoles i de Sant Esteve de Guialbes a la carretera de Madrid a França, respectivament, lliurades per l'Enginyer D. Frederic Turell i aprovades per la Diputació de Girona.

(Sessió del dia 19 de setembre de 1917.)

Vist l'acord del Consell de data 1.ª de juliol de 1915, en virtut del qual es posa a disposició de cada una de les Diputacions catalanes la quantitat de 60,000 pessetes per a que fomentin la construcció de camins compresos en pla provincial i subvencionats per l'Estat;

Vistes les Bases que la Diputació de Girona presentà per l'esmerçament de la subvenció esmentada, Bases que

foren aprovades pel Consell en la seva reunió de 14 de juliol de 1915;

Atès l'acord de la Diputació de Girona de data 1.ª d'octubre de 1915, obrint un concurs entre els pobles mancats de comunicació i interessats en la construcció de camins inclosos en el conveni amb l'Estat l'any 1903, per a distribuir l'esmentada subvenció de 60,000 pessetes;

Atesa la certificació de les obres realitzades durant el mes de setembre proppassat pel contractista D. Alfons Corominas en el camí veïnal de Sant Esteve de Guialbes a la carretera de Madrid a França, acceptat en l'esmentat concurs, lliurada per l'Enginyer D. Frederic Turell i aprovada per la Diputació de Girona;

El Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Ponent, adoptà el següent acord:

Lluri's, amb càrrec a la partida «Resultes» del Pressupost vigent i a favor del senyor President de la Diputació Provincial de Girona, la quantitat de 7,112'64 pessetes a què ascendeix la part corresponent a la Mancomunitat de l'esmentada certificació, com a part i entrega de la subvenció de 60,000 pessetes concedida a la Diputació de Girona per a portar a cap la construcció dels camins del Conveni amb l'Estat l'any 1903.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Vistes les Bases que ha presentat al Diputació Provincial de Tarragona de conformitat amb les quals realitzarà l'esmerç de la subvenció de 60,000 pessetes que li foren concedides per la Mancomunitat en data 1.ª de juliol de 1915; Bases que han estat aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 17 de novembre del propi any 1915;

Atès l'acord de la Diputació de Tarragona distribuint les repetides 60,000 pessetes entre diversos pobles, un dels quals és el d'Arbolí, al qual es concedeixen 4,000 pessetes amb destinació a l'acabament del camí contractat amb

l'Estat, d'Arbolí a la carretera de la de Lleida a Flix a Reus;

Atesa la certificació de les obres realitzades en l'esmentat camí des del dia 30 de setembre del proppassat any 1916 al dia de la data, lliurada per l'Enginyer senyor Turell, per malaltia del Sr. Tarrida, i visada per ell mateix en la seva qualitat d'Enginyer major;

El Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el següent acord:

Lliuri's amb càrrec al capítol «Resultes» del Pressupost vigent i a favor de l'Alcalde d'Arbolí, o de la persona que l'Ajuntament delegui per a aquest objecte, la quantitat de 696'49 pessetes, part de la subvenció de 60,000 pessetes posada a disposició de la Diputació de Tarragona per fomentar la construcció de camins que figurin en son pla provincial i que siguin subvencionats per l'Estat. I comunicui's aquest acord a la Diputació de Tarragona, a Comptaduria i a l'Alcalde d'Arbolí, fent avinent a aquest últim que amb el present lliurament resta pagada la totalitat de la subvenció que li concedí la Diputació de Tarragona.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Vistes les Bases que ha presentat la Diputació Provincial de Tarragona, de conformitat amb les quals realitzarà l'esmerç de la subvenció de 60,000 pessetes que li foren concedides per la Mancomunitat amb data 1.ª de juliol de 1915; Bases que han estat aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 17 de novembre del propi any 1915;

Atès l'acord de la Diputació de Tarragona distribuint les repetides 60,000 pessetes entre diversos pobles, un dels quals és Tivisa, al qual es concedeixen 9,000 pessetes amb destinació a l'acabament d'un camí contractat amb l'Estat;

Atesa la certificació de les obres realitzades a l'esmen-

tat camí veïnal de Tivisa a l'estació ferroviària de Guimets, passant per Serra d'Almos, des de 21 d'octubre de 1916 fins a la data, lliurada per l'Enginyer major D. Frederic Turell, per malaltia de l'Enginyer encarregat, don Ramon Tarrida:

El Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el següent acord:

Lliuri's amb càrrec al capítol «Resultes» del Pressupost vigent i a favor de l'Ajuntament de Tivisa la quantitat de 4.944'83 pessetes, part de la subvenció de 60.000 pessetes posada a disposició de la Diputació de Tarragona per fomentar la construcció de camins que figurin en son pla provincial i que siguin subvencionats per l'Estat. (Sessió del dia 19 de juliol de 1917.)

S'informà el Consell del següent ofici de la Diputació Provincial de Tarragona:

«Aquesta Diputació, en sessió de 1.ª del corrent, va acordar resoldre el concurs obert per a subvencionar la construcció o terminació dels camins veïnals de la Província, anunciat el passat any en 2 d'octubre, com a conseqüència de l'oferta feta per aqueixa entitat en la comunicació de 2 de desembre del mateix any, determinant concedir a l'Ajuntament de Tivisa la quantitat de 10.000 pessetes, reintegrables en cert nombre d'anys, i al d'Arbolí la de 2.790 per l'obra d'un pont en substitució d'un baden, únics pobles que acudiren al concurs; manant, al propi temps, que per lo sobrant de la suma de 30.000 pessetes destinada a l'efecte, s'obri un nou concurs dintre d'aquest any, a fi d'esmerçar dit sobrant, que importa 17.210 pessetes, als pobles que vulguin acudir a aquest nou concurs.»

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Vistes les Bases que ha presentat la Diputació Provincial de Tarragona, de conformitat amb les quals rea-

litzarà l'esmerç de la subvenció de 60,000 pessetes que li foren concedides per la Mancomunitat, en data 1.ª de juliol de 1915; Bases que foren aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 17 de novembre del propi any;

Atès l'acord de la Diputació de Tarragona distribuint les repetides 60,000 pessetes entre diversos pobles, un dels quals és Espluga de Francolí, al qual es concedeixen 19,000 pessetes amb destinació a l'acabament del camí contractat amb l'Estat de la carretera d'Espluga de Francolí a la mateixa carretera passant per Les Masies;

Atesa la certificació de les obres realitzades a l'esmentat camí des de primer de gener de l'any 1916 fins a 31 d'agost d'enguany, lliurada per l'Enginyer D. Ramon Tarrida i amb el vist i conforme de l'Enginyer major D. Frederic Turell;

El Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, adoptà el següent acord:

S'aprova l'esmentada certificació, en el ben entès que no serà lliurat el seu import (5,729'85 pessetes) fins a tant que l'Ajuntament de l'Espluga de Francolí no acrediti que està al corrent amb la Diputació de Tarragona en el pagament del contingent provincial.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

Vistes les Bases que ha presentat la Diputació Provincial de Tarragona, de conformitat amb les quals realitzarà l'esmerç de la subvenció de 60,000 pessetes que li foren concedides per la Mancomunitat, en data 1.ª de juliol de 1915; Bases que foren aprovades pel Consell en la seva reunió del dia 17 de novembre del mateix any;

Atès l'acord de la Diputació de Tarragona distribuint les repetides 60,000 pessetes entre diversos pobles, un dels quals és Guiamets, al qual es concedeixen 9,000 pessetes amb destinació a l'acabament del camí contractat amb l'Estat de la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona a l'estació ferroviària de Guiamets, passant per Guiamets;

Atesa la certificació de les obres realitzades en l'esmentat camí des del 30 de setembre de 1916 fins a 30 de setembre d'enguany, lliurada per l'Enginyer D. Ramon Tarrida i amb el vist i conforme de l'Enginyer major Sr. Turell, que importa 4,275'01 pessetes;

El Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà aprovar l'esmentada certificació i relació valorada, en el ben entès que no serà lliurat el seu import fins a tant que l'Ajuntament de Guiamets no acrediti que està al corrent amb la Diputació de Tarragona en el pac del contingent provincial.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

al-est-...
 ob og a snt...
 mona...
 tojan...

al-est-...
 al-est-...
 al-est-...

ANEX N.º 10

al-est-...
 al-est-...
 al-est-...
ACORDS RELATIUS AL FOMENT D'OBRES HIDRÀULIQUES

Pres esment d'un ofici del Sindicat General de Regatges del Canal d'Urgell demanant a la Mancomunitat que cooperi a la defensa dels interessos de la comarca d'Urgell, amenaçada pel projecte de desviament de les aigües de l'estany de Lanós, que, formant el riu Arabós o Carol, constitueix la deu principal del riu Segre; acordà el Consell comunicar a l'esmentat Sindicat que no solament cooperarà a la defensa, sinó que posarà iniciatives pròpies.

(Sessió del dia 5 de maig de 1917.)

Prengué esment, el Consell, de la següent moció, presentada a l'última Assemblea de la Mancomunitat i traspasada al Consell per acord de la Mesa :

*** A L'ASSEMBLEA**

El Diputat que subscriu té l'honor de fer la següent moció :

Atès l'acord del Consell Permanent de 21 de març de 1917 referent a l'auxili demanat per D. Carles Puig i Tallada per a la reconstrucció d'un estany en la comarca de Tordera, instància que fou desestimada per haver-se presentat fora de termini;

Tenint en compte que la reconstrucció de l'esmentat estany és de gran utilitat per a tota la comarca de Tor-

dera, ja que per ella podrien regar-se moltes hectàrees avui erms, generalitzant el benestar entre els habitants de la dita comarca;

Prego a l'Assemblea que es serveixi acordar que el personal tècnic de la Mancomunitat faci un estudi, sobre el terreny, de la necessitat de l'esmentada reconstrucció de l'estany de Tordera, i que, en el cas que resulti aventatjosa, obri novament un concurs per auxiliar-la.

Palau de la Generalitat, 15 de maig de 1917. — Joan Ragué.

El Consell, vista l'anterior moció, així com la instància a què fa referència, acordà tenir-la oportunament en compte en celebrar-se un nou concurs per a la subvenció d'obres hidràuliques; resolent comunicar-ho d'aquesta guisa al Diputat firmant, D. Joan Ragué.

(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Vist l'informe de l'Enginyer major Sr. Turell, i tenint en compte les Bases que regiren el primer concurs d'Auxilis per al foment d'obres hidràuliques i l'acord adoptat pel Consell en sessió de 15 de març darrer, s'acordà :

Comunicar a l'Alcaldia de Tiurana que si per tot el corrent mes de setembre no ha donat compliment als requisits acordats pel Consell a l'esmentada sessió de 15 de març darrer, que li foren traslladats per ofici de data 22 del mateix mes, s'entendrà que els peticionaris de l'auxili per al regament de terres d'aquell terme hi renuncien, i quedarà la petició fora de l'actual concurs.

Procedeixi's, per l'Enginyer major Sr. Turell, assessorat per la Secció administrativa del Departament de Foment, a formular les minutes de contracte, que seran sotmeses a l'aprovació definitiva del Consell, corresponents a les peticions que tenen fetes la Comunitat de Regants pel Sifó de Benicamet, la Comissió de Castellnou de Seana i el Sindicat Agrícola de Torà, d'acord amb les següents normes :

a) Es concedeixen, amb caràcter de bestreta, les següents subvencions per a la construcció de les obres hidràuliques corresponents : a la Comunitat de Regants pel Sifó de Benicamet i a la Comissió de Castellnou de Seana, el 40 per 100, i al Sindicat Agrícola de Torà, el 50 per 100, del respectiu import de les obres.

b) Les obres podran ésser executades directament per la Mancomunitat o pels peticionaris, però sempre de conformitat amb el projecte aprovat o amb les modificacions que puguin acordar-se durant la construcció.

c) En cas que es convingui que la Mancomunitat executi les obres, serà condició precisa, per a començar-les, que s'hagi constituït a la Depositària de la Mancomunitat el dipòsit del total import de la quantitat amb què els interessats s'obliguin a contribuir-li si el terme de construcció de les indicades obres és menor d'un any, i del 50 per 100 de la referida quantitat si el dit terme excedeix d'un any, havent de dipositar-se aleshores l'import restant en tantes partides iguals i anualitats successives com siguin les fixades per a la duració dels treballs de construcció de les obres.

d) Si els peticionaris s'encarreguen de la construcció de les obres, la Mancomunitat, prèvia l'evaluació i certificació corresponent verificades pel seu personal facultatiu, farà l'abonament de l'import d'aquelles en la part que pertany a la bestreta, a mesura que vagin executant-se.

e) El tant per 100 que en concepte de bestreta es concedeix, s'aplicarà a l'import de l'obra que realment s'executi, de conformitat amb el projecte aprovat o les modificacions que s'acordin.

f) Es fixarà en el contracte la taxa o tant per 100 d'amortització de la bestreta pel nombre d'anys que per al seu retorn es convingui (el qual no podrà excedir de cinquanta), i prenent com a interès del capital el 5 per 100 anual; així com s'especificaran les garanties necessàries per a assegurar el pagament de l'import d'amortització,

que haurà de començar a fer-se efectiu a comptar del 1.º d'octubre de l'any següent a aquells en què s'hagin acabat les obres i siguin rebudes definitivament per la Mancomunitat, o a aquell en què hagi finit el terme que s'assenyalarà per a llur acabament, o el de les pròrrogues que el Consell concedeixi, siguin les que es vulguin les causes per les quals s'hagi endarrerit la terminació de les obres o desistit de llur construcció.

g) La taxa d'amortització s'aplicarà a la suma de l'import total de la bestreta i dels interessos devengats, fins al començament del reintegrament d'aquell, per les diverses anualitats remeses durant la construcció de les obres.

h) Les despeses que puguin ocasionar-se per a obtenir la concessió del cabal d'aigua, servitud d'aqüeductes, expropiació de terrenys i formalització de l'escriptura de contracte, aniran directament i exclusivament a càrrec dels peticionaris, així com ells es faran els únics responsables de qualsevol reclamació o incident que per virtut de tot ço que precedeix es produeixi per l'Estat, empreses o particulars.

S'encarrega a l'esmentat Enginyer major la redacció dels projectes definitius de regaments de terrenys del terme de Torà i del d'Arfa, tenint en compte els avantprojectes o informes aprovats pel Consell i acceptats pels interessats, així com les observacions fetes per la Comissió de Regants d'Arfa, en ço que siguin atendibles tècnicament i econòmicament.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

ANEX N.º 11

ALTRES ACORDS REFERENTS A TREBALLS PÚBLICS (SECCIÓ DE CARRETERES I CAMINS)

Es donà compte al Consell de l'informe del Centre Excursionista de Catalunya referent a la construcció de refugis en el Pirineu Català, que li fou demanat, en compliment de l'acord del Consell Permanent, en sessió del dia 7 de desembre darrer i atenent l'esperit de la moció presentada a l'última Assemblea pel Sr. Diputat D. Pere Lasala. El Consell, atès el referit informe i tenint en compte les resolucions de caràcter tècnic que s'hi presenten, acordà passar-lo a l'estudi i dictamen de l'Enginyer major, Sr. Turell.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1917.)

Acordà el Consell concedir un nou préstec o subvenció reintegrable de 100,000 pessetes a l'Ajuntament d'Ampostà perquè pugui acabar de complir els compromisos contrets amb l'Estat per a la construcció, que aquest realitza, d'un pont sobre l'Ebre.

Perquè el precedent acord pugui considerar-se efectiu, serà requisit indispensable que l'Ajuntament d'Ampostà, en acord ratificat per la Junta Municipal, presti la seva conformitat i resolgui tornar l'indicat préstec a raó de 5,000 pessetes anuals, més la quantitat que representin els interessos de la suma avançada a raó del 3 per 100 anual i que s'aplicarà també a augment d'amortització del deute, a comptar des del pròxim any de 1918,

mitjançant les oportunes consignacions en els Pressupostos municipals successius, fins a la completa cancel·lació de la quantitat avançada.

(Sessió del dia 9 de maig de 1917.)

Prengué esment el Consell d'un ofici de l'Alcalde d'Amposta comunicant la satisfacció i la gratitud que ha produït a aquell Ajuntament l'acord del Consell concedint-li un préstec de 100,000 pessetes per acabar de complir els compromisos que té contrets amb l'Estat per a la construcció del pont sobre l'Ebre, i ajuntant un certificat de l'acte de la Junta Municipal en el qual consta l'acord de retornar l'indicat préstec a raó de 5,000 pessetes anuals, més la quantitat que representin els interessos de la suma indicada a raó del 5 per 100 anual i que s'aplicarà també a augment d'amortització del deute, a comptar des del pròxim any 1918, mitjançant les oportunes consignacions en els Pressupostos municipals successius, fins a la completa cancel·lació de la quantitat avançada.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Atenent la moció verbal feta pel Conseller Sr. Puig i Cadafalch perquè la Mancomunitat es preocupi de posar en bones condicions els principals camins de ferradura que existeixen en les muntanyes de Catalunya, el Consell acordà encomanar a D. Cèsar A. Torras la confecció d'una carta contenint els camins d'aquesta mena que tinguin una utilitat superior a la de simple comunicació de caserius i masies, és a dir, que o bé lliguin unes valls amb altres, o bé comuniquin poblacions muntanyenques d'alguna importància, o bé passin per punts d'excepcional valor des del punt de vista del turisme.

Per atendre a les despeses que causi aquest treball s'acordà posar a disposició del Sr. Torras la quantitat de 500 pessetes.

(Sessió del dia 21 de juny de 1917.)

Es donà compte al Consell de l'informe emès per les Seccions administrativa i tècnica del Departament de Poment sobre la següent moció formulada pel Conseller D. Francesc d'A. Bartrina en reunió de 27 de juny darrer :

«Essent un dels objectius de la Mancomunitat la construcció, en el més breu temps, del major nombre de vies de comunicació de les que té integrades en el seu Pla aprovat, proposo al Consell que se serveixi deliberar que sempre que els Municipis sol·licitin la construcció de camins i ponts del dit Pla d'Obres Públiques de la Mancomunitat, oferint avançar l'import de les totals despeses de les obres, encara que sigui amb condició de reintegrar-les en el temps i manera que fixi la Mancomunitat i en la quantitat que a aquesta cooperació correspongués pagar de l'import de l'obra i fixació d'aquelles altres condicions que estimi justes, podrà disposar que, juntament amb les altres obres declarades preferents, es procedeixi, pel Cos d'Obres Públiques de la Mancomunitat, a la formalització del projecte de l'obra sol·licitada.»

I el Consell, de conformitat amb l'esmentat informe, acordà la immediata construcció d'aquelles obres que, no estant compreses en les relacions d'urgents, tinguin utilitat i importància públiques, a judici del Consell, en cada cas, i siguin sol·licitades per Municipis, entitats o particulars, sempre que les dites sol·licituds s'acullin al paràgraf d) de la 3.ª de les normes acordades per l'Assemblea el dia 26 de novembre de 1916, en la forma que expressen les Bases següents :

1.ª La realització de les obres podrà anar a càrrec de la Mancomunitat o dels peticionaris. En el primer cas (construcció a càrrec de la Mancomunitat), els peticionaris hauran de depositar a la Caixa de la Mancomunitat l'import total del Pressupost de contracte de les obres; retornant-se'ls el sobrant que resulti de la liquidació, si n'hi ha, i, si no, restant obligats a depositar l'excés de cost que pugui resultar a l'acabament de les obres.

2.ª Si la construcció va a càrrec dels peticionaris

mateixos, caldrà que la facin mitjançant subhasta, amb subjecció estricta al projecte aprovat pel Consell i sota la immediata inspecció del personal facultatiu de la Secció tècnica de Carreteres i camins, el qual formularà, una vegada acabades aquelles, la liquidació corresponent.

3.ª En un i altre cas, el reintegrament de la suma bestreta pels peticionaris no començarà a fer-se fins que estiguin acabades i rebudes definitivament les obres objecte d'aquestes Bases i aprovada llur liquidació pel Consell, i s'abonarà amb càrrec a les resultes, si n'hi ha, de la partida respectiva del Pressupost de la Mancomunitat corresponent a l'any en què sigui aprovada la dita liquidació i de la dels següents.

Aquest reintegrament serà parcial, en diferents proporcions que establirà el Consell, sense que en cap cas pugui excedir del 75 per 100 i tenint en compte el grau d'utilitat pública de l'obra. Si l'import d'aquesta passa de 15,000 pessetes, es farà almenys en tres terminis anuals. La suma retinguda no produirà interès per cap concepte.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

El Consell acordà facultar la Presidència per despatxar, per decret, els permisos d'obres que afectin vies de comunicació de la Mancomunitat, sempre que vagin acompanyats d'un informe favorable de les Seccions tècnica i administrativa del Departament de Foment.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

Vist l'ofici del Rector de la Parròquia de Sant Vicens de Sarrià demanant que se l'eximeixi del pagament dels arbitris que se li imposaren en concedir-li el permís per a realitzar obres en la façana de l'església de la dita vila, invocant el fet que les lleis vigents hagin eximit els temples catòlics de contribució territorial, el Consell, tenint en compte el caràcter oficial d'aquests temples, acordà

accedir a la petició susdita, i, amb caràcter general, declarar-les lliures de pagament d'arbitris i de cànon.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Tenint en compte la freqüència amb què resten desertes les subhastes de la Mancomunitat amb tot i la concurrència de contractistes que es nota els dies de presentació de plecs en el Saló de Sant Jordi i amb tot i constituir-se a vegades bon nombre de dipòsits provisionals, el Consell, de confirmitat amb la proposta de la Secció administrativa del Departament de Foment i a l'objecte d'evitar coaccions i combinacions que redunden en perjudici de la Mancomunitat, acordà disposar que en les condicions de totes les respectives subhastes es fixi la de què els contractistes que després d'haver constituït un dipòsit provisional per a optar a la subhasta no presentin cap proposició o la presentin amb omissions essencials reglamentàries, perdran el dret a retirar la quantitat dipositada.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

Vist l'ofici de l'Alcaldia de Centelles comunicant que l'arc antic existent en la carretera de Sant Feliu de Codines es troba en estat ruïnós, i atès l'informe verbal de l'Arquitecte conservador de Monuments, D. Jeroni Martorell, sobre la vàlua arqueològica, l'estat i la possible restauració de l'arc esmentat; el Consell acordà encomanar al susdit Arquitecte que, després de celebrar una entrevista amb el senyor Governador civil de la Província a fi d'obtenir el seu ajut, procedeixi immediatament a realitzar les obres necessàries per deixar restaurat el portal, fent-hi a més la reforma que consideri oportuna en benefici del trànsit públic.

A fi de subvenir a les despeses d'aquesta restauració, el Consell acordà concedir a D. Jeroni Martorell un crèdit de 10,000 pessetes amb càrrec a la partida n.º 59 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 28 de juny de 1917.)

Vista la comunicació de l'Arquitecte Director de la Conservació de Monuments, el Consell acordà que fos pagada a D. Antoni Nogués, constructor dels treballs de pedra picada per a la reparació del portal de la Torre de Centelles, la quantitat de 1,000 pessetes a compte de la feina en curs d'execució, ordenant a aquest efecte el corresponent lliurament.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

Vista la instància subscripta per diversos veïns de Centelles sol·licitant que el Consell acordi traslladar a un altre punt el portal o arcada que hi ha a la carretera de Sant Feliu de Codines, aprofitant per a fer aquest trasllat la subvenció de 10,000 pessetes concedida per a la restauració de la dita arcada i 5,000 més que podria concedir-ne la Comissió de Conservació de Monuments, i, si aquestes sumes no fossin suficients, obrir una subscripció pública entre els veïns; i atès que ja s'han començat els treballs de restauració de l'arcada de referència i que en fer-los es tindran en compte les necessitats del trànsit que els peticionaris al·leguen en llur instància; el Consell, de conformitat amb el que proposa la Secció administrativa del Departament de Foment, acordà manifestar als al·ludits veïns de Centelles que no hi ha lloc a atendre llur petició.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

Acordà el Consell passar a informe de l'Arquitecte de la Comissió de Conservació de Monuments, D. Jeroni Martorell, l'ofici de l'Alcaldia de Centelles comunicant que aquell Ajuntament, en sessió celebrada el dia 25 d'aquest mes, acordà, per unanimitat, traslladar a un altre lloc l'arc o portal situat en mig del carrer Nou d'aquella vila, suspendre les obres de reparació que intenta la Comissió de Monuments, nomenar una Comissió encarregada de practicar les gestions necessàries per a

aconseguir el trasllat acordat, i comunicar aquest acord a la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

El Consell, vist l'ofici de l'Ajuntament de Centelles i l'informe de l'Arquitecte Director del servei de Conservació de Monuments D. Jeroni Martorell, acordà pregar al susdit Ajuntament de Centelles que al·legui els títols en què es fonamenta la propietat que creu tenir sobre l'arc o portal situat en el carrer nou de l'esmentada vila, que exposi els mitjans econòmics amb què compta per a realitzar el trasllat del dit monument i adquirir la parcel·la necessària per al seu emplaçament, i que mentrestant no impedeixi la continuació de les obres estrictament precises per a evitar un enrunament.

Així mateix acordà el Consell encomanar a l'Arquitecte D. Jeroni Martorell que realitzi les gestions necessàries per a obtenir l'ajut de l'organisme de l'Estat que té al seu càrrec la catalogació i conservació de Monuments, i que continui les obres necessàries per a consolidar l'arcada, evitant el perill de l'indicat enrunament.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 12

ACORDS RELATIU AL PERSONAL DE TREBALLA FORTS
(SECCIÓ DE CARRERES I CANALS)

A proposta del Tribunal el Consell ha aprovat per a la província de Barcelona de la Secció tercera de carreteres i canals de les Obres de la Mancomunitat de Catalunya, acordant el Consell nomenar per al dit càrrec amb subjecció al Reglament d'Obres de Les Mancomunitats i Tercera amb el seu de tres posicions anuals, en la província de Barcelona en les partides n.ºs 21 i 22 del Territori vigent, central els impostos sobre aquest amb a càrrec de la Mancomunitat.

També acordant el Consell que cometa en tots dos el Tribunal havia acordat anterior amb merit especial a ocupar el càrrec D. Antoni Mataró i Molins.
(Sessió del dia 27 de Juny de 1917.)

Prerogative acordant el Consell a un efecte del mateix fins a giner major de la Secció tercera de Carreteres i Canals D. Frederic Jardi, nomenant per les obres que se li assignen D. Ferran Cabrerer, en partides de la Vall d'Aran amb subjecció a Vilafranca, a l'encàrrec de la mateixa Secció de les obres amb dies en contractació a que s'ha acordat en aquesta categoria.

I el Consell de contractar amb el que s'acorda fins a giner major, disposant que el seu salari sigui igual al que en nomena quant amb l'objecte de facilitar el seu treball.
(Sessió del dia 27 d'Agost de 1917.)

ANEX N.º 12

ACORDS RELATIUS AL PERSONAL DE TREBALLS PÚBLICS (SECCIÓ DE CARRETERES I CAMINS)

A proposta del Tribunal d'Oposicions per a la provisió del càrrec de Pagador de la Secció tècnica de carreteres i camins de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, acordà el Consell nomenar per al dit càrrec, amb subjecció al Reglament d'Oficines, D. Lluís Masoliver i Tarrés, amb el sou de 2.000 pessetes anuals, en la proporció fixada en les partides n.ºs 21 i 22 del Pressupost vigent, corrent els impostos sobre aquest sou a càrrec de la Mancomunitat.

També acordà el Consell que constés en acte que el Tribunal havia acordat declarar amb mèrit absolut, per a ocupar el càrrec, D. Antoni Mataró i Medinyà.

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

Prengué esment, el Consell, d'un ofici del senyor Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins, D. Frederic Turell, comunicant que ha disposat que el Sobrestant D. Ferran Cabestany es traslladi a la Vall d'Aran, amb residència a Viella, a fi que cuidi de la inspecció de les obres avui dia en construcció o que s'executin en aquella comarca.

I el Consell, de conformitat amb el que proposa l'Enginyer major, disposà que el sou del susdit empleat figuri en nòmina apart amb l'objecte de facilitar el seu pagament.

(Sessió del dia 1.º d'agost de 1917.)

Autoritzà el Consell el senyor Enginyer major de la Secció tècnica de Carreteres i camins, D. Frederic Turell, per adjuntar amb caràcter temporer als serveis de la Secció, i pel temps necessari, un Enginyer de carreteres i camins, amb el sou de 500 pessetes mensuals; un Ajudant d'Obres Públiques, amb el de 333'33 pessetes mensuals; i un Sobrestant, amb el sou de 250 pessetes mensuals. Així mateix designà el Consell, amb caràcter interí, D. Antoni Mataró pel càrrec d'escrivent afecte a l'esmentada Secció, amb el sou de 1,800 pessetes anuals.

Els dits sous es pagaran amb càrrec a les partides 16, 17, 18 i 20, respectivament, del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

El Diputat Sr. Maynés, en nom de la Comissió de Foment de la Diputació de Barcelona, féu oferta al Consell de traspasar el personal d'Obres Públiques d'aquella Diputació a la Mancomunitat, amb l'objecte de poder unificar els serveis de construcció.

Deliberà el Consell la conveniència del traspàs proposat i suspengué aquesta deliberació, a l'objecte de rependre-la en la sessió pròxima, a la qual assistirà el Conseller Sr. Bartrina, interessat en conèixer els detalls d'aquest assumpte, com a President que és de la Comissió d'Hisenda de la Diputació de Barcelona.

(Sessió del dia 4 d'octubre de 1917.)

Reprement les seves deliberacions sobre la proposta de la Comissió de Foment de la Diputació de Barcelona referent al traspàs del personal d'Obres Públiques d'aquella Diputació a la Mancomunitat, a l'objecte d'unificar els serveis de construcció; resolgué el Consell encomanar als Caps dels serveis d'Obres Públiques de la Diputació i de la Mancomunitat, D. Jacint Mumbrú i D. Frederic Turell, un informe sobre la procedència i oportunitat de l'esmentat traspàs i manera de realitzar-lo.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1917.)

1.ª Vista la instància que presenta el peó caminer de la brigada Reus-Falset, Joan Agustench i Tarés, sol·licitant que se li atorgui la jubilació, ja que havent complert 69 anys no es troba amb prou força i salut per continuar treballant, el Consell, atès l'informe favorable de la Secció tècnica de carreteres i camins, i de conformitat amb el dictamen del Departament de Governació, adoptà els següents acords:

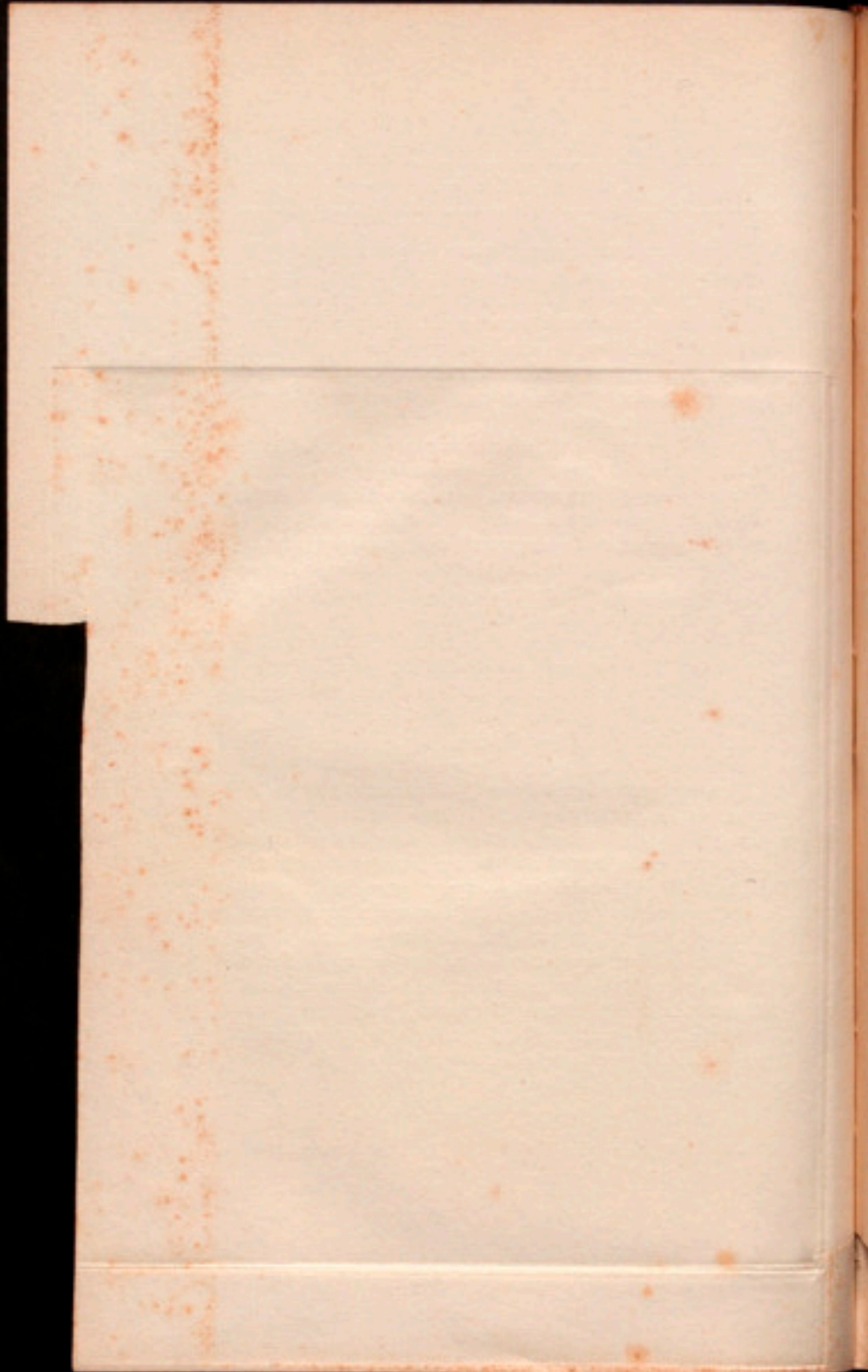
1.ª Es concedeix al peó caminer de la brigada Reus-Falset, afecte al servei de conservació de carreteres i camins de la Mancomunitat, Joan Agustench i Tarés, la jubilació que demana, havent de satisfer-se de la pensió de 468 pessetes anuals, que li correspon, per part de la Mancomunitat de Catalunya la quantitat de 44'51 pessetes pels dos anys, cinc mesos i vint-i-quatre dies de serveis prestats a la Mancomunitat.

2.ª Passar l'expedient de jubilació a la Diputació Provincial de Tarragona, als efectes que aquella Corporació acordi el que sigui procedent en allò que es refereix al pagament de la part de pensió que li correspon.

(Sessió del dia 24 d'octubre de 1917.)

De conformitat amb l'oportú dictamen del Departament de Governació acordà el Consell abonar al peó eventual Baptista Bonells i Tomàs, la meitat del jornal de 3'25 pessetes diàries que gaudia, fins que sigui donat d'alta de l'accident del treball que sofrí en el quilòmetre 2 de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, a causa d'haver-li caigut sobre el braç una pedra que li produí la fractura del radi, incloent-lo en les llistes de cada mes dels peons de número de la Demarcació 2.ª. Així mateix acordà el Consell abonar-li les despeses que importin l'assistència mèdica i els remeis necessaris, mitjançant els comprovants oportuns.

(Sessió del dia 24 d'octubre de 1917.)

Mancomunitat de Catalunya

MAPA
de
Comunicacions telefòniques
a fi de 1917.

- Signes convencionals
- Linies interurbanes
 - == " urbanes
 - - - Interurbanes de la C^a Peninsular

ANEX N.º 13

MEMÒRIA QUE L'ENGINYER DIRECTOR DE LA SECCIÓ TÈCNICA DE TELÈFONS PRESENTA AL CONSELL DE LA MANCOMUNITAT AMB MOTIU DE L'ASSEMBLEA QUE HA DE CELEBRAR-SE EN EL MES DE NOVEMBRE DE L'ANY CORRENT 1917

Conté:

- 1.ª Estat de les comunicacions telefòniques a Catalunya a l'empendre la Mancomunitat noves construccions.
- 2.ª Adquisicions de xarxes urbanes.
- 3.ª Dificultats econòmiques derivades de Reglaments i Convenis.
- 4.ª Problemes fonamentals a resoldre en el desenrotllament de la xarxa telefònica de la Mancomunitat. Telefonia rural.
- 5.ª Dificultats en les construccions i en el servei.
- 6.ª Cost de les construccions.
- 7.ª Cost de l'explotació.
- 8.ª Ingressos 1917, 1.ª i 2.ª trimestre.
- 9.ª Treballs efectuats des d'abril de 1916 a fi de 1917.
10. Inventari de magatzem a 15 d'octubre de 1917.
11. Inversió global de les quantitats pressupostades.
12. Projecte de Pressupost per a 1918.
13. Distribució general del servei interurbà.
14. Relació amb altres entitats.
15. Construccions a fer en 1919 i 1920.
16. Conclusió.

1. — ESTAT DE LES COMUNICACIONS TELEFÒNIQUES A CATALUNYA A L'EMPENDRE LA MANCOMUNITAT NOVES CONSTRUCCIONS.

El Reglament vigent, de 1914, autoritza l'explotació del servei telefònic per concessionaris particulars que disfruten de l'exclusiva per un cert número d'anys dintre de cercols de 30 quilòmetres de diàmetre, de centre arbitrari i elegit per l'interessat.

Acollits a dit Reglament, o als anteriors de 1903 i 1909, han pogut constituir-se a Catalunya els grups urbans següents:

A la província de Barcelona:

Barcelona, Mataró, Sabadell, Martorell-Igualada, Vilafranca, Manresa, Sallent, Guardiola, La Garriga-Vich i Granollers.

A la província de Tarragona:

Tarragona, Reus, Valls, Tortosa i Mora d'Ebre.

A la província de Lleida:

Lleida, Borges d'Urgell i Cervera.

A la província de Girona:

Girona, Figueres, Palamós, Olot i Puigcerdà.

Són explotats per l'Estat els de Mora i Granollers. Per la Companyia Peninsular, els de Barcelona, Mataró, Sabadell, Martorell-Igualada, Vilafranca, Manresa, Tarragona, Reus, Valls i Palamós. Els altres, salvat Lleida, La Garriga-Vich i Figueres, que han estat adquirits per la Mancomunitat, estan en mans d'altres concessions particulars.

En virtut del Reial decret de 9 de setembre de 1915, la Mancomunitat podia establir en la resta de Catalunya els grups urbans que estimés convenient, amb l'ex-

clusiva de construcció per espai de cinc anys i de quaranta en l'explotació, pagant el mateix cànon anual que els altres concessionaris, si bé en diferent forma.

Les comunicacions telefòniques entre els grups urbans constitueixen la telefonia *interurbana*. Era aquesta un privilegi de la Companyia Peninsular que havia estès les línies següents:

Barcelona-Manresa-Tàrrrega-Lleida.

Barcelona-La Garriga (amb la cooperació dels concessionaris del grup La Garriga-Vich).

Barcelona-Girona-Figuères-Portbou (penjada en part sobre la línia anterior fins a la sortida de Granollers).

Barcelona-Mataró.

Barcelona-Martorell-Vilafranca.

Barcelona-Tarragona-Tortosa.

Tarragona-Reus-Valls-Montblanch-Borges Blanques-Lleida.

Olot-Girona-Palamós.

Barcelona-Sabadell.

Iguals drets i deures que pels grups urbans s'oferiren a la Mancomunitat per les construccions interurbanas.

Els grups urbans, dels que l'Estat tragué a subhasta les concessions, comprenen les comarques més riques de Catalunya. I, no obstant, en la majoria, el telèfon no està encara estès a tots els pobles. Sols en certs grups, com els de Barcelona, Vilafranca, La Garriga-Vich, etc., es troba una densitat relativa; en canvi, altres grups es limiten a la Central única, i alguns no han arribat a néixer, com els de Guardiola i Puigcerdà. Aquesta migrada extensió del telèfon en les concessions particulars, fa creure que no és el mètode seguit fins ara per l'Estat el més a propòsit per a desenrotllar les comunicacions telefòniques, doncs semblen incompatibles l'interès del particular i l'interès del comú de la gent, especialment dels pobles de pocs recursos que exigeixen instal·lacions cares.

Les línies interurbanes, de la Companyia Peninsular totes, podien abastar un servei reduït, mes amb l'impuls que les instal·lacions telefòniques anaven a adquirir, necessàriament foren indispensables noves construccions. D'això havia de resultar-ne un embús de servei si no es completava el número de línies interurbanes, introduint les transversals indispensables per a descongestionar Barcelona de tota comunicació de trànsit i facilitant, per noves radials, les comunicacions directes amb Barcelona.

L'estat qualitatiu i quantitatiu de la telefonia a Catalunya, presenta un aspecte que no pot ésser motiu d'orgull pel país, relativament a altres de civilització semblant. Potser sigui degut a què mantes urbanes han estat empreses sense capital, que aportaven els abonats en cada cas; l'ús de material de desechos, a la necessitat de treure'n un rendiment determinat a tota costa; a la reversió final a l'Estat, que fa que mai puguin considerar-se com a cosa pròpia, etc.

Mereix assenyalar-se, no obstant, la xarxa urbana de Barcelona, en la que la Companyia Peninsular té instal·lats diversos «múltiples» i «batería» centrals, ocupant-se constantment en assolir les diverses necessitats que forçosament han de presentar-se en una ciutat de vida tan intensa i en progressió creixent. La Central interurbana, segons sembla, està en vies d'arribar a l'altura que les necessitats del servei exigeixen.

2. — ADQUISICIONS DE XARXES URBANES

Entre els projectes de la Mancomunitat al procedir a estendre una xarxa telefònica complementària, hi figura l'adquisició d'algunes xarxes existents. Ara bé: vist el preu elevat dels materials, l'absoluta carència d'alguns, havent-hi demés a Catalunya tanta regió desemparada de telèfon, hi ha raons prou fortes per a ésser aconsellable l'adquisició de xarxes velles en les que el termini d'exploració és curt i els materials que les integren són tals que és indispensable reconstruir-les?

Les raons que hi ha es poden classificar en dos ordres. Raons topològiques i raons polítiques.

Raons topològiques. — Comarques com les de la Seu i Puigcerdà, Camprodón, Blanes i altres, no havien de quedar excloses de la xarxa general a fer. Podia, efectivament, intentar-se el fer dependre el servei telefònic de les mateixes de l'estació interurbana de La Garriga, d'Olot o de Girona. Podien, també, per una manera d'extensió del servei urbà, ésser incloses en l'extensa xarxa de La Garriga-Vich que arribava a Arbúcies d'una banda i a Ripoll de l'altra. En el primer cas, s'haurien construït molts quilòmetres de línies interurbanes sense més aplicació que la que fes tret a les comarques apartades, d'un rendiment nul i de servei subordinat, perquè les centrals terminals estan ja excessivament saturades. En el segon, ¿per ventura l'estat de les línies de la Telefonia del Vallès amb pals al natural, fils malmesos i carregats d'empalmes sense soldar, amb llurs centrals de sistema «jack khives» procedents de diversos «desechos» successius, podia admetre una nova càrrega de servei, si la que portava li era prou feixuga? ¿No hauria estat aquesta solució condemnar al bloqueig les línies noves?

L'enllaç amb Barcelona assegurava el servei, però, a quin preu! Per a aliviar la sangria econòmica d'una línia directa de Barcelona al Pireneu era indispensable cercar servei al llarg. Mes, ¿per on fer passar la línia que no atravesés les àrees confiades a la Telefonia del Vallès? I va succeir que al posar-se en estudi el replanteig de la línia, s'inicià una violenta campanya entre els propietaris accionistes que es traduí amb la negació de tota manera de permisos.

La necessitat d'un tronc de comunicacions interurbanes, del que foren branques les línies a Hostalrich i Blanes, a Manlleu, a Ripoll, estenent sa copa per tota la regió del Pireneu, des d'Andorra al mar, s'oferia més

rellevant cada dia; no sols quedava així resolta la comunicació d'algunes regions com Blanes, la directa a Barcelona d'altres que tant de temps l'havien sol·licitada, com la ribera del Ter superior fins a Manlleu, sinó que a la vegada s'obtenia una descongestió del servei interurbà de La Garriga i una base sòlida per a les comunicacions de tot el Pirineu Oriental amb Barcelona: Tals foren les raons topològiques i tècniques que indueïren a aconsellar l'adquisició de la xarxa urbana del Vallès.

Se sabia, no obstant, el gran compromís que s'havia de contreure; es comptava amb què el Vallès no tenia arreglo, i que era indispensable reconstruir-lo; no s'ignorava que el període de reconstrucció no aniria sense reclamacions i protestes, i la mesura de l'esforç que, en ple període de construccions noves, representa la substitució de circuits vells, la instal·lació de noves centrals, baixades, cable, etc.

Raons polítiques. — Tot just, al parlar de les topològiques, havem hagut de referir-nos lleugerament a dificultats de relació. En les adquisicions de les xarxes de Lleida i Figueres, la influència va ésser més gran. La regió, en efecte, que va del Montsec a les Garrigues i al lloc on l'Ebre deixa l'Aragó i es fa català, centralitzada a Lleida, té un munt d'interessos comuns als diversos pobles que la integren. Per a servir-los, en la mesura que pot haver-ho de fer la comunicació telefònica, s'havia pensat en estendre una xarxa que rellegués a Lleida totes les poblacions de la comarca, que radialment s'estengués del centre a la perifèria de l'àrea d'interessos comuns. Ara bé: el cor d'aquest sistema circulatori, la xarxa urbana de Lleida, era un element d'importància capital, puix no podent respondre d'ell, forçosament el servei rural havia de ressentir-se'n. Per a donar unitat a la xarxa total, a la vegada que per a tenir assegurat l'intercanvi de servei amb Lleida, va ésser adqui-

rida la xarxa urbana de dita ciutat. Els abonats augmentaren tot seguit; cada inauguració del servei, en alguna població de la comarca, porta nous abonats a Lleida. Actualment, són més del doble dels que eren al fer-se el traspàs.

L'Empordà tenia la central urbana de Figueres, que sols era central de nom. Entretant, la Companyia Peninsular havia instal·lat les interurbanes de Figueres i Portbou, mes les poblacions de tan hermosa comarca quedaven condemnades a no tenir telèfon. Per esperit patriòtic, la Mancomunitat va decidir-se a rescatar ràpidament de mans de l'antic concessionari la possessió de la xarxa urbana de Figueres, i ja amb llibertat d'acció, desenrotllar allí un dels seus grups més nodrits.

3. — DIFICULTATS ECONÒMIQUES DERIVADES DELS REGLAMENTS I CONVENIS

La Mancomunitat ha emprès les construccions telefòniques en època en què resulten econòmicament molt difícils, per motiu de l'alça del preu dels materials, escassetat dels mateixos, i dificultat del transport.

A tals inconvenients, s'agrega la circumstància de què les instal·lacions telefòniques a fer a Catalunya són de les que donen dèficit i no ingrés. Efectivament, si poguessin ésser font d'ingressos, les companyies particulars les harien empreses ja.

A pesar de tot quan ve dit, la Mancomunitat ha començat la realització del complement telefònic a Catalunya, amb tan ràpida carrera, que en poc més d'un any porta fets 1,754 quilòmetres de circuits sobre 1,315 de línies entre diverses poblacions, 64 centrals establertes amb els abonats respectius, dels que 117 quilòmetres de línia són fora de poblat, i 60 locutoris sense central a diverses poblacions.

La Mancomunitat realitza així, amb l'establiment

de la xarxa, un benefici indiscutible al país, mes, a la vegada, un sacrifici econòmic considerable.

Ara bé: en tals circumstàncies, ¿és just que sofreixi l'acció de reglaments rígits que la perjudiquin? ¿És just que aquest sacrifici hagi d'ésser una font sanejada d'ingressos per l'Estat, i que aquest que havia de fer la xarxa i no va fer-la, contribueixi a l'enderroc o a la penúria econòmica d'un servei que no lucra a ningú més que a ell? ¿Són per ventura comparables, el servei telefònic de la Mancomunitat i el d'un particular que cerca el negoci, el servei d'una corporació pública que per ell se sacrifica greument, i el servei d'una concessió qual-sevulga a una Companyia?

La Mancomunitat ha adquirit les xarxes urbanes de La Garriga, de Lleida i de Figueres. Aquestes concessions enduquen dintre un cert número d'anys: en 1927 per La Garriga, en 1924 per Lleida i Figueres. ¿I com pot la Mancomunitat procedir a un arreglo veritat en aquestes instal·lacions, si sap que al cap de sis o nou anys l'Estat pot disposar-ne? És evident que haurà de limitar-se a complir amb el Reglament, com els antics concessionaris. ¿I com pretendre que, en aquesta forma de coses, s'introdueixin mai a Espanya els sistemes més avançats de Telefonia, com l'automàtic per exemple? ¿Com poder arribar mai a tenir l'honor d'ésser capdavanters en l'aplicació d'una millora, si aquesta ha de portar amb ella la ruïna econòmica al profit d'un organisme que ni tant sols pensarà en mostrar-se agraït?

L'Estat no ha de lucrar-se, no ha de contribuir a l'aïxafada econòmica del servei telefònic, i per l'interès públic, per reconeixement a l'esforç fet, sembla que ha de mostrar-se disposat a examinar la qüestió de prop, entran a cercar les solucions adequades per a fer desaparèixer l'estat actual de lligaments i de penúria.

Aquestes solucions poden partir d'algunes de les bases següents:

1.ª Supressió de tot cànon en els quaranta anys de concessió.

2.ª Reversió directa a la Mancomunitat de les xarxes urbanes que aquesta adquireixi, mantenint-ne, si es vol, el cànon que actualment devenguen a l'Estat, o una reducció del mateix, per a compensar, amb les línies de cert rendiment, les noves a construir en comarques poc poblades i difícils per la topografia, la pobresa i l'allunyament.

3.ª Cessió a la Mancomunitat de tots els drets de l'Estat sobre el servei telefònic a Catalunya a base d'un cànon fixe o variable.

4.ª Cessió a la Mancomunitat de tots els drets de l'Estat sobre el servei telefònic, telegràfic i raditelegràfic, a fi de poder-los enllaçar, com és degut, i compensar-los apropiadament, augmentant l'un el rendiment de l'altre, i suprimint així la construcció de línies separades, son manteniment i el dualisme que forçosament s'origina.

Puguin aquestes ralles arribar als encarregats de posar remei a aquest estat de coses, i que al resoldre les dificultats en surti el mitjà de seguir la via ampla, amb tota l'empenta que els nostres desitjos reclamen, sense ésser aturats pel nombre immens de petites dificultats, entrebanca i penúries econòmiques que s'oposen sempre a què puguin ésser desenrotllats com cal els serveis públics!

4. — PROBLEMES FONAMENTALS A RESOLDRE EN EL DESENROTLLAMENT DE LA XARXA TELEFÒNICA DE LA MANCOMUNITAT. LA TELEFONIA RURAL.

La Mancomunitat es proposa: a) Instal·lar el telèfon a tots els llocs de Catalunya que no en tenen i no estan dintre d'una zona urbana ja concedida, els quals en sa major part són a l'hora d'ara, districtes rurals

- b) Facilitar les comunicacions interurbanes, a fi de contribuir al desenrotllament i perfecció de la telefonia.
 c) Estendre en la mesura de ses forces, i dintre de lo possible, el complement de les xarxes urbanes existents.

Per a resoldre aquests fins, té els següents mitjans:

1.ª Un pressupost, amb el qual ha pogut disfrutar fins ara (novembre 1917) de la quantitat de 2.063,125 pessetes.

2.ª Una concessió o permís de l'Estat per a desenrotllar la seva xarxa, que es troba en detall en els reports del Consell Permanent de la Mancomunitat a l'Assemblea (novembre de 1915, pp. 99 a 110).

3.ª Un conveni amb la Companyia Peninsular per ço que afecta al servei interurbà (vegi's l. c.).

Aquests mitjans i les especials circumstàncies creades per la guerra, imposen els següents lligams:

a) En 1920 acaba l'exclusiva de construir línies interurbanes a Catalunya.

b) Penúria o manca absoluta de certs materials.

c) Encariment elevat de tota classe de material.

d) Tarifa elevada de transports per ferrocarril, que no s'ha aconseguit reduir malgrat haver demanat la reducció fa més d'un any i mig. Encara s'espera la resposta definitiva.

e) Preus elevadíssims dels transports per carro, degut a la manca de carros i bestiar. Desorganització del transport ferroviari.

f) Preus elevats de jornals.

g) Carència de personal apte, havent d'arreplegar residuus d'altres construccions, llevat d'honroses i afortunades excepcions.

h) Les poblacions mancades de telèfon són, en gran part, poblacions que havien rebut ofertes o sol·licitat telèfon. El no poder satisfer les condicions imposades abans de la guerra, per diferents concessionaris, era motiu de què no disfrutessin ja d'aquesta comunicació.

i) Les regions a proveir de telèfon són, per lo ge-

neral, les menys poblades de Catalunya, les més manques de mitjans de transport, les més abruptes de topografia i les menys civilitzades.

j) És impossible comptar amb què els treballs es facin per subhasta, per moltes de les raons abans apuntades. Els treballs s'han de fer necessàriament sota la direcció i inspecció directes del mateix personal de la Secció.

k) Les línies interurbanes no abasten el servei que tenen.

l) L'obra no es veu amb simpatia general, més aviat comença amb l'enemiga o amb la desconfiança de part del públic o d'altres corporacions, ço que conscient o inconscientment crea una certa depressió al seu entorn.

Com conseqüència de la naturalesa del servei i d'alguns dels lligams anteriors poden establir-se els següents punts fonamentals pel desenrotllament econòmic:

1.ª El cost d'una línia amb pals creosotats a 50 o 60 m. per vano, doble fil de ferre de 3 mm. és de 850 pessetes per quilòmetre (1917). El cost del penjat pot calcular-se en 250 pessetes.

2.ª Un marge de 25 per 100, en més o en menys per línies d'un circuit de dos conductors és admissible, degut a cost de transports, a variacions del diàmetre i naturalesa del fil. També ho és un marge de $850 \times 0.4 (n-1)$ essent n el número de circuits penjats en la mateixa línia quan n'hi va més d'un.

3.ª Tota línia de relligament de dues poblacions, encara que pertanyi a un sol grup urbà, costa d'entretenment per any:

a) El 5'55 per 100 del capital en concepte d'interès.

b) El 0'8 per 100 del capital en concepte d'amortització (40 anys al 5'55 per 100).

c) El 14 per 100 de conservació que comprèn:	9 per 100	a) La renovació del material, pals, isoladors i fil.
		b) Els jornals per a aquesta renovació.
	5 per 100	c) El personal encarregat d'atendre averies.
		d) El personal encarregat de donar el servei.
		e) El personal encarregat de la documentació i vigilància.
		f) El personal director.
		g) Furts de fil.

d) L'ingrés a l'Estat 1 per 100.

Total 21'35 per 100, o sigui 180 pessetes. l'any per quilòmetre de línia d'un sol circuit. Si hi ha n circuits, tenint en compte que la conservació no creix proporcionalment al número de circuits, comptarem 180 $(1 + 0,3(n - 1))$ pts. per despeses anuals i quilòmetre de línia.

Les instal·lacions de centrals urbanes, com per altra part demostren les relacions i estadístiques obtingudes, costen avuy a raó de 425 pessetes per abonat, terme mig. Les instal·lacions de centrals urbanes reporten, en sentit d'entreteniment, les següents despeses:

a) 6'3 per 100 d'interès i amortització del capital (40 anys).

b) 10 per 100 en concepte de conservació, que comprèn:

a) Renovació del quadro, recanvi de defenses, fusibles, bobines tèrmiques, carbons, cordons, jacks, clivelles, etc.

b) Els jornals per aquestes renovacions.

c) Lloguer, llum i assegurança d'incendi.

d) Personal encarregat del servei de comunicacions.

- e) Renovació de línies i aparells.
- f) Recanvi de piles.
- g) Personal per a reparació d'averies i instal·lació de nous abonats.
- h) Personal encarregat de la direcció.
- i) Personal encarregat del repartiment de telefonemes i del cobrament.
- j) Impresos, correu, indemnitzacions, despeses petites, i impost de l'Estat per ingrés brut.

Hi ha que advertir que, a fi de poder fer les instal·lacions d'abonats a mesura que les demandes d'abonament es presenten, és precis donar a les instal·lacions urbanes una capacitat veïna de la que sembla ha de tenir en el seu màxim desenrotllament. Això fa que durant un temps més o menys llarg, la instal·lació no està saturada, quedant moltes línies mortes i jacks inocupats.

Total per urbana, 16'3 per 100 o sigui contant a 425 pessetes la instal·lació urbana (aparell línia i central) resulten unes 70 pessetes de despeses anuals per abonat de central urbana.

Per les centrals interurbanes el càlcul ha d'ésser diferent; pot admetre's, per a deduir-ne les despeses i per línia interurbana, un cost de 1,800 pessetes quilòmetre la instal·lació total, temple i central inclusius.

En l'entreteniment i conservació, les despeses de personal són més elevades que per les urbanes, així com els d'impresos i altres. Vegi's la següent llista, que comprèn:

- 6'3 per 100 d'interès i amortització.
- 12 per 100 conservació, incloent-hi:
 1. Recanvi de material.
 2. Personal de servei de conferències.
 3. Impresos.
 4. Lloguer, llum.

5. Direcció.
6. Jornals de montadors i celadors.
7. Repartiment de telèfons, assegurances, etc.
8. Impostos a l'Estat sobre ingrés brut.

Total per línia d'entrada o sortida aproximadament 330 pessetes l'any i per quilòmetre.

Tals són les despeses, justificades pel preu del material, pels preus dels jornals pel tipus de l'emprèstit i per la duració de l'amortització.

Una vegada exposades en lo anterior les donades fonamentals del problema, procedeix examinar la proporció que pugui existir entre els mitjans i els fins i el marge de benefici o dèficit que en resulti. En el segon cas, s'ha de veure com es nivella aquest.

Res millor que acudir a exemples: la línia de Solsona a Manresa té 52 quilòmetres. Comptant el cost de la línia a 850 ptes. quilòmetre, donaria 44.100 ptes. El cost ha estat lleugerament superior degut a les dificultats de transports; però dintre del marge de 25 per 100 abans esmentat. El cost de les centrals encara no instal·lades, admeten vint abonats a Solsona i una central interurbana més en línia (Palà)¹ s'eleva a 8.500 ptes. Descomptant 6.000 ptes. de subvenció demanades a Solsona i a Palà, la cifra queda reduïda a 46.600 ptes. Segons lo abans dit, les despeses anuals, poden evaluar-se en unes 10.000 ptes. L'ingrés de vint abonats a 84 ptes. l'any, és de 1.680 ptes., el rendiment de l'abonament interurbà actual és de 500 ptes. l'any. Admetem dos abonats interurbans més en l'esdevenir, ço que fa 1.000 ptes. Admetem un servei de telefonemes i de conferències fora de la línia, equivalent a un rendiment anual de 500 ptes., i queda un dèficit de 6.300 ptes. per any. És a dir, el manteniment d'aquesta via de comunicació representa per a la Mancomunitat un sacrifici anual de prop de 6.300 ptes. un cop pagats els interessos del capital, l'amortització i l'entreteniment.

La línia anterior, per les seves condicions especials, és particularment difícil des del punt de vista econòmic.

Prement una altra línia interurbana de condicions més aventajoses, per exemple Barcelona-Granollers, i situant-se

1. Els abonats a la interurbana a Cardona es construeixen la línia.

en el període de màxim desenrotllament, tindrà dotze línies interurbanes. Costarà de mantenir, comptant interessos i amortització, unes 45.000 ptes. l'any. Admetent que cada línia funcionarà a raó de quinze conferències per hora, evaluant en 0'35 el valor de cada conferència (ja que són línies de pas), i comptant amb deu hores diàries màximes de servei, resultarà un producte diari de 630 ptes. màxim.

La temporada d'estiu cobreix, per tant, la despesa d'exploració de la línia. Durant les altres estacions, admetent la quarta part del servei i uns dos cents quaranta dies de durada, en resulten unes 40.000 pessetes de benefici líquid. Actualment hi ha quatre línies construïdes, de les dotze, però podent treballar juntes rarament, degut a què els quadros de la Companyia Peninsular de Barcelona estan atapaïts i queden les nostres línies bloquejades. És d'advertir que línies del rendiment probable com la de Barcelona-Granollers, per desgràcia, no en té cap més la Mancomunitat, i que actualment està encara lluny de cobrir les despeses.

Finalment, un exemple de servei urbà: Figueres. El quilometratge total del grup de l'Empordà, abarcarà uns 500 quilòmetres, comprnent uns seixanta pobles abonats probables, d'ells cinquanta telèfons públics.

El cost de l'explotació, segons el que s'indica més amunt, pot evaluar-se a unes 90.000 ptes.

Els ingressos per la part urbana poden evaluar-se en unes 45.000 ptes. anuals, i per la part interurbana i locutoris, admetem 5.000 ptes.; resulta 50.000 ptes d'ingrés. El dèficit de 40.000 ptes. indica l'absoluta necessitat de cercar mitjans de resoldre la difícil economia d'aquell grup urbà.

Més difícil encara és l'economia d'altres grups urbans, però amb l'exemple presentat n'hi ha prou per a comprendre'n la part quantitativa de la mateixa.

En els exemples anteriors s'han suposat calculats els ingressos en la forma corrent adoptada ja en cada cas. Mes, com sigui que l'amenaça de un dèficit crescut surt al lleu de l'examen dels mateixos, ve plantejat el problema de reduir al màxim els ingressos, tota vegada que les despeses no poden reduir-se, i més aviat augmenten de una manera progressiva degut a la situació creada per la guerra.

Per a augmentar els ingressos, no existeix altra remei que, o bé augmentar la contribució de l'abonament,

sigui en mensualitat o en instal·lació, o bé augmentar el preu de les conferències. Els reglaments assenyalen determinats límits, que examinarem a continuació, així com les pràctiques de l'Estat, de la Companyia Peninsular i de l'estranger. Per altra part, no hi ha que perdre de vista el límit real que imposen els mitjans de què poden disposar els pobles; límit necessàriament superior o igual a ço que se'ls pot demanar.

Per a fer veure les dificultats d'encaixar els reglaments de les diverses nacions (llevat, potser, dels Estats Units), o les pràctiques de les Companyies concessionàries, en els límits restrets dels mitjans de la població rural, basta fixar-se en el fet de què no existeix enlloc del món la telefonia rural implantada sistemàticament, exceptuant algunes enclaves locals, abundants als Estats Units. En efecte, la telefonia rural a Europa¹ en mans d'entitats oficials generalment, en tota Anglaterra ha pogut instal·lar sols 2,265 telèfons, és a dir, un per cada 4,290 habitants de les poblacions rurals. Les condicions d'instal·lació a Anglaterra, són: Si la línia enllaça tres abonats per milla (1,600 m.) (abonats en derivació per *party line*), cada subscriptor paga a l'any 70 sh. Si no n'hi ha més que dos, paguen 85 sh. Malgrat que el preu és relativament barat, doncs no es demana contribuir a la construcció (si bé s'ha de pagar un any anticipat al fer la sol·licitud i el servei és per *party-line*) és un fet que el telèfon rural no s'ha desenrotllat a Anglaterra: Sembla que, en part, és degut a dificultats burocràtiques, puix rebuda la demanda i fet el pagament d'un any anticipat, s'ha tardat de vegades més de tres anys en la instal·lació. Demés, la franquícia de comunicació pels preus anteriors és molt restringida.

El servei telefònic anglès està en mans de l'Estat. Anualment representa un dèficit de 2.703,285 (dades de 1914-1915). Si aquest és el dèficit total, què serà la part proporcional que correspon al servei rural! En virtut de tals dificultats, es comprèn que en les esferes oficials no hi hagi gran interès per a estendre la xarxa rural.

1. Odell, *Rural telephony in Europe* (Telephony), V. 71, n.º 23, 1917.

«EL DESENROTLLAMENT DEL SERVEI DE LÍNIES FORANES HA D'ÉSSER PARAL·LEL AL DESENROTLLAMENT DEL SERVEI URBÀ, A FI DE COMPENSAR EL DÉFICIT DE L'UN AMB L'INGRÉS DE L'ALTRE. SOLS AIXÍ ÉS POSSIBLE DESENROTLLAR EL TELÈFON AL CAMP», diu Odell.

Vegi's amb quanta raó demanem a l'Estat que tot el servei telefònic de Catalunya passi a mans de la Mancomunitat. ¿Com pot aquesta aguantar el déficit del servei rural, si no disposa de les línies o grups que radiquen en les ciutats i poblacions de vida més intensa?

En tot Europa el servei telefònic es pot dir que està confinat a les ciutats; París té, ella sola, el 32 per 100 de tots els telèfons de França; Viena el 37 per 100 dels d'Àustria, Brussel·les el 33 per 100 dels de Bèlgica. El telèfon rural, o no neix, o neix escanyat, perquè tothom és peruc del déficit. I això en països com Bèlgica, on dominen les planures i el material és barat. Consideri's la dificultat per a Catalunya, amb passos com els Terradets i els Collegats, amb una topografia general molt accidentada, manca de ferrocarrils pels transports i havent de comprar el material a l'estranger a preus que, actualment, pel material de quadros ha sofert un 90 per 100 d'augment, pel filferro arriba al 250 per 100, i pel fil de coure al 320 per 100.

Alemanya s'ha vingut ocupant durant deu anys de la revisió de les tarifes rurals. I no ha arribat a cap resultat pràctic. No s'ha trobat la manera de què la població rural escampada pugui tenir telèfon a preus mòdics.

En les tarifes franceses, a les que les espanyoles s'assemblen, el Govern construeix francs els tres primers quilòmetres a partir de la central. El demés ho paga l'abonat. Aquest ha de pagar encara, per l'entreteniment, un tant anual per quilòmetre. La contribució a la part constructiva era de 200 francs per quilòmetre abans de la guerra. La tarifa d'extrarradis, 20 francs per quilòmetre i per any. Demés, la tarifa ordinària no dóna, en general, dret més que a la comunicació amb la central immediata, i té 0'10 fr. de sobretaxa pel que surt d'ella. La tarifa anual val 100 fr. el primer any, 75 el segon, 60 el tercer, i 40 els altres. En virtut d'això, un telèfon a cinc quilòmetres d'una central, reunint totes les quotes i taxes, val al primer any 600 pesetes, el segon 175, el tercer 160, i el quart i els altres 140.

Tot això sense la sobretaxa de o'10 per conferència fora de la central, que és la part més dura.

A Suïssa també s'ha demanat revisió de tarifes i rebaixa. L'Estat va contestar que justament pensava en elevar les tarifes. No és pertinent, digué, que l'administració faci un sacrifici nou.

En canvi, els Estats Units, mercès al règim francament autònom de què disfruta aquest servei, mercès a la facultat d'unió i confederació dels interessats, per l'existència de boscos, mines i grans fàbriques de material telefònic, el telèfon rural s'ha pogut estendre més. No hi ha reglaments fixos com a Europa, cada cas s'adapta a les circumstàncies. Combinant el règim de ciutats i el rural, propagan aquell per a sostenir aquest a tarifes baixes, més baixes que les ciutadanes, i lluny de confiar en l'acció de l'Estat, entenen ésser més democràtic que les despeses d'instal·lació telefònica surtin dels abonats mateixos.

A Espanya, l'Estat autoritza a cobrar la meitat de la línia més enllà dels tres quilòmetres de la central; és a dir, a cobrar, en la valoració actual, unes 400 ptes. per quilòmetre d'una sola vegada. La tarifa urbana dóna dret a comunicar dintre un cercle de 15 quilòmetres de radi, i el valor màxim pel cas d'un abonament particular, és de 84 ptes. l'any en un grup que compregui menys de 10,000 habitants. Considerant el mateix abonat d'abans, a cinc quilòmetres, té de pagar a l'any 84 ptes. per un telèfon particular, més 800 ptes. Totals: el primer any 884; el segon i altres 84. Un abonament a deu quilòmetres, 2,100 ptes. d'entrada i 84 ptes. l'any.

Ara bé: amb tals preus no és possible pensar mal en què aquesta instal·lació, per sí, sigui altra cosa que dèficit pel que l'emprèn.

Es veu, doncs, clar, quan necessari és per al desenvolupament de la telefonia disposar de les grans ciutats per a establir una compensació.

Els termes de la qüestió són: 1.º Per l'abonament rural s'exigeix massa. 2.º El que s'exigeix no compensa les despeses de construcció i conservació. La solució del problema és: compensar el dèficit rural amb l'excés ciutadà.

I, com les concessions s'acaben dintre de set, vuit, etc., anys, es veuen obligats els concessionaris a demorar tot el possible la construcció, o a demanar quantitats alçades per a despeses d'instal·lació fins i quan no més necessiten penjar la línia, degut a la forta amortització del capital que empleen, ço que fa que es demani íntegrament l'import del dit capital a l'interessat, amb el que queda amortitzat ipso facto. Però, aleshores, l'abonat troba excessivament cara, la instal·lació.

De no quedar tot el servei en una mà, a càrrec d'una corporació autònoma i funcionant amb una administració llesta i sèria, el servei telefònic difícilment adquirirà el desenrotllament que és necessari, si no és a costa d'un sacrifici considerable.

Per a reduir-lo i pel que respecta a la Mancomunitat, concretant-se als motllos en què és precís fondre a l'hora d'ara, poden emprendre's orientacions o mitjans de diferents ordres per a alliviar la solució del problema, que poden classificar-se en dos grups:

- 1.º D'ordre tècnic.
- 2.º D'ordre polític.

Mitjans d'ordre tècnic. — El desequilibri sobre el que venim insistint, és produït per l'escàs rendiment de les línies foranes en proporció del cost excessiu de les mateixes, en virtut dels preus de material i de transports i jornals, així com la necessitat de vigilar-les i entre tenir-les.

Reducció en el preu de cost és inútil pensar-hi. Més aviat s'ha de comptar amb un encariment. Queda com remei augmentar el servei de la línia i reduir les despeses d'explotació.

La Mancomunitat procura reduir les despeses d'instal·lació, i d'explotació de les següents maneres tècniques:

- 1.º Amb l'ús de línies amb crida selectiva, que per quatre abonats estalvia tres línies.

2.ª Amb l'ús de línies combinades que de cada dues línies permet fer-ne tres.

3.ª Amb l'ús de centraletes automàtiques que estalvien personal, lloguer, llum, etc.

No sembla aquest el lloc més apropiat per a desenvolupar més explicacions tècniques a base del dit material, per ço que ens ocuparem més dels mitjans polítics.

Mitjans d'ordre polític.—El principal, com es ve dient en el curs d'aquesta memòria, fóra la unificació de les xarxes catalanes en mans de la Mancomunitat per a poder establir una compensació de la telefonia rural amb la urbana.

Interin això no és possible, es fa ús dels següents mitjans:

1.ª Interessar, en la mesura del possible, les poblacions que sol·liciten telèfon, donant-los un tant per 100 de la recaptació dels locutoris a canvi del lloguer, llum i subvenció al personal en cada una de les centrals.

2.ª Demanar una quantitat per subvenció, que sigui el límit de ço que un estudi preliminar reveli. Aquesta quantitat és forçosament diferent per a cada grup, segons els mitjans i caràcter dels que han de servir-se del telèfon. Sol ésser molt inferior a ço que l'Estat autoritza, perquè a aquest màxim no poden arribar les poblacions rurals de Catalunya per les causes ja dites. La quantitat ha d'ésser més petita quan més reduïts són el quilometratge i el número d'habitants.

3.ª No fent rebaixes als abonats particulars fora del casc és a dir, aplicant-los la tarifa màxima reglamentària, oferint, no obstant, la facultat d'abonar la subvenció d'una manera progressiva com suplement de la quota d'abonament.

4.ª Donar l'import del servei urbà als Ajuntaments que tenen sols un telèfon, mitjançant la tarifa màxima o rebaixada, descomptant-ne una certa quantitat per mes a cada nou abonat.

5.ª Establint una rebaixa progressiva de tarifes en cada grup, així que aquest, considerat independentment dels altres, paga la conservació de la xarxa pròpia.

6.ª Calculant les tarifes actualment amb una pèrdua de 35 per 100, esperant que l'augment dels abonats en l'esdevenidor compensi el dèficit.

7.ª Establint grups segons les necessitats econòmiques, o segons la topografia, que sol ésser lo mateix, i prescindint dels grups de quinze quilòmetres de radi que imposen les antigues concessions.

8.ª Augmentant el número d'interurbanes perquè el servei no hagi de sofrir retràs i pugui atendre's l'actual i el que ha de desenrotllar-se en l'esdevenidor.

9.ª Construint interurbanes transversals perquè amb les radials ja construïdes de la Companyia Peninsular i la Mancomunitat, puguin descongestionar-se de servei el centres radiants i en el possible serveixin de terme i no de pas.

10. Portant vint línies a Barcelona que assegurin el servei amb la capital de tota la xarxa, salvat les poblacions que tenen servei de la Companyia Peninsular.

11. Demanant, en certs casos, subvencions creades a reintegrar quan la marxa del servei ho permeti.

12. Intensificant per reclams i propaganda el número de abonats.

13. Concedint als Ajuntaments o encarregats de les Estacions un tant per 100 sobre la tarifa urbana quan el número d'abonats excedeixi determinada xifra.

Per dissort, no tots els mitjans assenyalats en la llista anterior poden portar-se a cap, i això, especialment, per dues coses:

1.ª Perquè no hi ha material suficient, i el que hi ha no és el més adequat i costa a preus caríssims. Aquesta circumstància dificulta els mitjans (5, 8, 9, 10 i 12).

2.ª L'escassa capacitat de les centrals interurbanes

de la Companyia Peninsular, singularment a Barcelona. Aquesta última circumstància és de tal interès per al desenrotllament de la xarxa de la Mancomunitat, que mereix alguna atenció.

Ja s'ha dit que un dels problemes a resoldre en la instal·lació de la xarxa de la Mancomunitat era la fàcil comunicació amb Barcelona. Per això el pla de construccions, executat ja en ses línies generals, comprèn la construcció de dues grans artèries, amb 12 circuits la una, venint de Granollers, i amb 8 circuits l'altra, que ve de Sant Feliu del Llobregat. En l'actualitat té la primera 4 circuits i 3 la segona. Aquest hivern comparà la primera 10 circuits i 3 l'altra. Amb 20 circuits creiem poder donar sortida a tot el servei.

Ara bé : es presenta una dificultat essencial. La Companyia Peninsular, per le manca de material, malgrat la bona voluntat del seu element directiu, està avui incapacitada per a admetre el servei als seus quadros. De modo que, amb tot i no haver-hi actualment més que quatre línies d'entrada, el servei, pel regular, sols es cursa per una o dues, ja que en el quadro interurbà, on les línies entren, el mateix encarregat té de servir altres línies, en número més que excessiu per a atendre-les totes. Si es té present que 20 interurbans necessiten almenys 6 quadros de 100 línies i 6 operadors exclusivament per elles, es comprendrà que, de seguir així com ara, tot el treball resultarà inútil.

La Secció de Telèfons ha presentat un projecte a la Direcció de la Companyia Peninsular proposant que de no poder atendre amb el material de la Companyia es fes ús de material, que facilitarà la Mancomunitat segons estudis i esquemes que s'acompanyaven, i demanà, finalment, que cas de no poder destinar la Companyia els 6 quadros interurbans multiplats necessaris amb els 12 operadors, (6 i 6 rellevats) permeti a la Mancomunitat, establir a Barcelona una estació interurbana, d'acord amb la base 4.ª del conveni entre la Companyia Peninsi-

lar i la Mancomunitat, central que tindriar el·ligaments directes amb cada una de les subcentrals de Barcelona.

Aquesta qüestió és, des del punt de vista tècnic, pot ser la més important del servei. Si no es pot resoldre, el servei de la Mancomunitat anirà ràpidament al descàndid sense cap culpa. En el passat istiu les reclamacions principals han estat degudes a la necessitat d'esperar hores i hores les conferències de Barcelona, quan moltes vegades les línies estaven inocupades i el treball dels operadors interurbans de Barcelona els impedia contestar i atendre les nostres línies.

La Companyia Peninsular, amb el major interès perquè el servei de la Mancomunitat no sofreixi demora, i fent-se càrrec de les necessitats que imposen les noves comunicacions, ha ofert atendre-les com comunica en carta de 16 d'octubre de 1917 de la que copio el següent paràgraf:

«Si ha habido alguna dificultad hasta el presente en atender con la presteza debida a las comunicaciones procedentes de las líneas de la Mancomunidad, ha sido debido a la ignorancia en que estaba esta Compañía de los planes y propósitos de aquélla, y, por lo tanto, de la importancia que pudieran tener por razón de su número las comunicaciones que se solicitaran a la urbana o desde la urbana de Barcelona. La experiencia adquirida en los últimos meses nos servirá para reservar en nuestro cuadro los números necesarios, avisando con alguna anticipación y para aumentar el personal destinado a dicho servicio en forma que quede éste perfectamente atendido.»

La Mancomunitat no pot menys d'agrair profundament aquestes disposicions.

5. — DIFICULTATS EN LES CONSTRUCCIONS I EN EL SERVEI

El servei de telèfons, mentre vagi per línies aèries exposades a totes les accions del temps i dels vianants, serà un cau de reclamacions. Les centrals, mentre no puguin ésser automàtiques, seran també un motiu constant de queixes. Veritablement el servei telefònic s'ha de fer per cables subterranis, i amb central automàtica allí on sigui possible. Hi ha una dificultat, no obstant. El preu n'és moltíssim més elevat. Tant, que és impossible per a les línies foranes de la Mancomunitat pensar amb el cable, fora les grans arteries i no pas en els actuals moments.

Respecte a les centrals, si la Mancomunitat pot desenrotllar les seves iniciatives i aconseguix ço que es demana en aquesta memòria, és segur que en les grans poblacions de Catalunya la transformació seria aventajosa, àdhuc tenint en compte lo avençades que estan les actuals construccions.

Referint-nos concretament als treballs de la Secció de Telèfons, les dificultats en el compliment del servei poden distingir-se en dues categories : materials i de caràcter personal:

Dificultats materials. — Quan la Secció va començar l'empresa, no disposava absolutament de res. Ha hagut de cercar el material, tasca gens fàcil; fer-se amb el material que ha pogut trobar; establir el crèdit; bastir el magatzem i proveir les oficines, arreglar averies de les xarxes adquirides, i construir-ne de noves. De l'obtenció del material, la història n'és curiosa. Quan es tenien, per exemple, els pals tallats al bosc, no hi havia carros per transportar-los o les carreteres eren intransitables; quan eren els pals a Manresa pel creosotatge, mancava la creosota, al tenir-la, eren

dies de neus i temporals que dificultaven el creosotatge; un cop creosotats, i suposant ben feta l'operació, l'escassetat de vagons especials feia que estessin mesos sencers esperant torn. Si, finalment, arribaven a encarrillar-se, no es trobaven carros en el lloc de destí. La història dels pals es repetia a tota classe de material; el proveïdor de ferro, agombolat de feina, servia els soports de mica en mica; de tant en tant, espatllada la dinamo de galvanitzar, mancat de formes especials, deturava els seus escassos envios, sens perjudici de què a cada envio seguís un nou augment en els preus; el filferro d'Amèrica no arribava mai, el coure es va rebre al cap de quinze mesos d'haver-lo demanat, ço que ens obligà a pagar el més necessari per a sortir del pas, algunes vegades a 7'25 pessetes al quilògram; l'exportació de piles daneses ha cessat; la fusta de melis, cada vegada més rara, s'ha hagut d'arreplegar a qualsevol preu; vagues dels treballadors de la fàbrica de porcel·lanes, ens ha obligat a fer un veritable mosaic d'isoladors en algunes de les nostres línies; el que proveeix de cables, no tenia en el moment de la demanda ni coure, ni goma, etc. El temps, demés, s'ha mostrat d'una inclemència en pocs anys vista, ço que ens ha obligat a distreure personal de les brigades per les reparacions contínues de les xarxes velles adquirides, de manera que, malgrat haver treballat tot l'hivern amb intensitat, arribà l'istiu sense haver pogut complir el programa de construccions.

Però hi ha encara les vagues contínues de carrilaires, agravant el problema del transport i la vaga del personal de construccions, acompanyades d'actes de *sabotatge*.

En presència de tantes dificultats materials, hom es pregunta si no hagués estat més encertat abandonar l'empresa. Però d'una banda l'interès cada dia creixent pel telèfon que s'ha desenrotllat en els darrers anys, d'altre la necessitat per part d'aquesta Secció de demostrar l'interès i zel de la Mancomunitat en les noves construccions, amb objecte d'acreditar al país la con-

fiança amb l'organisme de recent creació, feren perseverar en la via empresa i conservar-hi la velocitat adquirida malgrat el rosari d'entrebancs i dificultats materials apuntades i les d'ordre personal en les que anem a ocupar-nos.

Dificultats d'indole personal. — a) *Externes a la Secció.* — ¡Difícil és fer-se càrrec de lo engorros que és obtenir permisos per a la col·locació de pals, muntants i palomilles en els diversos indrets de Catalunya! Uns per interès polític contrari a la Mancomunitat, altres per gala d'entorpir, aquells escamats perquè antigues instal·lacions de força els enganyaren o els malmeteren arbres, teulades, torraxes; i els altres perquè volen cobrar quantitats molt crescudes o tenir telèfon de franc, etc., etc., fan entre tots que resulti molt difícil trobar pas franc per l'estesa de línies aèrees. Canvis de propietat, dificultat d'aparceria, absències, etc., consumeixen un temps preciós, sense que moltes vegades el resultat coroni els esforços del personal. Bé és veritat que hi ha persones que són afortunadament dignes excepcions a la regla, els noms de les quals es conserven amb tota veneració als arxius de la secció, però no són la majoria. Tractant-se d'una obra d'interès públic, de posar remei a una necessitat de tant de temps sentida, és lamentable que certa gent es mostri tan egoista.

Aquesta dificultat dels permisos s'ha manifestat, no sols en el trassat de línies noves, sí que també en la reparació de les velles.

Certs pobles s'han negat rotundament a deixar establir un sol pal en el terme, exigint telèfon franc i servei franc fins a Barcelona, ¡no obstant d'estar situats a més de 100 quilòmetres! En altres: terme de... shan arrencat per tres vegades més de vuitanta pals, tallant-los amb destrial alguns d'ells i tirant-los pels barrancs, trencant els isoladors per a vendre'n els soports, robant el fil...»¹

1. Extret de la comunicació del capataç al Director de la secció.

Certes dificultats de caràcter personal s'han ofert també en les relacions amb altres serveis d'explotació telefònica per part del personal secundari, que amb excés de zel potser no ha procurat examinar detingudament si eren prou fonamentats determinats càrrecs que gratuïtament s'han fet al servei de telèfons de la Mancomunitat.

b) *Dificultats d'ordre intern.* — La Mancomunitat ha hagut de crear el personal de construcció i d'instal·lació. Per a crear-lo, s'ha vist obligada a obrir la porta i oferir sous elevats a diferents operaris, dels que després n'ha hagut de fer necessàriament tria. Però, entre tant, ha prestat servei gent de tota condició, a la que, després de treballar cert temps, se'ls ha tingut de refer gran part de la feina.

Aquesta complicació, inherent a tota empresa que es crea i que comença, ha dificultat greument la tasca.

El personal dels grups antics, s'ha conservat en el possible, però part d'ell ha estat despedit. Creien alguns que a l'entrar la Mancomunitat els sous s'augmentarien i les llibertats serien encara més grosses, i com no ha estat així, s'ha originat un esperit de rebel·lió i protesta.

En el nou personal hi entren elements de les diverses poblacions a tenir cura del telèfon, que mai havien fet pràctiques, i especialment la marxa de la documentació no va sense un període d'inseguretats i dubtes que s'ha de traduir necessàriament en imperfeccions del servei.

Els obrers encarregats de les construccions han arribat a ésser 300, aquest estiu; però de molt poc del destinat a brigades s'ha pogut refiar la Direcció. Pel què s'han vist obligats els Caps d'explotació a vigilar constantment les línies, anant d'una a altra banda a endreçar torts i a evitar conflictes o dificultats més o menys greus.

Les línies del Vallès — El reemplaç de les línies velles del Vallès, línies en les quals no podia pujar el celador als pals perquè, podrint a la base, queien amb la sobrecarga del

cos humà, ha portat per turbacions en el servei que en els grups de Sant Celoni i Ripoll han originat molestes reclamacions.

Serveixi de descàrrec la necessitat de renovar en absolut es línies, de fer-ne de noves i el gros augment del servei en aquest istiu en el grup de La Garriga, malgrat haver-ne disgregat Sant Celoni, Arbúcies, Sant Hilari, Viladrau, etc.

Heu's aquí un resum del que ha fet la Mancomunitat en un any en l'antic grup del Vallès:

- 1.ª Construcció de una línia de Barcelona a Granollers, amb tres circuits i un combinat, o sigui quatre circuits.
- 2.ª Construcció de una línia de Granollers a La Garriga amb un circuit directe.
- 3.ª Penjat de circuits directes de Ripoll a Granollers.
- 4.ª Construcció de línia nova, capaç per a nou circuits, entre Granollers i Ripoll.
- 5.ª Estesa de dos circuits de coure, entre Manlleu i Granollers.
- 6.ª Estesa de dos circuits de ferro directes de Vich a La Garriga.
- 7.ª Reparació de les antigues línies de La Garriga a Palautordera.
- 8.ª Construcció de la línia Granollers a Santa Eulàlia.
- 9.ª Construcció d'una línia de Granollers a Hostalrich.
10. Penjat de línies noves per a la comunicació d'Arbúcies amb Granollers. Idem de Sant Celoni a Granollers.
11. Construcció de la línia Sant Celoni-Mataró per Arenys de Munt.
12. Línia i instal·lació de Vallgorguina.
13. Construcció de línia nova d'Arbúcies a Sant Celoni.
14. Arranjament de les línies de Viladrau i de Sant Hilari a l'Establiment.
15. Arranjament d'averies en totes les línies.
16. Arranjament de les averies ocasionades per sabotatges.
17. Desmuntatge de línies inservibles.
18. Trasllat i renovació de la central de Sant Quirse. Construcció de la central de Sant Celoni. Renovació de tot el material de les centrals de Ripoll, Manlleu i Arbúcies. Instal·lació de la nova central de Granollers.
19. Reparar les baixades de tots els templets (Vich, Centelles, etc.).
20. Tirar cables per les instal·lacions interiors de Vich, Manlleu i Ripoll.
21. Fer les línies a Sant Joan P a Camprodon a Ribes i a Pianoles amb els abonats corresponents.

22. Reparació a les línies de Sant Julià, del Lluusanés, etcètera.

És d'esperar que aquestes explicacions seran suficients perquè el públic reconeixi que no es podia fer més del que s'ha fet per a assegurar el servei, i es faci càrrec, si ha tingut motiu de queixa en algun lloc, de les difícils circumstàncies en què la Secció de Telèfons ha hagut de desenrotllar el seu treball.

Evidentment no és aquest el moment per a sortir a l'encontre de la diversitat de reclamacions, mes la Secció agrairà sempre que se li comuniquin amb la major llestesa, perquè, si d'ella depèn, puguin ésser immediatament reparades.

23. Línies de circuits directes de Ripoll a Cardener.
24. Construcció de línies noves capçalera per a nov circuits entre Cardener i Ripoll.
25. Bateria de les línies de circuits directes de Ripoll a Cardener.
26. Bateria de les línies de circuits directes de Vilà a Cardener.
27. Instal·lació de les antigues línies de la Cardener a Ripoll.
28. Construcció de les línies de circuits directes de Sant Julià a Cardener.
29. Construcció d'una línia de circuits directes a Hostalric.
30. Línies de línies noves per a la comunicació d'Alt Camp amb Cardener. Línies de Sant Julià a Cardener.
31. Construcció de la línia de Sant Julià a Cardener per a l'Alt Camp.
32. Línies i instal·lació de Vallgornera.
33. Construcció de línies noves d'Alt Camp a Sant Julià.
34. Arranjament de les línies de Vilà a Cardener i de Sant Julià a Cardener.
35. Arranjament d'existents en tota la línia.
36. Arranjament de les línies de circuits directes per a l'Alt Camp.
37. Instal·lació de línies instal·lades.
38. Instal·lació i reparació de la central de Sant Julià.
39. Instal·lació de la central de Sant Julià. Reparació de tot el material de les centrals de Ripoll, Manlleu i Arbúcies.
40. Instal·lació de la nova central de Cardener.
41. Reparació de les línies de tota la línia (Ripoll, Cardener, etc.).
42. Instal·lació de les línies de tota la línia (Ripoll, Cardener, etc.).
43. Instal·lació de les línies de tota la línia (Ripoll, Cardener, etc.).
44. Instal·lació de les línies de tota la línia (Ripoll, Cardener, etc.).
45. Instal·lació de les línies de tota la línia (Ripoll, Cardener, etc.).

6. — COST DE LES CONSTRUCCIONS

En ço que segueix, es detalla el cost d'algunes construccions. No s'han inclòs totes, per no estar acabada i resolta la liquidació.

Línia de Barcelona a Granollers

Material d'instal·lació de la línia

		Número	Preu unitat Pessetes	Preu total Pessetes	Sumes
Muntants de melis de 2 metres . . .		24	8	192	
» » » 3 » . . .		9	12	108	
» » » 4 » . . .		36	16	576	
» » » 5 » . . .		19	26'75	508'25	
» » » 6 » . . .		10	35'25	352'50	
» » » 8 » . . .		2	52'50	105	
» » » 9 » . . .		3	82'50	246'75	
» » pi 3 » . . .		5	12'60	63	
» » » 4 » . . .		13	16'80	218'40	
» » » 5 » . . .		2	21	42	
» » » 8 » . . .		2	52	104	
» » » 9 » . . .		2	81'50	163	
Pals creosotats 8 m. . . .		1	15	15	
» » 9 » . . .		461	17'85	8,228'85	
» » 10 » . . .		18	23	414	

		Número	Preu unitat	Preu total	Sumes
			Pesetes	Pesetes	
Pals creosotats	12 metres	20	35	700	
"	15 "	11	58	638	
Crenetes creosotades de 1'80 metres		1,242	1'85	2,297'70	
Caragols	10 × 110	5,291	0'18	952'38	
"	10 × 190	1,620	0'23	372'60	
"	10 × 205	240	0'25	60	
"	10 × 230	3,175	0'30	952'50	
"	10 × 270	890	0'38	338'20	
"	10 × 280	362	0'39	141'18	
"	20 × 200	27	1'91	32'47	
"	10 × 230	10	0'50	5	
Volanderes		9,200	0'02	184	
Tornapunts de 8 metres		69	15	1,035	
"	9 "	16	17'85	285'60	
"	10 "	16	23	368	
"	11 "	1	21	21	
"	12 "	3	35	105	
Punts	22 × 54	1,050	0'01	10'50	
"	23 × 66	550	0'02	11	
Abraçaderes vents		37	1'50	55'50	
"	11 × 30	2	1'81	3'62	
"	12 × 33	136	2'45	332'20	
Tirants n.º 1 Parells		3	3'25	9'75	
"	2 "	151	4'95	747'45	
"	3 "	602	6	3,612	

	Número	Preu unitat	Preu total	Sumes
		Pesettes	Pesettes	
Tirants n.º 4 Parells	6 a	7'05	42'30	
» especials	2 »	15	30	
Soports dobles de 22 mm. creueta	492 »	5'90	2,902'80	
» » 18 » » »	379 »	5'35	2,027'65	
» rectes 20 » » »	3,131 »	0'98	3,068'38	
Grapes de 20 mm.	362 »	0'32	115'84	
Guarda caps	8 »	1'75	14	
Tencors n.º 2	6 »	4'15	24'90	
Plom per a sordines, quilògram	95 »	1'05	99'75	
Vigues de ferro de 1'30 metres	12 »	20	240	
» » 1 » » »	12 »	13	156	
Filàstica, quilògrams.	55 »	2'10	115'50	
Isoladors 359	3,107 »	1'15	3,573'05	
» 507	521 »	0'02	10'42	
» 127	12 »	0'05	0'60	
» 50	1,500 »	1'12	1,680	
Polítxes porcellana	48 »	0'02	0'96	
Filferro de 4 mm., quilògrams	6,616 »	1'15	7,608'40	
» 2 » »	193 »	1'15	221'95	
» 1 » »	50 »	1'15	57'60	
» 4 » » riostres	238 »	1'10	261'80	
Fil de coure de 2 mm., »	3,501 »	6'50	22,756'50	
» estanyat »	33 »	6'25	206'25	
Tinol, quilògrams.	19 »	9	171	
Cable d'acer de 5 mm., metres.	200 »	0'90	180	70,182'95

Cable de 2 mm. metres	100	0,30	180	30'185,02
de 3 mm. metres	10	0	151	
de 4 mm. metres	23	0,27	300,72	
de 5 mm. metres	20	1,10	220,00	

Material d'instal·lació de centrals

	Número	Preu unitat	Preu total	Semes
		Pessetes	Pessetes	
Fil recobert negre, 3 capes, metres	1,021	0'27	275'67	
» parafinat de 20 x 10	300	0'32	96	
» de baixades de 4 capes	1,106	0'36	398'16	
» flexible doble	20	0'24	4'80	
» de baixades de 8 x 10	422	0'51	215'22	
» de timbres, quilògrams	10	7'50	75	
» emplomat de 16 x 10, metres	116	0'50	58	
Cinta aïllant, quilògrams	11	5'60	61'60	
Cable de 12 parells, metres	211	1'05	221'55	
» 17	25	1'55	38'75	
Caixes terminal de cable 20	3	169	507	
Pasta isolant, quilògrams	9	3'65	32'85	
Caixetins distribució de 20 línies	2	100	200	
Caixes defenses 130 x 20	1	150	150	
» 130 x 25	1	176	176	
Carbons defensa	60	0'10	6	
Micas	51	0'75	38'25	
Fusibles de 3 ampers	120	0'50	60	
Tabo Bergman de 9 mm., metres	72	0'40	28'80	
Enxufes 9	12	0'10	1'20	

	Número	Preu unitat	Preu total	Sumes
		Pessetes	Pessetes	
Tes Bergman de 9 mm., metres . . .	44	0'20	8'80	
Grapes " 9 " " . . .	100	0'02	2	
Tube zinc, quilògrams . . .	7	0'95	6'65	
Micròfons . . .	2	10'65	21'30	
Cordons . . .	1	5	5	
Commutadors bipolars . . .	8	8'50	68	
Piles . . .	31	3'60	111'60	
Caixetins de línia . . .	9	10	90	
Serra-tetes . . .	2	18'50	37	
Bobines de combinat . . .	4	29'75	119	
Caixetins de distribució de deu línies . .	1	50	50	
Defenses S. R. 300 . . .	1	12	12	
Central interurbana de vint-i-cinc núms.	1	3,900	3,900	
Taula de proves . . .	1	700	700	7,776'20
Jornals . . .				
Transports . . .			8,171'36	
Estudis, replanteig, viatges, dietes, petit material, etc.			1,713'55	
			<u>2,487'77</u>	12,372'68
		TOTAL PESSETES . . .		90,331'83

CENTRE DE TREBALLS DE LA CIUTAT DE BARCELONA
 COSI DE TREBALLS DE LA CIUTAT DE BARCELONA

COST DE LES CONSTRUCCIONS DEL GRUP DE L'EMPORDÀ

Material d'instal·lació de la Línea

	Número	Preu unitat Pessetes	Preu total Pessetes	Sumes
Pals de 6 metres	600 a	9	5.400	
» » 7 »	1.150 »	11'75	13.512'50	
» » 8 »	300 »	15	4.500	
» » 9 »	80 »	17'85	1.428	
» » 10 »	40 »	23	920	
<i>Tornapunts de 6 metres.</i>				
Tornapunts de 6 metres	80 a	9	720	
» » 7 »	50 »	11'75	587'50	
» » 8 »	30 »	15	450	
» » 9 »	10 »	17'85	178'50	
» » 10 »	10 »	23	230	
<i>Muntants de pi. de 3 metres.</i>				
Muntants de pi. de 3 metres	27 a	12'60	340'20	
» » melis, » 3 »	13 »	12	156	
» » » 4 »	15 »	16	240	
<i>Crucetes de 1'60 metres.</i>				
Crucetes de 1'60 metres	400 a	2	800	
» » 1'40 »	100 »	1'35	135	

	Número	Preu unitat Pessetes	Preu total Pessetes	Sumes
Soports (Rectes) del n.º 4.	1,000 a	40'85 p. 100	408'50	
» » » 5. (12 mm.), a	1,000 »	51'20 »	512	
» » » 5.	280 »	55 »	154	
» » » 8 bis.	300 »	54 »	162	
» de 20 mm., a	500 »	98 »	490	
Soports (Curvos) de 12 mm.	450 a	62 p. 100	279	
» » » 15 »	2,654	62 »	1,645'48	
» » » 18 » 3,704	600	98'50 »	591	
Soports (Dobles) per a cruceta, de 18 mm.	100, a	5'35	535	
» » per a cruceta, de 22 mm. . . 150	50 a	5'90	295	
Tirants del n.º 1.	100, a	3'25	325	
» » » 2'30.	165 a	4'95	816'75	
» » » 2'40.	135 a	4'95	668'25	
» » » 3'30.	10 a	6	60	
» » » 3'40.	90 a	6	540	
» » » 5'30.	20 a	8'10	162	

		Número	Preu unitat Pessetes		Preu total Pessetes	Sums
Caragols de	9 × 190.	350,	a 23	per 100	80'50	
"	" 10 × 110.	1,750	a 18'90	"	330'75	
"	" 9 × 200.	950	a 23'75	"	225'62	
"	" 10 × 270.	500	a 38'25	"	191'25	
"	" 10 × 230.	400	a 30'65	"	122'60	
"	" 20 × 200.	10	a 191'50	"	19'15	
Volanderes.		3,020	a 7'50	per 100	226'50	
Tirafondos.		156,	a 12'15	per 100	18'95	
Grapes, mitjanes		450,	a 32	per 100	144	
" petites.		100	a 27	"	27	
Isoladors, del n.º 55		2,000,	a 50	per 100	1,000	
"	" 5	699	a 49	"	342'51	
"	" 6	660	a 27	"	178'20	
"	" 32	960	a 30	"	288	

	Número	Preu unitat	Preu total	Sumes
		Pessetes	Pessetes	
Filferro, de 4 mm., per a riostres	183 quilòg., a	1'10	201'30	
» 1 » País	76 »	1'15	87'40	
» 2 » Americà	3,033'500 »	1'15	13,757'45	
» 3 » »	4,522'500 »	1'15		
» 4 » »	4'407 »	1'15		
Fil de coure, de 11 x 10.	239 quilògrams, a	5'50	1,314'50	
Cables, de 12 conductors.	340 metres, a	1'05	357	
» 9 mm., d'acer	730 »	8	5,840	
» 26 parells	530 »	2'97	1,574'10	
» 30 x 31 T. G. T.	452 »	7'35	3,322'20	
» 10 parells T. G. T.	400 »	2'85	1,140	
» cablet n.º 13.	1,008 »	3'55	3,578'40	
Tinol	11 quilògrams, a	2'50	27'50	
<i>Total material, pessetes</i>			<i>71,836'56</i>	

	<u>Pessetes</u>	<u>Sumes</u>
Jornals	15,628'60	17,240'40
Transports de F. C.	3,103'82	
Viatges dels capataços	345'75	
Correspondència i conferències	96'63	
Estudis i dietes	4,524'50	
Factures d'explosius	54'80	
Factures de material adquirit a Figueres	487'57	
Factures diverses	1,758'55	
Repartiment de pals i magatzematge	1,323'92	27,324'14
	<i>Total pessetes</i>	<i>99,160'70</i>

COST DE LA CONSTRUCCIÓ DE LA LÍNIA DE MANRISA-SOISSONA

	<u>Número</u>	<u>Preu unitat</u> Pessetes	<u>Preu total</u> Pessetes
Pals de 5 metres	1 a	7'50	7'50
» » 6 »	25 »	9	225
» » 7 »	315 »	11'75	3,701'25
» » 8 »	446 »	15	6,690
» » 9 »	98 »	17'85	1,749'30
» » 10 »	112 »	23	2,576
» » 11 »	15 »	31	465
» » 12 »	24 »	41'50	996

	Número	Preu unitat Pessetes	Preu total Pessetes	Sumes
Pals de 13 metres	2 #	50'65	101'30	
» » 14 »	5 #	60'75	303'75	
» » 15 »	2 #	78'75	157'50	
Tornapunts de 4 metres.	1 a	6'50	6'50	
» » 5 »	3 #	7'50	22'50	
» » 6 »	15 #	9	135	
» » 7 »	5 #	11'75	58'75	
» » 8 »	12 #	15	180	
» » 9 »	4 #	17'85	71'40	
» » 10 »	4 #	23	92	
» » 11 »	5 #	31	155	
» » 12 »	3 #	41'50	124'50	
» » 15 »	3 #	78'75	236'25	
Filferro de 3 mm., Americà	6,000 a	1'15	6,900	
Soports de 18 mm., curvos	1,875 a	98'50 per 100	1,846'87	
» » 18 » dobles.	365 #	3'50 un	1,277'50	
» » del n.º 4, rectes	500 #	40'85 per 100	204'25	
» » de 15 mm., curvos.	120 #	62	74'40	

	Número	Preu unitat Pessetes	Preu total Pessetes	Sumes
Palomilles de 1 metre	12 a	2'20	26'40	
" " 50 cm.	5 a	1'55	7'75	
Tirants parells del n.º 240	10 a	4'50	49'50	
Caragols de 10 x 110.	50, a	18'90 per 100	9'45	
" " 9 x 190	25	23	5'75	
" " 10 x 235.	25	30'65	7'66	
Tirafondos	500, a	12'15 per 100	60'75	
Isoladors del n.º 32	300, a	30 per 100	90	
" " 50	1,800	83	1,494	
" " 359	700	95	665	
Abraçaderes de 11 x 30.	8, a	1'81	16'48	
" " 12 x 33.	6	2'45	14'70	
" " 10 x 30.	6	1'81	10'86	
" " vent.	6	1'50	9	

7. — COST DE L'EXPLOTACIÓ

En ço que segueix s'indica el cost de l'explotació per a 1918.

	Pesetes anuals	Totals
<i>Barcelona.</i> — Director	7,500	
Comptable	2,500	
Escrivent	720	
Capataç celador	2,245	
Plus de recorregut de la línia, del capataç	336	
Mosso magatzem	1,460	
Despeses petites de l'oficina i magatzem (llimpiesa, correspondència, timbres mòbils, palla i paper d'embalatge, recaders, efectes d'escriptori i tram- vies)	2,400	
Impresos i llistins per a totes les poblacions	14,400	
Caixes d'embalatge	1,200	
Transports	600	
Telèfon del magatzem	192	
Dietes del personal tècnic de la Secció	3,600	
Viatges del personal tècnic de la Secció	1,200	38,353
<i>Delta del Llobregat.</i> — Dos celadors al grup de Sant Feliu, un celador a Piera, un encarregat i despeses petites	6,960	6,960

	Pessetes annals	Totals
<i>Manresa-Solsona-Cardona.</i> — Un encarregat, un celador i Despeses petites	2,160	2,160
<i>Lleida.</i> — Cap d'explotació	4,000	
Encarregat d'oficina	1,980	
Muntador	1,800	
»	1,800	
»	1,500	
Celador, línia Alfarràs	1,080	
» Almacells i Gimènells	1,080	
» Línies de Balaguer i Os de Balaguer	1,080	
Telefonista	360	
»	360	
»	360	
»	360	
»	360	
»	360	
Repartidor	480	
Gratificacions a celadors i muntadors	2,400	
Lloguer Central	680	
» magatzem	360	
Despeses petites	480	20,880
<i>Puigvert.</i> — Celador i telefonista	1,500	1,500

	Pesetes anuals	Totals
<i>Sarroca.</i> — Celador, i telefonista	1,500	1,500
<i>Serós.</i> — Celador.	1,380	1,380
<i>Bell-lloch.</i> — Celador	1,380	1,380
<i>Ager.</i> — Celador	1,380	1,380
<i>Cervera.</i> — Celador, telefonista, magatzem i despeses petites . . .	2,100	2,100
<i>Guissona.</i> — Telefonista	300	300
<i>Juneda.</i> — Celador, telefonista, magatzem i despeses petites . . .	1,842	1,842
<i>Vinaixa.</i> — Telefonista, magatzem i despeses petites	440	440
<i>Mollerusa</i> — Telefonista i despeses petites	600	600

	Pessetes anuals	Totals
<i>Bellpuig.</i> — Celador, gratificació i despeses petites	1,740	1,740
<i>Santa Coloma de Queralt.</i> — Celador	600	600
<i>Barbarà.</i> — Celador	600	600
<i>Borges del Camp.</i> — Celador i gratificació	1,380	1,380
<i>Montblanch.</i> — Cap de grup i despeses petites	1,120	1,120
<i>La Garriga.</i> — Cap d'explotació	4,000	
Escrivent	1,500	
"	1,200	
Repartidor	180	
"	180	
Telefonista	540	
"	540	
"	540	
"	540	
"	540	

	Pessetes annals	Totals
Telefonista	540	
»	540	
»	360	
»	360	
Capataç i encarregat del magatzem i taller	1,800	
Celador	1,500	
Lloguer	500	
Llum i magatzem.	310'20	
Despeses petites	684	16,354'20
<hr/>		
<i>Vich.</i> — Repartidor	180	
»	180	
Telefonista	720	
»	540	
»	540	
»	540	
Celador	1,500	
Lloguer, llum i despeses petites	258	4,458
<hr/>		
<i>Ripoll.</i> — Telefonista	540	
»	540	
Repartidor	180	
»	180	

	Pessetes anuals	Totals
<i>Perafita.</i> — Telefonista i despeses petites.	219	219
<i>Sant Hipòlit de Voltregà.</i> — Telefonista i despeses petites.	279	279
<i>Centelles.</i> — Telefonista i despeses petites.	606	606
<i>Palautordera.</i> — Telefonista i despeses petites.	567	567
<i>Arbúcies.</i> — Telefonista, celador i despeses petites	2,124	2,124
<i>Sant Hilari Sacalm.</i> — Telefonista i despeses petites.	468	468
<i>Granollers.</i> — Telefonista.	360	
»	540	
»	540	
»	360	
»	360	
»	360	
Celador	1,500	

	Pesetes anuals	Totals
Lloguer	400	
Despeses petites	147	4,567
<i>Blanes.</i> — Encarregat	1,800	
Celador	1,500	
Despeses petites	174	3,474
<i>Poribou.</i> — Telefonista	480	
Repartidor	180	
Lloguer	660	
Llum i despeses petites	180	1,500
<i>Figuera.</i> — Telefonista	540	
"	540	
"	480	
Repartidors	480	
Lloguer	1,020	
Llum	240	
Despeses petites	120	
Lloguer magatzem	120	
Dos celadors	3,000	
Un muntador encarregat	2,040	8,580

	Pessetes anuals	Totals
Ribes.—Celador.	1,680	1,680
Sant Celoni.—Celador.	1,500	1,500
Hostalrich.—Celador	1,500	1,500
Viatges i despeses dels celadors i muntadors	5,000	5,000
Augment de despeses d'exploració en virtut de les noves construccions.	9,500	9,500
<i>Total pessetes . . .</i>		158,698'20
<i>Nota.</i> — A deduir la mensualitat de la telefonista de Guisona que és a càrrec de l'Ajuntament.		— 300
A augmentar la guàrdia de nit de Lleida		+ 420
<i>Total . . .</i>		158,818'20

8.—RELACIÓ DE LES QUANTITATS COBRADES EN CONCEPTE D'ABONAMENTS, FIANCES D'APARELL I SUBVENCIONS, EN EL PRIMER TRIMESTRE DE 1917

<u>Poblacions</u>	<u>Abonaments</u>	<u>Fiances aparells</u>	<u>Subvencions</u>	<u>Totals</u>
La Garriga	1,413'80			1,413'80
Centelles	59			59
Arbúcies	420'50			420'50
Sant Celoni	161'95			161'95
Palautordera	90			90
Vich	2,091'25			2,091'25
Roda	152'45			152'45
Sant Julià de Vilatorrada	100'50			100'50
Manlleu	685'25			685'25
Torelló	646'80			646'80
Sant Hipòlit de Voltregà	119'50			119'50
Ripoll	1,524'50			1,524'50
Sant Hilari Sacalm	148'50			148'50
Viladrau	105			105
Perafita	250'55			250'55
Sant Quirze de Besora	442'50			442'50
Granollers	1,012			1,012
Portbou	583'10			583'10
Piñeres	201'25			201'25
Vallfogona	500			500
Mollerusa	1,058'70			1,058'70
Bellpuig	619'86			619'86

<u>Poblacions</u>	<u>Abonaments</u>	<u>Finances apartats</u>	<u>Subvencions</u>	<u>Totals</u>
Juneda	353'33			353'33
Arbeca	90			90
Vinaixa	270			270
Lleida	5,996'40	1,400		7,396'40
Bell-lloch	420	400	1,724'75	2,544'75
			<i>Total pessetes . . .</i>	23,410'44

A deduir

Ingressat a Hisenda el 10 per 100 a l'Estat de les recaptacions de Lleida i del grup de La Garriga	1,170'46
Comissions als Bancs de Préstecs de Barcelona i Lleida pel cobrament de rebuts.	84'95
<i>Total a deduir, pessetes . . .</i>	1,255'41

Importa lo cobrat, pessetes	23,410'44
A deduir	1,255'41
Líquid ingressat en Caixa de la Mancomunitat, pessetes . . .	22,155'03

RESUM DE LES QUANTITATS EN CONCEPTE D'ABONAMENTS, FIANCES D'APARELL, I SUBVENCIONS
EN EL SEGON TRIMESTRE DE 1917

POBLACIONS	Abonaments	Fiances aparells	Subvencions	Totals
La Garriga	950'10			950'10
Cardedeu	47'65			47'65
Sant Feliu de Codines	235			235
Castelltersol	200			200
Centelles	240'20			240'20
Palautordera	289'75			289'75
Sant Celoni	65'50			65'50
Vich	2,267	50		2,317
Roda	152'45			152'45
Sant Julià de Vilatorrada	100'50			100'50
Manlleu	999'50	100		1,099'50
Torelló	632'80			632'80
Sant Hipòlit de Voltregà	125			125
Ripoll	1,547'45	150		1,697'45
Arbúcies	339'70			339'70
Sant Hilari Sacalm	387	50		437
Viladrau	76'25			76'25
Perafita	250'45			250'45
Olost	140	50		190
Sant Quirse de Besora	447'50			447'50
Granollers	709			709

A deduir

Pagat a Hisenda el 10 per 100 de les recaptacions de Lleida, Figueres i grup de La Garriga	1,246'58
Comissions als Bancs de Préstecs de Barcelona i Lleida pel cobrament de rebuts	153'71
Devolució de diversos rebuts abonats en el primer trimestre pel Banc de Préstecs de Lleida i que no s'havien cobrat	1,229'25

Total pessetes 2,629'54

Importen els rebuts cobrats, pessetes	29,851'56	
A deduir	2,629'54	

Líquid a ingressar a la Mancomunitat, pessetes 27,222'02

LIQUIDACIÓ DEL SERVEI INTERURBÀ DEL PRIMER TRIMESTRE DE 1917

ESTACIONS	Mancomunitat	Peninsular	Totals
Bell-lloch	104'12	108'98	213'10
La Garriga	3,525'95	2,869'60	6,395'55
Cervera-Vallfogona	461'23	686'25	1,147'48
Vinaixa	111'58	49'72	161'30
Bellpuig	356'42	420'48	776'90
Juneda	54'80	584'40	639'20
Arbeca	—	85'80	85'80

<u>Estacions</u>	<u>Mancomunitat</u>	<u>Peninsular</u>	<u>Totals</u>
Portbou		471'90	471'90
Mollerusa	1'60	608'80	610'40
	<u>5,087'60</u>	<u>5,414'03</u>	<u>10,501'63</u>

Per diferències trobades amb la liquidació de la Companyia Peninsular, d'import 87'74 pessetes, es va partir la diferència:

Entregat a la Companyia Peninsular, pessetes	5.131'47
Ingressat a la Mancomunitat	5.370'16
<i>Total pessetes</i>	<i>10,501'63</i>

LIQUIDACIÓ DEL SERVEI URBÀ I SOBRETAXA DEL GRUP DE LA GARRIGA. PRIMER TRIMESTRE 1917

Gener	Servei urbà	645'25
"	Sobretaxa	229'50
Febrer	Servei urbà	475'65
"	Sobretaxa	188'60
Març	Servei urbà	649'85
"	Sobretaxa	216'60
<i>Total ingressat a la Mancomunitat, pessetes</i>	<i>2,405'45</i>	

LIQUIDACIÓ D'INGRESSOS DIVERSOS DEL PRIMER TRIMESTRE DE 1917

Recaptat per instal·lacions fetes per compte dels abonats, i per altres conceptes. . .	1,815'48
<i>Total ingressat a la Mancomunitat, pessetes . . .</i>	<i>1,815'48</i>

LIQUIDACIÓ DEL SERVEI INTERURBÀ DEL SEGON TRIMESTRE DE 1917

ESTACIONS	Mancomunitat	Peninsular	Totals
Rocafort de Queralt.	23'41	7'14	30'55
Solivella	19'95	4'65	24'60
Cabra	8'10	4'40	12'50
Blancafort	14'40	2'50	16'90
Barbarà	30'15	8'65	38'80
Sarreal	72'61	29'59	102'20
Santa Coloma de Queralt.	157'65	69'55	227'20
Piera	10'99	2'51	13'50
Balaguer	134		134
Arbeca	10'84	74'01	84'85
Juneda	58'03	278'22	336'25
Cervera	427'87	739'99	1,167'86
Vinaixa	86'01	23'09	109'10
Vallfogona	124'56	145'85	270'41
Almacelles	90'83	12'27	103'10
Bell-lloch	69'98	47'59	117'57

Estacions	Mancomunitat	Peninsular	Totals
Mollerusa	4'25 urbà	426'85	431'10
Ballpuig	466'61	423'74	890'35
Port-Bou		825'25	825'25
La Garriga	3,681'05	2,741'25	6,342'30
Sant Celoni	209'38		209'38
Granollers	856'52		856'52
Blanes	549'08		549'08
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	7,106'27	5,520'57	12,626'84

Per diferències trobades amb la liquidació de la Companyia Peninsular, d'import 96'11, pesetes, es va convenir partir-les:

Entregat a la Companyia Peninsular	5,568'57
A ingressar a la Mancomunitat	7,058'27
	<hr/>
<i>Total pesetes</i>	12,626'84

LIQUIDACIÓ DEL SERVEI URBÀ I SOBRETAXA DEL GRUP DE LA GARRIGA, DEL SEGON TRIMESTRE 1917

Abril Servei urbà	596'10
" Sobretaxa	192'20
Maig Servei urbà	641'80
" Sobretaxa	202'80

Juny Servei urbà	544'40
" Sobretaxa	206'50
<i>Total a ingressar a la Mancomunitat, pessetes</i>	<u>2,383'80</u>

LIQUIDACIÓ D'INGRESSOS DIVERSOS DEL SEGON TRIMESTRE DE 1917

Recaptat per instal·lacions fetes per compte dels abonats i per altres conceptes.	1,661'35
<i>A ingressar a la Mancomunitat, pessetes</i>	<u>1,661'35</u>

9. — TREBALLS EFECTUATS DES D'ABRIL DE 1916 A FI DE NOVEMBRE DE 1917

Instal·lació de l'oficina i del magatzem a Barcelona.
 Construcció dels circuits següents:

POBLES	Circuits en quilometres	Qualitat del fil	Línia en quilometres	N.º de cruces de la línia
Montblanch-Sarreal-Santa Coloma.	28	E. B. B. Ferro de 4 mm.	28	1 i 2
Sarreal-Barbarà-Pira	8	» » 2 mm.	4	» »
Sarreal-Rocafort	4	» » » »	2	» »
Sarreal-Cabra	6	» » » »	2	» »
Sarreal-Solivella-Blancafort	9	» » » »	9	» »
Santa Coloma-Blure	6	» » » »	2	» »

POBLES	Circuita en quilòmetres	Qualitat de fil	Lista en quilòmetres	N.º de crocetes de la llista
Santa Coloma-Vallfogona	11	E. B. B. Ferro de 4 mm.	11	
Reus-Borges-Porrera-Falset	30	» » »	30	1 i 2
Lleida-Balaguer	26	» » »	26	»
Lleida-Sarroca-Granadella	35	» » 2 mm.	35	»
Sarroca-Alcanó	4	» » »	»	»
Sarroca-Torrebeses	4	» » »	»	»
Granadella-Bobera	4	» » »	4	»
Granadella-Soleràs	8	» » »	8	1
Granadella-Juncosa	14	» » »	14	
Linyola-Ibars	7	» » »	4	
Lleida-Torres de Segre-Serós	32	» » 3 mm.	32	1
Bellpuig-Bell-lloch-Lleida	56	Coure elèctric de 2 mm.	48	
Serós-Aytona	5	E. B. B. Ferro de 2 mm.		
Torres de Segre-Soses-Alcarraç	9	» » »	9	1
Serós-Masalcorreig-Granja	10	» » »	10	1
Serós-Mines-Almatret	20	» » »	20	
Bellvis-Linyola-Granja Belcaire	17	» » »	17	1
Almatret-Llardecans-Mafals-Grana- della	25	» » »	25	
Lleida-Almacelles-Gimanelles	32	» » 3 mm.	32	1 i 2
Artesa-Puigvert Castellans-Alba- gés	17	» » 2 mm.	17	1
Puigvert-Juneda-Lleida	23	» » »	23	1
Lleida-Bell-lloch-Bellvis	18	» » »	18	2 i 1

POBLES	Circuita en quilòmetres	Qualitat del fil	Linha en quilòmetres	N.º de crucetas de la linha
Lleida-Artesa	11	E. B. B. Ferro de 2 mm.	11	2
Juneda-Floresta	11	» » »	6	
Juneda-Borges	20	» » »	5	
Bellpuig-Ibars-Castell del Remei	12	» » »	12	2 i r
Lleida-Alfarràs	27	» » »	27	
Alguaire-Almenar	12	» » »		
Alguaire-Rosselló-Torrefarrera	9	» » »	9	
Balagner-Tremp	60	» » 4 mm.	60	
Ibars-Ballvert	3	» » 2 mm.	2	
Bellpuig-Castellnou de Seana	6	» » »	2	
Belianes-Maldà-Sant Martí de Mal- dà	5	» » »	5	
Cervera-Guisona	12	» » 4 mm.	12	
Cervera-Vallfogona (Balneari)	30	{ 17 » 4 mm. 17 » 2 mm.	15	i
Vallfogona (poble) a Balneari	2	Ferro de 2 mm.	2	
Mollerusa-Bellpuig	13	E. B. B. Ferro de 3 mm.	13	
Bellpuig-Preixana	4	» » 2 mm.	4	
Arbeca-Borges	5	» » »	5	
Mollerusa-Borges	14	» » 3 mm.	14	
Bellpuig-Vilanova	4	» » 2 mm.	4	
Bellpuig-Belianes	10	» » »	10	
Mollerusa-Torregrosa	8	» » »	8	
Borges-Vinaixa	15	» » 3 mm.	15	

POBLES	Extensió en quilòmetres	Qualitat del fil	Línia en quilòmetres	N.º de cruïeres de la línia
Bellpuig-Cervera	22	Coure elèctric de 2 mm.	22	
Vinaixa-Poble de Ciervols	10	E. B. B. Ferro de 2 mm.	10	
Granadella-Llardedans-Maials	14	» » »	14	
Solsona-Cardona-Manresa	52	» » 3 mm.	52	
Cervera-Tàrraga	12	» » »	12	
Barcelona-Blanes	121	» » 4 mm.	121	3
Granollers-Fornell	100	» » »	100	3
Granollers-Santa Eulàlia	8	» » 2 mm.	8	1
Blanes-Malgrat	6	» » »	6	1
Malgrat-Pineda	6	» » »	6	1
Blanes-Lloret	7	» » »	7	
Blanes-Tordera	6	» » »		
Sant Celoni-Mataró	30	» » »	30	
Sant Celoni-Breda	11	» » »		
Sant Celoni-Gualba	6	» » »		
Sant Celoni-Palautordera	4	» » »	4	
Sant Celoni-Arbúcies (2 línies)	22	» » »	11	1
La Garriga, a enpalmar amb la de Barcelona a Blanes	11	Coure de 2 mm.	11	2
Sant Hilari-Hotel	4'50	Ferro de 2 mm.	4'50	
Ripoll-Sant Joan Camprodon	24	Ferro de 3 mm. a Sant Joan i de 2 a Camprodon.	24	1
Sant Joan-Les Mines	3'80	Ferro de 2 mm.	3'80	
Ribes-Caralps	5	E. B. B. Ferro de 2 mm.	5	

POBLES	Sireuits en quilómetros	Qualitat del fil	Linia en quilómetros	N.º de cruces de la linia
Figueres-Castelló	15	E. B. B. Ferro de 2 mm.		
Figueres-Roses-Cadaqués	30	" " "		
		a Roses i de 2 a Cadaqués	30	1
Llansà-Port de la Selva (en construcció)	10	E. B. B. Ferro de 2 mm.	10	
Roses-Palà-Pau	10	" " "	10	
Agullana-Darnius (en construcció)	2	" " 3 mm.	2	
Figueres-Perthús	28	Ferro de 4 mm. a Agullana i de 2 al Perthús.	28	
Figueres-Garriguella	12	E. B. B. Ferro de 3 mm.	12	
Llansà-Portbou	7	" " 2 "	7	
Penjat línies Barcelona-Granollers-Sant Celoni	204	Coure de 2 mm.	64	
		Ferro de 2 mm.	76	
		Ferro de 3 mm.	64	
Penjat línies Blanes-Pineda	12	Ferro de 2 mm.		
Cervelló-Sant Feliu	18	E. B. B. Ferro de 2 mm.		
Vallirana-Cervelló-Molins de Rei-Sant Feliu	20	" " "	20	1
Torrelles-Cervelló	7	" " "	4	
Gavà-Sant Feliu (acabant-se)	15	" " "	15	
Viladecans-Gavà	4	" " "		
Barcelona-Sant Feliu (acabant-se).	36	Ferro de 4 mm.	12	
		" 2 "	24	

POBLES	Circuits en quilòmetres	Qualitat del fil	Línia en quilòmetres	N.º de cruces de la línia
Begues-Gavà	12	E. B. B. Ferro de 2 mm.	12	
Santa Coloma-Igualada-Piera (acabant-se)	45	» » 4 mm.	45	2
Penjat línies Granollers-Manlleu-Ripoll	300	Coure elèctric de 2 mm. E. B. B. Ferro de 2 mm. Ferro de 4 mm. » 3 »	100 120 40 40	3

CENTRALS INSTAL·LADES

CENTRALS	Capacitat de les Centrals	N.º actual d'abonats (octubre)
Agullana	12	2
Alcanó	8	4
Almacelles	12	4
Almatret	12	7
Arbúcies (reconstrucció i renovació).	30	12
Arenys de Munt	12	
Balaguer	105	35
Belianes	12	9
Bell-lloch	25	7

CENTRAIS	Capacitat de les Centrais	N.º actual d'abonats
Bellpuig	50	24
Blanes	50	18
Borges del Camp	10	6
Camprodon	30	15
Cardona	12	1 (interurbà)
Cervelló	12	4
Cervera	12	
Falset	50	
Figueres	100	79
Garriguella	10	
Gavà	20	7
Granadella	20	1
Granollers	45	
Gualba	12	3
Guissona	20	9
Hostalrich	12	4
Ibars	20	8
Juncosa	6	4
Juneda	30	14
Linyola	10	5
Llansà	10	
Lleida (reconstrucció i renovació)	400	235
Lloret	12	8

CENTRALS	Capacitat de les Centrals	N.º actual d'abonats
Malgrat	50	9
Manlleu (reconstrucció i renovació)	50	14
Mollerusa	100	32
Perthús	6	1
Piera (en construcció)	12	
Porrera	20	7
Portbou	50	39
Puigvert	12	3
Ribes	12	3
Ripoll	100	29
Rocafort	12	7
Roses	12	4
Sant Celoni	30	10
Sant Peliu del Llobregat	50	3
Sant Joan de les Abadesses	30	15
Sant Mateu de Bages	4	1
Sant Quirse de Besora	30	12
Santa Coloma de Queralt	50	14
Santa Eulàlia	6	3
Sarreal	20	9
Sarroca	12	1
Serós	20	
Solsona (en construcció)		

CENTRALS	Capacitat de les Centrals	N.º actual d'abonats
Tordera	12	5
Torregrossa	12	8
Torrelles	6	3
Torres del Segre	16	1
Tremp	30	
Vallgorguina	6	2
Vallirana	12	10
Viladecans	15	6
Vinaixa	12	6

ESTACIONS O TELÈFONS ÚNICS

Ager.	Caralpa.	Pobla de Cièrvols.
Albatarrec.	Castell del Remei.	Poble de Granadella.
Albagés.	Castellidans.	Pineda.
Albí.	Castellnou de Seana.	Pira.
Alcarrac.	Castelló d'Empúries.	Planoles (1 commutador amb 1 abonat).
Alfarràs (en construcció).	Corbera (en construcció).	Preixana.
Alguaira (en construcció).	Floresta.	Sant Martí de Maldà.
Almanar (en construcció)	Gimenells.	Sant Pere de Torelló.
Almatret.	Granja d'Escarp.	Solerás.
Aytona.	La Palma (en construcció).	

Barbarà.
 Begues.
 Bellcaire.
 Bellvis.
 Biure.
 Blancafort.
 Bobera.
 Borges del Camp.
 Breda (1 commutador i 1 abonat).
 Cabra.
 Cadaqués.

Maldà.
 Masalcorreig.
 Maials (en construcció).
 Mines de l'Ebre (en construcció).
 Montesquiu.
 Núria.
 Llardecans (en construcció).
 Os de Balaguer.
 Palau Sabardera.
 Pau.

Soliveila.
 Soses.
 Sucs.
 Suquets.
 Torrebeses.
 Vallfogona (poble).
 Vallfogona de Balaguer (en construcció).
 Vallvert.
 Vilanova de Bellpuig.

AUGMENT D'ABONATS EN 1917 (fins al 20 d'octubre)

Grups de Barcelona i Girona

A La Garriga	10
A Ripoll	49
A Sant Celoni	36
A Blanes	40
A Figueres	110
Delta del Llobregat	40
Altres grups	10

Grups de Lleida i Tarragona

Lleida	240
Urgell	50
Conca de Barbarà	34
Altres grups	15
<i>Total</i>	<u>634</u>

Número total de telèfons instal·lats per la Mancomunitat. 918

LÍNIES NOVES EXTERIORS D'ABONATS PARTICULARS ESTESA TOTAL APROXIMADA

A La Garriga	2	Lleida	60
A Blanes	4	Urgell	12
A Ripoll	17	Altres grups	5
A Sant Celoni	15		
Delta del Llobregat	2		
		Total	117

10. — EXISTÈNCIA DE MATERIAL, DE CONSTRUCCIÓ EN 15 D'OCTUBRE DE 1917

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Tar-ragona	Vallés-Gi-rona	Total	Preu unitari	Preu total
Centrals 3.500 X 25	2			2	1,140	2,280
» 2.600 X 30	4		1	5	872	4,360
» 450 X 20		2	1	3	572'75	1,718'25
» O. B. 110 X 10	4		1	5	190'75	953'75
» O. B. 450 X 6	2			2	300'25	300'25
» O. B. 110 X 12	6	1		7	220'50	1,543'50
» O. B. 110 X 15	1			1	296	296
» O. A. 500 X 6	2	1	1	4	266'50	1,066
» O. A. 500 X 4	1		1	2	154'50	309
» O. B. 3.500 X 25 (augmenta-des)	2			2	1,410	2,820
Centrals O. B. 3.500 X 30 (augmenta-des)	2			2	1,534	3,068

MAGATZEMS DE		Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallés-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Centrals	O. B. 3,500 x 50 (augmenta- des)	2	1	2	5	2,230	11,195
Centrals	O. B. 3,500 x 105	1			1	2,637'35	2,6
"	870	1			1	1,260	1,260
Aparells	A. B. 590	34			34	128	4,352
"	A. C. 540	14	1		15	122'60	1,839
"	A. B. 300	9			9	129	1,161
"	A. C. 500 B.	9			9	114'65	1,031'85
"	A. B. 501	6			6	130'50	783
"	A. B. 110 x 18	18			18	122	2,196
"	A. D. 200	3			3	131'50	394'50
"	A. B. 130	48			48	111'75	5,364
"	A. C. 110	67			67	128'75	8,626'25
"	A. B. 110 x 30	18			18	122	2,196
"	A. B. 110 x 15	138	1	36	175	83'50	14,612'50
"	A. B. 230	156			156	122'75	19,149
"	M. B. 300	6		2	8	139'25	1,114
"	A. B. 110 x 11	36			36	81'80	2,944'80
"	A. B. 122	40			40	82'75	3,310
"	Holanda V	164	19	53	236	75	17,700
Timbres	supletoris 1,000 homs.	11			11	14'75	162'25
"	426 esquila	10			10	25'25	252'50
"	426 amb condensadors	2			2	35'50	71
"	magnètics 1,000 homs.	9		9	18	21'30	383'40

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallés-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Timbres de pila 7 centímetres. B . . .	26			26	5	130
Commutadors amb timbre A. F. 210 . . .	10		9	19	42'30	803'70
» » A. F. 231 . . .	8	1		9	47'50	427'50
» de 4 direccions 609 . . .	7		6	13	15'10	196'30
» bipolars de porcellana . . .	4			4	12	48
» unipolars	48		4	52	4'55	263'60
» de 15 línies interurbanes . . .	1			1	56'25	56'25
» 605 (augmentats)	150			150	5'10	765
» bipolars			23	23	8'50	195'50
Bobines de timbre, tipus 300, petites . . .	60			60	7	420
» » 300, grans	50		20	70	7'25	507'50
» » 1,000, »	24			24	4'25	102
» » 300, aparell sobretaula	14			14	7'25	101'50
Bobines de timbre, aparell campanya . . .	6			6	4'25	25'50
» inducció P. A. B. x 230	5			5	2'50	12'50
» » P. A. B. x 110	9			9	3'55	31'95
» » P. M. B. x 300	3			3	3'75	11'25
» » P. A. B. x 145	2			2	4'25	8'50
» tèrmiques	1,559		340	1,899	0'60	1,139'40
» de combinat	2			2	7'25	14'50
» per imans permanents	6			6	2'50	15
Fusibles de descarregadors	139	80		219	0'65	142'35
» S. T. 200	28		2	30	5'55	166'50

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallés-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Fusibles S. D. 10 x 2	135	13	7	155	2'40	372
» de recanvi S. B. 20 x 3	3,097	257	265	3,619	0'65	2,352'35
» de fusta	127			127	11	1,397
Caixetins de línia	7			7	25'30	177'10
» de distribució de 50 línies	2			2	117	234
» » 10 »	4			4	23	23
Defenses isolador S. I. 20 x 1	73		18	91	21'25	382'50
» S. R. 130 x 50	1			1	334'25	334'25
» S. R. 300 x 20	4		2	6	103'70	622'20
» 300 x 10	3		1	4	68'80	275'20
Puntes parallamps	2			2	23'50	47
Carbó de micròfons, grams	200			200	0'10	20
Imans permanents	6			6	5'10	30'60
Jocs estrelles de coure	12			12	0'15	1'80
Cèrcols de paper	25			25	0'25	6'25
Membranes de metall	16			16	0'70	11'20
» de carbó	35			35	0'70	24'50
Estrelles de carbó	25			25	0'40	10
» de filtre	12			12	0'25	3
Tapes per receptor	36			36	0'30	10'80
Indicadors autorrepositors	50			50	8'85	442'50
» fi de conversa	60			60	7	420
» per central de reposició	5			5	10'75	53'75
Terminals de cable de 10 línies S. N.	20			20	14'50	290

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallès-Gi- rona	Total	Pren unifasi	Pren total
Estrelles de coure per parallamps . . .		1	1	2	14	28
Receptors amb mànec	6	2	19	27	13'50	364'50
" sense mànec	19			19	11'85	225'15
" serre-tete, 536.	3		1	4	18'50	74
Condensadors de dos microforats . . .	1			1	12	12
Micròfons de pit, 525.	16			16	51'10	817'60
Microtelèfons palanca, 521	25		9	34	33'55	1,140'70
Boquilles micròfon d'ebonita	65			65	1'55	100'75
Micròfons sense boquilla	12			12	10'65	127'80
Enxufes mascles, aparell Holanda . . .	50			50	4'40	220
Cable M. H. 300, prova de línies, rotllos.	1			1	50	50
Descarregadors per tres línies S. K. 10 x 3	2			2	36'50	73
Descarregadors per tres línies (augmen- tats).	10			10	42'25	462'50
Descarregadors per una línia	3			3	11	33
Cordons de 1'50 metres sense clavilla .	51		28	79	2'75	217'25
" verds per microtelèfon	10			10	3	30
" per central d'una clavilla	36			36	4'25	153
" " d'un metre	7			7	3	21
" per receptor 2,537	90			90	1'60	144
" " 2,036	150			150	1'60	240
" central de 1'50 metre una clavilla.	60			60	4'25	255
Tubo terminal de cable de 26 parells .	5			5	110	560

MAPATZEMS DE

	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Valles-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Tubo terminal de cable de 10 línies . . .	1			1	35	35
» » » 26 » . . .	1			1	60	60
Descarregadors de 5 línies interurbanes.	3			3	12	36
Caixes terminals de cable de 26 parells	2			2	84	168
» » » 20 » . . .	1			1	169	169
Piles tipo 2 n.º 4 quadrades	97			97	4'70	455'90
» » 2 » 2 »	264			264	3'85	1,016'40
» » 3 » 2 rodones	4	56	115	175	2'40	420
» Fortio	5			5	1'90	9'50
Terminals de cable de 50 parells . . .	1		1	2	307'25	614'50
» aparell de campanya R. K.	29			29	10	290
Plom per a sordines, quilos	53	19	27	99	1'05	103'95
Filàstica, quilos	13	69	79	161	2'10	338'10
Caixes per piles	9	26	39	74	5'50	407
Cinta isolant, quilos	83	14	16	113	6'57	742'41
Sòcols de fusta per interruptors . . .	67			67	0'10	6'70
» de tubo Bergman	74			74	0'10	7'40
Rosetons, 163	74			74	0'60	44'40
Isoladors petits de fusta, cm.	50			50	0'35	17'50
Taps fusibles de 6 ampers	84			84	0'27	22'68
Interruptors Bergman de llum	46			46	0'75	34'50
Pantalles ferro esmaltat	14	3		17	0'80	13'60
» opal	1			1	0'85	0'85
Trenca circuits, 531	140			140	0'60	84

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallès-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Trenca circuits, 814	35			35	3'50	122'50
Portalàmpares intemperí	8			8	0'40	3'60
" 4 pesscs	63			63	0'60	37'80
Portatulipes	63			63	0'25	15'75
Làmpares elèctriques	11	12		23	1'50	31'50
Fil de timbres, quilos	50		1	51	5'75	293'25
Corda, quilos	495		40	535	3'50	1,872'50
Enxufes Bergman de 9 mm.	92			92	0'09	8'24
Grapes	315	100		415	0'01	4'15
" " 1 x 9	200			200	0'01	2
" " 1 x 7	480			480	0'02	9'60
" " 2 x 9	72			72	0'18	12'96
Tes	104			104	0'19	19'76
Colses	143			143	1	157
Carrutxes de fusta per cables	11		14	11	6	66
Portalàmpares de mà	116			116	2'75	319
Tencors n.º 0	97			97	3'25	315'25
" 1	107			107	4'15	444'05
" 3	6			6	4'75	28'50
" 4	18	17	26	61	9	549
Tinol, quilògrams	12			12	1'87	22'44
Caragols rosca de llina 21 x 40. Gro.	49			49	1'95	95'55
Ganxos amb guarda caps	72			72	0'40	28'80
Guarda caps	1,500			1,500	0'02	30
Puntes 23 x 66						

MAGATZEMS DE	Barcelona	Licida-Taragona	Vallés-Girona	Total	Preu unitari	Preu total
Pasta isolant, quilògrams	40	1	3	44	3'65	160'60
Barrines carreter n.º 4	5			5	1	5
» » 6	21			21	2'05	49'35
» » 7	3			3	2'45	7'35
» » 8	2			2	2'50	5
» » 9	16			16	2'75	44
» » 10	29			29	2'95	85'55
Broques filabarquí n.º 3	8			8	1'20	9'60
» » 4	6			6	1'25	7'50
» » 5	27			27	1'45	39'15
» » 6	32			32	1'65	52'80
» » 8	31			31	1'70	52'70
» » 9	25			25	1'85	46'25
» » 10	23			23	1'95	44'85
» » 12	39			39	2	78
» » 15	9			9	2'75	24'75
Parells sabates	2			2	30	60
Metres dobles	41			41	1'25	51'25
» senzills	2			2	0'75	1'50
Alicates universals senzills	3			3	4'50	13'50
» » isolades	2			2	6'75	13'50
» de tall americanes	2			2	12	24
» de tubo Bergman	1			1	4'50	4'50
Claus angleses	5			5	3'25	16'25

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallès-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Llums per a soldar, d'esperit	2			2	7'20	14'40
» » » de bencina	1			1	17	17
Soldadors	9			9	4'25	38'25
Estisores de podar, petites	1			1	4'75	4'75
» » grans	6			6	16'50	99
Tornavisos	46			46	2'25	103'50
Filabarquins senzills	14			14	2'50	35
» resort	3			3	6'50	19'50
Taladradors amb volant	2			2	16	32
Raspes rodones	6			6	2'10	12'60
Llimes petites	8			8	1'25	10
Enformadors petits	6			6	1	6
» mitjans	7			7	1'50	10'50
» grans	8			8	2'80	22'40
Gúbies	4			4	1'70	6'80
Tròcules grans	3			3	18	54
» petites	17			17	15	255
Mordaces per tivar el fil	2			2	14	28
Martells	8			8	2'25	18
Desclavadors de caixes	6			6	3'50	21
Mànecs per picot	87			87	1'75	152'25
» cullera	32			32	2'50	80
Forques d'aixecar pals	3			3	10'50	31'50
Culleres	16			16	5'50	88

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallés-Gl- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Forns	4			4	22'25	89
Cantis	2			2	6	12
Tendes de campanya petites	1			1	292	292
Xerracs	6			6	3'50	21
Serres	3			3	2'25	6'75
Masses per pedra	5			5	9'40	47
Axols grans	6			6	12	72
" petits	1			1	4'50	4'50
Destrals grans	7			7	6'65	46'55
Caixes eines muntador, completes	2			2	170	340
Eixufes per llum	35			35	1'50	52'50
Cinturons	6			6	11'50	69
Cartes	1			1	22'50	22'50
Corretges trepadors	8			8	1'10	8'80
Pistolets de 0'50 metres	38			38	5'80	220'40
Trepadors	11			11	25	375
Fustes d'aixecar pals	6			6	10	60
Picots	39			39	3'85	150'15
Pales	8			8	3'75	30
Isoladors 507	11,830			11,830	0'03	354'90
" 127	600	200	80	880	0'05	44
" 103	19,000		80	19,080	0'03	572'40
" 101	4,100		2,331	6,431	0'01	64'31
" 6	709	25	928	1,662	0'37	614'94

MAGATZEMS DE		Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Valles-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Isoladors	33	3,185	350		3,535	0'30	1,060'50
"	32	7,055	5,030		10,807	0'41	8,120'87
"	359	3,656	1,400		5,216	1'30	13,353'60
"	638	569			400	0'87	843'03
"	50	92	554		1,764	1'13	2,723'30
"	88	52	41		8	1'45	146'45
"	5	909	49		981	0'67	1,299'13
Pipes grans		147	5		73	0'81	182'25
" mitjanes		35	5		163	0'54	109'62
" petites		1,565	10		272	0'12	221'64
Tapataladros		3,500			150	0'02	73
Discs de porcellana		515			515	0'05	25'75
Polítxes		115			115	0'06	6'90
Cordó flexible doble, 28 x 10 metres		2,880	30		245	0'32	1,009'60
Fil tipus C. de 1/3 mm.		2,301			1,410	0'18	667'98
" especial, n.º 8, 1 x 10		8,664	750		9,398	0'17	1,597'66
" tipus T. A. R., 8 x 10		3,821			565	0'32	1,493'52
" de courc, de 36 x 10 quilògrams		217			217	6'50	1,410'50
" " 16 x 10		607			607	6'50	3,945'50
" " 11 x 10		1,157	49		1,206	6'50	7,839
" " 20 x 10		3,507			1,284	6'50	31,141'50
" " 30 x 10		15			15	6'50	97'50
" estanyat		15	8		23	6'50	149'50
" parafinat vermell		10			10	10'50	105

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Taragona	Valles-Girona	Total	Prea unitari	Prea total
Fil T. R. A., de 20 x 10, metres . . .	10,184			10,184	0'32	5,295'68
» tipus 8, de 10 x 10	9,564			9,564	0'17	1,625'88
» N. P., 3,720 D, de 14 x 10, emplomat, metres	128			128	0'70	89'60
Fil tipus especial, de 16 x 10, emplomat, metres	250			250	0'80	200
Fil de bronze usat, de 11 x 10, quilògrams	30			30	7'75	232'50
Fil de bronze nou, quilògrams	60			60	7'75	465
Filferro de 2 mm., quilògrams	13,725	360	2,641	16,725	1'15	19,234'90
» » 3 » »	11,635	60	10,105	21,801	1'15	25,071'15
» » 4 » »	20,816	5,065	7,710	33,591	1'15	38,629'65
» » 4 » ríostres »	5,880	1,640		7,520	1'10	8,272
» » 1 » »	174	2	205	381	1'40	533'40
» » 6 » »		950		950	1'15	1,092'50
Cable de 17 conductors, metres	78			78	1'90	148'20
» especial, n.º 13, de 2 x 8 x 10, metres	13,944	65	1,028	15,037	0'36	5,413'32
Cable tipus, n.º 13, de 2 x 8 x 5 x 10, metres	6,268		400	6,668	0'35	2,333'80
Cable de 20 x 21 parells, emplomat; metres	1,516	1,007		2,523	2'80	7,064'40
Cable de 26 parells, emplomat, metres			25	25	2'97	74'25
» T. G. T., de 52 parells »	440			440	10'35	4,554

MACATZEMS DE		Barcelona	Lleida-Ta. iragona	Vallés-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Cable T. G. T. de	41 parells, metres.	887			887	8'60	7,628'20
"	" 21 "	262		80	342	4'90	1,675'80
"	" 10 "	692	8		700	2'85	1,995
"	" 12 "	171		110	281	3'20	899'20
"	de cer, de 10 x 8 x 10	7,820	500	170	8,490	1'40	11,886
"	" 6 mm.	2,020		70	2,090	0'85	776'50
"	" 5 "	170			170	0'90	153
Tubo Bergman llautó, de 9 mm.,	"	306	42		348	0'62	215'76
"	" 11 "	234			234	0'75	175'50
"	emplomat 11 "	453			453	0'60	271'80
"	" 9 "	237			237	0'48	113'76
"	" 7 "	330			330	0'35	115'50
"	" 30 "	42			42	2	84
Cable de 50 parells, emplomat	"		1,000		1,000	5'90	5,900
"	40 "		309		309	4'80	1,483'20
"	10 "		16		16	1'70	27'20
Caragols	11 x 300	3,125			3,125	0'37	1,156'25
"	10 x 235	11,300	450	1,418	13,168	0'34	4,477'32
"	11 x 250	3,225		1,145	4,370	0'36	1,573'20
"	9 x 180	1,400		275	1,675	0'21	351'75
"	10 x 110	24,335	1,790	2,818	28,943	0'19	5,499'17
"	11 x 120	2,800			2,800	0'21	588
"	9 x 190	21,700	350	1,000	23,050	0'23	5,301'50
"	10 x 270	8,500	350	1,270	10,120	0'38	3,845'60

MAGATZEMS DE		Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallés-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Caragols	10 × 280	3,150			3,150	0'41	1,291'50
"	10 × 290	3,000			3,000	0'43	1,290
"	10 × 200	270		950	1,220	0'25	305
"	10 × 150	50		180	230	0'22	50'60
"	13 × 350	57			57	0'50	28'50
"	10 × 230	428	101		529	0'30	158'70
"	20 × 200	90		31	121	0'50	60'60
"	10 × 180			335	335	0'21	70'35
Tirafondos		2,389	110	2,499	0'14	349'86
Bolanderes	357		21	378	0'90	340'20
Abracaderes	7 × 23	102			102	1'02	104'04
"	14 × 25	21	8	6	35	2'12	74'20
"	11 × 33	38	8	14	60	2'45	147
"	12 × 33	38		34	72	2'45	176'40
"	10 × 29	131	11	7	149	1'81	269'69
"	vents	46		10	56	1'50	84
"	grans	6			6	2'15	12'90
"	8 × 23	18		20	38	1'05	39'90
"	12 × 24			8	8	2'03	16'24
Grapes de suspensió de cable, petites	255			255	0'30	76'50
"	grans	749			749	0'35	262'15
Soports rectes de 20 mm.		11,047		596	11,643	0'98	11,410'14
"	n.º 5	10,312		1,999		0'51	6,278'61
"	6	986	366		1,352	0'53	716'56

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Tar- ragona	Vallés-Ga- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Soportos rectes n.º 8 bis	2,250			2,250	0'54	1,215
» » 4	6,571		500	2,812	9,883	0'41 4,052'03
» corvos, de 15 mm.	3,707	1,304	1,995	7,006	0'62	4,343'72
» » 18 »	6,891	665	3,598	11,154	0'99	11,042'46
» dobles, de 18 mm., creueta	1,898	46	824	2,768	5'35	14,800'80
» » 22 »	305		457	762	5'90	4,495'80
» » 18 » caragols	1,746			1,746	3'50	6,111
» » 22 »	57		62	119	4'60	547'40
Tirants n.º 1, parells	525	187	214	926	3'25	3,009'50
» » 2 »	798	150	349	1,297	4'95	6,420'15
» » 3 »	1,694		194	1,888	6	1,328
» » 5 »	52	37	23	112	8'10	907'20
» americans			65	65	3'25	211'25
» n.º 4			15	15	7'05	105'75
Muntants de melis, de 1'60 metres	88	30	9	127	11'70	1,485'90
» » 1'80 »	12			12	13'20	158'40
» » 5' »	6	2		8	37'50	300
» » 5'20 »	8			8	39	312
» » 5'35 »	2			2	40'25	80'50
» » 5'80 »	2			2	43'55	87'10
» » 6 »	77	2		79	45	3,555
» » 6'40 »	4			4	48	192
» » 6'65 »	2			2	49'50	99
» » 6'80 »	8			8	50'15	401'20

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Tar-ragona	Valiés-Gi-rona	Total	Preu unitari	Preu total
Muntants de melis, de 7 metres	4			4	52'50	210
" " 7'10 "	8			8	53'20	425'60
" " 7'40 "	4			4	55	220
" " 7'70 "	4			4	56'25	225
" " 7'80 "	4			4	57	228
" " 8 "	5			5	60	300
" " 8'40 "	1			1	63	63
" " 8'50 "	11			11	63'50	698'50
" " 8'60 "	1			1	64'25	64'25
" " 8'80 "	2			2	65'50	131
" " 9'50 "	4			4	76'25	305
" " 9'80 "	4			4	77'50	370
" " 12 "	4			4	90	360
" de pi de 6 "	24			24	25'20	612
" de melis, de 3 "		18	12	30	19'75	592'50
" " 4 "		3	21	24	23	552
Crucetes de melis, de 1'40 "	250			250	3'60	900
Palomilles de 1'50 metres	7	12		19	3'60	68'40
" " 1'80 "	40			40	3'90	156
" " 1'20 "	320	9	14	343	2'30	788'90
" " 0'70 "	3	9	23	35	1'25	43'75
" " 1 "	116	9		125	2'40	275
" " 2'40 "	10	10		20	8'50	170
" " 0'80 "	85	13	14	112	2	224

Tributis publicis — Telletans

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallés-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Palomilles de 0'50 metres	100	50	17	167	1'15	192'05
» 0'20 »		36	5	41	1	41
» 0'40 »		37	17	54	1'05	56'70
Burres de cer, de 2'60 metres	2			2	21'90	43'80
» » 2'35 »	3			3	20'50	61'50
» » 1'35 »	2			2	16	32
» » 2 »	3			3	19'25	57'75
» de ferro, de 1 metre	4			4	6	24
» » (pissons), de 2 metres	17			17	13	221
» » de 2 metres	22			22	12'20	268'40
Pissons	6			6	8	48
Culleretes de barrinades	9			9	2'30	20'70
Vignes de ferro de 3 metres	5			5	22	110
» » I »	1			1	8	8
Debanadores	2		2	4	140	560
Pals de 8 metres	1	190	129	320	15	3,300
» 9 »	54	17	87	158	17'85	2,820'30
» 10 »	10	67	38	115	23	2,645
» 11 »	1			1	30	30
» 6 »		300	32	332	9	2,997
» 7 »		240	54	294	11'75	3,454'50
» 14 »		5		5	78'75	393'75
» 12 »		7		7	41'50	290'50
Tornapunts de 8 metres	9	50	44	103	15	1,545

MAGATZEMS DE	Barcelona	Lleida-Ta- rragona	Vallés-Gi- rona	Total	Preu unitari	Preu total
Tornapunts de 9 metres	4	32		36	17'85	642'60
" 10 " 	1			1	23	23
" 7 " 		40	44	84	11'75	987
Creuetes de 1'80 metres	13	850	1,045	1,908	2'25	4,293
" 2 " 	265	161		426	2'65	1,128
" 3 " 	4		12	16	3'70	59'20
" 1'40 " 		1,350	532	1,882	1'35	2,540'80
" 1'60 " 		975	57	1,032	2	2,064
				Total pessetes.		<u>548,315'13</u>

Els materials existents es paguen actualment amb un augment del 30 per 100 per terme mig. de manera que representa un estalvi per les construccions de 1918 de pessetes 164.494'54.

11. — INVERSIÓ GLOBAL, DE LES QUANTITATS PRESSUPOSTADES DIA 15 DE SETEMBRE DE 1917

Càrrec

Any 1916	Partida 20	17,600
" " " 50		700,000
" 1917	" 25	17,500
" " " 26		12,000

Any 1917	Partida		
	27		6,000
" "	" 28		9,125
" "	" 29		2,160
" "	" 30		1,800
" "	" 31		1,500
" "	" 32		9,740
" "	" 33		25,000
" "	" 34		20,700
" "	" 65		700,000
" "	" 65		550,000

pressupost extraordinari

Total pessetes 2.063,125

Data

CONCEPTES	Pagat a comptadaria	Pagat directament	A pagar	Totals
Pals, creuetes, muntants i palomilles	216,187'86	20,817'30	92,372'23	329,377'39
Soports, tirants, caragols i abraçaderes	120,435'91	19,704'85	67,623'97	207,764'73
Isoladors	62,466'76		22,371'90	84,838'66
Material de brigada	32,267'44	18,027'52	2,721'85	53,016'81
Filferro i fil de coure	292,310'12	19,972'48	17,105'49	329,388'09
Centrals i aparells telefònics	221,783'31		72,735	294,518'31
Cables	75,850		27,898'50	103,748'50
Petit material d'instal·lació	17,587'69	24,682'80	215'25	42,485'74

CONCEPTES	Pagat a comptaduria	Pagat directament	A pagar	Totals
Mobiliari i instal·lació de centrals . . .	33,854'29	29,108'44	12,071'93	75,034'66
Transports	9,222'85	35,317'20	3,440'50	47,980'55
Impresos	5,594'75		505	6,159'75
Jornals	653'03	342,837'60		343,490'63
Adquisició de xarxes	290,650'06		10,121'46	300,771'52
Dietes i viatges del personal tècnic, muntadors, capatassos, peons i del personal de l'Estat	24,007'47	24,862'40		48,869'87
Sous i gratificacions	41,322'47			41,322'47
Construccions a preu fet	27,933		14,933	42,866
<i>Totals pessetes</i>	<i>1.472,127'01</i>	<i>535,330'59</i>	<i>344,176'08</i>	<i>2.351,633'68</i>
			<i>Importa el càrrec</i>	<i>2.063,125</i>
			<i>Dèficit, pessetes</i>	<i>288,508'68</i>

De lo pagat directament en corresponen 49,189'19 pessetes pagades amb els ingressos del segon trimestre i part dels del tercer.

12. — PROJECTE DE PRESSUPOST PER A 1918

		<i>Ingresos (Aproximat)</i>	
<i>Per abonaments</i>			
Dels abonats existents en 30 de setembre de 1917	115,000		
Augment probable en 1918	<u>40,000</u>	155,000	
<i>Servei interurbà</i>			
Recaptació aproximada en 1917	35,000		
Augment probable en 1918	<u>20,000</u>	55,000	
<i>Subvencions</i>			
A cobrar per les construccions fetes en 1917	8,800		
A imposar per construccions a fer en 1918	<u>40,000</u>	48,800	
<i>Altres</i>			
Impost de 100 ptes. per cada nou abonat, per l'augment del cost dels materials	30,000		
Per fiances d'aparell	15,000		
Instal·lacions fetes per compte dels abonats	<u>3,500</u>	48,500	
		<u>Total pessetes.</u>	307,300

A deduir per pagament a la Hisenda del 10 per 100 de la recaptació de Lleida, grup de La Garriga i Figueres 6,000

Ingressos líquids, pessetes. 301,300

Despeses d'Explotació

Director	7,500
Oficial	4,000
Comptable	4,000
Escrivent 1. ^a	2,500
2. ^a	1,980
Celadors, muntadors, encarregats de grup i de magatzem	720
Telefonistes, repartidors i escriptors	63,421
Impresos i llistins	26,770
Despeses petites : efectes d'escriptori, caixes d'embalatge, palla i paper d'embar, transports i lloguers	14,400
Dietes i viatges	14,227'20
Augment de despeses d'explotació en virtut de les noves construccions	9,800
	9,500

Total pessetes. 158,818'20

Importen els ingressos 301,300
 Importen les despeses 158,818'20

Ingressos líquids, pessetes 142,581'80

Despeses de construcció per a 1918

<i>Línia de Planoles a Puigcerdà</i>		
Jornals	1,000	
Transports	350	1,350
<hr/>		
<i>Línia Puigcerdà-Sen. 55 quilòmetres.</i>		
Construcció a 850 ptes. quilòmetre	46,750	
Instal·lacions interiors de les poblacions, situades en la dita línia (capacitat total, 100 abonats), obres de central, etc.	30,000	76,750
<hr/>		
<i>Línies Camprodon, Molló, Set Cases, etc., 35 quilòmetres</i>		
Construcció a 700 ptes. quilòmetre	24,500	24,500
<hr/>		
<i>Línia Figueres-Navata, 15 quilòmetres. Figueres-Palamós, 30 quilòmetres. Altres línies de l'Empordà Alt i Baix, 40 quilòmetres. Total, 85 quilòmetres.</i>		
Construcció, a 800 ptes. quilòmetre	68,000	
Instal·lació de nous abonats a Figueres i al grup	20,000	88,000
<hr/>		
<i>Línia Lloret-Tossa, 15 quilòmetres.</i>		
Construcció, a 800 ptes. quilòmetre	12,000	12,000

Jornals de penjat de la línia de Granollers	1,500	
Transports de la línia de Granollers	200	
Penjat de línies a Ripoll	1,500	
Instal·lacions interiors al Vallès	2,800	
Arranjament de línies velles del Vallès	10,000	
Arranjament de Centrals del Vallès	15,000	
Instal·lació de nous abonats al delta del Llobregat	2,000	33,000
	<hr/>	
<i>Línia Piera-Bruch. 15 quilòmetres.</i>		
Construcció, a 800 ptes. quilòmetre	12,000	12,000
	<hr/>	
<i>Línia Tremp-Sort-Viella. 106 quilòmetres</i>		
Construcció, a 900 ptes. quilòmetre	95,400	95,400
	<hr/>	
<i>Línia Balaguer-Artesa-Calaf. 114 quilòmetres.</i>		
Construcció, a 900 ptes. quilòmetre	91,200	91,200
	<hr/>	
<i>Línia Gandesa-Almatret. 41 quilòmetres.</i>		
Construcció, a 900 ptes. quilòmetre	36,900	36,900
	<hr/>	
<i>Línia de Falset-Gandesa. 50 quilòmetres.</i>		
Construcció a 750 ptes. quilòmetres	37,000	37,000
	<hr/>	

Grup de Tarragona. 350 quilòmetres.

Construcció, a 750 ptes. quilòmetre	263,000	
Instal·lació de centrals i interiors per 250 abonats (descomptant el material existent)	50,000	313,000
Central interurbana de Barcelona	40,000	
Cables de relligament	27,000	
Instal·lació de creosotatge a cel obert	5,800	
Augment eventual de stokatge per a 1919	180,000	
Assegurances per accidents del treball	2,000	254,800
Dèficit de l'any anterior, produït per alça en el cost dels materials, necessitat de stokatge i excés de construccions	400,000	400,000
<i>Total, pessetes.</i>		<u>1,475,900</u>

13. — DISTRIBUCIÓ GENERAL DEL SERVEI INTERURBÀ
Centrals interurbanes i urbanes en explotació i construcció
en 20 d'octubre 1917.

INTERURBANES	Urbanes Centrals i Locutoris	Servei permanent	Servei limitat
Lleida	Lleida		
Castelldasens...	Castelldasens Albagès Artesa de Lleida Puigvert		
Granadella.....	Granadella Soleràs Juncosa Pobla de Granadella Bobera Maials Llardecans Sarroca Torrebeses Alcan Albatarrec		
Almatret	Almatret Mina carbonífera (en construcció)		
Serós	Serós Granja Escarp Masalcorreig Alcarràs Torres de Segre Soses Aitona		
Almacelles.....	Almacelles Sucs Suquets Gimanelles		
		Totes les Urbanes	Totes les Interurbanes

INTERURBANES	Urbanes Centrals i Locutoris	Servei permanent	Servei limitat
Alguaire (en construcció)..	{ Alguaire Almenar (en construcció) Alfarràs (en construcció) Roselló (en construcció) Torrefarrera (en construcció)		
Balaguer.....	{ Balaguer Os de Balaguer Vallfogona de Balaguer		
Ager.....	Ager		
Tremp.....	Tremp		
Linyola.....	{ Linyola Bellcaire		
Bell-lloch.....	{ Bell-lloch Bellvis		
Cervera.....	{ Cervera Pobla de Vallfogona		
Santa Coloma de Queralt..	{ Santa Coloma de Queralt Biura Tous (en construcció)		
Sarreal.....	{ Sarreal Cabra Barbarà Pira Blancafort Solivella Rocafort		
False.....	{ False Porrera		
Juneda.....	{ Juneda Torregrossa Arbeca Floresta		
		Totes les Urbanes	Totes les Interurbanes

INTERURBANES	Urbanes Centrals i Locotoris	Servei permanent	Servei limitat
Vinaixa	Vinaixa Albí Pobla de Cièrvoles		
Bellpuig	Bellpuig Preixana Sant Martí de Maldà Maldà Belianes Vilanova de Bellpuig Castellnou de Seana Vallvert Ibars Castell del Remei Bàrbens		
Guissona	Guissona		
Vallfogona (Balneari) ...	Vallfogona (balneari)		
Solsona	Solsona		
Cardona	Cardona Sant Mateu de Bages		
La Garriga	La Garriga Vich Cardedu Centelles L'Atmella Sant Feliu de Codines Castelltersol Figaró Aiguafreda Terradell Moià Tona Llinàs	Totes les Urbanes	Totes les Interurbanes
Granollers	Granollers		
Santa Eulàlia de Ronsana ..	Santa Eulàlia de Ronsana		

INTERURBANES	Urbanes Centrals i Locutoris	Servei permanent	Servei limitat
Manlleu.....	Manlleu Torelló Sant Hipòlit de Voltregà Roda Sant Pere de Torelló Sant Joan de Vilatorrada Folgueroles		
Sant Quirse de Besora.....	Sant Quirse de Besora Perafita Olost de Lluçanès Sanatori Alpens Sant Boi Montesquiu		
Ripoll.....	Ripoll Campdevànol		
Sant Joan de les Abadesses	Sant Joan de les Abadesses		
Camprodon....	Camprodon		
Ribes.....	Ribes Planoles Querolps		
Sant Celoni...	Sant Celoni Viladrau Gualba Arbúcies Palautordera Sant Hilari Breda		
Hostalrich.....	Hostalrich		
Arenys de Munt	Arenys de Munt		
Blanes.....	Blanes Tordera Malgrat Lloret de Mar Pineda		
		Totes les Urbanes	Totes les Interurbanes

INTERURBANES	Urbanes Centrals i Locutoria	Servei permanent	Servei limitat
Vallgorguina...	Vallgorguina		
Sant Feliu del Llobregat (en construcció)..	Sant Feliu del Llobregat Begues Gavà Viladecans Cervelló Corbera (en construcció) Vallirana Torrelles		
Piera (en construcció)	Piera		
Figueres.....	Figueres		
Roses.....	Roses Castelló d'Empúries Cadaqués Palau Sabadera Pau	Totes les Urbanes	Totes les Interurbanes
Agullana.....	Agullana		
Perthús.....	Perthús		
Llansà.....	Llansà Culera Selva (en construcció) Garriguella Port de la Selva (en construcció)		
Núria.....	Núria		
Mollerusa (c. peninsular)	Mollerusa		
Portbou (c. Peninsular)	Portbou		

14.—RELACIONS AMB ALTRES ENTITATS

Dues són les entitats amb qui ha de fer ses tractes principalment la Mancomunitat : L'Estat o el cos de Telégrafs, i la Companyia Peninsular.

Havent-hi en algunes estacions en què la Mancomunitat instal·la telèfon, estació telegràfica, va pensar-se en què el mateix empleat de l'Estat podria encarregar-se del servei de la central. I si la importància d'aquesta ho requeria se li confiés la responsabilitat del servei en totes les instal·lacions que formen un grup.

En aquest sentit s'enviaren a Madrid les següents bases.

Descando la Mancomunidad dar una prueba de la elevada consideración que le merece el personal del Cuerpo de Telégrafos y de la estima en que tiene sus servicios, ha resuelto dirigirse a V. S. proponiéndole las siguientes condiciones para todos aquellos casos en que la Mancomunidad solicitare y obtuviere autorización del Estado para que el personal del Cuerpo de Telégrafos preste servicio en la red telefónica que construye y explota la Mancomunidad.

1.ª El personal del Cuerpo de Telégrafos que haya de desempeñar servicio telefónico de la Mancomunidad, tendrá para sus relaciones con ésta las designaciones siguientes:

A) Oficial Jefe de Explotación. B) Oficial Jefe de grupo. C) Encargado de central telefónica.

2.ª Los cargos a que se refiere la letra A serán provistos por la Mancomunidad en virtud de oposición o concurso, y se requerirá que los funcionarios en quienes recaigan, pasen a la condición de supernumerarios en el Cuerpo de Telégrafos. Donde residiere, el Jefe de explotación será a la vez jefe de grupo.

3.ª En localidades en que exista estación telegràfica del Estado, de servicio permanente o completo, que sean a la vez residencia ordinaria del Jefe del grupo telefónico de la Mancomunidad, cuando no sea Jefe de explotación, uno de los funcionarios de aquella estación telegràfica, preferentemente el Jefe de ella, ejercerá el cargo de la Mancomunidad designado por la letra B. En estas localidades se procurará instalar ambos servicios telefónico y telegráfico en el mismo local para mayor facilidad en la vigilancia e inspección del primero y manipulación del segundo. Donde ello ofreciere

inconveniente, se estudiarán las mejores disposiciones para que el Jefe de grupo pueda atender, en todos instantes, su servicio telegráfico.

4.ª En localidades donde haya estación telegráfica de servicio limitado y sean a la vez centrales de servicio manual de la Mancomunidad, el encargado de aquella ejercerá, para con la Mancomunidad, las funciones de la letra C. A este fin, la central telefónica se instalará en la misma sala de aparatos de la telegráfica o contigua a ella, para permitir a un mismo funcionario ambos servicios. Sin embargo, si el servicio lo requiere, la Mancomunidad designará el personal auxiliar necesario a las órdenes del encargado.

5.ª El personal que al entrar en vigor este acuerdo se encuentre al servicio de la Mancomunidad, seguirá desempeñando su cargo y conservará su categoría, aunque fuere trasladado. Cuando se requiera nuevo personal, serán aplicadas las bases actuales para lo que a las categorías A, B, C se refiere, mientras ello no traiga involucrado el traslado de la central, por no hallarse ésta en la misma estación telegráfica, cuya contingencia será, no obstante, objeto de estudio y acuerdo en cada caso.

6.ª La Dirección general, teniendo presentes las conveniencias del doble servicio que han de desempeñar los funcionarios del Cuerpo de Telégrafos, designará, para que se encargue de ello, a los que, a las condiciones técnicas requeridas, reúnan cuantas otras sean necesarias.

7.ª Cuando la Mancomunidad apreciase alguna falta cometida por los funcionarios de Telégrafos encargados de su servicio, deberá ponerlo en conocimiento de la Dirección general para que ésta pueda depurarle y corregirle en caso necesario. Si la falta observada exigiera actuación inmediata, la Mancomunidad podrá disponer que uno de sus Jefes de explotación intervenga en el servicio telefónico a cargo de aquel empleado, el cual quedará suspenso de empleo y sueldo hasta tanto recaiga acuerdo de la Dirección general como resultado del expediente que se incoe, cuyo acuerdo será comunicado a la Mancomunidad, para recabar su asentimiento a la mencionada resolución, sin cuyo requisito no podrá en ningún caso el susodicho funcionario ejercer cargo alguno en los teléfonos de la Mancomunidad.

8.ª Los funcionarios de Telégrafos que desempeñen servicio telefónico de la Mancomunidad, observarán los reglamentos de ésta referentes al servicio, en tanto que no se opongan a los del Cuerpo de Telégrafos ni a las órdenes emanadas de la Dirección general.

9.ª Los funcionarios de Telégrafos, durante el tiempo

que estén encargados de los servicios telefónicos de la Mancomunidad, disfrutarán de todos los beneficios que los Reglamentos de ésta conceden a este personal.

10. Las estipulaciones de pagos de alquileres, traslado de oficinas y cuanto se relacione con los locales de las mismas, se acordarán en cada caso según las circunstancias y armonizando los intereses del Estado y de la Mancomunidad.

11. Cuando en una central Telegráfica exista a la vez una central Telefónica de la Mancomunidad, no podrá ningún funcionario de Telégrafos impedir el acceso a la instalación telefónica del personal técnico de Teléfonos de la Mancomunidad. Por otra parte, ésta no podrá nunca causar el menor perjuicio a las instalaciones telegráficas, debiendo ponerse de acuerdo, al efectuar la instalación, con el personal encargado de las mismas, acuerdo que constará en acta.

12. Si por cualquier circunstancia, sea por presentarse dificultades para el doble servicio, sea por incompatibilidades permanentes o por otras causas que no es dable prever, resultare que en alguna central telefónica la aplicación de las bases anteriores trae más bien molestias e inconvenientes para el servicio que ventajas apreciables, tanto la Dirección general, si ello afecta al servicio telegráfico, como la Mancomunidad, si ello afecta al telefónico, quedarán en libertad de disponer las cosas como mejor conviniere al servicio, prescindiendo de las bases anteriores y comunicándolo así la parte que tome la iniciativa, con un mes de anticipación, a la otra parte.

Aquestes bases no foren acceptades, antes al contrari, rebutxades de pla. En vista d'aquest resultat negatiu i en la sinceritat del desig que animava a l'element tècnic de la Mancomunitat, se buscà oficiosament per la manera de reduir les diferències i conèixer els punts de vista del personal del Negociat de Telèfons de la Direcció general, així com el personal directiu del centre Telegràfic, amb l'objecte de buscar un arranjament, sense cap compromís per part del Consell de la Mancomunitat. El criteri de les personalitats abans esmentades va traduir-se en les bases següents:

Deseando la Mancomunidad de Cataluña dar una prueba de la elevada consideración que le merece el Cuerpo de Telégrafos y de la estima en que tiene sus servicios, ha resuelto dirigirse a V. E. sometiendo a su aprobación las siguientes bases para todos aquellos casos en que el personal de Telé-

grafos preste servicio en la red telefónica que construye y explota la Mancomunidad.

Base 1.ª Se establecerán las denominaciones siguientes: A) Oficial Jefe de explotación. B) Oficial Jefe de grupo. C) Encargado de central Telefónica.

El cargo de Oficial Jefe de explotación, responsable de la dirección del servicio en una o varias provincias, requiere oposición o concurso para su provisión entre oficiales del Cuerpo de Telégrafos y exige que los Oficiales en quienes recaiga el nombramiento pasen a la condición de supernumerarios en el Cuerpo de Telégrafos. Además, allí donde resida, será Jefe de grupo, el cual es responsable de la Dirección del servicio en un grupo telefónico. Respecto del cargo A), por lo tanto, no se necesita establecer condición alguna especial, puesto que el interesado presta servicio únicamente a la Mancomunidad.

El Jefe de grupo, como queda dicho, tendrá la dirección de un grupo telefónico. El encargado de central Telefónica cuidará del servicio en la localidad en su aspecto administrativo y técnico.

Base 2.ª La Mancomunidad, de acuerdo con la Dirección general, proveerá los cargos de Jefe de grupo y Encargado de central Telefónica con el personal del Cuerpo de Telégrafos que tenga a su cargo este servicio en las mismas localidades en que se instalen aquéllos, cuando, además de reconocidas condiciones de integridad, rectitud e inteligencia, reúnan la de capacidad técnica que el doble servicio requiere.

Base 3.ª Los funcionarios que han de desempeñar el servicio a que se refiere la base anterior, serán designados por la Dirección general, teniendo en cuenta, especialmente, el informe que en cada caso particular emitirán el Jefe de Centro de Barcelona y el Director de Teléfonos de la Mancomunidad.

Base 4.ª Si la residencia del Jefe de grupo Telefónico de la Mancomunidad (cuando no sea el mismo Jefe de explotación) recae en una localidad que es a la vez estación telegráfica del Estado de servicio permanente o completo, uno de los funcionarios, preferentemente el Jefe de ella, ejercerá por la Mancomunidad el cargo designado por la letra B, sin perjuicio de que otros funcionarios ejerzan los cargos designados por la letra C a cuya provisión hubiere lugar. En esta localidad se procurará instalar ambos servicios, Telefónico y Telegráfico, en el mismo local para mayor facilidad en la vigilancia e inspección del primero y manipulación del segundo. Donde ello ofreciere inconveniente, se estudia-

rán las mejores disposiciones para que el Jefe de grupo pueda tender en todos instantes su servicio telegráfico.

Base 5.ª En localidades donde haya estación telegráfica y sean a la vez centrales o subcentrales de servicio manual de la Mancomunidad, sin ser residencia del Jefe de grupo, uno de los funcionarios encargados de aquella ejercerá para con la Mancomunidad las funciones de la letra C. A este fin, la central Telefónica manual se procurará instalar en la misma sala de aparatos de la Telegráfica o contigua a ella, para permitir a un mismo empleado ambos servicios.

Base 6.ª Los funcionarios de Telégrafos que desempeñen servicio telefónico de la Mancomunidad, observarán, en cuanto a dicho servicio, los reglamentos de la misma, y durante el tiempo que lo tengan a su cargo, disfrutarán de los beneficios que los Reglamentos de la Mancomunidad conceden a su personal. Mientras no se publiquen estos Reglamentos se aplicarán los telegráficos vigentes. A cuyo fin se conceptuarán, en cuanto a las relaciones con los servicios telefónicos de la Mancomunidad se refiere, las categorías de Director, Jefe de explotación, Jefe de grupo y Encargado de una central Telefónica, equivalentes, respectivamente, a Inspector general, Jefe de Centro, Jefe de Sección y Encargado de Estación.

Base 7.ª Se asignará por la Mancomunidad al personal de Telégrafos una cantidad en concepto de gratificación según la escala siguiente y ateniéndose en cada caso a la importancia de la central o grupo. Para los encargados de central o subcentral, 250 a 500 pesetas; para los Jefes de grupo, 1,000, 1,500 ó 2,000; para los jefes de explotación, 4,000.

Base 8.ª Las estipulaciones de pagos de alquileres, traslado de oficinas y cuanto se relaciones con los locales de las mismas, se acordarán en cada caso según las circunstancias y armonizando los intereses del Estado y de la Mancomunidad.

Base 9.ª Cuando en una central Telegráfica exista a la vez una central telefónica de la Mancomunidad, no podrá ningún funcionario de Telégrafos impedir el acceso a la estación Telefónica del personal Técnico de Teléfonos de la Mancomunidad.

Base 10. Si la Mancomunidad apreciase alguna falta o tuviese quejas o reclamaciones por parte del público respecto al servicio telefónico encargado a los funcionarios de Telégrafos, podrá disponer que uno de los Jefes de explotación intervenga en el servicio telefónico al cargo de aquel empleado, el cual, si la falta se considera grave, quedará suspenso de empleo y sueldo de la Mancomunidad, hasta nao que la Direc-

ció general, de acuerdo con la Mancomunidad, proponga al Ministro del ramo lo que conceptúe procedente.

Base 11. El personal que al entrar en vigor estas bases forme parte de la Sección de Teléfonos de la Mancomunidad, continuará desempeñando el cargo mientras cumpla su deber y sea útil.

Base 12. La Mancomunidad comunicará a la Dirección general las localidades en que establezca centrales y subcentrales, así como las destinadas a residencia de Jefe de grupo, para que, caso de no existir en ellas servicio telegráfico, resuelva acerca de la conveniencia de establecerlo.

Aquestes bases, a son torn, oficiosament conegudes pel Consell, no foren acceptades per aquest.

En vista d'això, la Mancomunitat va acordar que una comissió composta del Sr. President, del Sr. diputat Pereña i del Director del servei tècnic estudiarien novament l'assumpte, i com a resultat de aquests estudis podria ésser enviada a Madrid una comissió que resolgués en definitiva de una o altra manera.

Respecte de l'empleo del personal de l'Estat hi ha que fer les següents observacions:

1.ª En l'actualitat i sempre que és possible, quan les referències del personal són adequades, es prefereix el personal de l'Estat. Exemple, el Cap del grup de Blanes, virtualment, encara que no oficialment, és l'encarregat de l'estació telefònica de la Mancomunitat, i Cap del grup espeitiu; de la mateixa manera el Cap del grup de la Conca de Barbarà és l'Oficial de telègrafs de Montblanch, els Caps d'exploració de la Mancomunitat són dos Oficials excedents de Telègrafs; en la línia de Manresa a Solsona els telegrafistes de Cardona i Solsona cuiden de la mateixa, a Falset i Porrera, pasa lo mateix, etc.

2.ª En altres llocs, les referències del personal, edat o circumstàncies de local, per exemple, han fet impossible utilitzar el servei del telegrafista.

3.ª a) Catalunya és un país on les lluites polítiques adquireixen cert caràcter violent. b) La iniciativa i proposta per a portar a la pràctica l'empleo de personal de Telègrafs en la xarxa de la Mancomunitat han partit d'aquesta. c) La construcció telefònica es fa a base d'un pressupost regional, sense demanar res a l'Estat, al contrari, abonant-li un cànon per a un servei que havia d'haver fet. d) La conservació de la xarxa és a càrrec de la Mancomunitat. e) Que no hi ha manera de cubrir despeses amb lo que puguin donar de

si les instal·lacions, màxim si s'estableixen tarifes a l'alcancç dels esmentats pobles, per la qual cosa és necessari, reduir tota despesa inútil, especialment en el personal; i recórrer a impostos indirectes per a cubrir el marge mitjà d'un 30 a 35 per 100 de pèrdua perquè d'altra manera l'impost indirecte és antidemocràtic i injust, tota vegada que gravita sobre el qui menys ús farà del telèfon.

f) Que el càrrec de Director general és essencialment un càrrec polític, subjecte fins ara a continus canvis i als compromisos inevitables de partit.

S'ha de fer constar que l'animadversió amb què les instal·lacions de la Mancomunitat foren rebudes pel cos de Telègrafs ha minvat bastant o ha desaparegut del tot perquè dit personal ha pogut comprendre quan infundats eren els càrrecs que feya a la Mancomunitat. L'arranjament amistós en l'assumpte de Granollers i la comprensió de què la Mancomunitat estava molt lluny de fer el més petit negoci, així com l'empleo, extraoficialment, del seu personal, hauran contribuït, sens dubte, a esvaïr mantes prevencions.

Respecte de la Companyia Peninsular, cal fer constar que l'estat de relacions amb l'element directiu és tot lo correcte i amigable que les relacions entre una societat constituïda per explotar un negoci i una corporació oficial que fa el mateix ofici sense cap negoci, poden ésser.

A ningú sorprendrà que els dos principis assenyalats portin a més de un conflicte, doncs els desitjos de l'un poden interferir amb els interessos de l'altre. No obstant, tant per una part, com per altra, hi ha que reconèixer un desig constant d'evitar tot motiu de disgust, essent especialment de agrair l'atenció dels elements directius de dita Companyia.

El problema veraderament cabdal a resoldre amb la Companyia Peninsular és el del servei interurbà a Barcelona, conforme s'ha dit ja més endavant.

Amb les altres xarxes urbanes, la Mancomunitat té poques relacions. Les que té són amistoses.

En els senyors Enginyers d'Obres Públiques o de Ferrocarrils, la Mancomunitat ha trobat tota classe de facilitats, ço que tiné l'honor de fer present en aquestes línies.

15. — CONSTRUCCIONS PRINCIPALS
QUE RESTEN FER A CATALUNYA EN 1919 I 1920

1919.

Acabar els grups de l'Empordà alt i baix.
Penjar dues línies de Barcelona a Granollers.
Acabà el grup de Tarragona.
Acabà el grup de Gandesa.
Línia Granadella-Cornudella-Porrera.
Línia Figueres-Olot-Sant Joan.
Línia Sant Quirse-Berga.
Línia Gandesa-Tortosa.
Completar grups de Tremp i Sort.

1920.

Grup de l'Aran.
Línia Seu-Andorra.
Línia Seu-Pons.
Línia Cardona-Berga.
Línia Blanes-Girona.
Completar grup de Tortosa.
Línia Tordera-Hostalrich-Sant Celoni (penjada).
Penjat d'una línia de Ripoll a Ribes.

CONCLUSIÓ

Situant-se a fi de 1918, el rendiment, pagades les despeses de personal, és líquid 142,581 pessetes, corresponent a una despesa de capital de 3.389,025, és a dir el 4 per 100. Ara bé, en lloc de 4 havia de sortir: 5'5 en concepte d'interès, més 0'8 en concepte d'amortització

portada als 40 anys, més 1 per 100 en concepte de millorament per amortització ràpida de grups adquirits i més 8 per 100 en concepte de renovació de material. Lo que fa 15 per 100 en total. Queda, doncs, un dèficit de 11 per 100, o sia 372,790 pessetes.

Aquest dèficit, d'una part, augmentarà, perquè les noves construccions a empendre, són encara més dificultoses econòmicament, doncs no resta cap població d'importància on el telèfon pugui rendir, i en canvi, queden per fer les construccions al Pirineu i a través de les terres més difícils. D'altra part, l'augment de servei exigirà montar més línies.

En compensació, les despeses de personal augmentaran menys depressa, i del servei d'interurbanes és possible que n'augmenti el rendiment. Al mateix temps serà començada una propaganda intensa així que el material estigui a preus més econòmics. Si es pot assegurar el servei interurbà en condicions que permetin disposar de línia per a donar les conferències depressa, i es pot estendre el servei urbà actual, no es inverossímil que baixarà a menys del 7 per 100 el dèficit. No obstant, és de preveure que, de no obtenir de l'Estat ço que es demana més amunt, la Mancomunitat es veurà obligada, un cop la xarxa total establerta, a una consignació anual per a mantenir el servei, no inferior a 400,000 pessetes.

En les planes precedents s'ha exposat el treball de la Secció Tècnica de Telèfons de la Mancomunitat. El fracàs que, coneixedors de les dificultats a tramontar, li auguraven tants, no sols no ha existit, sinó que s'ha vist néixer i desenrollar-se una xarxa telefònica nova, extensa i en ple vigor, que ha constituït una de les més vives demostracions de l'afany amb què la Mancomunitat de Catalunya atén els serveis d'Obres públiques. Pugui en l'esdevenidor créixer més encara, fins a ésser completa, és a dir, que no quedi un poble sense telèfon; ésser tècnicament acabada, és a dir, amb les línies neces-

sàries per a tenir comunicacions certes i ràpides; *esser popular*, és a dir, poguer lograr que el servei estigui adequat als mitjans econòmics de les classes modestes.

Tal ha d'ésser el triple fi que no desmaya d'aconseguir el personal de la Secció tècnica, que fa constar amb orgull que mercès a l'esperit ample i recte, prudent i avisat dels senyors Consellers, ha pogut anar sortejant les múltiples dificultats que en l'execució del còrrec havien de presentar-se, i a ells creu deure íntegrament els encerts que hagi pogut haver-hi, especialment a la influència, ajuda i guia d'aquell que, segons frase coneguda, fou el seny ordenador de Catalunya.

ANEX N.º 14

ACORDS DEL CONSELL PERMANENT REFERENTS AL SERVEI DE TELÈFONS

Aprovà el Consell diferents condicions per a instal·lació del telèfon en diverses localitats de les províncies de Lleida i Tarragona a base i semblants a les ja aprovades per altres grups.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1917.)

El senyor Enginyer major de la Secció tècnica de Telèfons donà compte al Consell de les condicions que exigeix la Companyia Peninsular per a la instal·lació d'una Central a Sant Feliu.

Examinades les dites condicions, i trobant-les el Consell excessivament gravoses per a fer-les extensives a tot el grup, acordà dirigir-se a la Companyia Peninsular preguntant-li que les concreti a la població de Sant Feliu, sense perjudici que les instal·lacions de les altres poblacions que formen el grup comencin a funcionar de conformitat amb la relació de quotes i subvencions ordinàries per a grups semblants.

(Sessió del dia 19 d'abril de 1917.)

Vista la instància presentada per l'Il·ltre. senyor Bisbe d'Urgell sol·licitant que la Mancomunitat s'en-carregui de la línia telefònica Ribes-Núria, la qual hauria d'entroncar amb la interurbana Vich-Ripoll-Puigcerdà, i manifestant que el Santuari cedeix a la

Mancomunitat el tros de línia construïda de Caralps a Núria; el Consell, atès el que proposa l'Enginyer major de la Secció tècnica de Telèfons, D. Esteve Terradas, acordà comunicar a l'Il·ltre. senyor Bisbe d'Urgell que la Mancomunitat acceptarà la conservació de la línia Núria-Ribes i construirà el tros Calaps-Ribes sempre que el Santuari es comprometi a abonar un cànon anual de 800 pessetes i donant franquícia sols amb Ribes. Les comunicacions fora de Ribes devengaran la tarifa interurbana i quedaran per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1917.)

L'Enginyer Director del servei de Telèfons, D. Esteve Terradas, saludà al nou Consell, donant-li compte de l'estat dels treballs del servei que té al seu càrrec i remarcant com a problemes que mereixen especial estudi el projecte telefònic de l'Estat recentment fet públic, en ço que pot afectar el servei de la Mancomunitat, i les relacions entre el personal de l'Estat i el de la Mancomunitat, que fa temps va estudiant-se. El Consell, escoltades les manifestacions del Sr. Terradas, acordà fer-ne objecte d'especial deliberació en les successives reunions.

(Sessió del dia 23 de maig de 1917.)

Exposades pel Sr. Terradas les dificultats econòmiques per a continuar les construccions dintre l'actual Pressupost, degut a l'encariment del material i a la necessitat de constituir un *stock* per preveure contingències a venir, acordà el Consell donar facilitats per obtenir mitjans de conjurar aquelles dificultats a base d'ingressos nous i transferències que hauran de concedir-se en l'Assemblea de novembre.

A més, el Consell acordà concedir a l'Enginyer senyor Terradas amples facultats per a despedir personal innecessari, vist que les construccions enguany van a acabar-se amb l'estiu, estenent-se la dita facultat no solament al personal de nomenament interí fet pel mateix

Director del servei de Telèfons, sinó també al nomenament amb caràcter interí pel Consell de la Mancomunitat; acordant-se que el mateix Director fixi la data en què l'esmentat personal hagi de cessar en el servei, donant-ne coneixement al Consell.

(Sessió del dia 28 de juny de 1917.)

Encomanà el Consell al Sr. Terradas la redacció d'un Report de tots els problemes plantejats pel servei de Telèfons de la Mancomunitat en la seva relació amb l'Estat.

(Sessió del dia 21 de juny de 1917.)

A pres del Conseller Sr. Bartrina, acordà el Consell encomanar al Sr. Terradas un Report detallat del funcionament dels serveis administratius de la Secció de Telèfons, i l'estudi estadístic i comparatiu de les despeses i ingressos del referit servei.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

El senyor Director de la Secció tècnica de Telèfons, donà compte del Report que li fou encomanat a la sessió anterior; acordant-se que se'n reparteixi còpia a tots els senyors Consellers per a son degut coneixement.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1917.)

El Consell, en vista de la cessió a l'Estat dels abonats particulars a la urbana de Granollers com conseqüència de diferents convenis anteriors, acordà restablir les tarifes interurbanes generals reglamentàries per a la dita estació.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

Acordà el Consell procedir a la construcció de la línia interurbana Montblanc-Borges del Camp, en vista de les dificultats i demores sofertes en la tramitació d'un acord amb la Companyia Concessionària dels grups

urbans de Valls i Reus, per a que la Mancomunitat pugui lliurement construir un grup que abarqui tot el camp de Tarragona.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

L'enginyer Director del servei de Telèfons, D. Esteve Terradas, feu present al Consell que, per part dels telegrafistes que dirigeixen el grup urbà telefònic de Granollers, s'han fet peticions per a establir en la dita població abonaments interurbans a tarifa rebaixada; acordant el Consell que, sense perjudici d'estudiar-ho novament, no es procedeixi per ara a l'esmentada rebaixa.

(Sessió del dia 11 d'octubre de 1917.)

A fi i efecte de poder constituir la garantia de pagament exigida per diverses cases a les quals és indispensable acudir per l'adquisició de material telefònic, acordà el Consell autoritzar la presidència per a que gestioni la garantia del Banc de Barcelona fins a la quantitat de 85,000 pessetes, mitjançant el dipòsit per part de la Mancomunitat d'obligacions de la Diputació de Barcelona o de la Mancomunitat, que seran retirades al fer el reintegrament, o bé el dipòsit de metàl·lic fins a l'esmentada quantitat.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

AGRICULTURA

ANEX N.º 15

ORGANITZACIÓ DE LA SECCIÓ TÈCNICA D'AGRICULTURA

Els Consellers Srs. España i Mestres donaren compte, verbalment, al Consell, de la Ponència que els fou encomanada, per acord del dia 21 de març proppassat, relativa a la provisió del càrrec de Director del Servei tècnic d'Agricultura de la Mancomunitat.

El Consell, atès l'informe verbal de l'esmentada Ponència, acordà nomenar, per a ocupar aquell càrrec, l'únic concursant, D. Josep M.ª Valls.

(Sessió del dia 26 d'abril de 1917.)

El Director dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, D. Josep M.ª Valls, amb motiu d'haver pres possessió del seu càrrec, es posà a disposició del Consell per a donar començ a la seva comesa en el sentit que es cregui més oportú; encomanant-li el Consell que formulí un pla general d'organització de tots els serveis d'Agricultura que pot emprendre la Mancomunitat i adaptació dels serveis més immediats a les quantitats pressupostades.

(Sessió del dia 23 de maig de 1917.)

Prengué grat esment, el Consell, d'un ofici de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, comunicant l'acord,

Anexo al Report
Agricultura

adoptat en la seva última reunió, de felicitar la Mancomunitat per la protecció que concedeix als interessos agrícoles, i particularment per haver creat una Secció tècnica de Serveis agrícoles.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

El senyor Director dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat D. Josep M.ª Valls, donà compte de l'estat actual de les quantitats que figuren en Pressupost per les despeses d'Agricultura, i de l'estudi fet de les despeses generals, a càrrec de la Mancomunitat, dels esmentats serveis. Escoltades les anteriors manifestacions, el Consell, limitant de moment les seves iniciatives als cabals de què disposa, acordà encomanar a D. Josep Maria Valls la preparació de les Bases per al concurs de terrenys destinats a camps d'experimentació, i el pla general d'organització i pressupostos del Laboratori i personal anex.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Encarregà el Consell al Sr. Valls que presenti una relació del material que cregui necessari adquirir per al desenvolupament de la Secció que té al seu càrrec i funcionament del Laboratori anex.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

El Consell, escoltades les manifestacions de don Josep M.ª Valls, Director dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, aprovà la plantilla provisional (que en son dia serà sotmesa a l'Assemblea articuland-la amb la distribució del Pressupost) del personal afecte als esmentats serveis, compost d'un Enginyer agrònom agregat a la Direcció, un Secretari i una senyoreta Mecanògrafa, així com del que ha d'integrar el Laboratori experimental anex als serveis, el qual es compondrà d'un Director, un Auxiliar i senyoretes Operadores; encarregant al Sr. Valls que proposi al Consell, per a ésser no-

menades interinament, aquelles persones que hagin d'ocupar càrrecs de confiança, com són els d'Enginyer agregat, i Secretari dels dits serveis.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

A proposta del Director dels serveis tècnics d'Agricultura, acordà el Consell adquirir un automòbil marca «Ford», per al servei de la dita Secció, pel preu de 5,600 pessetes.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

En virtut de l'autorització que li conferí el Consell en reunió del dia 14 d'aquest mes, el senyor D. Josep M.ª Valls, Director dels serveis tècnics d'Agricultura, proposà la designació interina de les persones següents adscrites als serveis que s'esmenten, considerats de la seva confiança personal:

D. Pau J. Casallo, Enginyer Agrònom, per al càrrec d'Enginyer agregat a la Direcció, amb el sou anual de 6,000 pessetes.

D. Claudi Ametlla i Coll, per al càrrec de Secretari de la Direcció, amb el sou de 4,000 pessetes anuals.

Així mateix proposà que, havent-se de convocar concurs per a la provisió d'una plaça de Mecnògrafa, i tenint els exercicis aprovats en el darrer concurs diverses de les senyoretetes que els practicaren, es designi interinament per a la dita plaça la primera de les indicades senyoretetes, segons l'ordre de numeració, acordant, en conseqüència, el Consell, vist l'expedient del concurs celebrat per a la provisió de dues places de dactilògraf de la Secció administrativa del Departament de Foment, designar la senyoreta D.ª Rafela Luna i Llovera, amb el sou de 1,800 pessetes anuals.

Tots els sous a què fa referència l'anterior acord hauran de satisfer-se amb càrrec a la partida n.º 24 del Pressupost ordinari vigent.

(Sessió del dia 28 de juny de 1917.)

Prengué esment, el Consell, del projecte presentat pel Director dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, D. Josep M.ª Valls, que fa referència a l'habilitació de l'actual edifici de l'Escola d'Agricultura per a les necessitats dels nous serveis encomanats a la Direcció; quedant el dit projecte damunt de la taula per al seu estudi en pròximes reunions.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

Es donà compte d'una comunicació de D. Josep Maria Valls, Director dels serveis tècnics d'Agricultura manifestant que D. Claudi Ametlla havia renunciat el càrrec de Secretari de la Direcció abans d'haver-se'n possessionat, i que per aquest motiu proposava per ocupar-lo D. Joan Riba i Ferré, qui el venia desempenyant des de primer d'agost, amb les mateixes condicions que el senyor renunciant.

El Consell restà informat de la referida comunicació, i, acceptant la proposta del Sr. Valls, nomenà D. Joan Riba i Ferré, Secretari interí de la Direcció dels serveis tècnics d'Agricultura, amb la remuneració de 4.000 pessetes anuals, la qual haurà d'ésser satisfeta amb càrrec a la consignació de la partida n.º 24 del vigent Pressupost, i entenen-se fet aquest nomenament a comptar del dia 1.º del corrent, data en la qual el Sr. Riba començà a desempenyar el càrrec que se li confia.

(Sessió del dia 29 d'agost de 1917.)

El Director tècnic dels serveis d'Agricultura de la Mancomunitat féu entrega al Consell del projecte de pressupost de la seva Secció per a l'any 1918; quedant acordat que passi el dit projecte a estudi dels Consellers Srs. Mestres i Puig i Cadafalch, ponents del Consell per a la preparació de les Seccions d'Agricultura i Instrucció Pública del Pressupost pròxim.

(Sessió del dia 12 de setembre de 1917.)

ANEX N.º 16

CURSETS D'AGRICULTURA PRÀCTICA. ESTUDIS DE RAMADERIA CATALANA I ALTRES AFERS RELACIONATS AMB L'AGRICULTURA.

Es donà compte al Consell d'un ofici subscrit pel Sr. Rossell i Vilà, professor de Zootècnia a l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, sol·licitant que, per completar els estudis que ha fet per encàrrec del Consell sobre la ramaderia de Catalunya, se li encomani el de les comarques on no hi ha bestiar de cap mena, havent d'indicar les espècies que millor podrien ésser-hi explotades. El Consell, vist l'anterior ofici, acordà encarregar al Sr. Rossell que completi els seus estudis en la forma sol·licitada, destinant al dit objecte la quantitat de 500 pessetes, amb càrrec a la partida n.º 74 del Pressupost corrent.

(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

Vista la instància de l'Alcaldia Constitucional de Vilarrodona, de data 28 d'abril proppassat, sol·licitant la celebració d'un curset de Viticultura i Enologia, i atès l'informe que sobre la dita instància ha emès el senyor Director dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat; el Consell acordà autoritzar la celebració del curset sol·licitat, durant la segona quinzena del mes de juliol, al qual contribuirà amb la quantitat de 500 pessetes (a satisfer a càrrec de la partida 74 del

Pressupost ordinari vigent), sempre i quan l'entitat sol·licitant es comprometí al pagament de la resta de les despeses amb una quantitat que no podrà excedir d'altres 500 pessetes, cedeixi local adequat amb bancs, taules i llum elèctrica, i hi figurin, com a mínimum, 150 alumnes matriculats.

Així mateix, vista la instància que amb data 14 de maig darrer presentà l'Alcaldia d'Ager sol·licitant un curset de Viticultura i Enologia, i atès l'informe del Director dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, el Consell acordà autoritzar la celebració del curset sol·licitat, durant el mes d'agost, i contribuir-li amb la quantitat de 500 pessetes (a càrrec de la partida 74 del Pressupost ordinari vigent), sempre i quan l'entitat sol·licitant es comprometí al pagament de la resta de les despeses, amb una suma que no excedeixi d'altres 500 pessetes, cedeixi local adequat amb bancs, taules i llum elèctrica, i hi figurin, com a mínimum, 150 alumnes matriculats.

Finalment, vista també la instància de l'Alcaldia de Tremp, data 20 d'abril darrer, i l'informe del senyor Director dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, acordà el Consell autoritzar la celebració, durant la segona quinzena d'agost, d'un curset de Viticultura i Enologia en la dita població, contribuint-li amb la quantitat de 500 pessetes (a càrrec de la partida 74 del Pressupost ordinari vigent), sempre i quan l'entitat peticionària es comprometí a satisfer la resta de les despeses mentre no excedeixi d'altres 500 pessetes, cedeixi local adequat amb bancs, taules i llum elèctrica, i hi figurin, com a mínimum, 150 alumnes matriculats.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Acordà el Consell que passi a estudi de la Direcció dels serveis tècnics d'Agricultura la moció verbal, feta pel Con-

seller D. Josep M.ª España, demanant que es gestioni per la Mancomunitat la intervenció en les Juntes dels Consells de Foment contra les plagues del camp.

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

APPENDIX

1. The first part of the report deals with the general principles of the investigation and the methods employed. It is divided into two sections, the first of which deals with the general principles and the second with the methods employed.

2. The second part of the report deals with the results of the investigation. It is divided into three sections, the first of which deals with the results of the investigation, the second with the discussion of the results, and the third with the conclusions.

3. The third part of the report deals with the conclusions of the investigation. It is divided into two sections, the first of which deals with the conclusions of the investigation and the second with the recommendations.

4. The fourth part of the report deals with the recommendations of the investigation. It is divided into two sections, the first of which deals with the recommendations of the investigation and the second with the conclusions.

5. The fifth part of the report deals with the conclusions of the investigation. It is divided into two sections, the first of which deals with the conclusions of the investigation and the second with the recommendations.

ANEX N.º 17

CAMPS EXPERIMENTALS AGRÍCOLES BASES DE CONCURS

El Consell acordà obrir un concurs entre els agricultors de Catalunya que desitgin establir en llurs finques un camp experimental agrícola, aprovant a l'efecte les següents Bases que hauran de regir en l'esmentat concurs:

1.ª Els agricultors que pretenguin pendre part en el concurs hauran de presentar, per tot el dia 15 de setembre pròxim, inclusiu, una sol·licitud dirigida a l'Excm. senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, fent constar el punt on radiqui la finca i el conreu principal de la comarca que fóra més convenient experimentar.

2.ª L'extensió de terreny que s'ofereixi per a camp experimental haurà d'ésser, aproximadament, d'una hectàrea.

3.ª Per a fallar el concurs a favor d'una determinada sol·licitud, es tindrà en compte la facilitat de comunicacions del predi proposat per a camp experimental, que la finca estigui situada en el centre d'una comarca natural, així com l'interès que hagi demostrat el concursant a favor del progrés i la cultura agrícoles.

4.ª Serà així mateix considerada com a condició preferent, en igualtat de circumstàncies, el fet que l'Ajuntament del poble o els de la comarca i els Sindicats Agrícoles, cooperin al sosteniment dels camps.

5.ª El concursant a qui es concedeixi l'establiment d'un camp experimental subscriurà un compromís pel

termini de cinc anys, que podran prorrogar-se, comproment-se a fer per son compte, durant l'expressat termini, totes aquelles operacions que disposi la Direcció dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, sense excusa ni dilació de cap mena.

6.ª La Mancomunitat de Catalunya deixarà gratuïtament als concessionaris de camps experimentals la maquinària i productes que es considerin necessaris i que no siguin encara d'ús corrent en la comarca, així com proporcionarà aquelles persones especialitzades en una pràctica agrícola, que pugui fer necessari el conreu modern de les terres.

7.ª La direcció dels serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat es posarà d'acord amb els concessionaris dels camps experimentals agrícoles per a determinar l'orientació que en els dits camps haurà de seguir-se; fixarà un pla, i correrà a càrrec del concessionari la seva execució, subvencionant-lo la Mancomunitat amb una partida anual, irrenunciable, comptada per anys de conreu, la qual oscil·larà entre 150 i 250 pessetes.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

ANEX NÚM. 18

LLISTA DE CONCURSANTS QUE DEMANEN INSTAL·LAR EN LLURS FINQUES CAMPS EXPERIMENTALS AGRÍCOLES

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
1.	Joan Prat.....	Navàs.....	Vinya, blat, tuberculs.
2.	Francesc Raichs.....	Linyola.....	Cereals, forratjes.
3.	Joan Mañé.....	Mora d'Ebre.....	Vinya.
4.	Mercè Anglès.....	Ulldemolins.....	id.
5.	Joaquim Cusi.....	Llers.....	Conreu oliver.
6.	Ferran Vallmitjana.....	Torredembarra.....	Garrofer.
7.	Josep M.ª Rendé.....	Espluga de Francolí.....	Oliver i vinya.
8.	Josep M.ª Torrens.....	Torredembarra.....	Vinya.
9.	id.....	id.....	Garrofer.
10.	id.....	id.....	id.
11.	id.....	id.....	id.
12.	Josep de Pont.....	Torroella de Fluvià.....	Oliveres.
13.	Jaume Sagaró.....	Rabós d'Empordà.....	Vinya.
14.	id.....	id.....	Oliveres.
15.	Bonaventura Calvet.....	Bellver.....	Blat, patates.
16.	Josep Sala.....	Sampedor.....	Cereals en secà.
17.	Pràxedes Roig.....	Prades.....	Blat i patates.
18.	Joan Mases.....	Foradada.....	Cereals.
19.	Joan Salabert.....	Vilamaniscle.....	Vinya.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
20.	Sindicat Agrícola.....	Vilamaniscle.....	Vinya
21.	Ramon Pomés.....	Palau d'Anglesola.....	id.
22.	Joaquim Gay.....	Ciurana.....	Malalties de l'oliver.
23.	Ramon Esteve.....	Guisona.....	Cultiu del tabac o cereals de secà.
24.	Josep Camps.....	Belcaire.....	Prats naturals.
25.	Sindicat Agrícola.....	Foradada.....	Lo que es cregui més convenient.
26.	Gabriel Caus.....	Piera.....	Vinya.
27.	Joan Vallès.....	Vallbona.....	Centreu de l'oliver.
28.	Id.....	id.....	Vinya.
29.	Benjamin Almirall.....	Castellví de Rosanes.....	L'amatller.
30.	Josep Marimon.....	Torroja.....	Vinya.
31.	Joan Aregall.....	Aiguafreda.....	Vinya, blat i llegums.
32.	Josep Roca.....	Peramola.....	Alternativa de cereals i llegums.
33.	Pau Triquell.....	Juncosa.....	Ametller, oliver, etc.
34.	Josep Cabeza.....	Esplugas de Francolí.....	Vinya i cereals.
35.	Nassari Alibés.....	Moyà.....	Cereals, forratges, patates.
36.	Josep Soler.....	Brull.....	Lo més convenient.
37.	Eduard Corbella.....	Cardedeu.....	Híbrids de producció directa.
38.	Andreu Farriol.....	Montblanch.....	Vinya i olivera.
39.	Pere Coll.....	Pals.....	Lo que convingui.
40.	Joan Casamajó.....	Almatret.....	id.
41.	Joan Vallès.....	Vallbona.....	L'ametller.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
42.	Josep Turiera.....	Puigcerdà.....	Prats naturals.
43.	id.	id.	Blat.
44.	id.	id.	Patates.
45.	Lluís Armengol.....	Alcarraz.....	Blat, faves, alfals.
46.	Josep Mateu.....	Granja d'Escarpe.....	Blat, mongetes.
47.	Anton Sufresa.....	Terrassa.....	Vinya, olivers.
48.	Lluís Batalla.....	Alió.....	Podar de la vinya o cultiu de l'avellaner.
49.	Ramir Marquès.....	Gualta.....	Cereals i forratges.
50.	Josep M.ª Pont.....	Brunyola.....	Cultiu i malalties de l'avellaner.
51.	Esteve Lamote.....	Tortosa.....	Conreu de l'arròs.
52.	Artur Giménez.....	id.	Arròs, tabac, cereals.
53.	id.	id.	Hortalices, cereals, arbres.
54.	Ramon Rendé.....	Bellmunt.....	Vinya.
55.	Josep M.ª Junyer.....	Llers.....	Vinya, olivers.
56.	Josep Sabater.....	Vilajoan.....	Oliver.
57.	id.	Estanyet de Palau.....	Cereals.
58.	Josep Mariné.....	Mora d'Ebre.....	Cultiu i malalties de la vinya.
59.	Josep Hospital.....	Torroella de Fluvià.....	Cereals.
60.	Anton Morató.....	Cambrils.....	Vinya i oliver.
61.	id.	id.	Oliver i avellaner.
62.	Josep Amatller.....	Riudoms.....	Vinya i oliver.
63.	Marc Gran.....	id.	Vinya, olivers i avellaner.
64.	Francesc Polch.....	Mouthrió.....	Vinya i olivers.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
65.	Francesc Buqueras.....	Montbrió.....	Oliver.
66.	Joan Folch.....	id.	Vinya i oliver.
67.	Francesc Gasó.....	Montroig.....	Cultiu general de l'oliver.
68.	Sindicat Agrícola.....	id.	Vinya de secà.
69.	Elvira Gimbernat.....	Cambrils.....	Adobs de l'oliver.
70.	Francesc Clavaguera.....	id.	Garrofer.
71.	Id.	id.	Poda de l'oliver.
72.	Vicens Nubiola.....	Pallejà.....	Presseguers.
73.	Onofre Godés.....	Horta de Sant Joan.....	Vinya i olivers.
74.	Felicià Pla.....	Sort.....	Cereals i lleguminoses en secà.
75.	Ignasi Grau.....	Borrassà.....	Conreu de l'oliver.
76.	Manuel Borch.....	Santa Cristina d'Aro.....	Cereals i forratges.
77.	Ramon d'Abadal.....	Gurb.....	Cultius de la comarca.
78.	Tomàs Brull.....	Perelló.....	Cultiu de l'oliver.
79.	Josep Mas.....	Navarres.....	Conreu de la vinya.
80.	Lluís Arnalich.....	Torredembarra.....	Ametller.
81.	Josep Lladó.....	Súria.....	Vinya.
82.	Francesc Casals.....	Alguaire.....	Cereals i alfals.
83.	id.	id.	Olivers i fruit d'istiu.
84.	Ricard Mestres.....	Falset.....	Vinya i avellaners.
85.	Francesc Galceran.....	Marsà.....	id.
86.	Josep Just.....	Falset.....	id.
87.	Josep Mas.....	Marsà.....	Vinya, avellaners i ametllers.
88.	Josep Sellart.....	Torre de Fluvià.....	Cereals sistema «Jeans».
89.	Josep Ticó.....	Balaguer.....	Cultiu del cànem.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
90.	Lluís Oller.....	Collbató.....	Conreu general.
91.	Rafel Brull.....	Tivissa.....	Vinya i olivers.
92.	Gabriel Piqué.....	Montbrió.....	id.
93.	Joan Comas.....	Ordis.....	Conreu general.
94.	Joaquim Codina.....	La Sellera.....	Forratges.
95.	Josep Rossell.....	Pla de Cabra.....	Ametller.
96.	Joan Cunillera.....	id.....	Vinya.
97.	Francesc Rossell.....	id.....	id.
98.	Manuel Canela.....	id.....	Terra campa.
99.	Joaquim Casaramona.....	Sant Quirse de Besora.....	Cereals i forratges.
100.	Jaume Asens.....	Porrera.....	Vinya i avellaners.
101.	Jaume Monlleó.....	id.....	id.
102.	Eladi Simó.....	id.....	id.
103.	Joan Grau.....	Lloà.....	Vinya i ametller.
104.	Pere Poch.....	Camallera.....	Cereals.
105.	Josep M.º Bofill.....	Vilatorta.....	Blat de moro.
106.	Miquel Plana.....	Alió.....	Ametller.
107.	Francesc Ripoll.....	La Sallera.....	Conreu general.
108.	Martí Bordas.....	Segalés.....	id.
109.	Mateu Anglada.....	Pals.....	Plantacions d'istiu.
110.	Xavier Gaya.....	Maldà.....	Vinya, olivers i ametllers.
111.	Josep Miró.....	Pobla de Cièrvols.....	Oliviers i vinya.
112.	Ramon Bassols.....	Cabanellas.....	L'oliver.
113.	Ferran Gustà.....	Parets d'Empordà.....	Cereals.
114.	Josep Claret.....	Llimiana.....	Vinya i oliver.

N.º	Sol·licitant	Pol·le	Objecte
115.	Blai Segarra.....	Ibars d'Urgell.....	Cereals.
116.	Domènec Carulla.....	id.	Vinya.
117.	Aleix Ortiz.....	id.	Olivers.
118.	Antón Olivella.....	Torredembarra.....	Vinya.
119.	id.	Riera.....	Avellaners.
120.	Macari Dispés.....	Lladó.....	Oliver i cultius intermitjos.
121.	Xavier Pons.....	Das.....	Rotacions en secà de cereals, lleguminoses i forratges.
122.	Pau Robert.....	Vilarrodona.....	Vinya.
123.	Joan Robert.....	Aiguamúrcia.....	id.
124.	Josep Torrentó.....	Sallent.....	Plantació i cultiu de la vinya.
125.	Ferran Chaparro.....	Montblanch.....	Vinya i olivers.
126.	Ramon Riba.....	id.	Cultiu de l'oliver.
127.	Ramon Foraster.....	id.	Ceps.
128.	Gabriel Rodó.....	Ullastrell.....	Ametller.
129.	Miquel Pascual.....	Santa Coloma de Cervelló...	Arbres fruiters.
130.	Del·lí Navàs.....	Cabacés.....	Olivers, vinya i sembradura.
131.	Josep M.ª de Siscar.....	Agramunt.....	Blat en secà.
132.	Joaquim de Camps.....	La Tallada.....	Cereals i forratges.
133.	id.	Torroella de Montgrí.....	Oliver.
134.	Abdon Heras.....	Vilamaniscle.....	Vinya.
135.	Lluís Faisal.....	Orrriols.....	Oliver.
136.	Josep Puig.....	Santa Ceclina.....	Cereals.
137.	Joan Pelach.....	Viloví.....	Avellaner.
138.	Josep M.ª Boixo.....	Botarell.....	Avellaner, oliver i vinya.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
139.	Sindicat Agrícola.....	Caldes de Montbui.....	Olivers i vinya.
140.	Joan Sans.....	Pla del Penedès.....	Raim de taula.
141.	Patriel Marcoval.....	La Cènia.....	Olivers.
142.	Sindicat Agrícola.....	Uldecona.....	Vinya i olivers.
143.	Joan Ademà.....	Gessa.....	Producció d'herba.
144.	Josep Camps.....	Cabrianas.....	Vinya.
145.	Ramon Vall.....	Castelladral.....	Cereals, tubèrculs i ceps.
146.	Josep Llorç.....	Villarrodona.....	Vinya.
147.	Felip Llonch.....	Figueres.....	Híbrids, producció directa.
148.	Andreu Calonge.....	La Espunyola.....	Blat, blat de moro, trepadella i patates.
149.	Cambra Agrícola.....	Sabadell.....	Cereals en secà.
150.	Salvador Casas.....	Olesa de Montserrat.....	Conreu i malalties dels olivers.
151.	Jaume Duran.....	Collbató.....	Conreu de l'oliver.
152.	Florenci Mateu.....	Sarreal.....	Vinya.
153.	Joan Braquer.....	Vilanova i Geltrú.....	Vinya i ametllers.
154.	Pau Creus.....	Sant Feliu de Codines.....	Cereals i forratges.
155.	Jaume Garret.....	Algerri.....	Cereals o vinya.
156.	Sebastià Tuca.....	Pla de Sant Tirs.....	Mongetes i patates.
157.	Joan Brusés.....	Selva del Mar.....	Vinya.
158.	Manuel Ferrerons.....	Borges Blanques.....	Frutiers, cereals i llegumi- noses.
159.	Anton Borràs.....	Avellanès.....	Olivers.
160.	Id.	Id.	Blat.
161.	Id.	Id.	Vinya.

N.º	Sol·licitant	Publíc	Objecte
162.	Cosme Corredor.....	Pals.....	Blat i faves.
163.	Lluís Puigjener.....	Olesa de Montserrat.....	Vinya.
164.	Joan Cargol.....	Navata.....	Olivers.
165.	Francesc Figueras.....	La Bisbal.....	Cereals i lleguminoses.
166.	Josep Balaguer.....	Súria.....	Cereals, vinya i olivers.
167.	Anton España.....	Salardú.....	Forratges i cereals.
168.	Pere Rocaspana.....	Santa Maria de Meyà.....	Cereals i olivers.
169.	Jaume Aldomà.....	Torregrosa.....	Alfals.
170.	Joan Jorba.....	Torre de Claramunt.....	Ametllers.
171.	Martí Roca.....	Vullveralla.....	Faves, blat, etc.
172.	Josep M.º Masó.....	Olost.....	Blat, patates, forratges.
173.	Lluís Pons Heras.....	Cabanellas.....	Oliver.
174.	Francesc Boronat.....	Nulles.....	Vinya.
175.	Joan Serras.....	Sant Hilari.....	Patates i blat.
176.	Josep Farrerons.....	Borges Blanques.....	Vinya espessa.
177.	Id.....	id.....	Arbres fruiters.
178.	Id.....	id.....	Cereals i remolatxa.
179.	Batista Morera.....	Artesa de Lleida.....	Cereals.
180.	Valentí Vintró.....	Navarces.....	Vinya.
181.	Jeroni Ros.....	Castelló de Farfanya.....	Cereals, oliver, etc.
182.	Ferran Gifré.....	Caldes de Malavella.....	Lo que es cregui més convenient.
183.	Patrici Huguet.....	Sant Martí de Maldà.....	Vi, oli i cereals.
184.	Simon Cots-Miralda.....	Sant Salvador de Guardiola.	Vinya.
185.	Josep Solé.....	Bellmunt.....	Cereals i llegums.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
186.	Joan Esplugas.....	Barbarà.....	Vinya.
187.	Josep Montserrat.....	Celma.....	Vinya o cereals.
188.	Irene Rodríguez.....	Vinyols.....	Podà de l'oliver.
189.	Joan Fargas.....	Manresa.....	Vinya amb cereals.
190.	Junta de Protecció a la Infància.....	Palau-solitar.....	Sistema «Jean».
191.	Joan Castañé.....	Olot.....	Lo que es cregui convenient.
192.	Pere Pujoldevall.....	Batet.....	Cultius apropiats.
193.	Id.....	Id.....	Cultius apropiats a les terres de la comarca.
194.	Pius Freixa.....	Olot. La Piña.....	Cultius propis de la terra.
195.	Tomàs Pujol.....	Olot.....	Cultius apropiats de la terra.
196.	Ramon Pujolar.....	Id.....	Id.
197.	Lluís Torras.....	Vall de Viànyà.....	Lo més convenient o volca- ment del blat.
198.	Joaquim de Trinchera....	Id.....	Cultius comarcals apropiats.
199.	Pere Camps.....	Viure.....	Vinya olivers, suro, etc.
200.	Miquel Ordis.....	Crespjà.....	Híbrids, producció directa.
201.	Id.....	Id.....	Avellaners.
202.	Joan Torrent.....	Agullana.....	Sureres.
203.	Domènec Garcia.....	Vilanova de Meyà.....	Cereals, mongetes, faves.
204.	Joan Saus.....	Sabadell.....	Lo que es cregui més apropiat.
205.	Joan Delsors.....	Tortosa.....	Arros.
206.	Ramon Martori.....	Marsà.....	Malalties criptogàmiques de la vinya.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
207.	Rosa Turon.....	Fontanilles.....	Arròs, mongetes, userda.
208.	Salvador Forgas.....	Bagó.....	Oliver.
209.	Id.	Id.	Vinya.
210.	Id.	Id.	Lo que es cregui convenient.
211.	Anton Solsona i Anton Gumà.....	Archs.....	Conreu general.
212.	Joaquim Bonal.....	Borrassà.....	Terra campa.
213.	Joan Angel Genís.....	Molins de Rei.....	Fruiters.
214.	Pere Aubach.....	Bellpuig.....	Terra campa, olivers i vinya.
215.	Cosme Palau.....	Id.	Vinya, olivers, ametllers i terra campa.
216.	Anton Arumí.....	Vich.....	Cereals i patates.
217.	Adela de Descatllar.....	Tortosa.....	Arròs i hortaliga.
218.	Josep Guix.....	Tous.....	Olivers, ametllers, ceps, etc.
219.	Francesc Comelles.....	Aguilar de Segarra.....	Vinya i cereals.
220.	Emili Betran.....	Cambrils.....	Olivers i avellaners.
221.	Joan Aguiló.....	Id.	Avellaners.
222.	Ramon Codern.....	Cubells.....	Cereals.
223.	Jeroni Balaguer.....	Id.	Vinya i cereals.
224.	Josep Bertran.....	Id.	Cultiu de cereals.
225.	Manuel Agustí.....	Id.	Vinya i cereals.
226.	Josep Cerdà.....	Puigcerdà.....	Lo que es cregui més apropiat
227.	Florenci Segura.....	Cubells.....	Olivers.
228.	Josep Soler.....	Sitges.....	Terra campa.
229.	Simon Llauredó.....	Id.	Vinya i cereals.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
230.	Joan Regné.....	Gualba.....	Cereals, llegums, etc.
231.	Josep Esquirol.....	Albesa.....	Conreus de secà.
232.	Ramon Salvans.....	Avià.....	Blat, blat de moro i trumfes.
233.	Francesc Mas.....	Id.....	Cereals, trumfes i forratges.
234.	Josep Segarra.....	Benisanet.....	Tabac i cotó.
235.	Domènec Puig.....	Serdanyola.....	Vinya.
236.	Josep Solé.....	Artesa de Segre.....	Cereals.
237.	Simon Cots.....	Sant Salvador de Guardiola.	Vinya, cereals i oliver.
238.	Joan Camaposada.....	Viver i Serrateix.....	Cereals i patates.
239.	Tomàs Nart.....	Belcaire.....	Cereals i forratges.
240.	Valeri Boldú.....	Penellas.....	Conreu general.
241.	Agustí Martí.....	Amposta.....	Mosca de Poliva.
242.	Francesc Mir.....	Bellvis.....	Alternativa de cereals i remolatxa.
243.	Francesc Fransol.....	Isona.....	Cereals, oliver i forratges.
244.	Id.....	Id.....	Cereals i forratges.
245.	Anton Amorós.....	Id.....	Cereals i vinya.
246.	Ramon Bernat.....	Id.....	Id.
247.	Emili Cartesán.....	Id.....	Cereals, forratges, etc.
248.	Id.....	Id.....	Ramaderia, cereals, etc.
249.	Id.....	Id.....	Hortalices i cereals.
250.	Josep Bastida.....	Id.....	Vinya, cereals, etc.
251.	Pere Bastús.....	Id.....	Cereals, vinya, olivers.
252.	Id.....	Id.....	Llegums, cereals, etc.
253.	Id.....	Id.....	Olivers, llegums, hortalices, etc.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
254.	Jaume Balasch.....	Cubells.....	Cereals.
255.	Ramon Boira.....	Alfarràs.....	Conreu general.
256.	Ramona Masmitjà.....	Fornells.....	Plantació d'avellaners.
257.	id.	Torelló.....	Producció de forratges.
258.	Narcís Casademont.....	Castelló d'Empòries.....	Userda.
259.	Bonaventura Almà.....	id.	Producció de grans.
260.	Pau Estruch.....	Esparraguera.....	Vinya.
261.	Josep Llari.....	Tremp.....	id.
262.	Josep M.ª Boix.....	Sant Miquel Cladells.....	Prats naturals.
263.	Josep Centena.....	Palau Sabardera.....	Vinya.
264.	Anton Macau.....	id.	id.
265.	Manuel Macau.....	id.	Oliver.
266.	Josep Serra.....	id.	Vinya.
267.	Nicolau Causà.....	id.	id.
268.	Salvador Ortensi.....	id.	id.
269.	Narcís Ymbert.....	id.	id.
270.	Miquel Claperols.....	id.	Oliver.
271.	Salvador Macau.....	id.	Vinya.
272.	Miquel Casellas.....	id.	Oliver.
273.	Maten Turró.....	id.	id.
274.	Joan Soler.....	id.	id.
275.	Bartomeu Serra.....	id.	Vinya.
276.	Francesc Turró.....	id.	id.
277.	Josep Portolà.....	Viella.....	Cereals i forratges.
278.	Ferran Riu.....	id.	Cereals.

N.º	Sol·licitant	Poble	Objecte
279.	Alfons Abadia.....	Vilella.....	Forratges.
280.	id.	id.	Forratges i cereals.
281.	Marcel·l Iglesias.....	id.	id.
282.	id.	id.	id.
283.	Alfons Abadia.....	id.	Alfals i forratges.
284.	Jaume Nadal.....	Portella.....	Olivers, vinya i alfals.
285.	Cambra Agrícola de.....	Solsona.....	Cereals, llegums i trumfes.
286.	Joan Bernadet i Andreu Delaurens.....	Bossost.....	Lo que es cregui convenient.
287.	Joan Matas.....	Masquefa.....	Vinya i olivers.
288.	Salvador Castelló.....	Arenys de Mar.....	Selecció de gallines.
289.	Josep M.ª Martí.....	Vilagrassa.....	Arbres fruiters, vinya, ce- reals, etc.
290.	Anton Escolà.....	Cubells.....	Cereals i olivers.
291.	Sindicat i Gremi d'Agricul- tors.....	Terrassa.....	Olivers.
292.	Josep Moncusí.....	Torrebeses.....	Cereals i ametllers.
293.	Llorenç Homar.....	Malgrat.....	Patates, fesols, faves, blat, etc.
294.	Francesc Ballester.....	Pineda.....	Patates primerenques, fesols.
295.	Anton Guinjoan.....	Riudoms.....	Avellaners, olives, regadiu.
296.	Joan Cabré.....	id.	Vinya, olivers i garrofers.
297.	Joan Salvador.....	id.	id.
298.	Joan Gallisà.....	id.	Vinya, olivers i avellaners.
299.	Jaume Cullaré.....	Mollerusa.....	Cereals.
300.	Joan Riera.....	Manlleu.....	Blat, patates, blat de moro.

N.º	Sol·licitant	Polbe	Objecte
301.	Joan Ferrer.....	Tordera.....	Cultius de la comarca.
302.	Joan Carrera.....	Boren.....	Herbes artificials.
303.	Josep Rosell.....	Palautordera.....	Ferrutges.
304.	Ildefons Solà.....	Polinyà.....	Cereals, llegums, vinya.
305.	Eduard Estalella.....	Bellpuig.....	Vinya, ametllers i olivers.

INSTRUCCIÓ PÚBLICA

ANEX N.º 19

EDIFICIS ESCOLARS

a) EDIFICI ESCOLAR DE PALAU SABARDERA

Prengué esment el Consell de la comunicació de l'Arquitecte Director de les obres de construcció de l'escola de Palau Sabardera, D. Francesc de P. Nebot, manifestant que l'endarreriment que han sofert els treballs ha estat degut a l'augment de preu que ha tingut la fusta, així com a l'escassetat d'aquest material de construcció; essent també una causa del retard el gran augment en el preu dels transports. Proposa l'Arquitecte, que els embigats, en lloc de construir-se de fusta, es facin de ferro, car, malgrat haver pujat molt aquest material, encara la fusta el sobrepuja en preu; i fa avinent, per últim, que, de tota manera, no obstant la reforma esmentada, que té per objecte proporcionar economies en les despeses de l'obra, serà necessari augmentar el pressupost.

El Consell, ateses les raons exposades en l'anterior comunicació, acordà encarregar a D. Francesc de P. Nebot que formuli un nou pressupost amb l'augment corresponent, sense perjudici de reprendre de seguida les obres que dirigeix.

(Sessió del dia 4 de maig de 1917.)

Anexos al Report
—
Instrucció
pública

Informat d'una petició de D. Francesc de P. Nebot, Arquitecte Director de les obres de l'Edifici Escolar de Palau Sabardera, demanant que se li entreguin 7,000 pesetes per al pagament de jornals i materials invertits en les esmentades obres, i adjuntant els comprovants de la quantitat que previament li fou entregada, acordà el Consell, de conformitat amb la proposta del Departament de Governació, ordenar el lliurament de la quantitat sol·licitada, la inversió de la qual haurà de justificar-se oportunament; i que es passin els dits comprovants a l'Oficina d'Intervenció.

(Sessió del dia 24 d'octubre de 1917.)

b) EDIFICI ESCOLAR DE MASÓ

Vist el projecte de tanca que, com a ampliació de l'edifici escolar concedit a Masó, ha fet i sotmet a l'aprovació del Consell l'Arquitecte Sr. Florensa en virtut de l'encàrrec que en son dia se li feu, acordà el Consell aprovar l'esmentat projecte i procedir a la construcció de la tanca pel preu pressupostat de 1,931'31 pesetes, i oferir l'execució de l'obra, per la quantitat esmentada, al preufetaire que actualment té a son càrrec la construcció total de l'edifici escolar de Masó.

(Sessió del dia 20 de setembre de 1917.)

c) EDIFICI ESCOLAR DE TORMS

Vista la certificació que ha tramès l'Arquitecte Director de les obres de construcció d'un edifici escolar en el poble de Torms, manifestant que l'edifici està ja completament acabat i construït de conformitat amb el plec de condicions; el Consell, de conformitat amb el dictamen del Departament de Governació, acordà :

1.ª Designar el senyor Conceller D. Alfred Pereña perquè, junt amb l'Arquitecte Director de les obres, D. Adolf Florensa, efectui, si hi ha lloc, la recepció pro-

visional de l'edifici referit, de la qual s'haurà d'aixecar el corresponent acte.

2.ª Efectuar el pagament del tercer termini al contractista de les obres D. Ramon Rius i Piñol una vegada hagi tingut lloc la recepció provisional.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

Autoritzà el Consell la Direcció d'Instrucció Pública de la Mancomunitat per la comanda d'execució de mobiliari que, segons les Bases del concurs, correspon a l'esmentat edifici de Torms, i amb els augments de preus que les circumstàncies determinin, per damunt dels donats en l'informe que fou encomanat al Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

Acordà el Consell dirigir-se al Consell de Pedagogia en prec que estudiï i formulï les Bases d'un projecte d'acord de la Mancomunitat amb l'Estat per resoldre, en conjunt, el problema de l'edificació escolar, obtenint un mínimum d'intervenció en l'ensenyament, a la faisó del conveni establert per l'Estat amb la Diputació de Navarra; concedint un crèdit de 1.000 pessetes per a atendre les despeses que motivin aquests treballs.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

ANNEX N.º 20

PROCÉDURE POUR LE DÉPÔT DE MANUSCRITS

Il est demandé à l'auteur de déposer deux exemplaires de son ouvrage au Comité de la langue française de la province de Québec, et de lui en adresser un troisième par la poste, à l'adresse suivante :

Il est demandé à l'auteur de déposer deux exemplaires de son ouvrage au Comité de la langue française de la province de Québec, et de lui en adresser un troisième par la poste, à l'adresse suivante :

Il est demandé à l'auteur de déposer deux exemplaires de son ouvrage au Comité de la langue française de la province de Québec, et de lui en adresser un troisième par la poste, à l'adresse suivante :

b) LANGUE FRANÇAISE

LES MANUSCRITS DE LA LANGUE FRANÇAISE

Le Comité de la langue française de la province de Québec a l'honneur de vous adresser les renseignements suivants :

ANEX N.º 20

a) BIBLIOTEQUES POPULARS PROCEDENTS DEL SEGON CONCURS

El Conseller D. Josep Puig i Cadafalch donà compte al Consell de la solemne col·locació de la primera pedra de la Biblioteca popular de Canet de Mar, efectuada el dia 29 de juny darrer.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1917.)

El Conseller D. Anselm Guasch donà compte al Consell de la solemne col·locació de la primera pedra de la Biblioteca popular del Vendrell, verificada el dia 29 de juliol darrer.

(Sessió del dia 26 de setembre de 1917.)

El senyor President, D. Romà Sol, donà compte al Consell de la solemne col·locació de la primera pedra de la Biblioteca popular de Pineda, efectuada el dia 29 darrer.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

b) TERCER CONCURS PER A LA FUNDACIÓ DE BIBLIOTEQUES POPULARS

Acordà el Consell obrir un concurs per a la concessió de quatre Biblioteques populars, segons les Bases

següents, que responen al mateix esperit de les Bases establertes per als concursos anteriors :

1.ª Els sol·licitants hauran de dirigir llurs peticions al Consell de la Mancomunitat, fins al dia 30 d'octubre inclusiu, del corrent any.

2.ª Les Biblioteques populars que creï la Mancomunitat s'ajustaran a tots els acords i bases del projecte aprovat per l'Assemblea de la Mancomunitat. Segons aquest projecte, les Biblioteques tindran, a més del caràcter de dipòsits de llibres, el de sucursals de la Biblioteca de Catalunya; seran servides per personal proveït de títol facultatiu obtingut a l'Escola especial creada a l'efecte per la Mancomunitat, tindran un sistema comú de catalogació, i hauran d'estar instal·lades en locals construïts expressament.

Les Biblioteques de primer grau rebran un fons de llibres important almenys 5,000 pessetes; les de segon grau un fons de llibres de 3,000 pessetes; les de tercer grau un fons de llibres de 1,000 pessetes.

3.ª Les ofertes que es facin a la Mancomunitat hauran d'ésser, com a mínimum, les següents :

- a) El terreny per a la instal·lació.
- b) Una subvenció anual que no podrà ésser inferior al 10 per 100 del fons inicial que dona la Mancomunitat, o sigui : una subvenció de 500 pessetes a les Biblioteques de primer grau; una de 300 pessetes a les de segon; una de 100 a les de tercer grau.
- c) El servei material de llum, aigua, etc., que la instal·lació de la Biblioteca necessiti.

4.ª Essent els peticionaris els Ajuntaments, llurs oferiments hauran d'haver estat aprovats en sessió i per la Junta de Vocals associats.

En cas de tractar-se de Corporacions o particulars, l'oferiment haurà d'ésser legalitzat en deguda forma, i garantitzat per mitjà de dipòsit o altra forma equivalent.

5.ª El Consell Permanent comunicarà les sol·lici-

tuts en les quals hauran de constar els oferiments que es facin, a la Direcció del Servei tècnic de Cultura i Instrucció de la Mancomunitat, perquè informi sobre elles, des del doble punt de vista de la acceptació de cada una i de la gradació de llur importància.

6.ª En virtut d'aquest informe el Consell de la Mancomunitat escollirà fins a quatre dels oferiments, als quals correspondrà amb la instauració de les corresponents Biblioteques.

7.ª En cas de semblar anàloga la importància i facilitats de dos dels oferiments presentats, el Consell de la Mancomunitat, procurarà, tant com pugui, distribuir les Biblioteques que es concedeixin entre les diferents comarques catalanes.

8.ª Aquesta selecció serà feta abans del 31 de desembre d'enguany.

9.ª Inmediatament d'oberta la Biblioteca es constituirà un Patronat nomenat pel Consell de la Mancomunitat de Catalunya i en el qual haurà de designar-se lloc a un representant, almenys, de l'entitat que hagi fet la sol·licitud. Les funcions d'aquest Patronat es determinaran, en cada cas, per estipulació d'uns Estatuts, que no podran ésser modificats sense aprovació del Consell de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1917)

ANEX N.º 91

ESQUEMA DE FUNCIONAMENTO

1.º O presente plano de funcionamento da Escola de Biologia

tem por objectivo a melhoria do ensino de Biologia, tendo em vista a actual situação da disciplina e a necessidade de se estabelecerem condições que permitam a realização de um ensino de qualidade, de acordo com os princípios da actual legislação em vigor.

2.º O presente plano de funcionamento da Escola de Biologia tem por objectivo a melhoria do ensino de Biologia, tendo em vista a actual situação da disciplina e a necessidade de se estabelecerem condições que permitam a realização de um ensino de qualidade, de acordo com os princípios da actual legislação em vigor.

3.º O presente plano de funcionamento da Escola de Biologia tem por objectivo a melhoria do ensino de Biologia, tendo em vista a actual situação da disciplina e a necessidade de se estabelecerem condições que permitam a realização de um ensino de qualidade, de acordo com os princípios da actual legislação em vigor.

Doutor António Carlos Gomes e Costa

Doutor Maria Helena Gomes

Doutor João de Deus Gomes

Doutor António Carlos Gomes e Costa

Doutor António Carlos Gomes e Costa

ANEX N.º 21

ESCOLA DE BIBLIOTECÀRIES

- a) Provisió de places d'alumnes de l'Escola de Bibliotecàries.

Acordà el Consell anunciar novament el concurs (que amb data 18 de gener darrer resolgué obrir) per a la provisió de deu places d'alumnes de l'Escola Superior de Bibliotecàries, destinades a proporcionar personal facultatiu a les Biblioteques populars que han d'implantar-se en les localitats de Catalunya.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1917.)

Designà el Consell els Srs. D. Eugeni d'Ors, D. Joan Palau i D. Pompeu Fabra, per a formar part del Tribunal d'examens a l'Escola Superior de Bibliotecàries.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

El Consell, de conformitat amb l'informe del Tribunal que presidí els exercicis d'ingrés a l'Escola de Bibliotecàries darrerament celebrats, declarà admissibles les senyoretes següents :

Donya Montserrat Comas i Corbera,
Donya Maria Montaner i Serra,
Donya Maria del Pilar Herp i Sanmartí,
Donya Adelaida Casadevall i Duran,
Donya Francisca Farró i Llorella,

Donya Pilar Clement i Nolla,
Donya Josefa Vives i Balanyà,
Donya Dolors Sadurní i Vilardebó.
(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

El senyor Director d'Instrucció Pública de la Mancomunitat, donà compte d'una comunicació del Director de l'Escola Superior de Bibliotecàries aon, en vista de la sol·licitud d'algunes localitats que han acudit al concurs de Biblioteques populars, es demana una ampliació del nombre de places d'alunnes en la indicada Escola, per cobrir les quals es convoqui immediatament un nou concurs. El Consell, escoltades les explicacions del Sr. d'Ors, acordà de conformitat amb l'esmentada proposta, obrir nou concurs per tres places suplementàries, concedint-se per la presentació de les instàncies el terme de 15 dies i havent de verificar-se tot seguit els examens d'ingrés.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

b) Nomenament de nous professors.

D. Eugeni d'Ors, nomenat Director d'Instrucció Pública de la Mancomunitat, presentà al Consell la renúncia de la Direcció de l'Escola, que li fou acceptada, amb acord que constés en acte la satisfacció del Consell per la brillant gestió que hi ha realitzat; nomenant-se per desempeñar interinament la Direcció de l'Escola el Vice-director D. Joan Palau i Vera.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1917.)

Havent de procedir-se a la constitució dels ensenyaments del tercer curs a l'Escola de Bibliotecàries, el Consell acordà modificar els termes de l'acord d'organització de l'Escola en el sentit que l'assignatura d'Ètica i Dret usual, corresponent a aquest curs, tingui el caràcter d'alternativa, i que l'assignatura de Literatura cata-

lana sigui dividida en dues : una amb el títol de Literatura catalana antiga, de lliçó bisetmanal; i l'altra amb el títol de Literatura catalana moderna, de lliçó setmanal. S'acordà atribuir a la càtedra d'Ètica i Dret usual la retribució de 750 pessetes anuals, a la de Literatura catalana antiga la de 625, i a la de Literatura catalana moderna la de 500 pessetes.

S'acordà igualment designar, per a desempenyar el segon curs de Grec, el Sr. D. Lluís Nicolau, titular actualment del primer curs; nomenar pel curs de Bibliografia i Paleografia, el Sr. D. Jordi Rubió, titular actualment dels cursos de Bibliologia i Biblioteconomia; sol·licitar del senyor Director de l'Escola dels Bells Oficis l'admissió de les alumnes del tercer curs de l'Escola de Bibliotecàries al curs d'Història de l'Art, que forma part del quadro d'ensenyaments d'aquella Escola; i que l'Escola de Bibliotecàries obri concurs per a la provisió de les càtedres d'Ètica i Dret usual, Literatura catalana antiga i Literatura catalana moderna; proposant els que resultin guanyadors d'aquest concurs a la nominació del Consell.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1917.)

De conformitat amb la proposta de la Direcció d'Instrucció Pública de la Mancomunitat i en virtut del concurs celebrat a l'efecte, nomenà el Consell els Srs. don Jaume Massó Torrents, D. Manuel de Montoliu i D. Josep Martí i Sabat, per a professor, respectivament, les càtedres d'Història de la Literatura catalana antiga, Història de la Literatura catalana moderna i Ètica i nocions de Dret usual, en l'Escola Superior de Bibliotecàries.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

El senyor Director d'Instrucció Pública de la Mancomunitat donà compte d'una proposta del Director de l'Escola Superior de Bibliotecàries, interessant que es

convoqui un concurs per la càtedra de Bibliografia i Paleografia de l'esmentada Escola, en virtut d'haver renunciat a la mateixa el professor dels anteriors cursos de Bibliologia i Biblioteconomia, al'legant manca de temps per desempenyar-la; acordant el Consell, de conformitat amb el que interessava el Director de l'Escola de Bibliotecàries, convocar un concurs per a la provisió de la càtedra vacant, amb subjecció a les mateixes condicions dels altres concursos celebrats.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 22

ESCOLES DE COMERÇ

Acordà el Consell tenir oportunament en compte la moció verbal del Sr. Lloret, a l'última Assemblea de la Mancomunitat, referent al desenrotllament del pla d'Escoles de Comerç, ja aprovat pel Consell, i recordant la moció feta en sentit que Tarragona tingui una Escola.
(Sessió del dia 24 de maig de 1917.)

Acordà el Consell encarregar al Departament de Governació la redacció de les Bases que han de regir el concurs per a la concessió d'Escoles de Comerç, de conformitat amb l'informe del Consell de Pedagogia comunicat al Consell en la reunió del dia 4 d'abril darrer, en el qual es desenrotllaven els acords presos per l'Assemblea de la Mancomunitat amb data 28 de novembre de 1916.
(Sessió del dia 31 de maig de 1917.)

De conformitat amb l'acord de l'Assemblea, de data 28 de novembre de 1916, relatiu a l'establiment a Catalunya d'Escoles de Comerç, i atès l'informe del Consell de Pedagogia sobre la tramitació a seguir per a la instauració de les referides Escoles, acordà el Consell obrir un concurs entre les poblacions catalanes, corporacions i particulars, per establir fins al nombre de quatre Escoles de Comerç, el sosteniment de les quals anirà

a càrrec de la Mancomunitat, amb subjecció a les següents Bases :

1.ª Els sol·licitants hauran de dirigir llurs peticions al Consell permanent de la Mancomunitat, fins al dia 30 d'octubre, inclusiu, de l'any actual.

2.ª Serà desestimada tota sol·licitud que no contingui, com a mínimum, els següents oferiments :

a) Edifici.

b) Instal·lació.

c) Servei d'aigua i llum.

3.ª L'edifici, demés dels indispensables requisits de solidesa, bon aspecte, adequada situació i altres condicions higièniques, haurà de tenir com a mínimum les següents aules :

Una aula laboratori per a l'estudi pràctic de les matèries del grup de Ciències naturals; una aula oficina per a establir pràcticament el treball d'oficina d'una casa de comerç; una aula amb museu geogràfic i arxiu de mapes per a l'estudi de la Geografia i matèries connexes; dues aules auxiliars, alguna de les quals podria funcionar com a despatx de Secretaria; i, a més, alguna dependència per a dipòsit de material i treballs d'administració o consergeria.

El fet d'oferir un edifici inadequat pot motivar, per ell tot sol, una resolució contrària a la concessió.

4.ª La instal·lació comprendrà : construcció de l'edifici, quan no existeixi, o adaptació del que sigui ofert, amb la corresponent instal·lació de calefacció en ambdós casos; adquisició de mobiliari i primera provisió de material. En el cas d'oferir-se un edifici ja existent, per a les despeses d'adaptació, mobiliari i material, els ofertors hauran de comprometre's a remetre una quantitat que no podrà ésser inferior a 20.000 pesetes.

5.ª Si no s'oferís un edifici construït, els sol·licitants hauran d'oferir els terrenys i una quantitat suficient

per a la construcció d'un immoble que atengui el mínim d'exigències que es consignen en la base 3.ª En aquest cas, la quantitat destinada a despeses d'instal·lació podrà quedar rebaixada en un terç.

6.ª La instal·lació material de les Escoles serà reglamentada especialment per la Mancomunitat de Catalunya.

7.ª Si els sol·licitants són els Municipis, llurs oferiments hauran d'haver estat aprovats en sessió i per Junta de Vocals Associats. Acreditaran, també, que es troben al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i Diputació respectiva.

En el cas de tractar-se de corporacions o particulars, l'oferiment haurà d'ésser degudament formalitzat i garantit mitjançant dipòsit o altra forma equivalent.

8.ª La selecció, entre les peticions que es presentin a concurs, serà feta abans del terme del 31 de desembre pròxim, i es procurarà que les noves Escoles estiguin en disposició de funcionar dintre l'any 1918.

9.ª En el cas de semblar anàlogues la importància i facilitats entre dos dels oferiments que es presentin, el Consell de la Mancomunitat tindrà en compte, en resoldre, les necessitats de les diverses comarques catalanes.

10. De seguida d'oberta l'Escola, es constituirà el Patronat corresponent designat pel Consell de la Mancomunitat, que formularà la seva reglamentació oint, a l'efecte, l'informe del dit Patronat. Tindrà dret a formar part d'aquest Patronat un representant, almenys, de l'entitat a la qual hagi estat concedida l'Escola.

(Sessió del dia 13 de juny de 1917.)

ANEX N.º 23

COMUNICACION DE RESULTADOS

El presente informe tiene por objeto informar a los señores miembros del Consejo de la Universidad de Chile sobre los resultados obtenidos en el curso de la investigación que se ha desarrollado durante el presente año académico. Los datos que se presentan a continuación corresponden a los resultados obtenidos en el curso de la investigación que se ha desarrollado durante el presente año académico.

1. Los resultados de la investigación que se ha desarrollado durante el presente año académico son los siguientes:

1.1. Se ha observado que el nivel de actividad de los estudiantes de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los estudiantes en el estudio.
- La falta de motivación de los estudiantes.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

1.2. Se ha observado que el nivel de actividad de los profesores de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los profesores en el estudio.
- La falta de motivación de los profesores.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

2. Los resultados de la investigación que se ha desarrollado durante el presente año académico son los siguientes:

2.1. Se ha observado que el nivel de actividad de los estudiantes de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los estudiantes en el estudio.
- La falta de motivación de los estudiantes.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

2.2. Se ha observado que el nivel de actividad de los profesores de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los profesores en el estudio.
- La falta de motivación de los profesores.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

3. Los resultados de la investigación que se ha desarrollado durante el presente año académico son los siguientes:

3.1. Se ha observado que el nivel de actividad de los estudiantes de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los estudiantes en el estudio.
- La falta de motivación de los estudiantes.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

3.2. Se ha observado que el nivel de actividad de los profesores de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los profesores en el estudio.
- La falta de motivación de los profesores.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

4. Los resultados de la investigación que se ha desarrollado durante el presente año académico son los siguientes:

4.1. Se ha observado que el nivel de actividad de los estudiantes de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los estudiantes en el estudio.
- La falta de motivación de los estudiantes.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

4.2. Se ha observado que el nivel de actividad de los profesores de la Universidad de Chile ha disminuido considerablemente en los últimos años. Esto se debe a una serie de factores, entre los que se encuentran:

- La falta de interés de los profesores en el estudio.
- La falta de motivación de los profesores.
- La falta de recursos humanos y materiales.
- La falta de apoyo de la administración de la Universidad.

ANEX N.º 25

COMISSIÓ D'ETNOGRAFIA I FOLKLORE

De conformitat amb l'informe de la Direcció d'Instrucció Pública de la Mancomunitat acompanyant un projecte de Bases per a l'organització d'una Comissió d'Etnografia i Folklore, acordà el Consell l'esmentada organització de conformitat amb les Bases següents :

1.ª Es constitueix per la organització dels estudis d'Etnografia i Folklore de Catalunya, llur publicació, i preparació d'un Museu Etnogràfic general de Catalunya, una Comissió d'Etnografia i Folklore en dependència de la Direcció d'Instrucció Pública de la Mancomunitat de Catalunya, adherida i agregada als serveis especials de l'Institut d'Estudis Catalans, sota la inspecció científica del qual es realitzaran les tasques de la Comissió.

2.ª Per als fins d'aquest acord, s'entén per Catalunya la unitat constituïda pels països de llengua catalana i pels de la seva expansió i influència.

3.ª Les publicacions de la Comissió d'Etnografia i Folklore es faran en català, sense perjudici de la col·laboració que puguin portar-hi escriptors forasters, cadascú en la seva llengua nativa. Aquelles de les publicacions de la Comissió que per llur caràcter s'hi prestin seran proposades a l'Institut d'Estudis Catalans per a llur inclusió dins les sèries de les seves tres seccions.

4.ª És facultat el Director d'Instrucció Pública per a dirigir-se a les persones la competència de les quals

cregui prou rellevant per a formar part de la Comissió d'Etnografia i Folklore, a l'objecte d'obtenir llur col·laboració i presentar oportunament al Consell la proposta corresponent perquè aquest pugui designar-les.

Acordà el Consell que la Presidència es dirigeixi al senyor President de l'Institut d'Estudis Catalans demanant que l'Institut accepti l'encàrrec de contribuir a l'organització i ulterior inspecció dels treballs de la Comissió d'Etnografia i Folklore, a l'objecte que aquest nou nucli d'estudi estigui col·locat sota la tutela científica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Acordà així mateix el Consell que en el pròxim presupost d'Instrucció Pública de la Mancomunitat de Catalunya s'inclougué una partida mínima de 2.000 pessetes per a treballs d'Etnografia i Folklore, encomanats a la Comissió creada per aquest objecte, i que a càrrec de la dita partida es consideri com a crèdit reconegut una subvenció de 500 pessetes concedida, per una sola vegada, a D. Tomàs Carreras i Artau, en virtut de la sol·licitut per ell presentada i amb destinació als treballs fets en la publicació *Arxius d'Etnografia i Folklore*, de la qual és Director.

(Sessió del dia 20 de setembre de 1917.)

establert per a l'Oficina establerta per al servei de l'Escola per Correspondència el caràcter d'Oficina general per als serveis de correspondència i difusió en dependència de la Direcció d'Instrucció pública, i autoritzar a D. Cèsar Molinas, encarregat actualment d'aquell servei, per començar des del primer d'octubre vinent els Ensenyaments per Correspondència en l'especialitat d'Electricitat, i en relació amb el Centre d'Estudis d'Electricitat, la preparació del qual ha començat el Consell de Pedagogia de la Diputació de Barcelona.

Per als fins de l'anunci i propaganda d'aquest ensenyament, així com per als efectes generals dels serveis de l'Oficina de Correspondència i difusió esmentada, el Consell autoritzà el Sr. Molinas a pendre per Auxiliar, amb caràcter provisional, a D. Pere Prat i Gaballí, amb la retribució de 150 pessetes mensuals.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1917.)

Facultà el Consell el Director d'Extensió d'Ensenyaments tècnics per Correspondència, de la Mancomunitat, per fer la comanda dels llibres que hagin de servir de text en els cursos dels dits Ensenyaments d'Extensió; i la Direcció d'Instrucció Pública perquè gestioni del Consell de Pedagogia la revisió i informe dels referits

ANEX N.º 24

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

S'acordà donar a l'Oficina establerta per al servei de l'Escola per Correspondència el caràcter d'Oficina general per als serveis de correspondència i difusió en dependència de la Direcció d'Instrucció pública, i autoritzar a D. Cèsar Molinas, encarregat actualment d'aquell servei, per començar des del primer d'octubre vinent els Ensenyaments per Correspondència en l'especialitat d'Electricitat, i en relació amb el Centre d'Estudis d'Electricitat, la preparació del qual ha començat el Consell de Pedagogia de la Diputació de Barcelona.

Per als fins de l'anunci i propaganda d'aquest ensenyament, així com per als efectes generals dels serveis de l'Oficina de Correspondència i difusió esmentada, el Consell autoritzà el Sr. Molinas a pendre per Auxiliar, amb caràcter provisional, a D. Pere Prat i Gaballí, amb la retribució de 150 pessetes mensuals.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1917.)

Elle es recomanda que entengui els representants
 de la Mancomunitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona
 el servei de consells i realització d'algunes d'elles.

(Decret del dia 25 d'agost de 1917)

ANEX N.º 25

PATRONAT D'ESTUDIANTS

Es acordada la constitució d'un Patronat dels Estudiants que cursen en les Escoles subvingudes per la Mancomunitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, a l'objecte de donar aventatges de vida corporativa a aquells estudiants, especialment pels fins de la cultura física, educació i millorament social, prenent molt especialment en compte aquelles iniciatives que els mateixos estudiants proposin i aquelles millores que ells demanin.

Aquest Patronat estarà constituït pel President de la Mancomunitat de Catalunya, per dos Diputats, designats l'un per la Mancomunitat i l'altre per la Diputació, pel Director d'Instrucció Pública de la Mancomunitat, pel President del Patronat de l'Escola Industrial i un membre del mateix, pel President i Secretari del Consell de Pedagogia, pel Director de cada una de les Escoles de la Diputació o de la Mancomunitat, o el Professor que ell delegui, i dos representants dels estudiants, elegits entre ells mateixos.

Aquest Patronat podrà nomenar entre els seus membres un Comitè executiu.

Podrà disposar de totes les partides que la Mancomunitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona li

concedeixin en els seus Pressupostos i de totes aquelles altres quantitats que siguin destinades per altres corporacions o particulars per als fins que li són propis.

(Sessió del 31 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 28

ANEX N.º 28

ANEX N.º 28

El Director d'Estadística Pública dona compte d'un comunicació del Director de Comerç en resposta a l'escriptura del Consell d'Administració d'estadística de 1917 en que podria rebre-se en un futur destinar a donar la memòria de l'evolució catalana i aragonesa, en la qual es proposa que el treball sigui de 1.000 pàgines i s'adjunqui cada tres anys una altra comunicació. Per a donar a aquest treball una normalització per no treballar a l'estructura i sistema d'altres països, en el que l'interès principal sigui en les comunicacions.

a) El treball consistirà en l'establiment d'un treball de recerca amb els seus resultats i d'altres d'altres.

b) Haver de donar una relació de les comunicacions en la mateixa estructura, com en la comunicació de 1917, i de recopilar i publicar les comunicacions.

c) Haver de donar una relació de les comunicacions i de les comunicacions, així com la memòria de la mateixa comunicació en la comunicació general del treball.

d) Aportar dades estadístiques i altres dades estadístiques que l'obra escaiguda a donar-les en la mateixa estructura.

e) Es de l'obra de la Memòria estadística, el treball consistirà a l'obra per la qual de l'obra de

ANEX N.º 26

PREMI MONTURIOL

El Director d'Instrucció Pública donà compte d'una comunicació de l'Institut de Ciències, en resposta a l'encàrrec del Consell Permanent d'estudiar les bases en què podria estatuir-se un premi destinat a honorar la memòria de l'inventor català Narcís Monturiol, en la qual es proposa que el premi sigui de 2,000 pessetes i s'adjudiqui cada tres anys, sota les condicions següents :

1.ª Per a obtar a aquest premi serà necessari presentar un treball a l'Institut d'Estudis Catalans, Secció de Ciències, en el que l'autor hi demostrï alguna de les condicions següents :

a) Haver contribuït al desenrotllament tècnic de la navegació submarina amb els seus treballs o iniciatives.

b) Resoldre algun dels problemes que es presenten en la navegació submarina, essent la solució d'originalitat reconeguda i possible realització pràctica.

c) Millorar algun detall constructiu, o inventar algun perfeccionament, sigui en la maniobra, en la maquinària o en la de posició general del submarí.

d) Aportar dades experimentals o estudis teòrics d'hidrodinàmica que puguin ésser utilitzables o d'interès en la navegació submarina.

2.ª Si de l'estudi de la Memòria presentada, el tribunal, consultat a l'efecte per la Secció de Ciències de

l'Institut, en treu la conveniència de fer determinades proves o assaigs, l'Institut de Ciències, degudament informat, sol·licitarà del Consell de la Mancomunitat una subvenció per a realitzar dites proves. En dita subvenció podrà ésser compresa una quantitat destinada a gratificació de l'interessat mentre durin els assaigs, siguin aquests a Espanya o a l'estranger.

S'acordà l'establiment del Premi Monturiol en les condicions anteriorment indicades, amb l'addició que si el premi vingués a quedar desert en qualsevol dels concursos, hagi d'aplicar-se a una altra forma d'encoratjament del treball científic en general.

S'acordà que el primer concurs per al Premi Monturiol tingui lloc l'any 1918.

També s'acordà confiar a l'Institut de Ciències la labor de l'obra científica de Narcís Monturiol.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

L'informe en té la competència de les despeses que
 pover a mans de l'Institut de Higiene de Barcelona
 i el Consell de la ciutat de Reus sollicitant una
 subvenció per a celebrar dita exposició. En dita sub-
 venció s'ha de comptar una quantitat destinada
 a cobrir els costos de l'informe i de l'organització
 de l'exposició.

El Consell d'Administració de l'Institut de Higiene de
 Barcelona ha acordat subvencionar l'organització de
 la dita exposició amb la quantitat de 500 pessetes.

ANEX N.º 27

SUBVENCIONS

a) *Exposició monogràfica de la lluita contra les mosques*

Acordà el Consell passar a informe del senyor Di-
 rector del Laboratori provincial d'Higiene de Barcelona
 la instància presentada per D. Ricard Ferraté, com a
 President de l'Agrupació Excursionista de Reus, de-
 manant ajuda econòmica per a la celebració en aquella
 ciutat d'una Exposició monogràfica de la lluita contra
 les mosques.

(Sessió del dia 30 de maig de 1917.)

Es donà compte de l'informe que, per acord del Con-
 sell de data 30 de maig proppassat, ha emès el Dr. D. Jo-
 sep Agell i Agell, Director del Laboratori provincial d'Hi-
 giene de Barcelona, sobre la instància presentada pel
 President de l'Agrupació Excursionista de Reus sol-
 licitant ajuda econòmica per a la celebració en aquella
 ciutat d'una Exposició monogràfica de la lluita contra
 les mosques; i el Consell, atès l'esmentat informe, acordà
 contribuir amb la quantitat de 500 pessetes a les des-
 peses d'aquella Exposició.

(Sessió del dia 13 de juny de 1917.)

Prengué grat esment, el Consell, d'un ofici de l'Agrupació Excursionista de Reus regraciant el Consell per la subvenció que concedí a aquella Associació per l'Exposició de la lluita contra les mosques, i agraint així mateix que la Mancomunitat estigués representada a l'acte inaugural.

(Sessió del dia 15 d'agost de 1917.)

Foren designats els Consellers D. Anselm Guasch i D. Josep Mestres per a visitar, en representació del Consell, l'Exposició monogràfica de la lluita contra les mosques, organitzada per l'Agrupació Excursionista de Reus.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1917.)

b) XXV^a Aniversari de l'Orfeó Català

Es donà compte al Consell de la instància de la Comissió nomenada per tots els Orfeons de Catalunya per a tributar un homenatge al Mestre Millet i al seu benemèrit Orfeó Català, amb motiu d'haver-se complert el XXV.^a aniversari de la fundació d'aquesta entitat, pregant a la Mancomunitat que se serveixi assirir corporativament a l'acte de remesa del volum d'escrits del Mestre Millet i oferiment de l'homenatge a l'esmentat Orfeó, que tindrà lloc el propinent diumenge, dia 27 dels corrents, a les onze del matí, i pregant a l'ensemp que es digni cooperar a aquesta magna festa concedint una subvenció de 3,000 pessetes.

El Consell, vista l'anterior petició, acordà accedir-li, concedint la quantitat sol·licitada (la qual haurà de fer-se efectiva a càrrec de la partida d'Imprevistos del Pressupost vigent), i delegant el senyor Conseller don Josep Puig i Cadafalch perquè representi el Consell en l'indicat homenatge. Així mateix acordà el Consell dirigir-se a tots els senyors Diputats provincials per

Catalunya pregant-los que es dignin assistir a la indicada festa, en la qual la Mancomunitat estarà representada corporativament.

(Sessió del dia 23 de maig de 1917.)

c) *Jocs Florals de Mallorca*

Es donà compte al Consell de l'ofici de l'Entitat «Nostra Parla», integrada per balears, catalans, rossellonesos i valencians, demanant un premi per al primer certamen del cicle de Jocs Florals turnants per terres de parla catalana, que es celebrarà a la ciutat de Mallorca el dia 29 del pròxim mes de juliol.

El Consell, tenint en compte el caràcter global de l'agrupació peticionària i la finalitat dels certàmens que es proposa organitzar, que han d'irradiar una cultural influència per totes les terres de la Catalunya gran, acordà accedir a la petició, facultant al senyor President perquè designi el premi que es concedeix per als primers Jocs Florals, i fixi, si ho creu oportú, el tema.

(Sessió del dia 20 de juny de 1917.)

d) *Tercer Centenari de les Escoles Pies*

Fou comunicada al Consell la instància del Provincial de les Escoles Pies de Catalunya sol·licitant un premi per al concurs pedagògic que, amb motiu del tercer centenari de la fundació de l'Obra Calasància, es celebrarà en aquesta ciutat el propvenient mes d'octubre. I el Consell, tenint en compte la intensa acció de cultura popular realitzada per les Escoles Pies de Barcelona i la continuïtat de la seva obra expansiva per la nostra terra, d'ençà que, per primera vegada en ella, obrí escoles públiques gratuïtes, acordà accedir a la petició facultant el President per a fixar la naturalesa i quantia del premi que es concedeix.

(Sessió del dia 27 de juny de 1917.)

e) *Concurs de llengua catalana a Perpinyà*

La Presidència féu una moció al Consell en sentit que se servís atorgar un premi per al Concurs de Llengua Catalana organitzat per la Societat d'Estudis Catalans de Perpinyà per al dia 22 propinent.

El Consell, atès l'objecte del concurs i el caràcter expansiu de l'acció catalanitzant en totes les terres de la nostra parla, acordà concedir el premi interessat pel Sr. Guasch, facultant el senyor President per a fixar la seva naturalesa i quantia.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

f) *Tercera Setmana Municipal.*

Acordà el Consell contribuir amb la quantitat de 2,500 pessetes a les despeses de la Tercera Setmana Municipal que s'ha celebrat a Barcelona per iniciativa de l'Escola de Funcionaris, i en la qual, amb el concurs dels Ajuntaments de Catalunya, s'han deliberat problemes que afecten integralment la vida de la nostra terra.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

ANEX N.º 28

ALTRES ACORDS. — CURSOS MONOGRÀFICS

A proposta del senyor Director d'Instrucció Pública, el Consell acordà destinar la quantitat de 2,500 pessetes, a càrrec de la partida 77 del Pressupost, per Intercanvi de Professors i Cursos Monogràfics.

(Sessió del 19 de juliol de 1917.)

COL·LECCIÓ POPULAR DELS CONEIXEMENTS INDISPENSABLES «MINERVA»

A proposta del senyor Director d'Instrucció Pública, el Consell acordà destinar la quantitat de 2,000 pessetes per ajudar a les despeses de la Col·lecció popular dels coneixements indispensables *Minerva*, que es ve publicant com annex als *Quaderns d'Estudi*.

(Sessió del 19 de juliol de 1917.)

QUADERNS D'ESTUDI

A proposta del senyor Director d'Instrucció Pública, el Consell acordà destinar la quantitat de 3,338 pessetes, a càrrec de la partida 77 del Pressupost, per despeses de la revista *Quaderns d'Estudi*.

(Sessió del 19 de juliol de 1917.)

ESCOLA D'ISTIU

Quedà informat, amb satisfacció, el Consell, del programa i pla d'organització del pròxim Cursset d'Istiu per a mestres, organitzat pel Consell de Pedagogia i per la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1917.)

A proposta del senyor Director d'Instrucció Pública, el Consell acordà destinar la quantitat de 300 pesetes a càrrec de la partida n.º 77 del Pressupost, per despeses de l'Escola d'Istiu de 1917.

(Sessió del dia 19 de juliol de 1917.)

Acordà el Consell testimoniar a la Diputació de Barcelona i al Consell de Pedagogia la felicitació de la Mancomunitat per l'èxit de l'Exposició Escolar i de l'Escola d'Istiu d'enguany.

(Sessió del dia 23 d'agost de 1917.)

ANEX N.º 29

ORGANITZACIÓ DELS SERVEIS D'INSTRUCCIÓ PÚBLICA

A proposta del tribunal d'oposicions per a la provisió del càrrec de Director d'Instrucció Pública, acordà el Consell nomenar per al dit càrrec a D. Eugeni d'Ors i Rovira. S'acordà axí mateix que constés en acte que el tribunal de les dites oposicions havia manifestat al Consell la satisfacció amb què ha vist i estudiat els treballs de D. Joan Llàrena i Luna, dignes d'especial utilització per la seva preparació especialitzada en l'ensenyament primari, quan aquest servei vingui a càrrec de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 28 de juny de 1917.)

El senyor Director d'Instrucció Pública pren possessió del seu càrrec i dóna compte d'un Pla general de treballs en aquest ordre, que és aprovat en ses línies generals, i que anirà essent objecte d'acords parcials en les successives reunions del Consell.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1917.)

S'acordà que les Oficines dependents de la Direcció d'Instrucció Pública siguin instal·lades en l'edifici de la Universitat Industrial, quedant autoritzat el Director per a fer les despeses d'instal·lació que cregui necessàries, de les quals donarà compte al Consell.

(Sessió del dia 12 de juliol de 1917.)

A proposta del tribunal d'oposicions per a la provisió del càrrec d'Arquitecte dels Serveis d'Instrucció Pública, acordà el Consell nomenar per al dit càrrec a D. Lluís Planas i Calvet.

(Sessió del dia 18 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 30

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

CONVENI ENTRE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA I LA
COMISSIÓ DEL COS D'ESTAT MAJOR DE L'EXÈRCIT PER A
LA FORMACIÓ I PUBLICACIÓ D'UN MAPA DE CATALUNYA.

*Informe dels senyors Director d'Instrucció Pública
i Director de Telèfons*

L'opinió pública, les entitats acadèmiques i les entitats oficials que representen l'esperit de Catalunya s'han preocupat de l'estat vergonyós de desconeixement geogràfic en què encara ens trobem respecte del nostre país. La Diputació de Barcelona sobretot, s'ha posat d'acord amb l'Institut de Ciències per a la formació d'una carta geogràfica de Catalunya a escala 1:100,000. Però aquest treball d'organització acadèmica i de servei reduïtíssim ha d'ésser forçosament molt llarg. Que es recordi, per comparació, el temps transcorregut des del començ dels treballs sobre el Mapa geològic de Catalunya i la petita part de tasca que es porta feta.

I és que, en rígor, obres així, per a realitzar-se complidament, necessiten en qui les encarrega o les practica l'auxili de forces com aquelles de què disposa un Estat. Els treballs de l'Exèrcit, sobretot, són un instrument, gairebé insubstituïble entre nosaltres, per la modicitat de despesa que significa llur ús i per la gran quantitat de personal de què es pot disposar.

La millor forma, doncs, d'apressar els treballs de formació de la carta geogràfica de Catalunya, donades les actuals circumstàncies, ha de consistir en una utilització de l'instrument ordinari dels treballs topogràfics d'Espanya, que és l'Exèrcit, posat al servei de la Comissió d'Estat Major, que dirigeix amb gran competència aquests treballs, però articulant el servei d'aquest instrument de tal manera que, d'una banda, el treball referent a Catalunya vingui a realitzar-se des d'ara i sense interrupció, i a terminar-se en temps curt; i, d'altra banda, la publicació del Mapa i de les fulles que el comporten pugui fer-se per la Mancomunitat de Catalunya en la forma usual i de construcció nacional empleada en totes les empreses de la nostra república local i en la llengua que és per nosaltres l'oficial en tota manifestació pública.

L'ocasió d'una gran organització així s'ha presentat per l'avinentesa d'un oferiment que procedeix d'alguns molt dignes oficials del Cos d'Estat Major de l'Exèrcit situat a Barcelona en dependència del Dipòsit de la Guerra.

Esperit de l'obra

Aquesta Comissió ve ja treballant en els treballs geogràfics i topogràfics de Catalunya. Es tracta, doncs, ara simplement que aquests treballs siguin apressats, de manera que es pugui comptar, en termini breu, amb una carta geogràfica normal de la nostra terra, i, per altra banda, que els resultats d'aquest treball siguin posats a la disposició de la Mancomunitat de Catalunya, de manera tal que aquesta pugui publicar-los i portar-los a coneixement del públic.

Per obtenir el primer objecte, és a dir, la major rapidesa dels treballs i llur termini fix, la Mancomunitat podria proporcionar a l'afidada Comissió els mitjans necessaris per a augmentar el seu personal natural. Estudiat l'assumpte, sembla que amb una sub-

venció anual de 50,000 pessetes s'obtidria la formació de dues fulles anuals, les quals, afegides a les que la dita Comissió té fetes, assenyalarien per a terminació del treball la data dels quinze anys després del seu començ; de manera que, comptant que en el primer any no es pugui publicar encara cap fulla, tindriem col·locada la terminació de la Carta de Catalunya a 1:100,000 en 1931.

Per a obtenir el segon objecte, és a dir, la disposició per la Mancomunitat de Catalunya dels resultats del treball, sembla, després també d'un estudi detingut del problema, que la millor solució és confiar-ne l'edició a la mateixa Comissió del Cos d'Estat Major, la qual la practicaria com un nou tiratge de cada una de les fulles que ja edita per al servei del Ministeri de la Guerra. En fer aquest nou tiratge es renovaria una de les planxes de l'original, la planxa corresponent al color negre, en la qual va continguda tota la retolació; cosa que facilita el que aquesta retolació sigui llavors establerta en català i seguint en tot les normes que determini la Mancomunitat de Catalunya. El preu d'aquest nou tiratge, amb la planxa en negre renovada, la retolació canviada i a vint-i-cinc mil exemplars, que es remetrien a la Mancomunitat de Catalunya per a llur lliure disposició i venda, fóra de 5,000 pessetes la fulla, i, comptant a raó de dues fulles per any, 10,000 pessetes anuals.

El procediment per a la realització d'aquest propòsit comportaria, doncs, tres accions: primera, la instància dirigida per la Mancomunitat al Ministeri de la Guerra perquè es permeti l'establiment de la nova organització; segona, el conveni amb el Dipòsit de la Guerra per a la formació i publicació de les fulles del Mapa; i tercera, la consignació en els Pressupostos de la Mancomunitat de Catalunya de la quantitat anual de 50,000 pessetes per als treballs de formació i augment de personal i material, i la de 10,000 pessetes per a la publicació de les sobredites fulles.

Detalls tècnics i administratius

Els detalls de l'organització tècnica i administrativa amb què ja ve realitzant-se per la Comissió citada el treball per al Mapa de Catalunya són els següents:

Per als càlculs del Mapa d'Espanya, del qual el de Catalunya forma part, en escala de 1:100,000, s'utilitzen els elements de l'elipsoide hipotètic donats per Struve, i són:

Semieix major igual a 6378298,33 i quadrat de l'excentricitat 0,00677433.

Entre tots els sistemes de projecció més coneguts de Tissaut, Lambert, Mercator, Donny, Casini, Bonne, etcètera, s'ha adoptat la policèntrica, natural o polidral, o sigui la projecció ortogonal sobre el plànol tangent a la superfície terrestre, en el punt central de cada una de les fulles que han de constituir el Mapa. La superfície d'Espanya es divideix en trapezis esfèrics limitats per meridians i paral·lels equidistants 60 i 40 minuts centesimals, respectivament. Cada fulla del Mapa correspon a un trapezi esfèric que es desenrotlla en un plànol per a la representació gràfica, rectificat el meridià central i els dos paral·lels que el limiten, obtenint-se així un trapezi pla simètric equivalent al primer en el qual les namorfosis o deformacions són petites i per tals despreciables.

Catalunya comprèn 30 de les esmentades fulles, cada una de les quals representa una extensió superficial de 1,760 quilòmetres quadrats, aproximadament, i en les quals es coneixen les coordenades geogràfiques dels extrems i del punt mitjà.

La posició dels punts de cada fulla es defineix per les coordenades rectangulars, o siguin els arcs rectificats de meridià i paral·lel, interceptats pel punt i els eixos coordenats. S'entén per *eixos coordenats* la intersecció dels plànols del meridià i paral·lel que passen pel punt

central de la fulla, amb el plànol tangent al trapezi esferòidic en el mateix punt.

Després d'un reconeixement previ del terreny s'elegeixen els punts més convenients per a projectar les cadenes de triangulació primària, recolzant-se en els costats de la xarxa geodèsica de primer ordre calculada per l'Institut Geogràfic i Estadístic.

Una volta s'han escollit els vèrtexs i fet un *canevas* de triangulació, es procedirà a l'observació en cada vèrtex per a obtenir les dades que l'enllacin amb els altres i siguin necessàries per al càlcul de la triangulació. Es faran en cada vèrtex tres sèries d'observacions, corresponent a una sèrie les lectures sobre un mateix punt observat, en les dues posicions de cercle vertical a la dreta i a l'esquerra, o sigui visual directa i visual donant al telescopi una girada de 200° .

En la triangulació no s'accepten angles inferiors de 33° , i per a l'observació s'usen teodolits reiteradors que aprecien $20''$.

Feta ja l'observació, s'assenyala el vèrtex mitjançant un cilindre de ciment sobre el qual hi ha el segell de la Comissió i, marcat amb una creu, el punt exacte d'estació. A sobre s'hi construeix una fita de pedra seca de 1'50 a 2 metres d'alçària, que s'emblanquina perfectament per a fer-la visible.

Preses en el camp les dades convenients, es calcula la valor dels costats i dels assimuts de les bases de partida i arribada, en funció de les coordenades geogràfiques, conegudes, dels vèrtexs extrems d'aquelles, i s'obtenen també les valors compensades dels angles assimutals i zenitals. Obtingudes ja aqueixes dades, es fa el càlcul de les cadenes de triangulació, per a la qual cosa, després de fer la correcció inicial d'angles per al tancament dels triangles, es calcula l'orientació de la base d'arribada amb relació a la de partida, prenent com a meridià orientador el que passa pel vèrtex de la base de partida comuna a dos triangles.

Quan s'ha trobat aquesta dada, es cerca la mateixa dada en funció de l'orientació de partida i dels angles adequats dels diversos triangles de la cadena.

Si no existeix error de cap mena, naturalment, les dues valors seran iguals; però, com sigui que els aparells no són matemàticament exactes ni la màquina humana és tampoc perfecta, s'hi troba sempre un petit error, que significa la desorientació de la cadena i que es corregeix per parts iguals entre els angles que han intervingut en l'operació, afectant en cada cas al coeficient de correcció amb el signe corresponent. Aquesta correcció varia generalment entre 6 i 10 segons centesimals.

Feta ja aquesta segona correcció, dita d'orientació, es comença el càlcul dels costats dels triangles, servint-se de la valor coneguda del costat base i dels sinus dels angles, arribant a obtenir, per al costat base de l'arribada o comprovació, una valor que hauria d'ésser igual a la calculada primitivament, en funció de les coordenades geogràfiques. La diferència entre les dues valors, dividida per la suma de les diferències tabulars per a un segon dels sinus dels angles, ens donarà, expressat en segons centesimals, el coeficient d'aquesta nova correcció, dita *d'acord de bases* i variable entre 0'40 i 6 segons, segons el desenrotllament de la cadena.

Feta la correcció convenient, coneixerem la valor compensada dels costats que uneixen tots els vèrtexs de la triangulació.

Amb aquestes valors i les de les coordenades dels vèrtexs geodèsics de primer ordre en què es recolza la triangulació, es calculen les coordenades geogràfiques dels demés vèrtexs i els assimuts dels costats. Partint de dos dels vèrtexs geodèsics, es calcula el que està amb ells directament enllaçat, i amb aquest i un dels anteriors se'n calcula un altre, i així successivament fins arribar a un vèrtex geodèsic de comprovació. Les valors obtingudes per aquest darrer han d'ésser iguals a les ja

conegudes. Generalment s'hi troba un error que oscil·la entre 11 i 30 centèsimes de segon centesimal.

Es fa la deguda correcció, i, com que l'error influeix també en les valors obtingudes anteriorment pels costats i assimuts, es corregeixen, i arribem a obtenir, per fi, les valors definitives.

S'ha dit ja que la posició dels punts sobre el plànol es defineix per les coordenades rectangulars amb relació a un sistema d'eixos coordenats que passen pel centre de la fulla: es procedeix, doncs, al càlcul llur, en funció de les geogràfiques que s'acaben d'obtenir i de les de l'origen de coordenades que es coneixen, per ésser el punt d'intersecció dels meridians i paral·lel mitjans en cada fulla.

Amb els promedys de les distàncies zenitals observades en el camp, després de llur reducció al vèrtex, és a dir, després d'una correcció per a trobar les que s'haurien obtingut si s'hagués fet l'observació a la mateixa alçària del vèrtex, es calculen les diferències de nivell entre els vèrtexs que estan lligats per observacions recíproques considerades com a simultànies.

Conegudes les diferències de nivell, s'obtenen les altituds, en l'ordre seguit per a la resolució dels triangles de les cadenes, partint de les altituds dels vèrtexs de la base de partida, per a arribar a un dels de la base d'arribada. La diferència entre les valors calculada i coneguda del darrer, és l'error del tancament altimètric. En les cadenes calculades per la Comissió Geogràfica del Nordest d'Espanya, durant els treballs ja fets per al Mapa de Catalunya, l'error màxim obtingut ha estat de 0'000025 mm. per metre lineal. Es fa la correcció general d'altituds per a trobar les valors definitives.

Veiem doncs que, per a cada vèrtex, hem trobat les seves coordenades geogràfiques, les seves coordenades rectangulars, la seva altitud, la valor dels costats que l'uneixen als altres vèrtexs enllaçats amb ell, i els assimuts d'aquests mateixos costats. És a dir: tenim totes

les dades necessàries per a definir el punt i per a servir de base a altres treballs topogràfics.

Després es fa, per a cada vèrtex, ço que podria anomenar-se son *carnet d'identitat* , o sigui una fulla en la qual es consignen totes les precedents dades, la seva situació, classe, marca que la distingeix, notícia breu de la manera d'arribar-hi, amb indicació de la classe de camins que s'utilitzen i la durada.

Els punts primaris de què hem parlat tenen per objecte augmentar el nombre de vèrtexs fixats per les operacions geodèsiques de primer ordre, i es determinen amb gran precisió satisfent condicions geomètriques que permetin comprovar i compensar els errors d'observació. Si bé llur emplaçament en els punts culminants de les grans divisòries és favorable a la formació de les cadenes, no ho és en general per a la determinació d'altres punts situats a les aules de les muntanyes i a les fondalades, que serveixin de base per a la xarxa topogràfica necessària a l'alçament dels detalls.

La determinació de punts que satisfacin les esmentades condicions dona lloc a la triangulació secundària, en la qual els vèrtexs es determinen per separat, servint-se, com a base, dels costats que uneixen els de categoria superior. És a dir : es determinen per intersecció, observant-los des de tres vèrtexs primaris, i definint-se la situació llur per la resolució de dos triangles amb un costat comú. S'elegeixen de faiso que els costats que els uneixen als vèrtexs primaris varin entre 5 i 12 quilòmetres.

Els càlculs es desenrotllen anàlogament als ja exposats en la triangulació primària, i s'obtenen dades de la mateixa classe.

Essent insuficients els anteriors sosteniments per a la xarxa topogràfica, es fixen altres punts escollits, la situació dels quals es defineix per trisecció inversa, observant 4 vèrtexs d'ordre superior. Són els punts Pothenot, que constitueixen la triangulació terciària.

Preparat ja tot ço que s'ha esmentat, es comença l'alçament del detall per poligonacions sistema Moinot, és a dir, que no s'usa la declinatòria tan susceptible d'errors, sinó, que partint d'un punt definit per triangulació primària, secundària o terciària, s'inicia el treball fent que el zero del nonius assimutal assenyali, sobre el *limbo*, l'orientació que correspongui a la direcció determinada per un altre vèrtex, la senyal del qual ha de veure's clarament, i, enfilant després l'esmentat vèrtex, mitjançant els del moviment general de l'aparell.

Després es mira l'estació següent i es continua arrossegant la mateixa orientació fins a la fi de l'itinerari, que és un altre punt de triangulació i des del qual s'enfila a un quart vèrtex. L'orientació que l'aparell doni per al darrer ha d'ésser igual a l'obtinguda per triangulació. Si tal no fos, la diferència entre ambdues valors determinarà la desorientació total de l'itinerari.

Al terminar aquest itinerari tindrem, doncs, els nombres generadors, els angles assimutals, les distàncies verticals recíproques dels graons i la desorientació: és a dir, totes les dades que calen per a obtenir les distàncies reduïdes a l'horitzó i els desnivells entre cada dues estacions, essent possible, així, corregir la desorientació.

Les toleràncies admeses són les següents:

Per a les distàncies D , obtingudes per observació recíproca, T igual $0,003 \cdot D$

Per a l'orientació observada en el termini de l'itinerari, T igual $\pm 0'012''$, en la qual \pm representa el nombre d'estacions.

Per a les diferències de nivell de l'observació recíproca, la tolerància per a un generador de 100 m. varia entre 0,04 m. i 0,42 m., corresponent a angles zenitals variables entre 100° i 80° i 120° .

Tots els càlculs que es fan seguint ço que hem vingut dient, són acuradament revisats pel Director dels treballs abans de procedir a la representació gràfica, o sigui

abans d'establir les minutes del Mapa. Un cop són aprovats, comença el dibuix.

Els plànols dels pobles es fan en escala de 1 : 1000 per a reduir-los després a la del Mapa per procediment fotogràfic.

Cal dedicar algunes paraules al mètode anomenat de *estereofotogrametria* de Von Orei, remarcant que, si bé per real ordre del Ministeri de la Guerra es disposa que s'usi en els treballs que efectua el Dipòsit de la Guerra, no s'ha pogut dur a la pràctica en cap de les zones on fóra aplicable i útil, car, degut a les circumstàncies anormals derivades del conflicte europeu, no ha estat possible adquirir els aparells complementaris que a l'esmentat mètode calen. Bon punt sigui la normalitat restablerta, aquest procediment començarà a usar-se allí on es cregui convenient.

Dreçats els borradors del Mapa i posat en net el dibuix, s'envia al Dipòsit de la Guerra tot l'expedient, el qual comprendrà des dels quaderns de camp fins al dibuix. En el Dipòsit són sotmesos a una nova revisió, després de la qual, si el treball resulta ben fet, es procedeix al tiratge de les fulles.

Per tot ço que queda dit sobre la marxa tècnica dels treballs es veu ben clar que llur bonesa queda perfectament garantida, i fins por dir-se que el límit a què es duen les comprovacions, correccions i toleràncies supera en molt ço que s'observa en altres països en tractar-se de treballs de la mateixa índole.

Organització dels treballs. — Dirigeix, essent-ne encarregat i responsable, tots els treballs que es realitzen a Catalunya, un Cap, la missió del qual, demés de l'administrativa, és la de distribuir, inspeccionar i uniformar tots els treballs que es fan, reservant-se l'execució dels que afecten zones determinades i que són dignes, per un o altre concepte, d'un detingut i especial estudi. La seva atenció, cura i mobilitat han d'ésser i són constants, sense limitació.

Un Cap, dit *Cap de fulla*, és l'encarregat i responsable de cada una de les fulles del Mapa, tenint l'obligació de realitzar les triangulacions primària i secundària del territori per ella comprès, i la de dirigir, inspeccionar i revisar constantment els treballs de les seccions que estan a les seves ordres.

S'ha dit que cada fulla del Mapa queda dividida en quatre quarts, definits pels eixos de coordenades i els meridians i paral·lels que la limiten. Ara bé: de cada quart de fulla se n'encarrega un Oficial que ha d'efectuar la triangulació terciària i les poligonacions Moinot que afecten a la zona que se li ha confiat.

Totes les observacions les fan els mateixos Caps i Oficials, sense que se'ls permeti delegar tan delicada missió al personal subaltern.

Durant els treballs de camp cada Cap té a las seves ordres un mestre i tres obrers calculadors, un dibuixant, vuit obrers peons, dos conductors amb les corresponents atzemblas i un ordenança amb dos cavalls.

Cada Oficial Cap de secció compta amb un mestre i dos obrers calculadors, un dibuixant, set peons, un conductor amb la seva atzembla i un ordenança amb dos cavalls.

Totes les seccions disposen, demés del material tècnic i efectes que li poden caldre, del de campament per a instal·lar-lo quan l'indole especial del terreny o la densitat de població ho aconsellin, per obtenir major rendiment.

En el camp la jornada de treball es d'onze hores.

En resum, per dreçar cada fulla calen: un Cap de treballs, quatre Caps de secció, cinc mestres, onze calculadors, cinc dibuixants, trenta sis peons, sis conductors, dos ordenances, deu cavalls i sis mules.

Durant els treballs de gabinet, cada Cap i Oficial necessita un mestre, quatre calculadors i un dibuixant. La resta del personal subaltern que ha intervingut en els treballs de camp, cal conservar-lo, i, demés del servei

propi del règim interior, té escola i constant ensenyament pràctic per a mantenir sempre coberta la *plantilla* de calculadors i dibuixants.

La jornada de treball de gabinet és de vuit hores.

Com es ven, ja que s'acaben d'indicar les hores de treball diari, la labor que a tots s'exigeix és constant, àrdua i penosa, fins a l'extrem de poder-se afirmar que sols la disciplina i subordinació militar poden aconseguir ço que tal volta fóra impossible d'obtenir per altres organismes, fins a costa de grans dispendis. Cosa sensible és que tal realitat no sigui copsada per la generalitat de les gents, sempre donades a dubtar de l'existència dels qui compleixen llur deure com un sacerdoti, sense altra compensació que la satisfacció d'haver estat útils a llur país.

Representació gràfica.—El relleu del terreny es representa per corbes de nivell, horitzontals o hipsomètriques, que resulten per la unió de tots els punts de la mateixa cota o altitud i són les projeccions horitzontals dels diferents talls ocasionats en la superfície terrestre per un plànol horitzontal que es mogué paral·lelament a ell mateix.

La profusió de cotes anotades en el Mapa, corresponent als punts notables del terreny, faciliten conèixer ràpidament quina és l'altitud definida per cada corba de nivell i la dels punts intermedis.

Per a la retolació s'usa en negre de siena i blau, la lletra itàlica per als poblats i comunicacions, i la rodona per a la hidrografia i orografia.

En els tallers del Dipòsit de la Guerra, l'estampació i tiratge de les fulles es fa pel procediment fotogràfic nomenat *fotocalcografia*, o sigui gravat en buit sobre aram, com es fa en els Instituts Geogràfics de Viena, Suècia, Holanda i Suïssa. Aquest procediment dona còpies magnífiques de vigorós dibuix i de línies fines i netes.

Finalment, la representació gràfica se subordina a aconseguir que la utilització del Mapa sigui pràctica, tant per als tècnics que amb ell hagin de dreçar avant-projectes com per als aficionats al deport en ses diverses manifestacions, encara que els efectes artístics hagin d'ésser sacrificats. — Eugeni d'Ors, Esteve Terradas, Barcelona, 10 de juliol de 1917.

Bases que figuren en la instància dirigida al Ministeri de la Guerra (juliol 1917)

1.ª La Mancomunitat de Catalunya subvencionarà anualment el Dipòsit de la Guerra amb la quantitat de 50,000 pessetes per a la formació, en el termini màxim de quinze anys, d'un Mapa de Catalunya a l'escala de 1 : 100,000, i retribuirà l'esmentat Dipòsit amb la quantitat de 5,000 pessetes per cada una de les fulles que li remeti, en qualitat de tiratge especial a part, fent-se la seva retolació i títol en català, segons les normes que determini la Mancomunitat de Catalunya.

2.ª El Dipòsit de la Guerra procurarà que el treball es realitzi de manera que pugui ésser entregat a la Mancomunitat de Catalunya per terme mitjà de dues fulles per any.

3.ª Les fulles fetes pel Dipòsit de la Guerra, per encàrrec de la Mancomunitat de Catalunya, seran tirades a vint-i-cinc mil exemplars, que s'entregaràn a la Mancomunitat, la qual els podrà facilitar i vendre sense limitació.

4.ª Si en el transcurs del temps es demostrés que per raó de les necessitats del treball, per canvi en el cost dels materials, per excessiva lentitud en la realització del treball o per la circumstància de poder comptar-se amb avenços científics que portessin una millora de procediments, qualsevulla de les esmentades consignacions resultés evidentment inadequada a les despeses a cobrir,

es variaria aquest compromís, procurant modificar-lo en la forma que la pràctica aconsellés.

5.ª La quantitat dedicada per la Mancomunitat de Catalunya per a subvenció dels treballs de formació serà consignada anualment abans del 31 de març en dipòsit voluntari, sense interès, en la Sucursal del Banc d'Espanya a Barcelona i a disposició del dit Dipòsit de la Guerra. Es considerarà aquesta subvenció com crèdit independent del pressupost del Ministeri de la Guerra. La quantitat consignada per a l'edició de cada una de les fulles serà remesa a la seva presentació tot seguit que hagi estat publicada.

6.ª El Dipòsit de la Guerra tindrà al seu càrrec, d'una manera exclusiva, l'administració d'aquesta quantitat, així com la direcció i inspecció de tots els treballs de la Comissió, exercint-la el Director del dit Centre per ell mateix, o, en delegació d'ell, el Cap de la mateixa dependència que ell designi.

7.ª Cessarà el compromís de la Mancomunitat quan, per qualsevol causa, es vegi obligat el Ministeri de la Guerra a suspendre els treballs de camp i gabinet. Recíprocament cessarà el compromís del Ministeri de la Guerra quan per manca de subvenció cessi o se suspengui indefinidament la continuació dels treballs.

8.ª La Mancomunitat de Catalunya contribuirà amb la seva autoritat, moral i oficial, a la major rapidesa i exactitud en els treballs de la Comissió, interessant als Municipis, així com a les entitats que d'ella depenguin més o menys directament, a què facilitin a aquella Comissió tota mena d'auxilis materials, que aquesta abonarà si s'escau, així com les dades i treballs tècnics existents i altres auxilis, de qualsevol caràcter que siguin. El Dipòsit de la Guerra remetrà a la Mancomunitat de Catalunya, o a la Institució que aquesta designi, les fulles dels vèrtexs de triangulació que hagin servit de base a la confecció de cada fulla del Mapa. Aquesta remesa es farà en el moment de la presentació de la fulla.

ANEX N.º 31

PROVISIÓ DE LA PLAÇA D'OFICIAL DE GOVERNACIÓ

D'acord amb la tercera de les Bases de la convocatòria per a la provisió, mitjançant oposicions públiques, de la plaça d'Oficial lletrat del Departament de Governació de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, després d'examinar el Consell tots els expedients dels aspirants a la dita plaça, declarà admissibles, per a pendre part en les referides oposicions, tots els sol·licitants, o sigui els senyors següents: D. Baltasar Solà i Bosch, D. Eugeni Esteva i Deulofeu, D. Josep Kies i Alvarez, D. Ramon Torras i Clapés, D. Pompeu Crehuet i Pardas, i D. Lluís Soler i Terol.

Acte seguit designà el Consell els senyors Diputat D. Romà Sol, Catedràtic D. Joan Permanyer, Tècnic en Administració D. Enric de Larratea, i el senyor Secretari del Consell, D. Lluís Janer, perquè, sota la presidència del senyor President del Consell, o del Conseller que deleguï, constitueixin el Tribunal d'Oposicions per a la provisió de l'esmentat càrrec.

(Sessió del dia 25 d'abril de 1917.)

A proposta unànim del Tribunal d'Oposicions per a la provisió del càrrec d'Oficial lletrat del Departament de Governació de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, acordà el Consell nomenar per al dit càrrec,

amb subjecció al Reglament d'Oficines, D. Pompeu Crehuet i Pargas, amb el sou de 4,000 pessetes anuals i corrent els impostos sobre aquest a càrrec de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de juny de 1917.)

ANEX N.º 32

ALTRES ACORDS

a) *D. Romà Sol, és nomenat Conseller adjunt*

El Consell, vist l'art. 4.º de l'Estatut de la Mancomunitat, designà, per unanimitat, com a adjunt, D. Romà Sol, amb dietes iguals a les dels senyors Consellers, no solament tenint en compte els seus mereixements personals, sinó també perquè, essent Vice-president primer de la Mancomunitat, cal que conegui l'estat i despatx de tots els assumptes del Consell, per exercir, sempre que l'absència del President ho reclami, les funcions presidencials, amb aquella compenetració que sols del tracte constant amb el Consell pot pervenir-li.

(Sessió del dia 17 de maig de 1917.)

b) *Habilitació en el Palau de la Generalitat, d'una Sala del Consell i del President de la Mancomunitat*

Facultà, el Consell, el Conseller Sr. Puig i Cadafalch, perquè, d'acord amb l'Arquitecte de la Diputació de Barcelona D. Josep Bori, projecti i realitzi les obres d'habilitació d'una Sala del Consell i del President de la Mancomunitat, corrent les despeses a càrrec de la partida de material del Pressupost d'enguany.

(Sessió del dia 29 d'agost de 1917.)

c) *La Mancomunitat i l'Assemblea de Parlamentaris*

Prengué esment, el Consell, de les afirmacions i conclusions de l'Assemblea de Parlamentaris Catalans que acabava de celebrar-se, i que són les següents:

Afirmacions:

a) Que és voluntat general de Catalunya l'obtenció d'un règim d'ampla autonomia.

b) Que és de gran conveniència per a Espanya transformar l'organització de l'Estat basant-la en un règim d'autonomies que, adaptant la seva estructura a la realitat de la vida espanyola, augmenti la seva cohesió orgànica i faciliti el lliure desplegament de les seves energies col·lectives.

Acords:

1.ª Demanar al Govern la immediata reunió de les Corts perquè, en funcions de Constituents, deliberin i resolguin sobre l'organització de l'Estat i l'autonomia dels Municipis, i donin solució immediata al problema militar i als que les circumstàncies actuals plantegen amb apremi insajornable per la vida econòmica d'Espanya.

2.ª Comunicar l'anterior acord al Govern; i, en cas de no obtenir la immediata convocatòria de les Corts, invitar tots els Senadors i Diputats espanyols perquè concorrin a una Assemblea extraoficial en què es deliberi sobre els extrems consignats en l'acord anterior, la reunió de la qual tindrà efecte en aquesta ciutat el dia 19 del corrent.

El Consell, tenint en compte que aquestes afirmacions i conclusions coincideixen amb el sentir del poble català i amb les resolucions en pro de l'autonomia de Cata-

lunya votades per l'Assemblea de la Mancomunitat, acordà adherir-se a les conclusions, en sentit plenament autonomista, de l'esmentada Assemblea, fent-ho, en aquest sentit, avinent al senyor President del Consell de Ministres.

El Conseller Sr. Bartrina explica el seu vot, manifestant haver-lo emès responnent a les seves conviccions i sentiments de catalanitat i deures que li imposa la representació popular que ostenta, encara que creient que, apreciades les circumstàncies internacionals que tant influeixen en la marxa interior d'Espanya, hauria de prescindir-se de les circumstàncies i apremis en què els acords es formulen, que per altra part considera que no han d'afegir major eficàcia a llur compliment.

(Sessió del dia 5 de juliol de 1917.)

Acordà el Consell significar a l'Assemblea de Parlamentaris la seva simpatia pel resultat de la seva actuació i solucions acordades per enaltiment de Catalunya i de l'Espanya gran.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

d) *Despeses de sosteniment de l'Oficina de la Comissió especial de Codificació del Dret Civil Català*

Acordà el Consell posar a disposició de l'Oficina de la Ponència nomenada per la Comissió especial de Codificació del Dret civil català, amb càrrec a la partida n.º 69 del Pressupost ordinari vigent, la quantitat de 5,500 pessetes, per les despeses de sosteniment de l'Oficina des de 1.º de juliol fins a fi d'any corrent; i que, a l'expressat efecte, s'entregui mensualment al Cap de la dita Oficina, D. Francesc de P. Maspons, la quantitat de 916'66 pessetes a justificar, venint els descomptes d'Utilitats a càrrec de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1917.)

e) *Preparació del projecte de pressupost per a l'any 1918*

Acordà el Consell començar els estudis de preparació del projecte de pressupost de la Mancomunitat per a l'any 1918, repartint a l'esmentat efecte el treball en ponències dels senyors Consellers, segons la norma següent:

- Secció de Governació, D. Anselm Guasch.
- Secció de Carreteres i camins, D. Josep M.ª España.
- Secció de Telèfons, D. Alfred Pereña.
- Secció d'Instrucció pública, D. Josep Puig i Cadafalch.
- Secció d'Agricultura, D. Josep Mestres.
- Secció de Beneficència, D. Agustí Riera.
- Acció social i Sanitat, D. Josep Estadella.
- Secció d'Hisenda, D. Francesc d'A. Bartrina.

(Sessió del dia 29 d'agost de 1917.)

f) *Contribució a la subscripció per al monument a
En Pi i Margall*

El Consell, atenent que el Pressupost de 1915 no donà lloc a resultes amb càrrec a les quals es pogués fer efectiva la subvenció de 5,000 pessetes, amb la qual el Consell havia acordat contribuir a la subscripció oberta a l'objecte de dur a terme l'execució del monument a Pi i Margall, acordà consignar l'esmentada quantitat en el Pressupost del pròxim any 1918.

(Sessió del dia 10 de maig de 1917.)

BENEFICÈNCIA

ANEX N.º 33

MILLORES EN EL MANICOMI DE SALT

El Conseller Delegat Sr. Riera féu una moció verbal al Consell sobre l'escassetat de personal subaltern amb el qual pot comptar-se en el Manicomi de Salt per a la vigilància dels malalts asilats; i, atenant la urgència amb què és necessari procedir al nomenament de personal nou, proposà que es facultés el senyor Administrador interí perquè, d'acord amb la Direcció, pugui augmentar el personal subaltern amb un infermer, una infermera i una germana de la Caritat.

Igualment exposà el Sr. Riera la conveniència que es facultés el senyor Administrador interí perquè, també d'acord amb la Direcció, faci construir un mur en el pati de la Secció de Dones del Manicomi de Salt.

El Consell, escoltades les manifestacions del senyor Riera, acordà d'absoluta conformitat amb les seves propostes.

(Sessió del dia 13 de juny de 1917.)

Quedà informat, el Consell, de l'ofici que ha tramès el senyor Administrador interí del Manicomi de Salt comunicant que s'ha dirigit al senyor Director General de les Filles de la Caritat preguntant-li que se servís disposar que una nova Filla passés a prestar servei en aquell Manicomi, i afegint que ha rebut contestació de la dita Direcció General en sentit d'acceptar la petició i com-

Anexos al Report

Beneficència

prometre's a enviar la Filla de la Caritat sol·licitada tan aviat com sigui possible.

(Sessió del dia 11 de juliol de 1917.)

Vist l'ofici del senyor Administrador interí del Manicomi de Salt proposant algunes transferències en el capítol 4.^è del pressupost especial d'aquell Manicomi, a fi de poder fer efectius els sous que acreditaran les tres noves places que acordà crear el Consell en reunió de 13 de juny proppassat; resolgué el Consell, de conformitat amb ço que proposa l'esmentat Administrador, que es transfereixi la quantitat de 90 pessetes de la partida «10 servents a 2,40 pessetes — 2,400 pessetes» a la partida «8 servents a 180 pessetes — 1,440 pessetes», i 235 pessetes de la dita partida «per a servents» a la de «4 Filles de la Caritat a raó de 120 pessetes — 480 pessetes».

(Sessió del dia 4 de juliol de 1917.)

El Conseller Sr. Riera manifestà que per a completar el servei d'hidroteràpia i calefacció de què, amb caràcter urgent, acordà el Consell, en sessió de 16 de novembre de 1916, dotar el Manicomi de Salt, és necessària la col·locació de tuberies interiors i d'un comptador, que augmentaran en 775 pessetes aproximadament la quantitat consignada per a aquells serveis. El Consell, ateses aquestes manifestacions, acordà autoritzar l'administrador del Manicomi de Salt perquè faci les obres indicades.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1917.)

El Conseller Sr. Riera manifestà al Consell que, fent ús de la autorització concedida, amb data 4 de juliol darrer, al senyor Administrador interí del Manicomi de Salt, per completar el servei d'hidroteràpia i calefacció del qual s'acordà dotar aquell Manicomi, s'ha procedit a la instal·lació d'una tuberia i un comptador per

a gas, així com a la de les banyeres i altres aparells adquirits a la casa Jaume Sauret.

Afegí el Sr. Riera, presentant els comptes corresponents, que l'adquisició del comptador i tuberia esmentats, junt amb la instal·lació de tots els aparells, ascendeix a la quantitat de 941'70 pessetes.

El Consell, informat de les anteriors manifestacions acordà satisfer, amb càrrec a la partida n.º 81 del Pres. supost vigent, la quantitat indicada de 941'70 pessetes (Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

The first part of the book is devoted to a general history of the United States from its discovery by Columbus in 1492 to the present time. It covers the early years of settlement, the struggle for independence, and the formation of the federal government. The second part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1789 to the present time. It covers the early years of the republic, the expansion of the territory, and the development of the industrial revolution.

The third part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1861 to the present time. It covers the Civil War, Reconstruction, and the rise of the industrial revolution. The fourth part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1901 to the present time. It covers the Spanish-American War, the Progressive Era, and the rise of the modern industrial revolution.

The fifth part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1945 to the present time. It covers World War II, the Cold War, and the Vietnam War. The sixth part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1979 to the present time. It covers the Iran-Iraq War, the Soviet Union, and the current events.

The seventh part of the book is devoted to a detailed history of the United States from 1989 to the present time. It covers the fall of the Soviet Union, the end of the Cold War, and the current events.

ANEX N.º 34

FORNIMENTS PER AL MANICOMI DE SALT

S'informà el Consell d'un ofici del senyor Administrador interí del Manicomi de Salt fent present que les circumstàncies actuals fan preveure la impossibilitat de què es pugui contractar el forniment de carbó de cok en el proper any 1918, essent aconsellable que es substituïxi des de primer de gener de l'any pròxim l'ús d'aquell combustible per la llenya i manifestant a l'ensems que seria convenient que es contractés el proveïment de la llenya amb la deguda anticipació, per tal que el fornidor pugui amagatzemar-la i tallar-la a les mides convenients, amb el temps necessari per a què en finir el contracte actual del sumistre de carbó pugui immediatament substituir-se, evitant-se així la interrupció dels serveis.

I el Consell, ateses les manifestacions del Conseller Sr. Riera, apoiant i explicant la petició del senyor Administrador interí del Manicomi de Salt, acordà autoritzar a l'esmentat senyor Administrador interí per a que, d'acord amb el Conseller Delegat D. Agustí Riera, mentre les circumstàncies ho aconsellin i mitjançant les condicions i en la forma que es cregui més convenient, adquireixi la llenya que sigui necessària per a que en l'any pròxim pugui substituir-se per aquest combustible el carbó de cok que actualment s'usa.

(Sessió del dia 31 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 35

CONCURS D'AVANTPROJECTES PER A L'EDIFICACIÓ DE LA CLÍNICA D'OBSERVACIÓ I HOSPITAL PER AL TRACTAMENT DE MALALTIES NERVIOSES

Es donà compte, al Consell, de la proposta que el Jurat del concurs d'Avantprojectes per a l'edificació de la Clínica d'Observació i Hospital per al Tractament de Malalties Nervioses eleva al referit Consell en sentit d'encarregar als senyors Arquitectes D. Josep M.ª Pericas i Morros i D. Rafel Masó i Valentí la redacció del projecte definitiu de l'esmentat edifici, i proposant una indemnització de 1,000 pessetes a cada un dels projectes que firmen els Srs. Martorell-Falguera i Darder-Duran.

A més, el Jurat proposa al Consell que s'ampliï fins a 500 pessetes més la quantitat disponible per a indemnitzacions, repartint-la en la següent forma : 500 pessetes a l'avantprojecte del Sr. Buigas i Monrabà, 500 pessetes a l'avantprojecte del Sr. Puig i Gairalt, i 500 pessetes a l'avantprojecte dels Srs. Ruiz i Pujol.

El Consell acordà de conformitat amb la proposta del Tribunal competent, i disposà que l'Exposició dels esmentats avantprojectes quedés oberta al públic, per un termini de quinze dies, en el Palau de la Generalitat de Catalunya.

(Sessió del dia 27 de setembre de 1917.)

ANEX N.º 36

INFORME QUE SOBRE ORGANITZACIÓ D'UN SISTEMA DE PENSIONS PER A LA VELLESA PRESENTA AL CONSELL PERMANENT DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA EN JOSEP M.ª TALLADA, DIRECTOR DEL MUSEU SOCIAL DE BARCELONA, EN COMPLIMENT DE L'ENCÀRREC QUE SE LI FÉU EN SESSIÓ DE 21 DE DESEMBRE DE 1916

Projecte d'organització per la Mancomunitat de Catalunya d'un sistema de Pensions a la Vellesa

Preliminar

En l'informe preliminar presentat pel que subscriu en desembre del passat any, s'indicaven els diversos sistemes empleats fins ara per a resoldre el problema econòmic que la vellesa planteja a les classes populars. En ell s'analitzaven també els resultats obtinguts pels diversos sistemes i l'esforç financer que requerien dels organismes públics. No és qüestió ara de tornar a insistir sobre aquests extrems, ja que el que es demana en l'acord del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya és un projecte elaborat i en disposició d'ésser traduït en acords.

Doni's, per tant, per reproduïda la part descriptiva de l'informe ja esmentat, al que ens referirem éen els casos necessaris.

Dels tres sistemes de pensions per a la vellesa que allí s'exposaven, prescindirem des d'ara del sistema establert a Anglaterra. Els 14 milions de pessetes en què aproximadament pot calcular-se el que hauria de gastar anualment la Mancomunitat de Catalunya, és una càrrega amb la que no cal pensar per ara.

Queden, per tant, dos sistemes: el de la llibertat amb subvenció (Bèlgica) i l'assegurança obligatòria (Alemanya i França).

El primer està ja establert a Espanya. L'Institut Nacional de Previsió, creat per Llei de febrer de 1908, és l'organisme que administra les pensions per a la vellesa, formades, com se sap, per quotes voluntàries dels interessats, augmentades amb les subvencions concedides per l'Estat. No hi ha que deixar de citar tampoc, l'acció auxiliar de la iniciativa catalana, Caixa de Pensions per a la Vellesa.

No hi ha perquè crear el que ja està creat, i així, si la Mancomunitat de Catalunya cregués que aquesta forma d'organització resol el problema, la seva acció hauria de limitar-se a consignar anualment en els seus Pressupostos una quantitat i entregar-la als organismes abans esmentats perquè la distribuïssin entre les llibretes dels imponents habitants a Catalunya, pertanyents a les classes populars, perquè amb l'auxili d'aquesta subvenció les pensions futures fossin més grosses i resolguessin per als afavorits el problema econòmic de la vellesa.

En el cas que es creïés, com el firmant opina, que aquesta organització és molt útil i meritòria, però que no resol completament el problema, ja que deixa fora d'ella a les classes poc previsoras, — que són les més nombroses entre les necessitades, — aleshores s'haurien de girar els ulls envers el sistema de l'obligació, funcionant ja amb èxit a Alemanya i França.

Per si això es creu, estan escrites les pàgines que segueixen.

Condicions generals del projecte

El primer fonament és el d'obligació. L'assegurança ha d'ésser obligatòria per a tots els obrers que entrin dintre determinades categories. Les següents ratlles del professor Adolf Wagner crec que són suficients per a justificar en el nostre cas l'anterior afirmació.

«La qüestió de saber si l'Estat ha de forçar els individus a assegurar-se, no és d'aquelles que puguin resoldre's per una resposta absoluta. Tot depèn de les circumstàncies particulars. On sigui suficient l'interès particular, no hi ha que recórrer a l'obligació, i l'assegurança ha d'ésser lliure. Però quan la manca d'educació social, la indolència, la imprevisió, dominen, i quan l'assegurança lliure no pot agrupar més que un nombre d'assegurats, insuficient per a permetre una àmplia repartició del risc assegurat, l'assegurança ha d'ésser imposada, no solament als imprevisors, sinó d'un modo general al conjunt de ciutadans. Així no és suficient imposar l'assegurança contra els incendis, perquè és suficient l'interès individual. La por d'un sinistre, empeny a tots els propietaris a assegurar llurs cases. Però, en canvi, si està demostrat que l'obrer no pensa pas a assegurar-se contra els infortunis, malalties, i accidents, l'Estat ha d'intervenir i constituir l'assegurança obligatòria.»

Altre extrem que s'ha de decidir és el del moment en què ha de començar-se a cobrar la pensió. Es parla molt de pensions a la vellesa, però dintre d'aquesta idea se'n tanquen dues de diferents: les de pensions als invàlids i pensions als que han arribat a una determinada edat. Parlant en general, pot dir-se que la llei francesa és de pensions als vells; l'alemanya, de pensions als invàlids. En realitat, és a la invalidesa a la que s'hauria de socórrer. La vellesa no és més que una presumpció d'invalidesa. Es tracta de venir en auxili de l'obrer que per condicions d'edat, o bé a causa d'altres fortuïtes, no pot guanyar l'indispensable per satisfer les seves necessitats.

Mes, a l'organitzar l'assegurança en un o altre sentit, les dificultats són molt diverses.

Alemanya ha pogut resoldre-les perquè existeix allí una organització completa d'assegurances, malaltia, accidents i vellesa, i perquè aquestes diverses branques constitueixen un tot orgànic. Que es prescindeixi d'una d'elles, i tot l'edifici se'n va a terra, com quan es trenca l'equilibri d'un sistema de forces al prescindir d'una d'elles. Tingui's en compte, a més, que l'estadística, base de l'organització de tots aquests organismes, és a Alemanya on ha alcançat un grau més notable de desenrotllament, comptant amb organismes perfeccionadíssims.

Nosaltres ens trobem mancats en absolut d'estadístiques sobre invalidesa, amb el peu forçat de l'escassetat de mitjans econòmics i sense que l'assegurança de malaltia vingui a auxiliar al servei de vellesa.

Tenim, sí, un sistema en funcionament d'indemnitzacions en els accidents del treball, i havent de comprendre les pensions de vellesa sols a les classes més necessitades de la nostra terra, gran nombre d'invalideses vénen ja auxiliades per les indemnitzacions d'accidents. I sembla que viat s'estendrà aquesta llei a les classes agrícoles.

Això, junt amb dificultats econòmiques i tècniques, ens fa adoptar el sistema de concedir pensions solament als vells. És clar, que perquè la llei tingui eficàcia, no agafarem per època de començar el cobrament els setanta anys fixats per Alemanya, sinó que no existint assegurança d'invalidesa, ens veurem obligats a elegir una edat més baixa, que posarem a seixanta anys. A la dita edat són molts els obrers que encara treballen, però el seu guany és escàs, i no basta, en la majoria dels casos, per a subvenir a llurs necessitats.

Però l'esforç del treballador sol, és insuficient per a constituir-se una pensió per a quan arribi a vell. Les primes que durant la seva vida de treball pot pagar, són petites. Així, pagant dotze pessetes l'any, des dels

vint-i-cinc fins als seixanta, la pensió que podria cobrar-se seria sols de 88'55, o sigui sols 24 cèntims diaris.

Cal acudir, doncs, a l'auxili dels patrons i al de l'Estat. No havem d'entrar aquí en consideracions que justifiquin la contribució dels patrons a la formació de les pensions per a la vellesa. Arreu on la qüestió s'ha resolt pel sistema d'obligació, la pensió es forma per quotes patronals i obreres i per l'auxili de l'Estat. Podran discutir-se les doctrines intervencionistes dintre la qüestió social, però a més d'aquest principi no pot negar-se a l'Estat el dret d'imposar als patrons obligacions, donant lloc a què l'obrer pugui viure, no solament mentre pot utilitzar-se la seva força de treball, sinó també quan el temps i els esforços fets al servei de la indústria el fan inepte a continuar obtenint son guany quotidià.

En resum, el sistema adoptat serà el d'assegurança obligatòria, amb quotes pagades per obrers i patrons i una majoració de la pensió per la Mancomunitat.

Les pensions començaran a cobrar-les els obrers als seixanta anys.

Les quotes vindran obligades a pagar-se per a tot obrer major de quinze anys i menor de seixanta, el guany dels quals no arribi a 2,000 pessetes.

Les quotes que hauran de pagar-se, estaran en relació amb el jornal guanyat, segons la següent escala:

	Pessetes setmanals
Fins a 300 pessetes anuals	0'12
De 300 a 500 pessetes anuals	0'20
De 500 a 700 pessetes anuals	0'28
De 700 a 1,000 pessetes anuals	0'36
Més de 1,000 pessetes anuals	0'44

Aquestes cnotes seran pagades meitat per l'obrer i meitat pel patró, reservant-se aquest la part corresponent en el moment de fer el pagament als obrers que emplea.

Per a facilitar el pagament de les quotes, cada obrer tindrà una llibreta, en la qual el patró hi enganxarà segells, segons la quantia de la dita quota.

A l'arribar als seixanta anys, l'obrer presentarà aquesta llibreta en l'oficina corresponent, i, de conformitat amb les quotes pagades, es calcularà la pensió vitalícia que haurà de cobrar, la qual serà augmentada amb 45 pessetes anuals, que constituïran la aportació de la Mancomunitat.

De conformitat amb aquestes dades, podem establir el projecte.

Projecte de bases per a l'establiment de les pensions a la vellesa

I. La Mancomunitat de Catalunya, mitjançant l'oportuna autorització del Govern de l'Estat Espanyol, estableix dintre Catalunya l'assegurança obligatòria per a constituir pensions per a la vellesa.

II. Vindran compresos obligatòriament dintre d'aquesta organització els assalariats dels dos sexes empleats en l'Agricultura, la Indústria i el Comerç, en professions liberals, el servei domèstic en general, i els empleats de la Mancomunitat, sempre que:

- a) tinguin un sou anual inferior a 2,000 pessetes
- b) siguin catalans i treballin a Catalunya.

Els no catalans quedaran equiparats als fills de Catalunya en quant demostrin legalment la seva residència en la nostra terra durant els deu anys anteriors.

III. Les pensions a la vellesa es formaran:

1. Amb quotes obligatòries i periòdiques dels obrers.
2. Amb quotes obligatòries i periòdiques dels patrons, de quantia igual a les dels obrers.
3. Amb les quantitats amb què anualment contribuirà la Mancomunitat.

De conformitat amb les quantitats obtingudes per a cada obrer segons els apartats 1 i 2, i d'acord amb les

regles tècniques de l'assegurança, es calcularà la pensió vitalícia que correspondrà a cada obrer en l'edat del retir. A aquesta pensió vindrà a sumar-se cada any la quantitat fixa concedida per la Mancomunitat.

IV. La prima del segur serà setmanal i pagadera des dels setze anys d'edat, de conformitat amb la següent escala:

Per a salaris inferiors a 300 pessetes anuals, la quota setmanal serà de 12 cèntims.

Per a salaris superiors a 300 pessetes i que no passin de 500, 20 cèntims de quota setmanal.

Per a salaris superiors a 500 pessetes i que no passin de 750, 28 cèntims de quota setmanal.

Per a salaris superiors a 750 pessetes i que no passin de 1.000, 36 cèntims de quota setmanal.

Per als salaris superiors a 1.000 pessetes anuals, la quota serà de 44 cèntims setmanals.

Aquestes quotes seran pagades a mitges per l'obrer i el patró que l'hagi empleat. Aquest, en el moment de fer el pagament de la setmanada, descomptarà d'aquesta la quota de l'obrer.

Les quotes setmanals, representades per segells, seran fixades pel patró en llibretes a propòsit.

El reglament resoldrà el detall dels diversos casos particulars que poden presentar-se.

V. La Mancomunitat contribuirà a la formació de cada pensió amb 45 pessetes anuals. Per a tenir dret a la mateixa, serà precís haver pagat, al menys, trenta quotes setmanals durant els quaranta cinc anys que van des dels setze als seixanta, període de pagament de quotes. Els períodes de servei militar seran descomptats en el pagament de quotes.

VI. De conformitat amb les quotes pagades, a l'arribar l'obrer als seixanta anys, se li calcularà la pensió que li correspon de conformitat les regles tècniques del segur, considerant-se aquest a capital cedit. Mentre no existeixin taules de supervivència espanyoles, s'adoptaran

les R. F. A la pensió anual calculada d'aquesta manera, s'hi afegiran les 45 pessetes de subvenció de la Mancomunitat, sempre que el nombre de quotes pagades sigui, quan menys, de 45 per 30 = 1,350.

En cas de què el nombre de quotes pagades des dels setze als seixanta anys sigui inferior a 1,350, la quota de la Mancomunitat vindrà disminuïda en tantes pessetes com grups de trenta quotes o fracció de dit grup hagin deixat d'ésser pagades.

VII. Encara que l'edat per a començar a cobrar el retir siguin els seixanta anys, justificant el sofrir una malaltia crònica, o invalidesa total o parcial, podrà sol·licitar-se de l'organisme directiu el començar a cobrar entre els anys cinquanta i seixanta.

En aquest cas la pensió es formarà segons les quotes pagades, més el valor que tingui en aquell moment la quota de 45 pessetes de la Mancomunitat. Per al cobrament d'aquesta quota, serà precís haver satisfet tantes vegades trenta quotes setmanals com anys transcorreguts des dels setze anys fins al moment del retir.

VIII. Per a l'organització i direcció del servei de pensions per a la vellesa es nomenarà una Junta autònoma, formada per Diputats provincials, tècnics i representants d'entitats socials, patronals i obreres.

Aquesta Junta podrà, dintre el que preceptuen aquestes bases i el reglament que es dicti, organitzar el servei i nomenar els necessaris empleats.

La Mancomunitat avançarà els diners que es conceptuin necessaris per a l'organització i començ de funcionament del servei.

Les quantitats avançades hauran d'ésser retornades a la Mancomunitat dins el termini de deu anys.

Les despeses de funcionament es deduiran de les primes pagades pels elements patronal i obrer.

La Junta autònoma o el seu comitè permanent, actuaran de tribunal en tot el que es refereixi a multes, queixes, etc., essent el seu veredicta inapelable.

IX. Els capitals que estiguin en poder de la Junta autònoma, apart de les quantitats prudencials en metàl·lic, rebran una de les següents inversions:

a) Valors de l'Estat, de les Diputacions Provincials catalanes o de la Mancomunitat.

b) Préstecs a la Caixa de Crèdit Comunal, o, en son defecte, als Ajuntaments catalans.

c) Préstecs a Institucions de caràcter social amb la deguda garantia.

X. Es farà un fons de reserva amb llegats, multes, contribucions de patrons a obrers no catalans que no portin encara deu anys de residència en la nostra terra, etc.

XI. El patró que no posi en la llibreta corresponent serà castigat amb una multa igual al doble del valor que haurien tingut dits segells en l'època del retir.

XII. Les pensions de la vellesa no són embargables.

XIII. El reglament detallarà la situació i formació de pensions d'obriers agricultors, mitgers, aparcers, etcètera.

XIV. Els petits patrons podran formar-se voluntàriament una pensió de vellesa, contribuint amb la quota màxima i sense la subvenció de la Mancomunitat.

Període transitori

Les persones compreses en la present organització i que en el moment de crear-se tinguin més de quinze anys, podran també formar una pensió per a la vellesa.

Les quotes que hauran de satisfer-se seran les assenyalades anteriorment.

La subvenció de la Mancomunitat serà de 22'50 per als que tinguin ja seixanta anys. Aquesta quantitat vindrà augmentada en 0'50 pessetes per cada trenta quotes pagades fins al límit de 45 pessetes.

Bases tècniques per al càlcul de les pensions i esforç financer de la Mancomunitat

Per al càlcul de les pensions se seguiran les regles tècniques del segur, considerant-se la pensió a capital cedit, això és, que si l'obrer mor abans d'haver arribat a l'edat del retir, totes les quotes pagades, així com els interessos devengats per les mateixes, no seran retornats a llurs hereus.

Per als càlculs s'aplicarà la taula de mortalitat R. S. mentre no n'existeixi altra espanyola.

Aquesta taula és la següent, a partir dels setze anys.

<u>Anys</u>	<u>Vida mitja</u>
16	47'2818
17	46'5474
18	45'8300
19	45'1256
20	44'4290
21	43'7342
22	43'0354
23	42'3272
24	41'6060
25	40'8712
26	40'1245
27	39'3758
28	38'6252
29	37'8729
30	37'1191
31	36'3639
32	35'6076
33	34'8503
34	34'0923
35	33'3377
36	32'5750
37	31'8163

<u>Anys</u>	<u>Vida mitja</u>
38	31'0578
39	30'3000
40	29'5431
41	28'7875
42	28'0335
43	27'2815
44	26'5318
45	25'7850
46	25'0413
47	24'3012
48	23'5652
49	22'8338
50	22'1073
51	21'3864
52	20'6716
53	19'9633
54	19'2621
55	18'5886
56	17'8832
57	17'2067
58	16'5394
59	15'8819
60	15'2350
61	14'5190
62	13'9745
63	13'3621
64	12'7623
65	12'1755
66	11'6023
67	11'0432
68	10'4985
69	9'96866
70	9'45407
71	8'95505
72	8'47186
73	8'00476

<u>Anys</u>	<u>Vida mitja</u>
74	7'55398
75	7'11967
76	6'70193
77	6'30081
78	5'91636
79	5'54855
80	5'19723
81	4'86231
82	4'54363
83	4'24096
84	3'95400
85	3'68246
86	3'48600
87	3'18424
88	2'85676
89	2'74316
90	2'54293
91	2'35577
92	2'18084
93	2'01795
94	1'86651
95	1'72601
96	1'59595
97	1'47583
98	1'36515
99	1'26341
100	1'17009
101	1'08456
102	1'00585
103	0'93177
104	0'85548
105	0'75073

Habitants de Catalunya segons cens de 1910

EDAT	Homes	Dones	TOTAL
Menors de 21 anys .	456,111	453,531	909,642
De 21 a 50 anys . .	409,767	433,923	843,690
De 51 a 60 anys . .	85,148	91,651	176,799
Més de 60 anys . .	75,456	79,281	154,737
<i>Total . . .</i>	<i>1.026,482</i>	<i>1.058,386</i>	<i>2.084,868</i>

D'aquests és precís saber els que entrarien dintre la llei, ço que és difícil de dir exactament, puix no existeix un cens professional espanyol.

De les publicacions de l'Institut Geogràfic i Estatístic sols se'n poden deduir les dades aproximades següents:

Població obrera a Catalunya per províncies i edat

Províncies	De 1 a 19 anys	De 20 a 50	De 60 i més	TOTALS
Barcelona . . .	68,611	306,919	41,772	417,302
Girona	22,191	67,093	14,480	103,764
Lleida	17,889	68,654	17,020	103,563
Tarragona . . .	23,527	89,467	18,751	131,745
<i>Total</i>	<i>132,218</i>	<i>532,133</i>	<i>92,023</i>	<i>756,374</i>

* * *

La quota de 45 pessetes amb què ha de contribuir anualment la Mancomunitat a la formació de cada pensió, pot fer-se efectiva de conformitat amb dos procediments nomenats, respectivament, *règim de repartiment* i *règim de capitalització*.

El primer consisteix en què anualment la Mancomunitat entregui tantes vegades 45 pessetes com pensions han de pagar-se. Així, si es suposa que el nombre de

vells de més de seixanta anys, als quals hagués de pagar-se la pensió, fossin 92,023 com indica el quadre anterior, la quantitat que hauria de pagar l'Estat fóra 92,023 per 45 = 4.141,035 pessetes. Aquesta xifra, amb les dades estatístiques que es tenen, és una mica insegura. Per un cantó, la xifra de 92,023 obrers de més de seixanta anys que dona el cens de 1910, és, sens dubte, un xic superior a la veritable. La classificació professional que del dit cens s'ha fet en les publicacions de l'Institut Geogràfic i Estatístic és rudimentària, i indubtablement comprèn en les categories: Agricultors — Mines, canteres i salines — Indústries classificades segons la naturalesa de la matèria utilitzada — Transports — Comerç — Fondes, cafés, etc. — molts que no vindrien afectats per la llei de pensions. Per altra part, aquestes xifres són de l'any 1900. Des d'aleshores la població ha augmentat, i al cap de disset anys solament d'una manera aproximada es pot saber el nombre d'obers de seixanta anys o més.

Altra causa s'afegeix a aquestes inseguretats. Catalunya és terra d'immigració obrera. El nombre d'obers valencians, aragonesos, etc., que a Catalunya treballen és importantíssim. Ara bé, com que l'organització abans exposada exigeix una residència de deu anys en els obrers no catalans perquè entrin dins els beneficis del sistema, tenim altre factor d'indeterminació, ja que no sabem, per exemple, dels 92,023 obrers de seixanta anys o més, quants seran nascuts fora de Catalunya i no tindran encara els deu anys de residència legal.

Amb l'endarreriment de l'estadística espanyola, són tants els extrems que escapen al càlcul, que és un problema ben indeterminat calcular l'esforç financer que la Mancomunitat hauria de fer.

De totes maneres, per analogia amb el que passa en altres nacions, es pot suposar que l'esforç a fer per la Mancomunitat oscil·laria pels vols de 3.000,000 de pessetes.

Això, en el moment de despesa normal, que sols s'hauria obtingut quan els que tinguessin quinze anys al moment de començar a funcionar el servei, arribessin als seixanta anys, data del cobrament de pensions.

Des del moment d'establir-se l'organització fins al cap de quaranta cinc anys l'esforç financer anirà pujant fins a arribar a la xifra del període normal.

En els primers anys l'esforç seria 22'50 (subvenció als obrers que ja tinguin seixanta anys), multiplicat pel nombre d'obrers de més de seixanta anys que estiguessin en les condicions legals (1.500.000 pessetes?).

* * *

L'altre sistema és el nomenat de capitalització, i consisteix, en ço que fa referència a l'auxili de la Mancomunitat, en què aquesta entregui, al començar els quinze anys, a pagar un treballador, una quantitat que al cap dels quaranta cinc anys s'hagi convertit en el capital necessari per a poder pagar a l'obrer de seixanta anys les 45 pessetes anuals previstes. Aquest sistema fa més gros l'esforç al començar a funcionar l'organització per a descarregar l'esforç de l'endemà, al contrari del que passa amb el sistema a repartiment, en què l'esforç és gran des del començament.

Per dificultats de càlcul, i donada l'organització que es proposa, creu el que sotscriu, preferible adoptar per a la contribució de la Mancomunitat el primer sistema. En canvi, per a les quotes obreres i patronals, troba preferible el sistema de capitalització de conformitat amb el que està elaborat en l'anterior projecte.

* * *

Ço que precedeix és el que creu ha d'informar, el que sotscriu, fins al moment en què, donada per l'Estat l'autorització necessària per a establir les pensions a la

vellesa en forma obligatòria en la nostra terra i publicats potser aleshores els resultats del cens de 1910, serà possible fer un projecte un xic més exacte.

Barcelona, 16 juliol 1917.

ANEX N.º 37

INFORME QUE SOBRE ORGANITZACIÓ DE SOCORS ALS
OBRERS SENSE FEINA PRESENTA AL CONSELL PERMA-
NENT DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA, EN
JOSEP MARIA TALLADA, DIRECTOR DEL MUSEU SO-
CIAL DE BARCELONA, EN COMPLIMENT DE L'ENCÀR-
REC QUE SE LI FÉU EN SESSIÓ DE 21 DE DESEMBRE
DE 1916.

Projecte de concessió d'auxilis als obrers sense feina *Importància del problema*

El problema de la manca de feina és un problema capital per a la classe treballadora. Els ingressos d'aquesta classe són exclusivament els que li proporciona el seu treball, i per tant en el moment en què, per qualsevol causa, aquest treball no és possible, el problema es presenta paorós. L'estalvi en els dies bons per a remei dels dies dolents no té (donades les qualitats dels obrers i la quantia de llurs ingressos) mitjans de resoldre la dificultat. A Catalunya, amb una població de 2.084,808 habitants, el nombre de llibretes de Caixes d'Estalvi és inferior a 200,000, de manera, que per cada 100 habitants sols 9'1 exerceixen aquesta forma de previsió, i encara aquesta xifra mitja és deguda a Barcelona, com mostra el següent quadre:

Províncies	Nombre d'imponents per 100 habitants
Barcelona	14'9
Girona	3'9
Lleida	2
Tarragona	0'4
Catalunya.....	9'1

Aquest fet no és privatiu de Catalunya, sinó que és de caràcter general.

Per tant, s'ha de buscar per altres mitjans la resolució del problema que es presenta al treballador quan per una causa o altra no pot treballar. Prescindint de considerar el problema de la vellesa o invalidesa, la malaltia i la manca de feina són els dos grossos contratemps que poden presentar-se.

Respecte a la malaltia (sense que es vulguin negar els sofriments econòmics que ocasiona a les famílies obreres), alguna cosa es fa per a auxiliar-les. Els hospitals, la beneficència domiciliària, l'acció de moltes institucions caritatives i les germanats, són mostra de què el problema no està completament desatès. Principalment aquestes darreres han obtingut en la nostra terra un bon desenrotllament. Segons el cens de 1913, de l'Institut de Reformes Socials, existien a Catalunya 1.791 germanats. El nombre de socis d'aquestes no els dóna el dit cens. El Museu Social ha fet un estudi sobre 756 d'aquestes germanats, trobant un nombre mig de socis per montepio de 211. Prenent, doncs, per a tot Catalunya 200 com a promedi de socis per montepio (el que deu estar per sota de la realitat) ens trobaríem amb 358.200 persones que tenen resolt el problema econòmic de la malaltia. Aquestes persones en sa majoria seran els pares i persones que proporcionen els ingressos en la família, de manera que el nombre de persones en

realitat serà molt major, i restant de la població total els que tenen una posició econòmica que els permet fer front a una malaltia, en trobarem amb una situació bastant acceptable.

En canvi, la manca de feina i la seva conseqüència de manca d'ingressos en la família, és un problema per a la solució del qual quasi res s'ha fet. Unes quantes borses de treball donen un remei indirecte. Però són escasses en nombre i, fora d'una, de petita importància.

En algun sindicat s'han assajat caixes d'atur, les quals, mitjançant el pagament d'una petita quota mensual, donen un auxili en el moment de l'atur. Aquestes caixes no han tingut èxit, degut, per una banda, a deficiències en l'organització de la massa obrera catalana, i per l'altra, a què el segur de l'atur és car, i no són suficients les forces del proletariat a establir indemnitzacions suficients. El nombre d'obriers que en una època o altra es troben sense feina, és gran, i per altra part no és possible sustraure dels salaris, en l'època que treballen, quotes elevades. Així a tot arreu, corporacions públiques i privades han vingut en auxili dels treballadors.

Cal advertir que l'estudi del problema de l'atur és rescent, i per tant aquest moviment de protecció a l'obrer sense feina està en son començament, però l'empenta que ha pres és esperança de la importància que ha d'assolir.

En resum, creu el que sotscriu, que fóra convenient l'organització, per part de la Mancomunitat, d'una Institució que contribuís a remeiar la situació de l'obrer sense feina, aprofitant els moments actuals en què la grossa activitat industrial faria més fàcil la vida de la Institució en els seus primers temps.

Els remeis al problema de l'atur

A) Les Borses de Treball

Com hem indicat ja en l'apartat anterior, els remeis a l'atur són principalment dos: trobar feina al qui no en té i auxiliar-lo metàl·licament mentre estigui parat.

Hi ha, demés, un altre remei que ha estat el més utilitzat, però que avui es considera fracassat per complet. Eus referim a les obres públiques fetes en moments de crisi. Prescindint, per no interessar-nos, del perquè d'aquest fracàs, passarem a ocupar-nos dels altres dos mitjans.

Les Borses del Treball tenen per missió posar en relació l'oferta amb la demanda, l'obrer i el patró.

El problema de l'atur es presenta principalment en les grans aglomeracions industrials. En elles és on també és més difícil posar en relació l'oferta amb la demanda de treball. Les petites aglomeracions sofreixen menys d'aquest mal i, a més, en elles, a l'obrer li és més fàcil enterar-se dels patrons que han de menester algun operari. A això s'ajunta que en les petites poblacions el predomini de la indústria no és absolut respecte a l'agricultura, i per tant, en moments de manca de treball, succeeix amb freqüència que els obrers poden trobar ocupació temporal en les feines agrícoles.

La repartició de la població a Catalunya està caracteritzada per l'existència d'un gros nucli (Barcelona) que comprèn quasi la tercera part de la total població de Catalunya. Al costat d'ell sols existeix un petit nombre de poblacions industrials, el nombre d'habitants del qual oscil·la poc el voltant de 20,000. La resta d'indústria està molt disseminada.

Tenint en compte aquestes circumstàncies i les possibilitats econòmiques de la Mancomunitat, pot considerar-se que la Borsa ja existent a Barcelona, satisfà la necessitat més apremiant, i que fóra suficient per a completar la seva obra, la creació, en les poblacions industrials de més de 10,000 habitants, de registres d'ofertes i demandes de treball, els quals poguessin ésser consultats per patrons i obrers.

Per a estimular la creació d'aquests registres, la Mancomunitat podria concedir anualment una subvenció, a repartir entre aquells Ajuntaments que els tinguessin establerts.

Com que les poblacions de més de 10,000 habitants són disset, i per altra part la despesa que portaria als Ajuntaments el dit registre seria molt petita, una xifra màxima de 10,000 pessetes fóra suficient per a atendre el servei. Suposant (cas improbable) que totes les disset poblacions creessin el dit registre, els correspondrien 588 pessetes a cada una, suficient per a la petita despesa de material i per a donar una gratificació a l'empleat municipal que portés el llibre d'inscripcions.

L'única condició que deuria posar-se a la concessió d'aquestes subvencions, hauria d'ésser la que els models de les fulles d'inscripció fossin uniformes i l'obligació, per part dels Ajuntaments, de remetre, els dies que hi haguessin noves ofertes o demandes, nota de les mateixes a la Borsa de Barcelona.

Amb la primera d'aquestes condicions es podrien fer comparables les dades de tot Catalunya. Amb la segona, fóra possible posar en contacte l'oferta i demanda de treball en poblacions diverses. Al dit efecte, la Borsa de Barcelona, que pels seus majors mitjans i millor capacitat tècnica podria considerar-se com a organisme central, amb les llistes rebudes de les diverses poblacions i amb les dades pròpies, podria confeccionar altres llistes, resum que trametria a totes les seccions. Això faria possible que un obrer sense feina en una població on no hi han vacants de l'ofici seu, pogués col·locar-se en altra població en què hi fessin falta obrers de la seva especialitat, del que se n'enteraria per la fulla tramesa per la Borsa de Barcelona.

Si la Mancomunitat gestionés i obtingués de les companyies ferroviàries una rebaixa per als obrers, que amb un certificat de la Borsa del Treball es dirigessin d'una població a l'altra, s'ajudaria a la perfecció d'aquest servei.

En resum es proposa que anualment la Mancomunitat faci figurar en els seus Pressupostos una quantitat, que

en el primer any podria ésser de 5.000 pessetes, i en cas d'èxit del servei, elevar-se fins a 10.000, destinada a ésser repartida entre els Ajuntaments que tinguessin establertes oficines de registre d'ofertes i demandes. Les condicions per a tenir dret a aquest auxili es determinarien cada any, segons unes Bases proposades pel Museu Social.

Apèndix

Model A. — Fulles que haurien de circular entre els diversos registres donant a conèixer les ofertes i demandes que poguessin interessar a altres poblacions.

N.º _____

DEMANDES

Núm. d'ins- cripció	NOMS DE L'OBRRER	Edat	Ofici	Especialitat	Salari que guanyava en l'última col·locació	Població en què viu

..... a de de 191.....

FIRMA,

OFERTES

N.º d'ins- cripció	NOM DEL PATRÓ	Ofici	Especialitat demanada	Condicions del treball	Població en què està situada la indústria

a de de 191.....

FIRMA,

*Els remeis al problema de l'atur*B) *El segur contra l'atur*

Per a auxiliar l'obrer mentre es troba sense feina s'han proposat diverses institucions, les quals, en resum, adopten una de les següents formes:

- a) D'iniciativa privada.
- b) Segur sindical no subvencionat.
- c) Subvencions patronals.
- d) Segur municipal lliure.
- e) Segur municipal obligatori.
- f) Segur obligatori per l'Estat.
- g) Segur sindical subvencionat pels organismes públics.

De totes aquestes diverses formes se n'han fet assaigs, i són mantes d'elles les que avui encara estan en funcionament.

Podríem fer un balanç dels diversos aventatges i inconvenients que elles ofereixen, mes no crec que sigui aquest un lloc a propòsit per a tal anàlisi.

En setembre de 1910 es reuní a París una Conferència internacional de l'atur forçós, a la que hi assistiren els especialistes en la matèria, de quasi tots els països. En ella fou tractat l'assumpte del segur de l'atur i de les diverses formes que pot revestir. D'aquesta Conferència en va néixer una organització permanent: l'Associació internacional per a la lluita contra l'atur forçós. Doncs bé: tant en les del·liberacions de la dita Conferència internacional, com en les publicacions de l'Associació, s'hi troba una tendència que sembla ésser el fruit de l'experiència de les institucions ja existents. Aquesta tendència podem resumir-la en breus paraules.

L'auxili als parats ha de tenir el caràcter de segur. Les primes d'aquest segur han d'ésser pagades per l'obrer. Com que l'estadística ensenya que el risc és molt elevat,

i per altra part els salaris dels obrers tenen arreu un nivell que s'equilibra, en general, amb el cost de la vida, és precis que els organismes públics amb les seves subvencions vinguin a fer més grans les indemnitzacions que podrien rebre els obrers sense feina si comptessin amb un sol esforç. Contribucions voluntàries dels patrons poden ajudar a l'acció dels organismes públics, mes no cal comptar gaire amb elles, ni menys tendir a fer-les obligatòries. Com que l'atur té un caràcter marcadament professional, això és, que la seva importància varia molt segons els diversos oficis, es precis rebutjar la formació de caixes generals d'atur i anar a l'establiment de caixes especials per a cada ofici.

Com que el segur contra l'atur exigeix, per a evitar abusos, un control molt sever, sols els sindicats professionals estan en condicions per a exercir-lo.

S'ha d'anar, doncs, a l'establiment del segur sindical voluntari, amb auxili de les corporacions públiques.

El problema de l'atur a Catalunya

L'estudi del problema de l'atur forçós a Catalunya presenta les mateixes dificultats que l'estudi de quasi tots els problemes econòmics. Els problemes existeixen, però ens trobem en aquell període en què comencem a donar-nos compte de la seva existència. L'estadística, base d'aquesta classe d'estudis, no existeix, o té un caràcter rudimentari, i per tant, al voler estudiar una qüestió no queden més que dos camins, o bé fer un estudi aproximat, ple d'empirismes, o bé haver de recórrer a l'estranger, i suposar que ço que passa per fora també passarà aquí.

Aquestes dificultats vénen encara agravades per l'indole del problema. Àdhuc en els països més avançats l'estadística de l'atur és rudimentària, i a conseqüència d'això les institucions que tracten de posar remei al mal han de seguir un camí vacil·lant procedint per tanteigs

en lloc d'adoptar criteris fixes, com ho faríem si ens trobéssim amb una estadística perfecta. Tot segur descausa en un coneixement molt aproximat del risc. Sense aquest coneixement, ni primes, ni indemnitzacions, ni organització en general, podran ésser una cosa determinada.

El Museu Social de Barcelona, creat per la iniciativa de la nostra Diputació Provincial i de l'Ajuntament de Barcelona, en començar la seva actuació notà tot seguit la dificultat que la manca d'estadístiques posava a l'estudi dels problemes socials i econòmics i al desenrotllament d'iniciatives en aquestes esferes, i conscient d'aquesta dificultat, orientà les seves activitats cap a l'organització d'una estadística social catalana. El caràcter de la força que dóna el caràcter oficial de les institucions i l'escassetat de mitjans econòmics, han limitat l'esfera d'acció del Museu, però, no obstant, ningú podrà negar davant dels tres volums d'Estatística Social publicats fins ara, així com de les estadístiques contingudes en les seves altres publicacions, que els resultats obtinguts són importantíssims i superiors en molts casos als obtinguts per importants institucions oficials.

Respecte al problema que ens ocupa, dues són les classes de dades que pot proporcionar.

La primera, és l'estadística de les operacions de la Borsa del Treball de Barcelona, filial seva.

Existeixen algunes altres institucions semblants a la nostra terra, però el volum del seu nombre d'operacions és molt petit.

Donarem, doncs, sols el nombre de demandes de treball i el de col·locacions efectuades per la dita Borsa:

Any	Demandes de treballs	Col·locacions obtingudes
1912.....	5,288	1,435
1913.....	5,136	1,863
1914.....	5,881	1,517
1915.....	10,184	3,557
1916.....	8,171	3,572

Aquestes dades soles ja indiquen que el problema és greu. El nombre d'obriers que es troben sense feina ha d'ésser gran, ja que ha de suposar-se que no tots ells acudeixen a la Borsa, sinó que cerquen col·locació, ja per ells mateixos, ja amb l'ajuda del Sindicat o companys d'ofici.

A més de les xifres anteriors, poden tenir-se en compte els coeficients d'atur forçós dels obrers sindicats d'alguns oficis, publicats mensualment pel Museu Social.

Aquests coeficients s'obtenen pel següent procediment: El dia 14 de cada mes es remetent pel Museu als Sindicats obrers de tot Catalunya, pertanyents als oficis de paletes i peons, pintors decoradors, fusters, metal·lúrgics i tipògrafs unes postals, degudament franquejades per al retorn, en les quals se'ls pregunta el nombre de socis de què consta el sindicat i el nombre de socis que aquells dies es troben sense feina. Diverses precaucions són preses per a evitar la repugnància de les organitzacions obreres a donar el nombre de llurs associats. Amb les dades obtingudes per aquest procediment, es calcula el tant per 100 d'obriers sense feina, entre els obrers sindicats de cada ofici.

A continuació donem les dades des de l'agost de 1913 en què començà a fer-se aquesta estadística.

Tant per 100 d'atur forçós en els obrers sindicats de diversos oficis a Barcelona

Any 1913

Oficis	Agost	Setbre.	Octbre.	Novbre.	Desbre.
Paletes	9'9	5'8	0'8	1'1	14'2
Pintors decoradors		5'2	3'4	5'4	15'6
Fusters	3'5	1'2	1'7	4'4	2'2
Metal·lúrgics	3'4	1'9	0'7	0'7	0'8
Tipògrafs	1'2	8'2		1'3	2'2
Coeficient general	5'9	4'4	3'5	4'6	5'0

Tant per 100 d'atur forçats en els obrers sindicats de diversos oficis a Barcelona

OFICIS	Any 1914											
	Gener	Febrer	Març	Abril	Maij	Juny	Juliol	Agost	Set.	Octubre	Nov.	Dic.
Paletes i peons	13'6	20'0	12'6	17'0	5'4	3'6	2'0	10'0	18'7	29'0	31'4	28'3
Pintors decoradors	9'5	13'0	10'9	1'4	0'4			1'9	14'7	11'7	11'9	11'9
Fusters				11'4	4'0	1'7	13'1	20'3	45'0	49'0	47'1	45'1
Metal·lúrgics	8'3	15'0	16'8		9'4			5'5	20'0	23'3	39'1	21'7
Tipògrafs	3'6	0'8	1'3			2'5	1'0	4'0	12'5	13'6	10'5	13'8
Coeficient general	9'0	14'0	10'0	9'7	3'6	2'7	5'1	11'0	35'6	40'4	31'9	30'8
Any 1915												
Paletes i peons	26'0	35'0	22'5	24'6	22'3	11'8	13'8	7'2	3'9	10'5	4'9	6'3
Pintors decoradors	12'0	18'3	21'0	17'0	2'0			21'2	21'1	10'9	19'4	21'7
Fusters	45'0	30'0	18'9	9'3	6'4	6'2	4'0	2'3	5'9	6'8	5'9	3'8
Metal·lúrgics	21'7	18'5	12'5	15'8	4'2	5'7		9'1	9'4	2'6	2'5	1'0
Tipògrafs	14'1	15'0	26'0	17'9	10'4	10'1	7'4	11'6	11'2	6'2	4'7	2'0
Coeficient general	33'0	28'2	26'2	17'7	15'3	9'6	7'5	8'1	10'3	9'9	8'2	8'3
Any 1916												
Paletes i peons	vaga	vaga	vaga	vaga	7'5	7'6		1'2	1'3	2'4	32'0	24'0
Pintors decoradors	51'9	»	»		27'6		1'9	1'3	1'3		16'2	16'0
Fusters	vaga	»	»	4'0	4'3	0'6	2'5	3'9	4'8	2'9	3'4	6'7
Metal·lúrgics	»	»	»	1'3	0'8		1'8	1'9				2'3
Tipògrafs	6'6	5'1	4'5	5'0	6'3	7'3	6'7	5'6	3'6	4'9	7'5	6'6
Coeficient general				4'2	10'2	3'9	2'9	3'3	3'2	3'7	13'0	12'1

Sobre la valor d'aquestes dades, cal fer alguna consideració.

Podria adoptar-se la creència que l'atur entre els no sindicats és aproximadament el mateix en importància que entre els obrers que formen part d'un sindicat. Però a Catalunya ens trobem amb un fet que dificulta la adopció d'aquest principi. I és que els sindicats obrers tenen poca importància en quant al nombre d'associats. Aquest nombre, per regla general, és petit respecte al total d'obriers del mateix ofici, i per tant, essent dades calculades sobre una massa de fets (oscil·la entre dos i tres mil) poc nombrosa, perden les conseqüències aquella valor que dona als resultats estadístics la *llei dels grans nombres*.

A més, cal tenir en compte que, a excepció dels dotze primers mesos de funcionament del servei, la guerra europea, amb ses repercussions econòmiques, ha donat lloc a anormalitats en les xifres (augment en l'art de construcció, disminució en la metal·lúrgia) i que, per tant, les dades dels tres darrers anys no tenen gran valor per a servir de fonament a l'organització d'una institució de lluita contra les conseqüències de l'atur.

Les dades que indubtablement s'aproximen més a l'estat normal del fenomen, són les de l'any 1913, els set primers mesos de 1914 i les dades de 1916.

Prenent el terme mig d'aquests tres grups, tindrem els següents tants per 100 d'obriers sense feina entre els que formen part d'un sindicat.

1913	4'7
1914	7'7
1915	6'2

Amb les reserves abans esmentades, aquestes xifres marquen una orientació, sobretot pel que fa referència a Barcelona, ciutat a la qual es refereixen la major part

de postals contestades. En les poblacions menors, l'atur té molta menys importància. Menor importància té encara en la nostra terra el problema al camp. No existeix en ell veritable proletariat agrícola, i, per tant, els períodes d'activitat major o menor que marquen els treballs del camp no donen lloc a fenòmens tan greus per a l'obrer del camp com els que ocasiona en l'obrer industrial.

Funcionament del sistema que es proposa

En l'apartat anterior hem indicat que els socorsos de l'atur han d'adoptar una organització professional, i que la tendència dels homes d'obres en l'actualitat és la d'adoptar com a base el sindicat professional, subvencionant-lo perquè tinguin més eficàcia les caixes d'atur que dintre d'ell es formin.

Tractem d'averiguar la importància que tingui a Catalunya l'organització sindical.

Les úniques dades oficials que existeixen es remunten a l'any 1904, i són publicades per l'Institut de Reformes Socials.

Segons elles, existien a Catalunya en aquella data 220 sindicats, amb 29,793 associats. D'ells, 133 corresponien a Barcelona, 27 a Girona, 15 a Lleida i 45 a Tarragona.

Aquestes dades creiem que ja en aquells temps havien d'estar per sota la realitat, però molt més ho estaran ara, ja que en els darrers anys han pres les associacions obreres gran importància.

El Museu Social féu en 1912 una estatística del nombre de sindicats existents a Barcelona, la qual donà el següent resultat:

	Ei- cista
Indústries agrícoles	4
Indústries tèxtils	15
Cuir i pells	7
Indústria de la fusta	16
Indústries metal·lúrgiques	26
Indústries ceràmiques	21
Productes químics	1
Alimentació	25
Vestit i toilette	16
Mobles	12
Construcció	31
Indústries relatives a les lletres, arts i ciències....	13
Transports	31
Comerç	14
Diversos	21
<i>Total</i>	253

En els cinc anys passats des d'aleshores, el nombre d'aquestes institucions ha augmentat sense cap dubte.

La importància dels sindicats catalans no guarda, no obstant, relació amb el seu nombre. La major part tenen un nombre de socis petit i variable, la seva orientació no és determinada i fluctuen amb molta freqüència. Afegixi's a això que la mortalitat prematura dels sindicats és grossa, desapareixent molts al poc temps de creats.

Ens trobem, per tant, amb dues conclusions que semblen repelir-se. Per un cantó, creiem que si no es vol anar a organitzacions costoses i d'èxit no segur, els socorsos dels obrers sense feina han de fer-se mitjançant l'organisme sindical subvencionat per les corporacions públiques. Per altra part, ens trobem que aquest organisme sindical ofereix grossos defectes a la nostra terra per fer-lo base d'una organització.

Davant d'això, sols podem fer constar la nostra opinió.

I és que l'establiment de l'organització que proposem, ultra constituir un auxili per a molts obrers sense feina, seria un gran bé per a l'organització sindical de la nostra terra. La funció té influència per al desenrotllament de l'orgue, i nosaltres estem convençuts que gran part dels defectes dels nostres sindicats obrers, defectes que, (ultra donar lloc a una imperfecte organització de la massa obrera, repercutint inclús sobre la vida sencera de la societat, amb moviments epilèctics i infeconds,) vénen de què les associacions obreres catalanes no tenen establertes institucions econòmiques (borses de treball, caixes d'atur, socorsos de malaltia, etc.), essent solament institucions que arrosseguen una vida ensopida en temps normals, per a adquirir sols la seva plenitud de força i vida en els moments d'agitació proletària.

Creiem, per tant, que malgrat tot, la Mancomunitat ha d'adoptar ço que a continuació es proposa, i que per la seva iniciativa s'aconseguirà que molts sindicats catalans estableixin en son sí caixes contra l'atur forçós, el qual sols beneficis pot reportar a totes les classes socials.

Projecte de reglament per a la concessió de socors d'atur forçós

Art. I. La Mancomunitat de Catalunya, en son desig de contribuir al benestar de la classe treballadora catalana, crea un servei per a concessió d'auxilis als obrers sense feina.

Art. II. La direcció del servei anirà a càrrec del Museu Social de Barcelona, la qual actuació haurà d'estar sempre d'acord amb el present reglament, així com amb les disposicions posteriors que pugui dictar el Consell Permanent d'aquesta Mancomunitat.

Art. III. Anualment haurà de presentar el Museu Social una Memòria, ressenyant el funcionament i resultats obtinguts durant l'any anterior, així com una relació

justificada de la forma d'inversió de les quantitats que hagi rebut per a complir aquest servei.

Art. IV. L'organització interior del servei, en tot ço que no estableixi aquest Reglament, podrà fer-la el Museu Social de la manera que cregui convenient, facultat limitada, no obstant, per ço que s'indica en l'art. II. Les despeses que porti aquesta organització seran satisfetes pel Museu Social, el qual, a fi d'any, les farà constar en la liquidació, deduint-les de les quantitats rebudes en el cas de què hi hagi sobrant. En cas de no existir aquest, les dites despeses seran satisfetes per la Mancomunitat en els primers mesos de l'any següent. Les despeses de gestió a què aquí es fa referència, hauran de venir regulades dins d'un pressupost que, junt amb la Memòria de què abans es parla, anualment formularà el Museu.

Art. V. El fons d'atur destinat a l'auxili d'obrers sense feina es compondrà:

- a) D'una subvenció anual que concedirà la Mancomunitat de Catalunya.
- b) De les subvencions que puguin concedir l'Estat espanyol i les Diputacions i Ajuntaments catalans.
- c) De les donacions i deixes que eventualment siguin destinades a aquest fi.
- d) Per altres recursos que puguin arbitrar-se (festes, suscripcions, etc.).

Art. VI. La distribució de les quantitats que anualment puguin destinar-se a auxiliar als obrers sense feina es farà prenent per base les organitzacions sindicals, Caixes d'atur forçós, societats d'auxilis mutuus, etc., que exerceixin una acció econòmica en favor de llurs associats sense feina. L'organització mancomunada d'auxili als parats procurarà, mitjançant una activa propaganda, contribuir a la fundació d'institucions amb tal finalitat, valent-se de conferències, fulles, projectes de reglaments, etcètera.

Art. VII. Perquè una organització qualsevolga tingui

dret a rebre la subvenció de qual després es fa esment, és precis:

1. Que estigui legalment constituïda.
2. Que ho sol·liciti per carta firmada pel president i secretari, acompanyada d'un exemplar dels estatuts.
3. Que els associats paguin una quota a l'associació de la qual formin part, especialment destinada als socorsos d'atur.
4. Enviar abans del dia 5 de cada mes al Museu Social unes fulles, degudament omplertes, en la qual hi consti:
 - a) Socis adherits a la caixa d'atur.
 - b) Valor de les quotes cobrades durant el mes.
 - c) Nombre d'obersers que han estat sense feina.
 - d) Nombre de jornals que entre tots han perdut.
 - e) Valor total de les indemnitzacions que ha pagat el sindicat als obrers sense feina.
5. Portar els següents llibres:
 - a) Llista de socis amb indicació de les quotes pagades.
 - b) Llibre de caixa.
 - c) Llibre amb els noms dels obrers socorreguts mensualment, indicant les quantitats que se'ls hi han entregat.
6. Permetre la inspecció d'aquests llibres pel personal del Museu.

Art. VIII. Quan es demostrï que una d'aquestes institucions ha donat voluntàriament algun informe inexacte al Museu Social a l'objecte d'obtenir una major subvenció, es veurà privada d'aquesta durant un any.

Art. IX. La inspecció del Museu Social versarà sols sobre la part econòmica dels socorsos als obrers sense feina, no venint obligats els sindicats obrers i altres institucions adherides a proporcionar cap dada que no es refereixi directament a l'esmentat objecte.

Art. X. Amb la subvenció anual de la Mancomunitat i eventualment amb aquells altres ingressos de caràcter permanent que puguin concedir-se, es faran quatre parts, les quals seràn distribuïdes en la forma següent:

1. La dotzava part de dues quartes parts es distribuirà cada mes entre les institucions adherides a proporció de la valor de les quotes cobrades per cada una d'elles de llurs associats.

La fórmula de càlcul serà:

$$a = \frac{S \times b}{c}$$

en què

a = quantitat a cobrar per una institució.

S = quantitat total a repartir.

b = valor de les quotes cobrades durant el mes per la institució en qüestió.

c = suma del valor de les quotes cobrades durant el mes per totes les institucions que entren en el repartiment.

2. La dotzava part de la quarta part es repartirà mitjançant una fórmula semblant a proporció de les indemnitzacions pagades durant el mes per cada institució.

3. La quarta part restant, junt amb els altres ingressos de caràcter ocasional, formaran un fons de reserva que sera distribuït en anys de crisi, o bé en aquelles institucions, els membres de les quals, en un període donat, sofreixin una forta manca de treball.

Per a fer ús de les quantitats del fons de reserva, el Museu Social haurà de sol·licitar permís del Consell Permanent de la Mancomunitat.

El cobrament de les subvencions es farà en lloc i en dia que s'anunciarà públicament.

Art. XI. Les subvencions que rebien les institucions adherides solament podran ésser destinades a socórrer als obrers sense feina. No es concedirà subvencions per manca de feina deixada o vaga voluntària, però sí en cas de lockout patronal.

Art. XII. Per a la deguda publicitat de les opera-

cions, en el lloc de pagament de les subvencions es fixarà un quadre que indiquin mensualment:

a) Valor total de les quotes cobrades per totes les institucions adherides.

b) Valor total de les indemnitzacions pagades per les mateixes.

c) Part que correspon a cada sindicat segons els dos conceptes.

Art. XIII. En cas de crisi greu en una branca industrial, el Museu Social podrà servir d'intermediari perquè les caixes d'atur de la dita indústria sol·licitin préstecs d'altres caixes no afectades per la crisi.

*Model de fulla per a fer la liquidació mensual
amb les institucions adherides*

Sindicat

Moviment de la Caixa d'Atur forçós en(mes)..
de.....(any)

— Socis adherits a la Caixa

— Valor total de les quotes cobrades durant el mes

— Nombre d'obriers

— Obrers que han estat sense feina

— Nombre de jornals que entre tots han perdut

— Valor total de les indemnitzacions que ha pagat el
sindicat als obrers sense feina

.....a.....de.....de.....

El Secretari,

Vist i conforme

El President,

Barcelona, 6 de Juliol 1917.

SANITAT

ANEX N.º 38

LLUITA CONTRA EL PALUDISME

Rebé el Consell la visita del Dr. Gustau Pittaluga, Director de la Comissió científica de la lluita contra el paludisme, subvencionada per la Mancomunitat, informant-se detingudament dels treballs realitzats per l'esmentada Comissió d'ençà de l'any 1915, tant en el que es refereix a les enquestes practicades, dades recollides i serveis realitzats de protecció mecànica i de profilaxi química en els principals focus d'infecció de la nostra terra, com a la preparació dels nous serveis, mercès als estudis preparatoris i a la bibliografia del paludisme a Catalunya que han estat recollits i seran publicats en la *Memòria* que té en curs d'impressió l'esmentada Comissió tècnica.

Reiterà el Dr. Pittaluga al Consell l'oferiment dels serveis científics de la Comissió, agraciant la confiança demostrada a tot el personal.

La Presidència féu constar la satisfacció amb què el Consell havia escoltat les manifestacions del Dr. Pittaluga i l'interès amb què successivament s'havia informat de l'eficàcia dels treballs que aquella realitzava, que d'una manera especial han pogut comprovar-se en el Delta de l'Ebre. Reiterà al Dr. Pittaluga i a la Comis-

ANEX N.º 39

INFORME DEL CONSELLER DR. D. JOSEP ESTADELLA REFERENT A LA POSSIBLE ACCIÓ SANITÀRIA DE LA MAN- COMUNITAT

Catalunya ofereix a l'higienista un vastíssim camp d'acció per a l'estudi i previsió de les malalties que, paral·lelament a les més diverses fases de l'activitat humana, ara romanen, en aquella, endèmiques, ara s'hi mostren epidèmicament.

A la intensificació agrícola del delta de l'Ebre, per exemple, ha seguit la recrudescència del paludisme, que des d'un índex endèmic molt baix, arribà l'any 1915, fins a 12,000 cassos (i es manté encara aquesta enorme xifra d'atacats); del mateix modo a la intensificació industrial de molts pobles veïns a Barcelona, ha seguit un increment notable de tuberculosi, que no es pot expressar en xifres (perquè no hi han estadístiques veritat), però que s'aprecia, desgraciadament per tothom.

Vora d'aquests dos grans problemes (el del paludisme, determinat per condicions especials del nostre terreny, i el de la tuberculosi, que és el problema de tots els Estats) n'hi ha un altre també d'importància altíssima: el de la previsió de moltes altres malalties epidèmiques i endèmiques que es pateixen aquí amb intensitat veritable, però que en moments donats adquireixen inusitada recrudescència; a l'efecte recordem l'epidèmia de cólera del Vendrell i la passada epidèmia tífica de Barcelona. Així mateix, flagellen freqüentment a di-

ferents pobles de Catalunya epidèmies de febre de Malta (recordi's la del Pla del Llobregat), de meningitis cerebrospinal, de poliomièlitis infantil (en aquests mateixos dies ha aparegut amb tota la seva gravetat a Reus i els seus encontorns) el kala-zar és endèmic en tota la nostra costa; la sífilis i la gonocòcia, constitueixen una veritable vergonya i són causa de trastorns socials incalculables, etc., etc.

Aquest estat de coses no pot pas ésser mirat amb indiferència pels que es preocupen de l'avenç integral de Catalunya i cerquen amb neguitosa devoció la felicitat del seu poble. I a la vora de les mides, fins ara insuficients, preses en tal sentit pels Governos de l'Estat espanyol, cal posar-hi les que es derivin del nostre propi esforç i de la nostra ferma voluntat reconstructiva, fins a l'ordre sanitari, res tingui que envejar als pobles més atesos i ben cuidats del món.

Però aquesta tasca a emprendre, no pot pas acometre's amb impaciències i precipitacions, sinó d'una manera metòdica, serena, ordenada; arreplegant, primer, els materials que resten dispersos, ocults çà i allà, agrupant-los i ordenant-los sabiament, investigant i aprofitant, amb tota cura, ço que en ells hi hagi d'aprofitable i de fecond.

El problema de la tuberculosi

Així, per exemple, el problema de la tuberculosi deu estudiar-se en sa totalitat, assenyalant les bases per a futures organitzacions profilàctiques, tenint en compte que, sota nostre punt de mira, la malaltia se'ns ofereix en dos aspectes diferents: a) a les ciutats; b) al camp.

a) Abans que tot, és necessari fer una estadística veritable de mortalitat que permetrà fer un càlcul molt aproximat de morbiditat.

Deuen assenyalar-se en mapes especials els barris més atacats per la malaltia, i establir-se l'índex d'infec-

ció, mesurant-lo amb l'ajuda d'observacions especials en els nens de les escoles, hospicis, etc. La qüestió de la propagació de la tuberculosi per la llet d'animals malalts deu merèixer especial atenció. Un estudi de l'assegurança d'obriers i empleats contra la malaltia, pot constituir, segurament, la base indispensable per a una campanya profilàctica en relació amb el nombre de malalts de nostres ciutats: (A Barcelona no és inferior a 10,000).

○ b) Apart d'un estudi demogràfic complet deu atendre's, especialment, en els pobles a «Les cases que fan tísics», malhauradament molt freqüents encara i que, de generació en generació, propaguen la malaltia. Les condicions d'habitació deuen ésser objecte d'atenció principalíssima, especialment a les colònies fabrils. Les escoles han d'ésser vigilades perquè responguin a les condicions d'higiene indispensables.

○ Les dades obtingudes amb aquest estudi representen els elements indispensables per a organitzar en son dia una campanya antituberculosa integral, seguint les indicacions especials que la patologia del nostre poble aconselli.

○ La creació, a la ciutat, d'una Oficina Central d'Informació on les famílies trobin resposta a totes les qüestions relacionades amb la tuberculosi;

○ La fundació de dispensaris que compleixin els seus variats fins; *l'educació dels malalts respecte la seva malaltia; el tractament dels qui el seu estat ho justifiqui; els centres de visites domiciliàries* per recollir informacions directes respecte a les condicions d'habitació dels malalts tractats al dispensari, per a millorar-les en cas convenient;

○ La fundació de Sanatoris de muntanya i marítims, aprofitant les nostres inmillorables condicions naturals, per al tractament dels malalts que sols en aquells poden trobar llur curació;

○ La fundació de colònies de treballs agrícoles o de petites indústries on els convalescents puguin entrenar-se, abans de viure novament com abans de la malaltia.

La fundació d'Asils per tuberculosos incurables que compleixen una missió profilàctica de primer ordre, isolant els malalts en el període més contagiós de la malaltia;

La fundació d'un Institut d'Estudis de Tisiologia, anexe a l'Asil, on puguin ensajar-se totes les noves orientacions profilàctiques i immunitzants, i recollir-se el material necessari per a donar cursets breus a metges i infermeres especialment instruïdes per l'assistència als tuberculosos;

La fundació, al voltant de petites ciutats, de Sanatoris on s'acoblessin tots els malalts dels pobles veïns;

Tot això completaria una obra que per sa exemplaritat, per lo enormement educativa, influiria resoltament en la mortalitat per tuberculosi a Catalunya, reduint-la considerablement, com passa als pobles que lluiten seguint justes orientacions contra la malaltia.

El problema del paludisme

Dels estudis fets fins ara pel Servei tècnic del Paludisme se'n dedueix:

Que el focus de Salou es pot vèncer totalment amb un lleuger esforç, intensificant les mides profilàctiques, especialment d'ordre químic.

Que el focus del Pla de Belcaire es troba en condicions encara més favorables per sa total extinció.

Resta amb tota sa magnitud el problema del sanejament del delta de l'Ebre, com una necessitat inajornable. Els assaigs profilàctics portats a cap pel «Servei del Paludisme» han donat un resultat molt satisfactori, però han d'intensificar-se els experiments profilàctics establint consultoris adequats en els pobles especialment atacats per la malaltia.

La propaganda antipalúdica ha de fer-se demés en els Ajuntaments, escoles, centres agrícoles, etc.

Ha de crear-se una Delegació del Servei del Paludisme a Tortosa, que reculleixi en tot temps les informacions meteorològiques, clíniques, d'epidemiologia, d'enginyeria, etc., per a fer un projecte definitiu per la higienització de la comarca.

Ha de gestionar-se la reducció de l'aranzel de la quinina per poder-la administrar a preu de cost, i estendre així la seva benèfica acció.

Aquest treball perseverant influirà resoltament en el sanejament d'una de les comarques més riques de Catalunya i que avui pateix totes les conseqüències variadíssimes i complexes d'una infecció que no perdona a ningú.

Altres malalties endemo-epidèmiques

Les malalties infeccioses d'especial interès per seu estudi profilàctic, per sa freqüència i gravetat, entre nosaltres es poden distribuir en els grups següents (excepció feta de la tuberculosi i del paludisme de què ja s'ha tractat):

- I. Verola, tifoidea, febre mediterrània, poliomièlitis o paràlisi infantil, lepra, kala-zar, meningitis epidèmica.
- II. Sífilis, gonocòcia.
- III. Tifus exantemàtic, còlera, peste bubònica.
- IV. Carbuncle, triquinosi, actinomicosi, hidatidosi.

Per l'estudi de les mides profilàctiques a pendre davant dels problemes variadíssims que aquestes malalties representen creiem necessari:

- Establir un servei on es revisin les dades demogràfiques oficials o s'obtingui una estadística de mortalitat exacta.
- Publicar una revista d'Higiene de Catalunya amb informacions especials respecte als pobles ibèrics o mediterranis, apart de treballs d'orientació general de l'opinió mèdica respecte els treballs més moderns.

Estudiar personalment les epidèmies i publicar-ne reports utilitzant els mitjans de propaganda de defensa més pràctics respecte a la propagació de les malalties en els pobles atacats.

Publicar monografies especials respecte a les malalties més esteses, donant a conèixer la llur distribució, mortalitat, etiologia, profilaxi, tractament, etc.

En virtut de tot el dit i després d'haver consultat l'autoritzada opinió d'il·lustres personalitats de la nostra terra, peritíssimes en matèries sanitàries, el Conseller que subscriu té l'honor de proposar al Consell Permanent, els següents acords:

1.º Acometre la creació d'un *Servei d'Estudis Sanitaris* de la Mancomunitat de Catalunya, refont en aquesta institució el *Servei tècnic del Paludisme*, que ja venia funcionant.

2.º Encarregar a la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans el pla d'organització del referit *Servei*, el qual funcionarà sota els auspicis científics de l'entitat esmentada.

3.º Consignar en el pròxim Pressupost de la Mancomunitat de Catalunya la quantitat de 25,000 pessetes per a atendre les despeses del *Servei d'Estudis Sanitaris*, en l'any 1918.

Palau de la Generalitat, 10 d'octubre de 1917. —
DR. J. ÈSTADELLA.

ECONOMIA — FINANCES

ANEX N.º 40

SEGONA EMISSIÓ DE L'EMPRÈSTIT DE LA MANCOMUNITAT

La Presidència manifestà al Consell que s'havia demorat fins ara l'emissió de l'Emprèstit fixat en el Pressupost ordinari vigent, perquè entenia que aquesta emissió havia d'ésser obra del nou Consell; però que ara, tenint en compte l'avançat de l'any i la proximitat de l'estiu, creia que el Consell havia d'ocupar-se detingudament d'aquest assumpte.

A l'indicat efecte, fou cridat pel Consell el Sr. Suriñach Senties, al qual va encarregar-se tota mena de gestions i la resolució de la primera emissió de l'Emprèstit l'any 1915. Els senyors Consellers escolten el seu informe tècnic respecte de la segona emissió que es tracta de dur a terme.

Comença el Sr. Suriñach Senties explicant el fenomen que s'ha produït a Borsa desde la primera emissió, i que és degut a la insospitada duració de la guerra europea.

El fenomen — segons el Sr. Suriñach Senties — es deu que la vida econòmica, en els començaments sospesa i espantada, ha hagut de cercar una certa normalitat dintre l'anormalitat que impera, i aquesta normalitat precària l'ha aconseguida en l'ordre bursàtil mercès a una allau d'emissions de valors antics i valors nous, mes

entrats tots ells en el mercat amb molt pitjors condicions per a les entitats emissores que les que va trobar la nostra emissió primera.

Es el corrent de la vida de corporacions i entitats, que no es pot deturar, i corre pels corriols que troba o pels que ella mateixa es fa entre els obstacles.

Per justificar semblant apreciació, el Sr. Suriñach Senties enumera detingudament les dades de totes les emissions locals entrades en el mercat barceloní des del gener de 1916 fins suara.

S'enteren els senyors Consellers de tipus d'emissió i interès i de primes d'assegurança i sindicat; i tenint en compte que les emissions darreres, que són les que més deixen el mercat a l'expectativa de les noves, s'han fet al 6 per 100, net d'impostos presents i futurs, i al tipus de 98 i mig (com els 30,000 bons de la Catalana del Gas i Electricitat i els 4,000 de Construccions i Paviments), el Sr. Suriñach Senties creu que la nova emissió de la Mancomunitat, del 4'50 per 100, amb impostos a càrrec del tenedor, no pot aspirar-se més que a presentar-lo a 81 per 100.

Dit d'altra manera : mentre el subscriptor dels últims emprèstits aconsegueix pel seu diner un interès del 6'09 per 100, en el que projecta la Mancomunitat no trobarà altre rendiment que el 5'24 per 100, pel diner esmerçat.

Això es proposa tenint en compte i a favor de la Mancomunitat la confiança del subscriptor i la categoria de fons públic del nostre Deute.

Altrament, és guàrdia en la fixació del tipus d'emissió a 81 per 100 el que l'última emissió del Municipi de Barcelona, que té tanta analogia amb el nostre valor, tot i no entrant de cop en subscripció pública, sinó en vendes paulatines al mercat, no ha pogut entrar-se sinó a 80 per 100.

Acorden els senyors Consellers el dit tipus d'emissió a 81 per 100, tenint en compte els precedents i les circumstàncies.

Acordat aquest punt, s'entra a parlar de la prima d'assegurança.

S'ha vist sovint, per les dades facilitades pel senyor Suriñach Senties, que aquestes aconseguixen un 4 i un 4 i mig per 100, i en les concedides als Sindicats asseguradors per vendes en el mercat arriben a un 5 per 100.

No proposa més el Sr. Suriñach que oferir un 2 i mig per 100, apart de la prima d'estímul de mig per 100 oferta per un igual a tots els banquers de Catalunya i la comissió d'un quart per 100 de *ventanilla*, de la qual no es lliura cap emissió, i que es concedirà únicament als banquers i cases de Banca de Barcelona que obrin subscripció i a les cases delegades de Tarragona, Lleida i Girona que facin el resum de les subscripcions de llurs Províncies, perquè a llur torn puguin respectar llurs banquers corresponsals, les mateixes condicions ofertes per la Mancomunitat i així aquesta no deixi de beneficiar de cap petita força.

S'encomana al Sr. Suriñach Senties la formació del dit grup assegurador en la forma i proporció d'elements que les circumstàncies i gestions indiquin o suggereixin, mes sempre a base d'intentar l'assegurança de la totalitat de l'emissió, degut a la intranquil·litat actual del món.

En aquest punt el senyor President recapta la llibertat d'anar a l'emissió dels 6,984 títols del Pressupost ordinari, més els 1,445 de l'extraordinari (total 8,429), o bé únicament dels 6,984 de l'ordinari, allenguint la subscripció dels altres per al cas que l'assegurança flaquesqués.

Així s'acorda.

Respecte de la data de la pública subscripció, s'acorda que es faci (si la gestió de l'assegurança no obliga a retardar-la uns dies, tenint present els que es necessitin per a anuncis, correspondència, viatges, etc.) el dia 4 de juny, mitjançant el cobrament del 10 per 100 al subscriptor dels títols sol·licitats i la remesa dels

títols, mitjançant la resta del pagament de l'adjudicat, el dia 12, o sia vuit dies més tard.

En atenció que les circumstàncies obliguen a emetre la segona emissió a tipus més baix que la primera, el Sr. Suriñach Senties proposa que es tingui un gest d'equitat oferint una certa compensació als actuals tenedors de títols. (En aquest punt, com incís, diu com l'Estat ha emès l'últim Emprèstit d'amortitzable 5 per 100 a 90 per 100, mentre es cotitzava a Borsa de 96 a 97 per 100.)

Proposa, doncs, el Sr. Suriñach Senties, que els tenedors dels títols actualment en circulació tinguin dret a subscriure, amb caràcter irreductible, o sigui sense subjectar-se a prorrateig, una quantitat d'obligacions d'aquesta emissió igual a la que ja posseeixin de l'anterior.

A aquest efecte, a la Depositaria de la Mancomunitat se'ls facilitaran les factures necessàries, on els subscriptors hauran de fer constar, firmada, la numeració, de menor a major, dels títols que desitgin acollir a aquest dret de prioritat, mitjançant el pagament del 10 per 100, o sigui 50 pessetes per cada títol. Aquesta subscripció especial acabarà la tarda del dia 2 del propinent juny.

Així s'acorda.

També s'acorda mantenir la igualtat absoluta de condicions generals per tot Catalunya, ço que ha aconseguit un allunyament de susceptibilitat per part dels Bancs i banquers poderosos, degut a la visió que es va poder donar a tothom de petit emprèstit nacional.

S'afirma el Consell en la conveniència de conservar gelosament aquesta canalització del nostre valor vers tots els indrets rics i humils, ensems, de la nostra pàtria, i l'aprofitament de la riquesa que representen i integren amb llurs amagats contingents de clientela tots els banquers que la nostra obra uneix, encara que no fos sinó per una força política d'opinió catalana que se'ls imposa i que no gosarien contradir.

Per cartes de participació de l'Emprèstit a banquers i particulars, redacció de compromisos mutus d'assegurança, propaganda, ordre del dia de la subscripció a Barcelona i a les altres capitals, petites despeses, redacció i tramesa de cartells, prospectes i impresos d'administració interior, etc., etc., va ésser general el desig del Consell que se seguís l'organització i pauta de la primera emissió.

Així, doncs, resulta acceptat i aprovat el següent

Pressupost d'Emissió

	<u>Pesetes</u>
8,429 obligacions, tipus d'emissió 81 per 100.	3.413.745
2'50 per 100 prima assegurança	105,362'50
Mig per 100 prima d'estímul a tots els banquers catalans	21,072'50
Un quart per 100 comissió <i>ventanilla</i>	10,536'25
Anuncis de l'Emprèstit per tot Catalunya	7,500
Impresos, cartells, prospectes, impresos administratius	1,800
Despeses de viatge, cotxes per Barcelona, segells per a correspondència i trametiment de paquets a tots els banquers de Catalunya, i totes les altres despeses d'oficina	500
	<u>146,771'25</u>
Ingrés net.	3.266,973'75

(Per tant, resultaria emès l'Emprèstit a 77'51 per 100).
Aquest pressupost podria modificar-se no en essèn-

cia, sinó en proporció de càlculs, si, com s'ha deixat previst, s'acordés que l'emissió fos només dels 6,984 del Pressupost ordinari.

(Sessió del dia 17 de maig de 1917.)

El Sr. Suriñach Senties donà compte al Consell de les seves gestions per a la formació d'un grup bancari assegurador de l'emissió, el qual ha aconseguit reunir, per la partida total, entre els Bancs i banquers següents:

Banca Arnús, Societat de Crèdit Mercantil, Fàbregas i Recasens, Garriga Nogués i Nebots, S. en C.; J. Marsans Rof i fills, Societat Anònima Arnús Garí, Tusquets i Companyia, S. en C.; Banc de Préstecs i Descomptes, Banc de Valls i Banc de Barcelona. Aquest ordre no és el de cap preferència ni importància de la partida assegurada, sinó aquell en què es van anar concretant els compromisos d'assegurança independents.

(Sessió del dia 23 de maig de 1917.)

El Sr. Suriñach Senties manifestà al Consell que, havent-se demanat, d'acord amb les condicions fixades, 1,795 obligacions amb caràcter irreductible de les 8,429 que s'oferien de la segona emissió de l'Emprèstit de la Mancomunitat, havien restat 6,634 obligacions per a la subscripció pública del dia 4; i, com sigui que se'n subscrigueren 18,481, correspon, per tant, en virtut del prorratgeig, l'adjudicació del 35'896 per 100 dels títols sol·licitats.

Féu remarcar el Sr. Suriñach que la característica d'aquesta subscripció és haver estat col·locada entre molts subscriptors i no haver-se desviat els títols de llurs mans.

El Consell, escoltades les anteriors manifestacions i atès el falaguer resultat obtingut, acordà fer constar en acte la seva satisfacció.

(Sessió del dia 14 de juny de 1917.)

Acordà el Consell que la despesa de l'impost de Drets reals sobre l'emissió de l'Emprèstit de la Mancomunitat es pagui amb càrrec a la partida n.º 55 del Pressupost ordinari, per deficiència de la que figura en l'extraordinari al dit efecte.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1917.)

S'informà, el Consell, de l'ofici del senyor Depositari interí de la Mancomunitat donant compte del resultat definitiu de la segona emissió de l'Emprèstit de la Mancomunitat de Catalunya, en la següent forma :

<i>Ingressos</i>	
	<u>Pesetes</u>
Import de 8,429 obligacions a raó de 405 pessetes una.	3.413.745
 <i>Despeses</i>	
Import prima assegurança, 2 1/2 per 100 sobre 8,400 obligacions	105,000
Prima d'estímul, 1/2 per 100.	18,750
Comissió, 1/4 per 100	9,895
Viatges, segells i altres despeses.	852
Impresos Casa Provincial de Caritat.	1,486
Centre d'Anuncis Pagès i Rueda.	396'39
Id. id. id.	6,428'58
Lloguer de l'auto de la Casa de Caritat.	39
Gratificacions al personal	7,790
Total	<u>150,636'97</u>

De la comparació dels ingressos amb les despeses s'obté la següent liquidació o resum final :

Ingressos	3.413.745
Despeses	<u>150,636'97</u>
Líquid	3.263,108'03

(Sessió del dia 1.º d'agost de 1917.)

ANEX N.º 41

DESPESES DEL MANICOMI DE SALT

Vista la comunicació de l'Administrador interí del Manicomi de Salt manifestant que el pressupost del referit establiment no serà suficient per a satisfer les atencions del corrent any, examinats els comprovants que acompanyen la dita comunicació, i tenint en compte l'informe emès per la Intervenció de la Mancomunitat, així com les manifestacions del Conseller Sr. Riera; acordà el Consell :

1.ª Encarregar al senyor Administrador interí del Manicomi de Salt que formuli un projecte de pressupost extraordinari per a cobrir les atencions que el pressupost ordinari actual podria deixar desateses.

2.ª Presentar un projecte d'acord a la pròxima reunió de l'Assemblea proposant la transferència de crèdit necessària per a cobrir el referit pressupost extraordinari.

(Sessió del dia 6 de setembre de 1917.)

Es donà compte al Consell del pressupost extraordinari per al servei del Manicomi de Salt, que per atendre les despeses que el pressupost ordinari de l'expressat Manicomi deixaria desateses, ha formulat el senyor Administrador interí d'aquell establiment, complint l'encàrrec que el Consell Permanent va fer-li amb data 6 de setembre proppassat.

Acord fou pres pel Consell d'aprovar l'esmentat

pressupost extraordinari i de ratificar-se en son acord, del dia 6 de setembre darrer, de presentar a la propera reunió de l'Assemblea el corresponent projecte d'acord proposant la transferència de crèdit necessària per a cobrir l'import del referit pressupost extraordinari.

(Sessió del dia 10 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 42

PERSONAL.

Vist l'acord de l'Assemblea aprovant el Pressupost extraordinari, el Consell acordà encomanar a l'Oficina de Governació que formulí les Bases de les oposicions per a la provisió del càrrec d'Interventor de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 23 de maig de 1917.)

Vista la consignació de 4,000 pessetes que figura en el capítol 1.º, article 2.º, del Pressupost d'Ingressos extraordinari de la Mancomunitat per al present any 1917, amb destinació a atendre, durant mig any, l'assignació de 8,000 pessetes que s'assenyalen per a la plaça d'Interventor de la Mancomunitat;

Atès que cal suprimir el càrrec d'Interventor interí, ara en funcions, per l'amplitud i importància que ja tenen actualment els serveis de comptabilitat d'aquesta Corporació, la qual cosa exigeix que es dotin de personal propi, amb independència completa del de la Diputació de Barcelona, que fins avui els ve tenint interinament al seu càrrec amb reconegut zel i competència;

El CONSELL PERMANENT ha deliberat :

1.º Es treu a oposició pública la plaça d'Interventor de la Mancomunitat de Catalunya, dotada amb el sou anual de 8,000 pessetes.

2.º Publiqui's la corresponent convocatòria en el

Boletín Oficial de cada una de les quatre Províncies catalanes, de conformitat amb les següents

BASES

1.ª Fins al dia 16 de juliol pròxim s'admetran en el Departament de Governació de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents, sobre paper segellat i ús de còdules personals, presentin els que pretenguin el càrrec. No s'admetrà cap títol ni document que acompanyi les dites instàncies si no s'hi adjunta una còpia de cada un, estesa en paper de la classe onzena i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades per la Secretaria del Consell de la Mancomunitat, s'uniran a l'expedient, tornant-se els originals als interessats. Transcorregut el terme assenyalat, no s'admetrà cap instància ni surtirà efecte la seva presentació.

2.ª Els aspirants, demés d'acompanyar el certificat de llur partida de naixement, hauran d'acreditar : 1.ª Trobar-se lliures (els que siguin menors de quaranta anys) del servei militar, o estar-lo complint en la situació corresponent. Aquest extrem es justificarà amb el certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les autoritats militars que correspongui, segons els casos. 2.ª Conèixer suficientment la llengua catalana per a parlar-la i escriure-la.

3.ª Els aspirants hauran de presentar : 1.ª Els treballs que portin fets dintre l'especialitat tècnica del càrrec que ara es tracta de proveir, o en l'exercici de càrrecs similars, junt amb una relació, convenientment justificada, dels coneixements demostrats o serveis prestats durant el dit exercici. 2.ª Una memòria referent a un pla d'organització dels serveis de recaptació de

tots i cada un dels ingressos que s'assenyalen en el Pressupost de la Mancomunitat.

4.ª Tots els aspirants seran sotmesos a un exercici escrit sobre legislació i pràctiques de comptabilitat pròpies del càrrec.

5.ª Els concursants, demés, podran ésser subjectats a totes les altres proves que el Tribunal consideri convenients.

6.ª El nomenament es farà amb les condicions que fixa el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya. El terme durant el qual haurà de prestar els seus serveis a la Mancomunitat l'aspirant que passi a ocupar el càrrec, serà de tres anys. Aquest terme, en el cas de convenir a la Mancomunitat, podrà prorrogar-se.

(Sessió del dia 30 de maig de 1917.)

Examinà el Consell els expedients dels aspirants a la plaça d'Interventor de la Mancomunitat, declarant admissibles tots els sol·licitants, o sigui els Srs. D. Pau Gabriel i Gatell, D. Joan de Déu de Mora i Luma i don Guillem Virgili i Albornà.

Seguidament designà el Consell el Conseller D. Francesc d'A. Bartrina, els Diputats provincials D. Joan Vallès i Pujals i D. Santiago Estapé, el Comptador de l'Ajuntament de Barcelona D. Eduard Buxaderas i el Comptador de la Diputació D. Macià Lacruz, perquè constitueixin el Tribunal d'Oposicions a l'esmentat càrrec.

(Sessió del dia 18 de juliol de 1917.)

De conformitat amb la proposta del Tribunal d'Oposicions a la plaça d'Interventor de la Mancomunitat, el Consell designà, per a ocupar l'esmentat càrrec, amb subjecció al Reglament d'Oficines, a D. Guillem Virgili i Albornà, amb el sou de 8,000 pessetes anuals, i corrent els impostos sobre aquest a càrrec de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1917.)

Fou comunicat al Consell un ofici del senyor Depositari interí de la Mancomunitat, D. Joaquim Giménez, exposant (vist l'excessiu treball del personal de la Diputació interinament encarregat de la Depositaria de la Mancomunitat, i la impossibilitat d'atendre degudament els serveis d'aquella Secció) la conveniència de muntar una Depositaria pròpia, com s'ha fet amb la Comptaduria, nomenant, en conseqüència, un Depositari i el corresponent personal auxiliar.

El Consell, després de pendre esment de l'anterior comunicació, acordà tenir-ho present en la formació del projecte de Pressupost que està elaborant.

(Sessió del dia 10 d'octubre de 1917.)

ANEX N.º 45

ALTRES ACORDS

Es donà compte al Consell de l'informe emès per la Secció administrativa del Departament d'Hisenda fent avinent la gran desproporció que existeix entre el nombre de patents d'automòbils que figuraven en els Registres, corresponents a l'any 1916, de les Províncies de Girona, Lleida i Tarragona, i les despatxades fins avui en les Oficines de la Mancomunitat, i manifestant que, per remeiar aquesta deficiència creu convenient fer una visita als respectius Governos civils, així com a algun dels principals pobles de la regió, calculant per a despeses dels dits viatges la quantitat màxima de 500 pessetes.

El Consell, atès l'esmentat informe, i tenint present que ja ha acabat el terme voluntari per al pagament de l'arbitri sobre circulació d'automòbils, acordà ordenar a l'Oficina recaptatòria que comenci la inspecció de l'indicat servei, autoritzant-la per efectuar els viatges que sol·licita.

(Sessió del dia 23 de maig de 1917.)

Es donà compte al Consell del següent ofici del senyor Depositari interí de la Mancomunitat :

Vist el veredicta dictat per la Direcció General del Contenciós desestimant el recurs d'alçada interposat per la Mancomunitat de Catalunya contra la resolució de la Delegació d'Hisenda de Barcelona a conseqüència

d'una liquidació de Drets reals defectuosa (n.º 15,575), motivada per un pagament que en títols del seu Deute va fer a la Mancomunitat la Diputació Provincial de Barcelona; i atenent que, d'interposar-se contra l'expressat veredict de recurs davant la Sala tercera del Tribunal Suprem, segurament ocasionaria, encara que es guanyés, despeses superiors a l'import de la liquidació reclamada; el Consell acordà donar-se per informat del veredict de referència i desistir d'interposar recurs davant la Sala tercera del Tribunal Suprem.

(Sessió del dia 4 de juliol de 1917.)

Acordà el Consell sol·licitar l'exempeió de la contribució d'Utilitats sobre els interessos que devenguin els préstecs que faci la Caixa de Crèdit Comunal, encarregant al senyor Secretari interí que redacti la corresponent instància dirigida al senyor Ministre d'Hisenda.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1917.)

ÍNDIX

Planes

REPORT DEL CONSELL PERMANENT

§ I.	Servei de conservació de carreteres, camins i ponts.	13
§ II.	Estudi i construcció de carreteres, camins i ponts	17
§ III.	Foment d'obres hidràuliques.	23
§ IV.	Telèfons.	25
§ V.	Serveis d'agricultura	27
§ VI.	Instrucció pública	31
§ VII.	Servei de dementats	43
§ VIII.	Acció Social — Sanitat	47
	Al·locació endreçada per D. Enric Prat de la Riba als senyors Diputats de l'Assemblea, amb motiu de possessionar-se per segona vegada de la Presidència de la Mancomunitat de Catalunya, als Diputats de la Mancomunitat de Catalunya. . .	49
	Acords del Consell Permanent amb motiu de la malaltia i mort de l'Excm. Sr. D. Enric Prat de la Riba.	53

ANEXOS AL REPORT

TREBALLS PÚBLICS

ANEX N.º 1.	Estat referit al 31 d'octubre de 1917, de les obres del conveni amb l'Estat, en virtut del 2.º Concurs de subvencions	63
-------------	---	----

Planes

ANEX N.º 2. Estat referit al 31 d'octubre de 1917, de les obres que figuren en la 1.ª Relació de les considerades com a més necessàries i urgents, aprovada pel Consell en sessió de 12 d'agost de 1915	79
ANEX N.º 3. Estat referit al 31 d'octubre de 1917, de les obres que figuren en la 2.ª Relació de les considerades com a més necessàries i urgents, aprovada pel Consell en sessió de 4 de gener de 1917	91
ANEX N.º 4. Camins en construcció o subhastats, en 31 d'octubre de 1917, a l'execució dels quals han aplicat les Diputacions de Girona i Tarragona les subvencions concedides per la Mancomunitat	107
ANEX N.º 5. Acords referents al servei de Conservació de Carreteres, camins i ponts	111
ANEX N.º 6. Acords referents als camins veïnals i ponts econòmics del conveni amb l'Estat.	151
ANEX N.º 7. Acords referents a les obres que figuren en la 1.ª Relació de les considerades com a més necessàries i urgents	167
ANEX N.º 8. Acords referents a les obres que figuren en la 2.ª Relació de les considerades com a més necessàries i urgents	183
ANEX N.º 9. Acords relatius a les subvencions concedides a les Diputacions per a la construcció d'obres provincials	191
ANEX N.º 10. Acords relatius al foment d'obres hidràuliques	199
ANEX N.º 11. Altres acords referents a treballs públics (Secció de Carreteres i camins)	203
ANEX N.º 12. Acords relatius al personal de treballs públics (Secció de Carreteres i camins)	211
ANEX N.º 13. Membria que l'Enginyer Director de la	

	Planes
Secció tècnica de telèfons presenta al Consell de la Mancomunitat amb motiu de l'Assemblea que ha de celebrar-se en el mes de novembre de l'any corrent 1917.	215
ANEX N.º 14. Acords del Consell Permanent referents al servei de telèfons	325

AGRICULTURA

ANEX N.º 15. Organització de la Secció Tècnica d'Agricultura	329
ANEX N.º 16. Cursets d'Agricultura Pràctica. Estudis de Ramaderia Catalana i altres afers relacionats amb l'Agricultura	333
ANEX N.º 17. Camps Experimentals Agrícoles, Bases de Concurs	337
ANEX N.º 18. Llista de concursants que demanen instal·lar en llurs finques Camps Experimentals Agrícoles	339

INSTRUCCIÓ PÚBLICA

ANEX N.º 19. Edificis escolars	353
a) Edifici escolar de Palau Sabardera	353
b) Edifici escolar de Masó	354
c) Edifici escolar de Torms.	354
ANEX N.º 20. a) Biblioteques populars procedents del segon concurs.	357
b) Tercer concurs per a la fundació de biblioteques populars	357
ANEX N.º 21. Escola de Bibliotecàries.	361
a) Provisió de places d'alumnes de l'Escola de Bibliotecàries.	361
b) Nomenament de nous professors.	362
ANEX N.º 22. Escoles de comerç	365

	<u>Planes</u>
ANEX N.º 23. Comissió d'Etnografia i Folklore.	369
ANEX N.º 24. Extensió d'Ensenyament tècnic	371
ANEX N.º 25. Patronat d'estudiants	373
ANEX N.º 26. Premi Monturiol	375
ANEX N.º 27. Subvencions.	377
a) Exposició monogràfica de la lluita contra les mosques	377
b) XXV ^è Aniversari de l'Orfeó Català	378
c) Jocs Florals de Mallorca	379
d) Tercer Centenari de les Escoles Pies	379
e) Concurs de llengua catalana a Perpinyà.	380
f) Tercera Setmana Municipal	380
ANEX N.º 28. Altres acords. — Cursos monogràfics	381
Col·lecció popular dels coneixements indispen- sables «Minerva».	381
Quaderns d'Estudi	381
Escola d'istiu	382
ANEX N.º 29. Organització dels serveis d'Instrucció Pública	383
ANEX N.º 30. Mapa geogràfic de Catalunya: Conveni entre la Mancomunitat de Catalunya i la Co- missió del Cos d'Estat Major de l'Exèrcit per a la formació i publicació d'un mapa de Catalunya. — Informe dels senyors Director d'Instrucció Pública i Director de Telèfons.	385
ANEX N.º 31. Provisió de la plaça d'Oficial de Gover- nació	399
ANEX N.º 32. Altres acords.	401
BENEFICÈNCIA	
ANEX N.º 33. Millores en el Manicomi de Salt	405
ANEX N.º 34. Forniments per al Manicomi de Salt	409
ANEX N.º 35. Concurs d'avantprojectes per a l'edifi- cació de la Clínica d'observació i Hospital per al tractament de malalties nervioses	411

Planes

- ANEX N.º 36. Informe que sobre organització d'un sistema de pensions per a la vellesa presenta al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya En Josep M.ª Tallada, Director del Museu Social de Barcelona, en compliment de l'encàrrec que se li féu en sessió de 21 de desembre de 1916. — Projecte d'organització per la Mancomunitat de Catalunya d'un sistema de Pensions a la Vellesa 413
- ANEX N.º 37. Informe que sobre organització de socors als obrers sense feina presenta al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya En Josep Maria Tallada, Director del Museu Social de Barcelona, en compliment de l'encàrrec que se li féu en sessió de 21 de desembre de 1916. — Projecte de concessió d'auxilis als obrers sense feina . . . 429

SANITAT

- ANEX N.º 38. Lluita contra el Paludisme 451
- ANEX N.º 39. Informe del Conseller Dr. D. Josep Estadella referent a la possible acció sanitària de la Mancomunitat 453

ECONOMIA — FINANCES

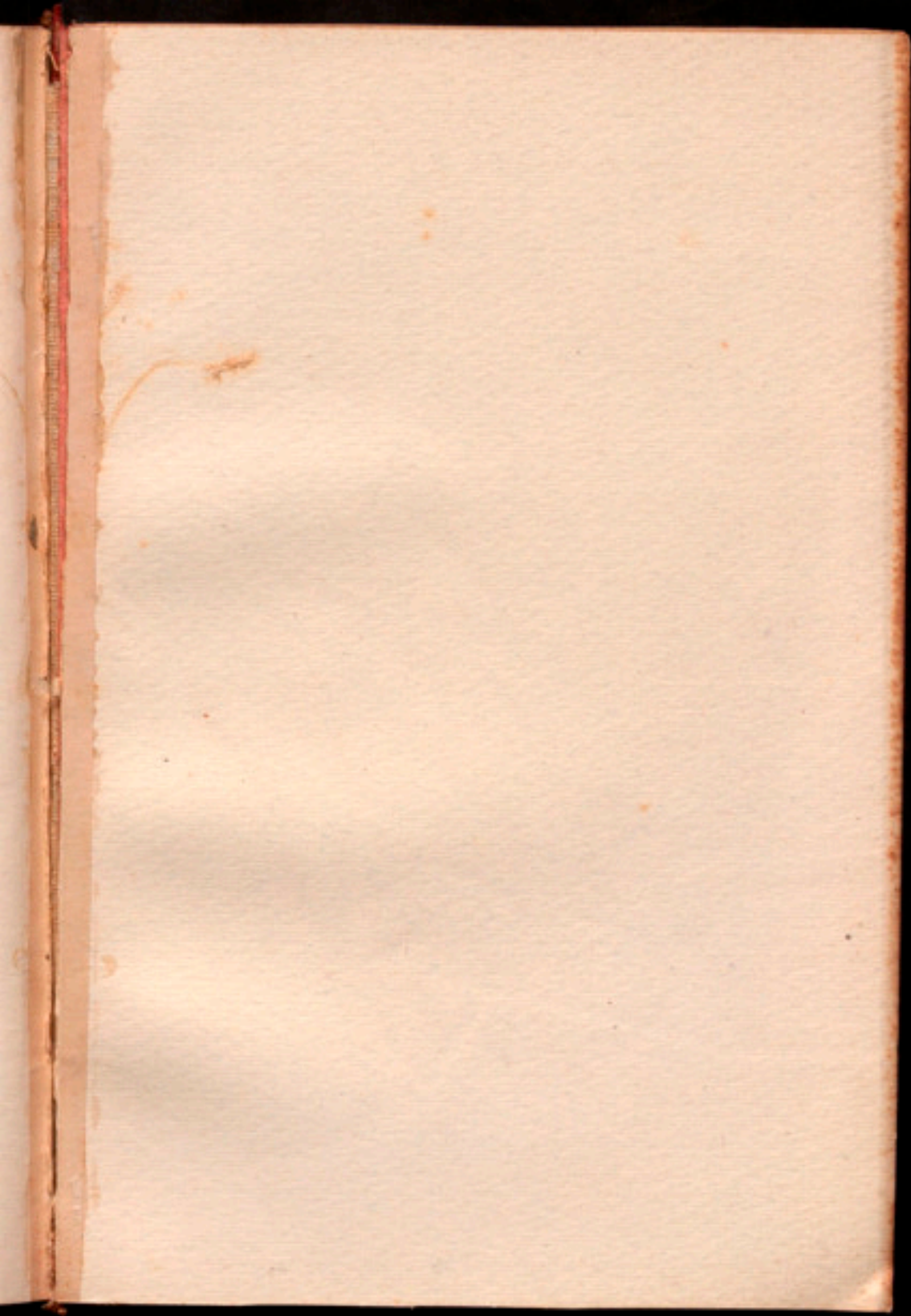
- ANEX N.º 40. Segona emissió de l'Emprèstit de la Mancomunitat 459
- ANEX N.º 41. Despeses del Manicomi de Salt. 467
- ANEX N.º 42. Personal 469
- ANEX N.º 43. Altres acords. 473

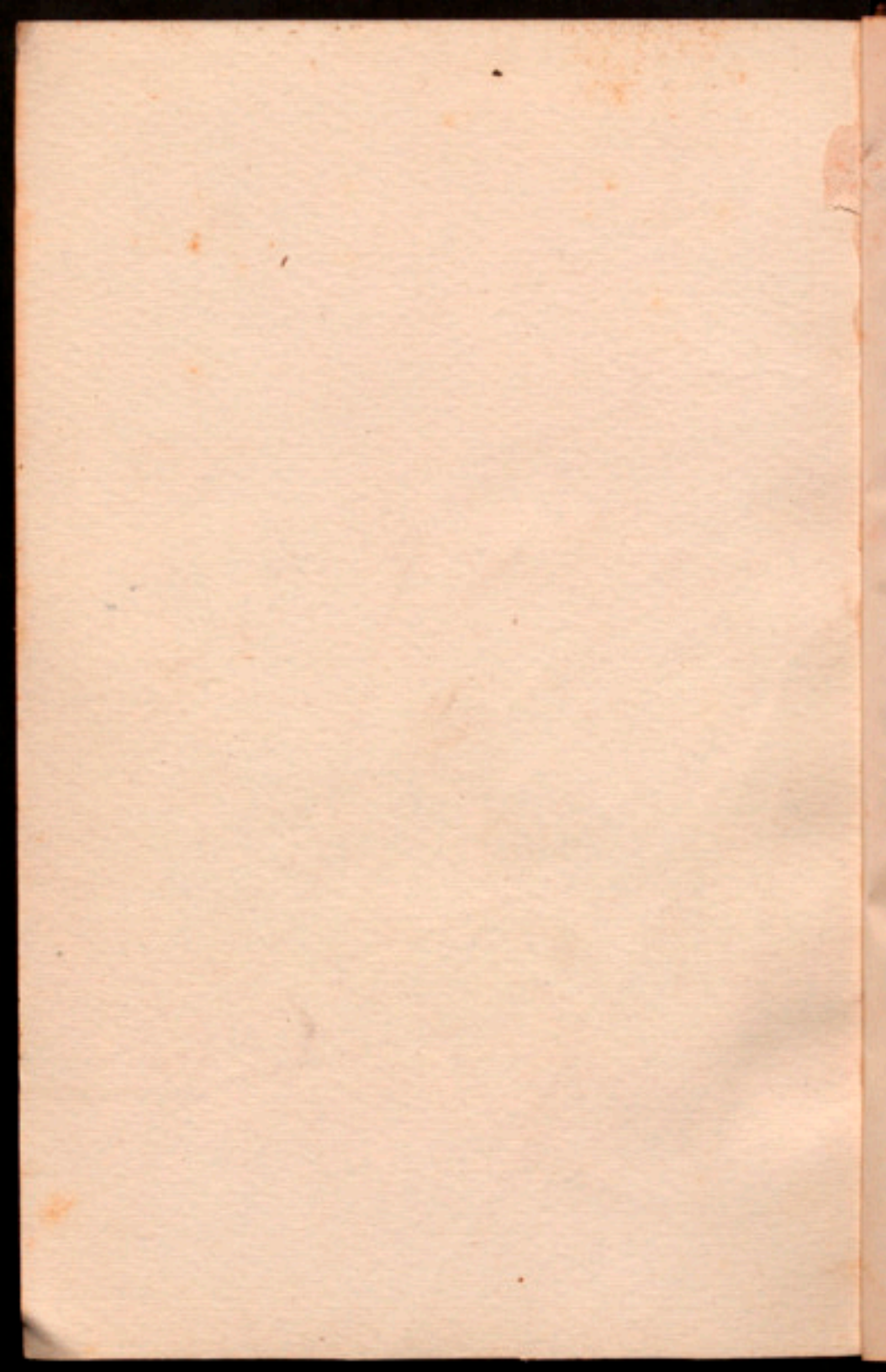
1847

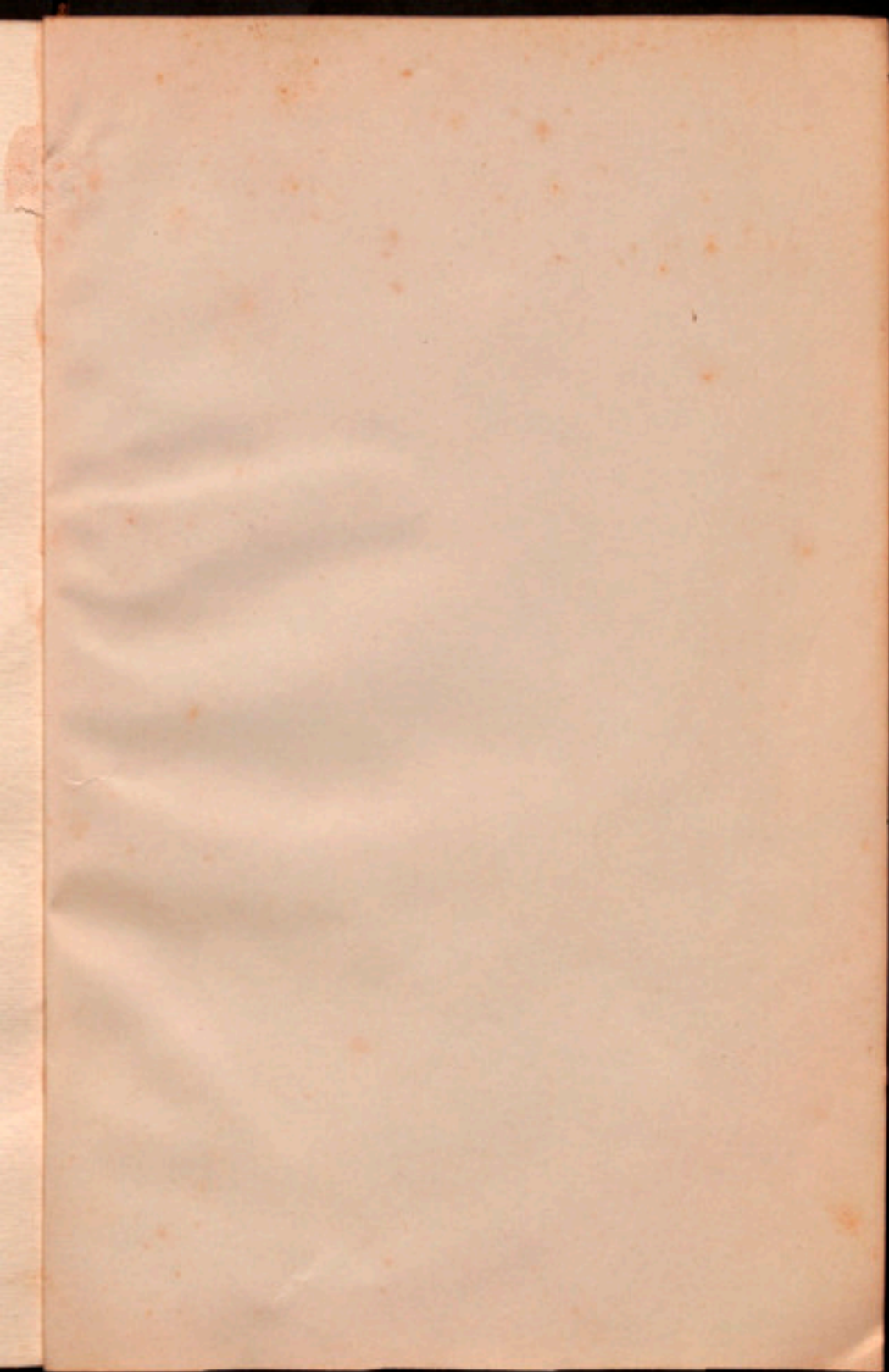
Received of the Treasurer of the
County of ... the sum of ...
for ...

Witness my hand and seal this ...
day of ... 1847

John ...
County Clerk

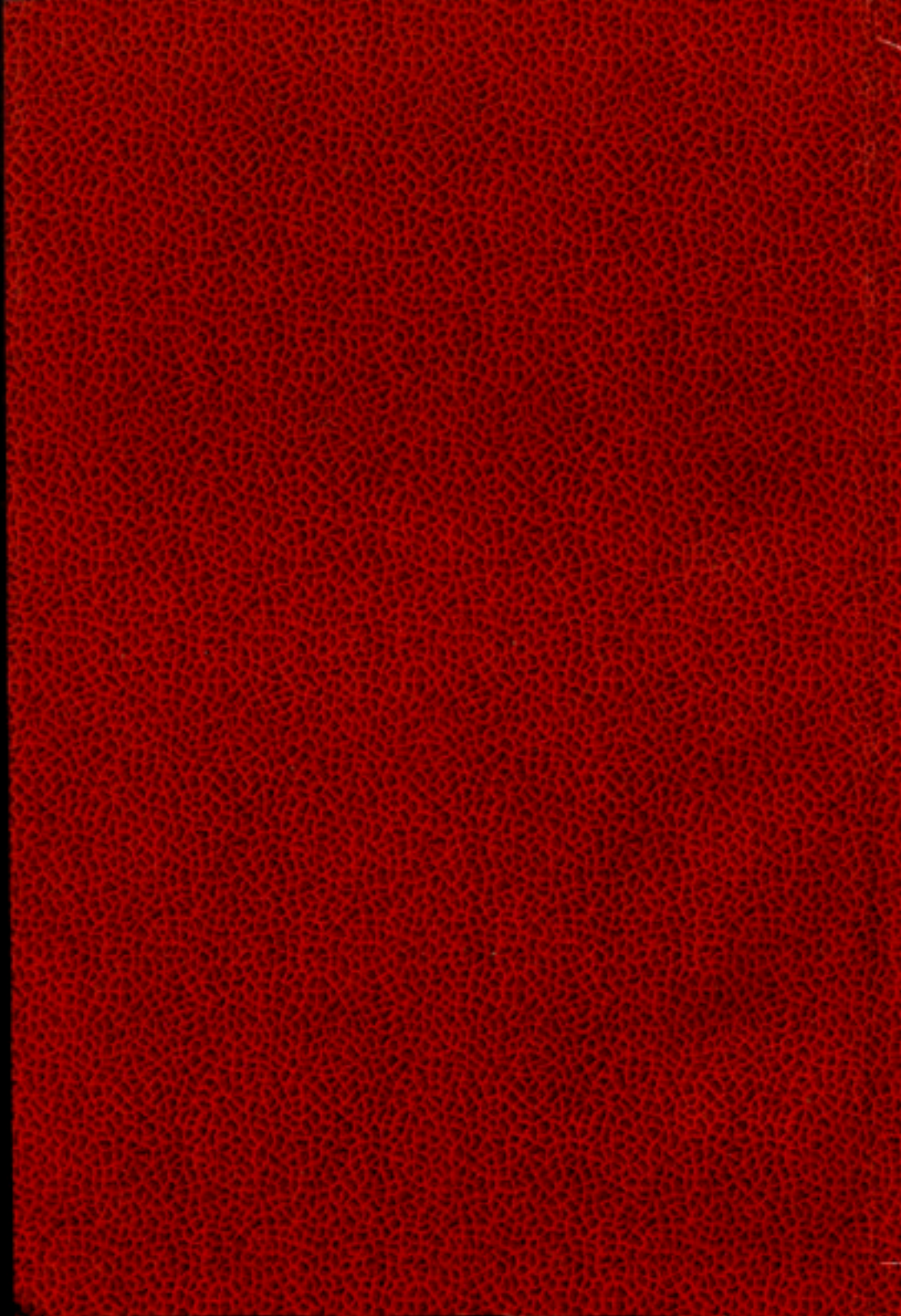

REPORT

8

REUNIO

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

M

3

128

NOVRE.

1917